

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

1 частина

Навчальний посібник

Дніпро
Видавець Біла К. О.
2018

УДК 347
ББК 67.9 (4УКР)304.4
Ц 93

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 1 від 21.09.2017)

Рецензенти:

Петров Є. В., д-р юрид. наук, проф., суддя Дружківського міського суду
Донецької області;

Патерило І. В., д-р юрид. наук, проф. кафедри цивільного, трудового та
господарського права ДНУ ім. О. Гончара.

Колектив авторів:

канд. юрид. наук, доц. **Коваленко А. В.**; канд. юрид. наук **Ведмідський О. В.**;
канд. юрид. наук, доц. **Круглова О. О.**; канд. юрид. наук **Кобзарь Т. С.**;
канд. юрид. наук **Миронюк С. А.**; канд. юрид. наук **Савельєва М. О.**;
канд. юрид. наук **Юніна М. П.**; д-р юрид. наук, доц. **Юнін О. С.**

Цивільне право та процес (1 частина) : навч. посіб. / кол. авт.
Ц 93 [Коваленко А. В. (кер.), Ведмідський О. В., Круглова О. О. та
ін.]. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. – 275 с.

ISBN 978-617-645-277-5

Посібник підготовлено на основі положень Цивільного кодексу України відповідно до програми навчальної дисципліни «Цивільне право та процес» Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Навчальне видання репрезентує результати науково-практичного аналізу основних понять цивільного права України, вдало поєднує основні теоретичні положення науки цивільного права з практичними завданнями до кожної теми навчальної дисципліни.

Посібник розраховано на студентів, курсантів, слухачів та викладачів вищих навчальних закладів, а також наукових і практичних працівників.

УДК 347
ББК 67.9 (4УКР)304.4

ISBN 978-617-645-277-5

© Колектив авторів, 2018

ЗМІСТ:

ЗМІСТ:	3
Тема 1. Цивільне право в системі права України. Цивільні правовідносини	9
ГЛОСАРІЙ	9
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	10
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	10
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	12
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ	14
ТЕМА 2. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права	16
ГЛОСАРІЙ	16
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	17
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	17
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	19
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ	20
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ	28
Тема 3. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права	33
ГЛОСАРІЙ	33
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	34
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	34
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	37
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ	39
Тема 4. Об'єкти цивільних прав	42
ГЛОСАРІЙ	42
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	43
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	44
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	46
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ	47
Тема 5. Строки та терміни в цивільному праві. Позовна давність	58
ГЛОСАРІЙ	58
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	58

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	59
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	61
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	63
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	70
Тема 6. Правочини	75
ГЛОСАРІЙ	75
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	75
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	75
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	78
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	79
Тема 7. Право власності. Речові права на чуже майно	87
ГЛОСАРІЙ	87
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	88
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	89
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	91
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	93
Тема 8. Захист права власності та інших речових прав.....	101
ГЛОСАРІЙ	101
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	101
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	101
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	104
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	106
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	114
Тема 9. Право інтелектуальної власності	117
ГЛОСАРІЙ	117
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	117
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	118
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	120
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	122
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	124
Тема 10. Зобов'язальне право. Забезпечення виконання зобов'язань	132

ГЛОСАРІЙ	132
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	133
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	134
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	136
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	138
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	143
ТЕМА 11. Цивільно-правова відповідальність	149
ГЛОСАРІЙ	149
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	149
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	150
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	153
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	154
ТЕМА 12. Цивільно-правовий договір	159
ГЛОСАРІЙ	159
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	159
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	160
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	162
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	164
Тема 13. Правове регулювання зобов'язань купівлі-продажу	170
ГЛОСАРІЙ	170
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	171
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	171
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	174
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	176
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	181
ТЕМА 14. Договір дарування	184
ГЛОСАРІЙ	184
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	184
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	184
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	187
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	188

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ	191
Тема 15. Договір найму (оренди). Договір позички	198
ГЛОСАРІЙ	198
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	198
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	199
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	201
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ	203
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ	212
Тема 16. Договір підряду	223
ГЛОСАРІЙ	223
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	224
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	224
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	227
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ	229
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ	234
ТЕМА 17. Недоговірні зобов'язання	240
ГЛОСАРІЙ	240
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	241
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	241
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	244
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ	245
Тема 18. Спадкове право	253
ГЛОСАРІЙ	253
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	255
ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ	255
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ	258
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ	259
ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ	264

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник з курсу «Цивільне право та процес» підготовлений відповідно до програми навчальної дисципліни з дотриманням навчально-методичних вимог та оптимального викладення необхідного навчального матеріалу.

Цивільне право України є основним регулятором широкого кола правовідносин у суспільстві з урахуванням умов ринкової економіки та інтеграції вітчизняного законодавства до права Європейського Союзу. Зазначене ставить за необхідне глибоке вивчення цивільно-правових понять і категорій та є основою сучасної юридичної освіти. Перевірені багаторічною практикою застосування правові інститути і категорії цивільно-правової науки, а також сучасний розвиток законодавчої бази і складають курс цивільного права.

Навчальний посібник передбачає розподіл матеріалу за наступними темами:

- Цивільне право в системі права України. Цивільні правовідносини;
- Фізичні особи як суб'єкти цивільного права;
- Юридичні особи як суб'єкти цивільного права;
- Об'єкти цивільних прав;
- Строки та терміни в цивільному праві. Позовна давність;
- Правочини;
- Право власності. Речові права на чуже майно;
- Захист права власності та інших речових прав;
- Право інтелектуальної власності;
- Зобов'язальне право. Забезпечення виконання зобов'язань;
- Цивільно-правова відповідальність;
- Цивільно-правовий договір;
- Правове регулювання зобов'язань купівлі-продажу;
- Договір дарування;
- Договір найму (оренди). Договір позички;
- Договір підряду;
- Недоговірні зобов'язання;
- Спадкове право.

Матеріал у початковому посібнику поданий авторами вичерпно, доступно, лаконічно та змістовно, що дозволить здобувачам вищої освіти легко опанувати правові інститути, категорії та поняття цивільного права і законодавства, а також навчить орієнтуватися у чинній нормативно-правовій базі, правильно застосовувати положення нормативних актів на практиці.

Посібник може бути використаний у кредитно-модульній системі навчання, що є основою Болонської декларації щодо уніфікації вимог європейських країн до рівня підготовки фахівців у системі вищої освіти.

ТЕМА 1. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО В СИСТЕМІ ПРАВА УКРАЇНИ. ЦИВІЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ

ГЛОСАРІЙ

Аналогія закону – це засіб заповнення прогалин у законодавстві, який полягає в застосуванні до нього іншої норми закону, яка регламентує подібні відносини.

Аналогія права – застосування до спірних правовідносин загальних засад і змісту законодавства за відсутності конкретної норми, що регулює подібні відносини.

Джерело цивільного права – це форма вираження цивільно-правових норм, що мають загальнообов'язковий характер.

Звичай ділового обороту – це правило поведінки, яке не встановлене актами цивільного законодавства, але є усталеним у сфері ділового обороту.

Зворотна сила закону – поширення дії закону на факти що мали місце до набрання ним чинності.

Метод цивільно-правового регулювання – це сукупність правових засобів і прийомів впливу на майнові та особисті немайнові відносини, які дістали відображення в цивільно-правових нормах.

Об'єкт цивільних правовідносин – це конкретні блага, з приводу яких суб'єкти вступають між собою у зазначені правові відносини.

Предмет цивільного права – це майнові та особисті немайнові відносини, так звані «цивільні відносини», засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.

Рецепція римського права – процес запозичення і засвоєння римських юридичних концепцій, поглядів, понять і конструкцій, що розпочався у середньовічній Європі.

Суб'єкти цивільно-правових відносин – це фізичні та юридичні особи, які вступають між собою в цивільно-правові відносини з приводу майна та особистих немайнових благ.

Суб'єктивне право – це передбачена нормами права міра можливої поведінки учасника правовідносин.

Суб'єктивний обов'язок – міра належної поведінки особи (суб'єкта правовідносин), закріплена в юридичних нормах.

Цивільне законодавство – це система нормативних актів, які містять в собі цивільно-правові норми.

Цивільне право – галузь права, яка включає в себе норми права, що регулюють майнові та особисті немайнові правові суспільні відносини між рівноправними суб'єктами права – фізичними та юридичними особами, територіальними громадами, державами та іншими суб'єктами публічного права.

Цивільні правовідносини – майнові та особисті немайнові відносини, які виникають, змінюються чи припиняються на підставі юридичних фактів і забезпечуються можливістю застосування засобів державного примусу та засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні та майновій самостійності їх учасників.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Сімейний кодекс України: Кодекс від 10.01.2002 № 2947-III

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Цивільне право як галузь права - це:

- а) система знань;
- б) сукупність правових норм;
- в) сукупність категорій та суджень;
- г) частина науки про право.

2. Що є предметом цивільного права:

- а) особисті немайнові відносини;
- б) майнові відносини;
- в) особисті немайнові та майнові відносини;
- г) приватні відносини.

3. Чи застосовується цивільне законодавство до майнових відносин, заснованих на адміністративному або іншому владному підпорядкуванні однієї сторони другій, а також до податкових, бюджетних відносин:

- а) не застосовується;
- б) не застосовується, якщо інше не встановлено законом;
- в) застосовується;
- г) застосовується, якщо інше не встановлено законом.

4. Основним методом правового регулювання в цивільному праві є:

- а) диспозитивний метод;
- б) імперативний метод;
- в) метод заохочення;
- г) метод заборони.

5. Що означає «вільне волевиявлення» як засада цивільно-правового регулювання:

- а) право сторін визначати характер власних взаємовідносин у межах, встановлених законом;
- б) можливість самостійно і вільно виявляти та формувати свою волю при вступі у цивільні правовідносини;
- в) можливість мати рівні суб'єктивні права та юридичні обов'язки;
- г) властивість суб'єкта відносин нести цивільно-правову відповідальність.

6. Що означає «диспозитивність» як ознака методу цивільно-правового регулювання:

- а) можливість мати рівні суб'єктивні права та юридичні обов'язки;
- б) можливість самостійно і вільно виявляти свою волю;
- в) можливість учасників цивільних правовідносин вирішувати спори, що виникають між ними;
- г) можливість сторін обирати лінію поведінки у правовідносинах в межах, встановлених законом.

7. Що означає юридична рівність учасників цивільних правовідносин, як принцип цивільного права:

- а) встановлення правил, обов'язкових для сторін при укладенні та виконанні публічного договору;
- б) абсолютний характер захисту цивільного інтересу;
- в) жоден з учасників цивільних правовідносин не має будь-яких переваг перед іншим учасником цих відносин;
- г) універсальність способів захисту цивільного права.

8. Чи допускає цивільне законодавство застосування аналогії права для регулювання цивільних правовідносин:

- а) ні;
- б) ні, окрім випадків прямо передбачених законом;
- в) так;
- г) на розсуд учасників правовідносин.

9. Чи мають право сторони укласти договір, який не передбачений актами цивільного законодавства:

- а) ні;
- б) так, без будь-яких обмежень;
- в) так, але такий договір має відповідати загальним засадам цивільного законодавства;
- г) так, якщо це не суперечить моральним засадам суспільства.

10. Чи мають право сторони відійти від положень актів цивільного законодавства і врегулювати свої відносини на власний розсуд:

- а) ні, не мають права;
- б) так, мають право;
- в) так, за винятком укладення односторонніх договорів;
- г) так, окрім випадків, якщо в цих актах прямо вказано на заборону таких дій, або якщо обов'язковість для сторін положень актів цивільного законодавства випливає з їх змісту або із суті відносин між сторонами.

11. Чи має акт цивільного законодавства зворотну дію у часі:

- а) ні;
- б) ні, крім випадків, коли він пом'якшує або скасовує цивільну відповідальність особи;
- в) так;
- г) так, окрім випадків, встановлених законом.

12. Чи може бути застосований звичай у цивільних відносинах, якщо він суперечить договору або актам цивільного законодавства:

- а) так;
- б) лише у випадках, встановлених законом;
- в) так, якщо це не суперечить моральним засадам суспільства;
- г) ні.

13. Чи застосовується положення Цивільного кодексу України до врегулювання відносин, що виникають у сферах використання

природних ресурсів, охорони довкілля, до трудових та сімейних відносин:

- а) ні;
- б) так;
- в) ні, якщо вони не врегульовані іншими актами законодавства;
- г) так, якщо є пряма вказівка закону.

14.Що із перерахованого не є елементом цивільних правовідносин:

- а) суб'єкт;
- б) зміст;
- в) об'єкт;
- г) вина.

15.Які є види цивільних правовідносин залежно від об'єкта:

- а) майнові та особисті немайнові;
- б) абсолютні та відносні;
- в) речові та зобов'язальні;
- г) прості та складні.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Які з вказаних суспільних відносин регулюються нормами цивільного права:

1. Відносини між двома громадянами з приводу купівлі-продажу квартири?
2. Відносини між спадкодавцем та нотаріусом з приводу посвідчення складеного заповіту?
3. Відносини між банком та громадянином з приводу отримання останнім кредиту на купівлю автомобіля?
4. Відносини між виконкомом місцевої ради і громадянином Олешком у зв'язку з видачею ордера на квартиру?
5. Відносини між ПрАТ «Зірка» та ТОВ «Смела» з приводу продажу останнім новорічних подарунків для дітей співробітників акціонерного товариства?
6. Відносини між автором книги та видавництвом з приводу видання книги?
7. Відносини між ПрАТ «Зірка» та фізичною особою з приводу прийняття на роботу?
8. Відносини між податковою інспекцією та підприємцем, що виникають з приводу сплати податків?
9. Відносини між засновниками акціонерного товариства та державним реєстратором з приводу реєстрації товариства?
10. Відносини між матір'ю та батьком дитини з приводу невиконання останнім аліментів на спільну дитину?

Завдання 2.

Суржиков А. кожного вечору, а інколи й вночі, включав на повну потужність музичний центр, що заважало сусідам та призводило до

конфліктів з ними. На вимоги сусідів про припинення таких дій Суржиков не реагував. Звернення до дільничного інспектора поліції та проведені ним бесіди бажаного результату не дали.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи є відносини між Суржиковим і сусідами цивільними?
2. Що є підставою їх виникнення?
3. Охарактеризуйте відносини, що склалися між Суржиковим та його сусідами.
4. Проаналізуйте елементи цих відносин.

Завдання 3.

При виході з під'їзду на Семенуху накинувся сусідський собака без намордника, який порвав пальто та укусив її за ногу. В результаті укусу вона вимушена була лікуватися, у тому числі від неврозу. Звернувшись до власника собаки свого сусіда Іванова з вимогою про відшкодування завданої шкоди (а саме витрат на лікування та ремонт пальто), вона отримала від останнього відмову. Іванов при цьому пояснив, що Семенуха сама винна у тому, що сталося, оскільки собака зреагував на її різкі рухи та вигуки.

Після цього Семенуха звернулася із позовом до суду з позовом до Іванова про відшкодування матеріального збитку в розмірі 10000 тисяч грн. (2000 – вартість пальто, 5000 – вартість лікування, 3000 – втрата заробітку за час лікування) та 100 неоподатковуваних мінімумів доходу громадян відшкодування моральної шкоди.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Норми якої галузі права повинен використати суддя для врегулювання вказаних відносин?
2. Дайте характеристику підставам виникнення зазначених відносин?
3. Охарактеризуйте суб'єктний та об'єктний склад даних відносин?

Завдання 4.

Водій автотранспортного підприємства «Сокол» Ананасов, знаходячись за кермом маршрутного таксі, що належало підприємству, збив неповнолітню Сорокіну, яка переходила проїжджу частину, поспішаючи до школи. Після лікування Сорокіної її батьки звернулись до директора автотранспортного підприємства з вимогою про відшкодування витрат на лікування доньки. Директор відмовив їм у задоволенні вимог, мотивуючи це тим, що, підприємство не зобов'язано відповідати за дії своїх співробітників і вимагати відшкодування витрат вони повинні не з підприємства, а з Ананасова, оскільки саме він знаходився за кермом і є безпосереднім винуватцем ДТП.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи є вказані правовідносини цивільними?
2. Якщо так, то охарактеризуйте їх з урахуванням загальноприйнятої класифікації.
3. Охарактеризуйте елементи вказаних правовідносин.

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

0546/2903/2012

: Цивільні справи; Окреме провадження; Справи про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.

Надіслано судом: не визначено. Зареєстровано: 25.06.2012. Оприлюднено: 27.06.2012.

12.06.2012

№ 2/ О /0546/98/12 р.

УХВАЛА

Іменем України

12 червня 2012 року. Советський районний суд м.Макіївки Донецької області у складі головуючого:

судді

НІКІШИНА Ю.В.

при секретарі

СИДОРОВОЇ О.Ю.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі судового засідання цивільну справу за поданням

ОРГАНУ ОПІКИ та ПІКЛУВАННЯ Макіївської міської Ради

про визнання громадянина недієздатним

ВСТАНОВИВ:

Заявник просить встановити опіку над недієздатною особою ОСОБА_1 1987 року народження, бо та є недієздатною.

Ст. 60 ЦК України передбачає що суд встановлює опіку над фізичною особою у разі визнання її недієздатною і призначає опікуна за поданням органу опіки та піклування.

Враховуючи наведене, суд вважає, у даному випадку є цивільні правовідносини, які регулюються нормами цивільного права у тому числі Ц України.

Таким чином дана справа є справою стосовно цивільних правовідносин, а тому повинна розглядатися в порядку цивільного судочинства, передбаченого ЦК України та ЦПК України, тобто у даному випадку подається цивільний позов.

На підставі ст.295 ЦПК України, ст.213, 215 ЦПК України суд

В И Р І Ш И В :

В І Д М О В И Т И у задоволенні за поданням ОРГАНУ ОПІКИ та ПІКЛУВАННЯ Макіївської міської Ради про визнання громадянина недієздатним.

Ухвала може бути оскаржене до Апеляційного суду Донецької області через суд першої інстанції шляхом подачі апеляційної скарги на рішення суду у 5 денний строк з дня її проголошення.

Суддя:

НІКІШИН Ю.В.

ТЕМА 2. ФІЗИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

ГЛОСАРІЙ

Гідність – це поняття моральної свідомості, яке виражає уявлення про цінність всякої людини, як моральної особистості, а також категорія етики, що означає особливе моральне ставлення людини до самої себе і ставлення до неї з боку суспільства, в якому визнається цінність особистості.

Дієздатність – це здатність своїми діями набувати для себе цивільних прав і самостійно їх здійснювати, а також здатність своїми діями створювати для себе цивільні обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність у разі їх невиконання.

Емансипація – звільнення від якої-небудь залежності, скасування якихось обмежень, зрівняння у правах.

Життя – це форма існування дієвих інструкцій з організації матерії.

Здоров'я – стан живого організму, при якому всі органи здатні виконувати свої життєві функції.

Ім'я – власна назва суб'єкта, тобто людини, тварини чи персонажа.

Місце проживання – юридично оформлене місце, в якому індивідуум має постійне та довгострокове помешкання.

Недієздатність – нездатність суб'єкта права внаслідок малого віку, душевної хвороби чи недоумства здійснювати своїми діями суб'єктивні права та юридичні обов'язки.

Неповна (часткова) дієздатність – характеризується тим, що за громадянином визнається право набувати і здійснювати своїми діями не будь-які, а тільки деякі права і обов'язки, прямо передбачені законом.

Обмежено дієздатна особа – це особа, яка не володіє повним обсягом дієздатності якщо вона страждає на психічний розлад, який істотно впливає на її здатність усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними або якщо вона зловживає спиртними напоями, наркотичними засобами, токсичними речовинами, азартними іграми тощо і тим ставить себе чи свою сім'ю, а також інших осіб, яких вона за законом зобов'язана утримувати, у скрутне матеріальне становище.

Правоздатність – це передбачена нормами права здатність (можливість) індивіда мати суб'єктивні юридичні права і виконувати суб'єктивні юридичні обов'язки.

Фізична особа – у цивільному та інших галузях права термінологія, що використовується для позначення людини (громадянина, особи без громадянства) як учасника правових відносин.

Цивільна правосуб'єктність – соціально-правова можливість суб'єкта бути учасником цивільних правовідносин.

Честь – поняття моральної свідомості й категорія етики, що включає в себе моменти усвідомлення індивідом свого суспільного значення й визнання цього значення з боку суспільства.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Сімейний кодекс України: Кодекс від 10.01.2002 № 2947-III
4. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 р. № 2398-VI
5. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV
7. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Цивільна правоздатність - це:

- а) здатність особи мати цивільні права;
- б) здатність особи мати цивільні права та виконувати цивільні обов'язки;
- в) здатність особи виконувати цивільні обов'язки;
- г) здатність особи мати цивільні права та обов'язки.

2. Коли виникає та припиняється цивільна правоздатність фізичної особи:

- а) виникає з моменту народження, припиняється смертю;
- б) виникає з досягненням 14 років, припиняється смертю;
- в) виникає з досягненням 16 років, припиняється смертю;
- г) виникає з досягненням 18 років, припиняється смертю.

3. Що є місцем проживання фізичної особи:

- а) населений пункт, у якому фізична особа проживає постійно або тимчасово;
- б) житловий будинок, квартира, інше приміщення, придатне для проживання в ньому, у відповідному населеному пункті;
- в) житло, в якому фізична особа проживає постійно або тимчасово;
- г) місце реєстрації фізичної особи.

4. З якого віку фізична особа вільно обирає собі місце проживання:

- а) з досягненням 15 років;
- б) з досягненням 18 років, за винятком обмежень, які встановлюються законом;
- в) з досягненням 14 років, за винятком обмежень, які встановлюються законом;
- г) з досягненням 16 років.

5. Місцем проживання фізичної особи у віці від десяти до чотирнадцяти років є:

- а) її фактичне місце проживання;
- б) місце реєстрації особи;
- в) місце проживання її батьків (усиновлювачів) або одного з них, з ким вона проживає;
- г) місце проживання її батьків (усиновлювачів) або одного з них, з ким вона проживає, опікуна або місцезнаходження навчального закладу чи закладу охорони здоров'я тощо, в якому вона проживає, якщо інше місце проживання не встановлено за згодою між дитиною та батьками (усиновлювачами, опікуном) або організацією, яка виконує щодо неї функції опікуна.

6. Опіка встановлюється над:

- а) малолітніми та недієздатними особами;
- б) лише малолітніми дітьми;
- в) неповнолітніми дітьми;
- г) неповнолітніми дітьми та обмежено дієздатними особами.

7. Скільки місць проживання може мати фізична особа:

- а) одне;
- б) два;
- в) законом не обмежено;
- г) п'ять.

8. Який обсяг цивільної дієздатності має фізична особа у віці 16 років:

- а) часткову;
- б) неповну;
- в) обмежену;
- г) повну.

9. Цивільна дієздатність фізичної особи - це:

- а) здатність своїми діями набувати для себе цивільних прав;
- б) здатність своїми діями набувати для себе цивільних прав та створювати для себе цивільні обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність у разі їх невиконання;
- в) здатність мати цивільні права та виконувати цивільні обов'язки;
- г) здатність своїми діями набувати для себе цивільних обов'язків.

10. Можливість самостійно нести майнову відповідальність називається:

- а) трансдієздатність;
- б) тестаментоздатність;
- в) правочиноздатність;
- г) деліктоздатність.

11. З якого віку особа є деліктоздатною?

- а) з 14 років;
- б) з 15 років;
- в) з 16 років;
- г) з 18 років.

12. У якому із перерахованих випадків не провадиться надання повної цивільної дієздатності?

- а) у разі, якщо фізична особа досягла 16 років і працює за трудовим договором;

- б) у разі, якщо неповнолітня особа записана матір'ю або батьком дитини;
- в) у разі, якщо фізична особа досягла 16 років і бажає займатися підприємницькою діяльністю;
- г) у разі реєстрації шлюбу фізичної особи, яка не досягла повноліття.

13. Чи зберігається повна цивільна дієздатність неповнолітньої особи, набута нею в результаті укладення шлюбу, якщо шлюб визнано недійсним?

- а) так;
- б) ні;
- в) так, якщо визнання шлюбу недійсним відбулося з підстав, не пов'язаних з протиправною поведінкою неповнолітньої особи;
- г) так, якщо проти нього не заперечує неповнолітня особа.

14. На вчинення яких дій не має права малолітня особа?

- а) самостійно вчиняти дрібні побутові правочини;
- б) здійснювати особисті немайнові права на результати інтелектуальної діяльності;
- в) здійснювати особисті немайнові права на результати творчої діяльності;
- г) розпоряджатись заробітком, стипендією або іншими доходами.

15. Чи має право неповнолітня особа укласти правочин щодо транспортного засобу або нерухомого майна?

- а) ні, такі правочини укладають від їх імені батьки (усновлювачі) або піклувальники;
- б) лише за письмовою нотаріально посвідченою згодою батьків (усиновлювачів) або піклувальника;
- в) так;
- г) лише за письмовою (без нотаріального посвідчення) згодою батьків (усиновлювачів) або піклувальника.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

14-річний Ковбаскін звернувся з заявою до відділу реєстрації актів цивільного стану про зміну прізвища, мотивуючи своє прохання знуцанням над ним однолітків. Начальник відділу відмовив Ковбаскіну у задоволенні його прохання.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи правомірною є відмова начальника РАЦСу? Аргументуйте відповідь.

Завдання 2.

Директор автотранспортного підприємства видав наказ, яким заборонив бухгалтерії виплачувати слюсарю Соколову належну йому заробітну плату і дав розпорядження видавати зарплату його дружині. Такі заходи в наказі були мотивовані тим, що Соколов зловживав спиртними напоями, чим ставив себе і свою сім'ю в скрутне матеріальне становище.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи правомірний наказ директора?

Завдання 3.

Батько душевнохворого повнолітнього Туполевського залишив останнього самого вдома та поїхав до лікарні робити планову операцію. Знаходячись сам вдома Туполевський розпалив вогонь, від якого згорів гараж сусіда Коваленка. Коваленко подав позов до батька Туполевського, який був опікуном душевнохворого, про відшкодування заподіяної шкоди. Не заперечуючи даного факту, відповідач заявив, що в момент події він був відсутній та знаходився на лікуванні і не міг належним чином виконувати свої опікунські обов'язки.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Як необхідно вирішити справу?
2. Чи має значення вказані відповідачем обставини щодо знаходження його у лікарні під час події, що сталася?

Завдання 4.

Косенко пропав у січні 2015 року після аварії на потязі, яким він поїхав у відрядження. У лютому 2017 року батько Косенка звернувся в суд з заявою про оголошення сина померлим, яка була задоволена.

У червні 2017 року Косенко повернувся додому і пояснив, що був поранений під час аварії та втратив пам'ять, через що не міг дістатись додому весь цей час.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Дайте юридичний аналіз викладеної ситуації.
2. Чи правильно суд задовольнив заяву батька Косенка.
3. Як вплинуло на майнові права Косенка оголошення його померлим?

ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

До _____ районного суду
м. _____

Заявник: Особа 1 _____

проживаю за адресою: _____,

Заінтересовані особи:

Особа 2 _____

проживає за адресою: _____,

Орган опіки та піклування,

виконавчий комітет _____ районної

у _____ ради, адреса: _____,

Заява

про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності

Я, Особа 1, народилася «__» _____ року, про що в книзі реєстрації народжень відділу РАЦС _____ районного управління юстиції м. _____ зроблено відповідний запис під № _____ та видано свідоцтво про народження серія _____ № _____ від «__» _____ року.

На сьогоднішній день мені виповнилося повних 17 років.

В квітні 2016 році я познайомилася із Особою 3. Після нетривалих зустрічей, ми почали спільно жити за місцем мого проживання за адресою: _____.

В січні 2017 року я завагітніла і 3 вересня цього ж року народила доньку. Про що в книзі реєстрації народжень відділу РАЦС _____ районного управління юстиції м. _____ зроблено відповідний запис під № _____ та видано свідоцтво про народження серія _____ № _____ від «__» _____ року.

Після народження мною дитини Особа 3, не маючи бажання здійснювати догляд та виховання за дитиною, покинув нас і почав проживати в іншому місці.

Увесь час з моменту народження дитини мені допомагає моя мати, Особа 2, яка не заперечує проти надання мені повної цивільної дієздатності.

Мій батько Особа 4 помер в _____ році, що підтверджується свідоцтвом про смерть серія _____ № _____ від «__» _____ року, виданого відділом РАЦС _____ районного управління юстиції м. _____.

Для повноцінного здійснення прав та інтересів своєї дитини я змушена звертатися до різних органів влади та інстанцій, але будучи неповнолітньою, маю лише часткову цивільну дієздатність, що не дозволяє повноцінно здійснювати свої батьківські обов'язки по відношенню до своєї доньки.

Ч. 1 ст. 35 Цивільного кодексу України встановлює, що повна цивільна дієздатність може бути надана фізичній особі, яка досягла шістнадцяти років і працює за трудовим договором, а також неповнолітній особі, яка записана батьком або матір'ю дитини.

Я усвідомлюю, що повна цивільна дієздатність, яка буде мені надана, поширюється на всі цивільні права та обов'язки.

На підставі вищезазначеного та керуючись ст. 35 ЦК України, ст.ст. 3, 4, 234, 235, 242, 243 ЦПК України, -

ПРОШУ:

Надати мені, Особі 1, яка народжена «__»_____ року в м._____ та проживає за адресою: _____, повну цивільну дієздатність.

Додатки:

1. Копія свідоцтва про народження.
2. Копія свідоцтва про народження дитини.

Дата

Підпис

Особа 1

До _____ районного суду
м. _____

Заявник: Особа 1, _____

Адреса: _____,

Заінтересовані особи:

Особа 2 _____

Адреса _____

Особа 3 _____

Адреса _____

Служба у справах дітей м. _____

адреса: _____,

ЗАЯВА

про надання повної цивільної дієздатності

15 лютого 2016 року мені виповнилось 17 років. З 1 грудня 2016 року я працюю за трудовим договором на ТОВ «Кропивницький завод залізобетонних виробів». 20 лютого 2017 року я звернувся до Служби у справах дітей м. _____ з письмовою заявою про надання мені повної цивільної дієздатності. Але Службою у справах дітей м. _____ мені в цьому було відмовлено у зв'язку з відсутністю на це письмової згоди моїх батьків ПІБ Особа 2, ПІБ Особа 3.

На підставі ст. 35 ЦК України, статей 242, 243, 245 ЦПК України,

ПРОШУ:

Надати мені повну цивільну дієздатність.

Додатки:

1. Копія свідоцтва про народження.
2. Копія трудового договору.
3. Лист-відмова Служби у справах дітей м. Черкаси.
4. Три копії заяв.
5. Квитанції про сплату судового збору та оплати витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи.

Дата

підпис

Особа 1

До _____ районного суду
м. _____
адреса _____
Заявник: Особа 1 _____
Адреса _____
Заінтересована особа:
Відділ опіки та піклування
_____ районної
державної адміністрації м. _____
Адреса: _____

ЗАЯВА

про визнання громадянина недієздатним, встановлення над ним опіки і призначення опікуна

28 вересня 1988 року у мене народилася донька – ПІБ.

З дитинства вона проживає разом зі мною і страждає на тяжке хронічне психічне захворювання.

У зв'язку з цим вона неодноразово лікувалася у різних психіатричних закладах, однак стан її психічного здоров'я з часом тільки погіршувався, і 26 березня 2002 року їй було визнано інвалідом II групи.

Внаслідок хронічного психічного розладу моя донька не здатна усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними і у зв'язку з цим може бути визнана недієздатною.

У разі визнання фізичної особи недієздатною суд, згідно із ст. 58, ч. 1 ст. 60 Цивільного кодексу України встановлює над нею опіку і призначає опікуна.

Мені це необхідно для призначення мене опікуном моєї доньки.

Зазначені мною обставини підтверджуються доданими до заяви документами.

Судові витрати, пов'язані з провадженням справ про визнання фізичної особи недієздатною у відповідності з ч. 2 ст. 240 Цивільного процесуального кодексу України відносяться за рахунок держави.

На підставі викладеного й у відповідності з ч. 1, 2 ст. 39, ст. 58, ч. 1 ст. 60 ЦК України, керуючись ч. 1, п. 1 ч. 2 ст. 234, ст. 236, ч. 1 ст. 239, ч. 1 ст. 241 ЦПК України

ПРОШУ:

1. Призначити судово-психіатричну експертизу для визначення психічного стану моєї доньки та здатності усвідомлювати нею значення своїх дій та керувати ними.

2. Визнати мою доньку – ПІБ 28 вересня 1988 року народження, уродженцю і жительку м. _____ недієздатною, встановити над нею опіку і за поданням органу опіки та піклування призначити мене її опікуном.

ДОДАТКИ:

1. Копія заяви з додатками для заінтересованої сторони.

2. Копії свідоцтва про народження доньки.
3. Довідка з місця проживання.
4. Довідка МСЕК.
5. Довідка психоневрологічного диспансеру.

Дата

Підпис

Особа 1

До _____ районного суду
м. _____
адреса _____
Заявник: Особа 1 _____
Адреса _____
Заінтересована особа:
Відділ опіки та піклування
_____ районної
державної адміністрації м. _____
Адреса: _____

Заява

про обмеження цивільної дієздатності, встановлення піклування і призначення піклувальника

25 червня 1988 року я, особа 1, уклала шлюб з ПБ (особа 2), який ми зареєстрували у відділі реєстрації актів цивільного стану _____ міськвиконкому. Від шлюбу ми маємо двох синів - ПБ, 23 липня 1989 року народження, і ПБ, 12 листопада 1994 року народження, які проживають разом з нами і перебувають на моєму утриманні. З осені 2001 року особа 2 зловживає спиртними напоями і перебуває на обліку в _____ наркологічному диспансері з приводу хронічного алкоголізму. Він працює слюсарем у товаристві з обмеженою відповідальністю „Жилкомфорт”, де отримує заробітну плату в сумі 500 гр. на місяць. Однак гроші до сімейного бюджету не вносить, а повністю витрачає їх на придбання спиртних напоїв.

Своїми діями він ставить себе і свою сім'ю у скрутне матеріальне становище, оскільки позбавляє нас можливості заплатити за комунальні послуги, придбати продукти харчування і одяг. У відповідності з ч. 2 ст. 36 Цивільного кодексу України суд може обмежити цивільну дієздатність фізичної особи, якщо вона зловживає спиртними напоями і тим ставить себе чи свою сім'ю у скрутне матеріальне становище.

У разі обмеження цивільної дієздатності фізичної особи суд згідно із ст. 59, ч. 2 ст. 60 Цивільного кодексу України встановлює над нею піклування і призначає піклувальника.

Мені це необхідно для призначення мене піклувальником мого чоловіка. Крім доданих до заяви документів, зазначені мною обставини зможуть підтвердити ПБ, ПБ, та інші свідки.

Судові витрати, пов'язані з провадженням справи про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи у відповідності з ч. 2 ст. 240 ЦПК України відносяться за рахунок держави.

На підставі викладеного й у відповідності з ч. 2, 3 ст. 36, ст. 59, ч. 2 ст. 60 ЦК України, керуючись ч. 1, п. 1 ч. 2 ст. 234, ст. 236, ч. 1 ст. 241 ЦПК України

ПРОШУ:

1. Обмежити цивільну дієздатність мого чоловіка ПБ Особи 2, 23 липня 1969 року народження, уродженця і жителя м. _____

_____ області, встановити над ним опіку і за поданням органу опіки та піклування призначити мене його піклувальником.

Додатки:

1. Дві копії свідоцтва про укладення шлюбу.
2. Дві копії свідоцтв про народження дітей.
3. Дві копії свідоцтва про народження чоловіка.
4. Довідка з місця роботи.
5. Копія довідки з місця роботи.
6. Довідка з місця проживання.
7. Копія довідки з місця проживання.
8. Довідка наркологічного диспансеру.
9. Копія довідки наркологічного диспансеру.
10. Копія заяви.

Дата

підпис

Особа 1

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

686/26196/14-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу.

Надіслано судом: 30.01.2015. Зареєстровано: 30.01.2015. Оприлюднено: 03.02.2015.

Справа № 686/26196/14-ц

УХВАЛА

30 січня 2015 року

Хмельницький міськрайонний суд в

складі:

головуючого - судді

Карплюка О.І.

при секретарі

Данькова І.М.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в місті Хмельницькому справу за позовом публічного акціонерного товариства «Дельта Банк» до ОСОБА_1 та ОСОБА_2 про стягнення заборгованості за кредитним договором,

встановив:

8 грудня 2014 року ПАТ «Дельта Банк» звернувся до суду з позовом до ОСОБА_1 та ОСОБА_2 про стягнення заборгованості за кредитним договором.

Дослідивши матеріали справи, суд вважає, що провадження в частині позовних вимог ПАТ «Дельта Банк» до ОСОБА_1 підлягає закриттю.

Так, відповідно до вимог ст. 24 ЦК України людина як учасник цивільних відносин вважається фізичною особою.

Відповідно до вимог ст. 25 ч. 4 ЦК України цивільна правоздатність фізичної особи припиняється у момент її смерті.

Відповідно до вимог ст. 30 ч. 2 ЦПК України позивачем і відповідачем можуть бути фізичні і юридичні особи, а також держава.

Як з'ясовано судом, відповідач ОСОБА_1 помер 23 лютого 2013 року, тобто до подачі позивачем позовної заяви до суду.

Відповідно до вимог ст. 1282 ч. 1 ЦК України спадкоємці зобов'язані задовольнити вимоги кредитора повністю, але в межах вартості майна, одержаного у спадщину. Кожен із спадкоємців зобов'язаний задовольнити вимоги кредитора особисто, у розмірі, який відповідає його частці у спадщині.

Таким чином, ОСОБА_1 не може бути відповідачем у справі, оскільки він помер ще до пред'явлення до нього позову.

За таких обставин, провадження в даній справі підлягає закриттю.

Керуючись ст. ст. 30, 205 ч. 1 п. 6, 209, 210 ЦПК України, ст. ст. 24, 25, 1282 ч. 1 ЦК України, суд

ухвалив:

Провадження в справі в частині позовних вимог публічного акціонерного товариства «Дельта Банк» до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості за кредитним договором закрити.

Апеляційна скарга на ухвалу суду подається до апеляційного суду через суд першої інстанції, який ухвалив оскаржуване судове рішення, протягом п'яти днів з дня її проголошення.

Суддя:

Категорія справи №

639/10611/15-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу.

Надіслано судом: **20.07.2016**. Зареєстровано: **20.07.2016**. Оприлюднено: **22.07.2016**.

Дата набрання законної сили: **20.07.2016**

Справа №639/10611/15-ц

Провадження №2/639/649/16

УХВАЛА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

20 липня 2016 року Жовтневий районний суд м. Харкова в складі:

головуючого судді Труханович В.В.,

за участю секретаря Антохіної О.С.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Харкові цивільну справу за позовом Публічного акціонерного товариства Комерційний банк «Приватбанк» до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості,

ВСТАНОВИВ:

23 грудня 2015 року представник позивача звернувся до суду з позовом до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості.

Представник позивача, ОСОБА_2, який діє на підставі довіреності від 04.09.2015 року, в судові засідання не з'явився, надав заяву про розгляд справи за його відсутності.

Суд дослідивши матеріали справи, встановив наступні обставини.

Судом встановлено, що на підставі Заяви ОСОБА_1 від 17.12.2010 року про оформлення кредитної картки в Приватбанку, відповідачу було відкрито рахунок, та надано кредит у вигляді встановленого кредитного ліміту на платіжну картку, зі сплатою відсотків за користування кредитом. (а.с. 7-9)

У зв'язку з порушенням зобов'язань за кредитним договором представник банку був змушений звернутися до суду з позовом.

Але, як було з'ясовано під час судового засідання, ОСОБА_1 помер 26.05.2014 року у віці 26 років у м. Донецьк.

Відповідно до ст. 24 ЦК України людина як учасник цивільних відносин вважається фізичною особою.

Положеннями ст. 25 ЦК України передбачено, що здатність мати цивільні права та обов'язки (цивільну правоздатність) мають усі фізичні особи. Цивільна правоздатність фізичної особи виникає у момент її народження. Цивільна правоздатність фізичної особи припиняється у момент її смерті.

Таким чином, з моменту смерті цивільна правоздатність ОСОБА_1 припинена.

Відповідно до ч. 1 ст. 37 ЦПК України у разі смерті фізичної особи, припинення юридичної особи, заміни кредитора чи боржника у зобов'язанні, а також в інших випадках заміни особи у відносинах, щодо яких виник спір, суд залучає до участі у справі правонаступника відповідної сторони або третьої особи на будь-якій стадії цивільного процесу.

Так, задля з'ясування правонаступників ОСОБА_1 судом було направлено запит до П'ятої Харківської державної нотаріальної контори.

Згідно відповіді П'ятої ХДНК від 23.05.2016 року, після померлого 26.05.2014 року ОСОБА_1 заяви про прийняття спадщини та про відмову від прийняття спадщини не подавалися, спадкова справа не заводилась. (а.с. 75-77)

Згідно інформації надано КП «Жилкомсервіс» станом на 26.05.2014 року ОСОБА_1 був зареєстрований за адресою: ІНФОРМАЦІЯ_1, б. 24, кв. 2 разом з його батьком ОСОБА_3. (а.с. 99)

Спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців). Спадкування здійснюється за заповітом або за законом. (ст. 1216, 1217 ЦК України)

Так, у відповідності до ст. 1261 ЦК України ОСОБА_3 (батько померлого) має право на спадкування за законом після свого сина ОСОБА_1 у першу чергу.

Частиною 1 ст. 1268 ЦК України передбачено, що спадкоємець, який постійно проживав разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини, вважається таким, що прийняв спадщину, якщо протягом строку, встановленого статтею 1270 цього Кодексу, він не заявив про відмову від неї.

Таким чином, ОСОБА_3 вважається таким, що прийняв спадщину після свого сина ОСОБА_1

За таких обставин суд вважає необхідним залучити до участі у справі правонаступника ОСОБА_1 ОСОБА_3

На підставі викладеного та керуючись ст. 24, 25, 1216, 1217, 1261, 1268 ЦК України, ст. 37 ЦПК України, суд

УХВАЛИВ:

Залучити до участі у справі правонаступника ОСОБА_1 ОСОБА_3, ІНФОРМАЦІЯ_2, який зареєстрований за адресою: ІНФОРМАЦІЯ_1, б. 24, кв. 2.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Суддя

В.В. Труханович

ТЕМА 3. ЮРИДИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

ГЛОСАРІЙ

Банкрутство – визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедур санації та мирової угоди і погасити встановлені у порядку, визначеному законом, грошові вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури.

Господарське товариство – це юридична особа, статутний (складений) капітал якої поділений на частки між учасниками.

Комерційне найменування – позначення, яке дає змогу вирізнити одну особу з-поміж інших та не вводить в оману споживачів щодо справжньої її діяльності.

Ліквідація – це припинення діяльності суб'єкта підприємницької діяльності, визнаного господарським судом банкрутом, з метою здійснення заходів щодо задоволення визнаних судом вимог кредиторів шляхом продажу його майна.

Орган юридичної особи – це юридична конструкція, що створюється правом з метою дати можливість сформулювати і виразити волю юридичної особи, відстоювати її інтереси.

Організаційно-правова форма юридичної особи – певний тип організації, в якій повинна створюватися і діяти юридична особа того чи іншого виду.

Представництво – це відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи.

Реорганізація – це повна або часткова заміна власників корпоративних прав підприємства, зміна організаційно-правової форми організації бізнесу, ліквідація окремих структурних підрозділів або створення на базі одного підприємства кількох, наслідком чого є передача або прийняття його майна, коштів, прав та обов'язків правонаступником.

Санація боржника – це система заходів, що здійснюється під час провадження у справі про банкрутство, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника та задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів.

Установчі документи – це рішення про утворення суб'єкта господарювання або засновницький договір, а у випадках, передбачених законом, статут (положення) суб'єкта господарювання.

Філія – це підрозділ юридичної особи, що знаходиться поза її місцезнаходженням та виробляє продукцію, виконує роботи або операції,

надає послуги від імені юридичної особи, або здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи.

Юридична особа – це організація, створена і зареєстрована у встановленому законом порядку.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Господарський кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV
5. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 року № 1576-XII
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III
7. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV
8. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI
9. Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій: Закон України від 24.05.2012 № 4865-VI
10. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів: Закон України від 19.12.1995 № 481/95-ВР
11. Про торгово-промислові палати в Україні: Закон України від 02.12.1997 № 671/97-ВР
12. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 № 1087-IV

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Юридичною особою є:

- а) громадяни та організації;
- б) особа, яка займається юридичною діяльністю;
- в) організація, створена і зареєстрована у встановленому законом порядку, наділена цивільною правоздатністю та дієздатністю, яка може бути позивачем та відповідачем у суді;
- г) нотаріуси.

2. Місцезнаходження юридичної особи визначається:

- а) місцем її державної реєстрації, якщо інше не встановлено законом;
- б) місцем її діяльності;

- в) місцем знаходження її постійно діючого органу;
- г) місцем здійснення її підприємницької діяльності.

3. Юридичні особи приватного права створюються на підставі:

- а) розпорядчого акта Президента України;
- б) розпорядчого акта органу державної влади;
- в) розпорядчого акта органу місцевого самоврядування;
- г) установчих документів.

4. Товариство - це:

- а) організація, створена шляхом об'єднання осіб (учасників), які не мають права участі у цьому товаристві;
- б) організація, створена шляхом об'єднання осіб (учасників), які мають право участі у цьому товаристві;
- в) організація, створена однією особою, яка не бере участі в управлінні нею;
- г) організація, створена шляхом об'єднання майна учасників.

5. Установа - це:

- а) організація, створена шляхом об'єднання осіб (учасників), які мають право участі у цьому товаристві;
- б) організація, створена кількома особами (засновниками), які не беруть участі в управлінні нею, шляхом об'єднання (виділення) їхнього майна для досягнення мети, визначеної засновниками, за рахунок цього майна;
- в) організація, створена однією або кількома особами (засновниками), які не беруть участі в управлінні нею, шляхом об'єднання (виділення) їхнього майна для досягнення мети, визначеної засновниками, за рахунок цього майна;
- г) організація, створена шляхом об'єднання осіб (учасників), які не мають право участі у цьому товаристві.

6. Підприємницькі товариства можуть бути створені у формі:

- а) акціонерного товариства або товариства з обмеженою відповідальністю;
- б) господарських товариств;
- в) господарських товариств або виробничих кооперативів;
- г) господарських товариств або споживчих кооперативів.

7. Що не вказують в статуті товариства?

- а) органи управління товариством та їх компетенція;
- б) порядок прийняття рішень;
- в) порядок вступу до товариства;
- г) зобов'язання учасників створити товариство.

8. Строк державної реєстрації юридичних осіб складає:

- а) не більше трьох робочих днів;
- б) не більше трьох календарних днів;
- в) п'ять робочих днів;
- г) не більше п'яти робочих днів.

9. З якого моменту юридична особа є створеною?

- а) з дня її державної реєстрації;
- б) з дня подачі документів на державну реєстрацію;
- в) з дня затвердження статуту;
- г) з дня підписання засновницького договору.

10. Який спосіб створення юридичної особи застосовується у випадку, коли власник або уповноважений ним орган приймає рішення про створення організації та затверджує її статут або положення про неї?

- а) нормативно-явочний;
- б) дозвільний;
- в) договірний;
- г) розпорядчий.

11. Який спосіб створення юридичної особи застосовується у випадку, коли умови її створення зафіксовані у законі у вигляді загального дозволу держави, але для виникнення конкретної організації потрібні прояв ініціативи організаторів і реєстрація у відповідному органі?

- а) розпорядчий;
- б) нормативно-явочний;
- в) дозвільний;
- г) договірний.

12. Що з перерахованого не є способом припинення юридичної особи?

- а) поділ;
- б) перетворення;
- в) злиття;
- г) виділ.

13. Зі скількох осіб може складатися виконавчий орган товариства?

- а) із однієї або кількох осіб;
- б) із п'яти осіб;
- в) із однієї особи;
- г) із трьох осіб.

14. Кому передасться майно ліквідованої юридичної особи, що залишилося після задоволення вимог кредиторів?

- а) учасникам, якщо інше не встановлено установчими документами юридичної особи або законом;

- б) засновникам юридичної особи;
- в) територіальній громаді;
- г) державі.

15. Які вимоги задовольняються в першу чергу при ліквідації платоспроможної юридичної особи?

- а) щодо податків та зборів;
- б) вимоги автора про плату за використання результату його інтелектуальної, творчої діяльності;
- в) вимоги працівників;
- г) щодо відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, та вимоги кредиторів, забезпечені заставою чи іншим способом.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Івасюк вирішив створити підприємство з надання послуг з перевезення вантажів. Для цього він позичив 500 тис. грн., зареєстрував юридичну особу, купив машини та найняв на роботу людей. Підприємство запрацювало і почало приносити Івасюку прибуток. Через рік настав час повертати борг. Кредитор звернувся до Івасюка, але він відмовився і запропонував звертатися до підприємства, оскільки гроші позичались на його створення, зараз воно працює, має прибуток, то з нього і потрібно стягувати борг. Кредитор звернувся з позовом до суду.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи відповідає юридична особа за зобов'язаннями засновника?
2. В яких випадках підприємство буде сплачувати борги засновника?

Завдання 2.

Цукерман та Петренко вирішили спільно займатися торгівлею з метою отримання прибутку. Для цього вони в складчину придбали товар, який реалізували і отримали прибуток. Прибуток розподілили відповідно до розміру часток, які вони вклали в свій бізнес. Порядок розподілу прибутку, права та обов'язки кожного вони визначили в письмовому договорі, який склали в 2 екземплярах і разом підписали. Надалі вони успішно продовжували свою діяльність.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи створили вони юридичну особу?
2. Якщо ні, то які ознаки юридичної особи відсутні, а які наявні?

3. Якщо Цукерман і Петренко оформлять своє товариство як юридичну особу, то яка це буде особа – публічного чи приватного права?

Завдання 3.

Приватний підприємець Сахаров уклав договір поставки новорічних подарунків з ПрАТ «Зіронька». Однак після несплати останнім протягом трьох місяців боргу за поставлену продукцію у розмірі 60000 грн подав заяву до господарського суду про ініціювання процедури банкрутства ПрАТ «Зіронька». В заяві він вказав, що свої обов'язки за договором виконав своєчасно, про що надав акт приймання-передання товару, підписаний сторонами.

Суддя відмовився ініціювати процедуру банкрутства й не прийняв позовну заяву через наступні причини:

1. Недостатньою є сума боргу;
2. Фізична особа не може ініціювати процедуру банкрутства

Питання: Відповіді потрібно давати з посилання на відповідні частини та статті ЦК України.

1. Охарактеризуйте правовий статус учасників відносин.
2. Який спосіб припинення юридичної особи розглядається у задачі?
3. Як вирішити справу?

Завдання 4.

Григоращ, Гришин та Грищук заснували приватне акціонерне товариство. Через рік Грищук заявив про вихід з числа акціонерів і виступив на загальних зборах із заявою про виділ йому в натурі вкладу, який він вніс до уставного фонду товариства. Загальні збори відмовили йому в задоволенні його вимог, мотивуючи це тим, що акціонер не має права вимагати виділу вкладу. Вони порадили йому передати свій вклад іншій особі, яка сплатить йому вартість вкладу. Грищук не погодився з таким рішенням і звернувся з позовом до суду.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Як вирішити ситуацію ?
2. Яка різниця приватним акціонерним товариством та публічним акціонерним товариством?

Завдання 5.

Громадська організація «Спілка захисту пінгвінів» спільно з товариством з обмеженою відповідальністю «Ізюм» та приватним підприємцем Масляковим Н.К. вирішили організувати ломбард.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи може громадська організація бути учасником господарського товариства?

2. Який вид товариства вони повинні створити для надання ломбардних послуг?

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

128/3282/13-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів найму (оренди).

Надіслано судом: 18.09.2015. Зареєстровано: 20.09.2015. Оприлюднено: 25.09.2015.

Дата набрання законної сили: 13.02.2014

Справа № 128/3282/13-ц

УХВАЛА

13 лютого 2014 року

м. Вінниця

Вінницький районний суд Вінницької області в складі

головуючого судді: Ганкіної І.А.

при секретарі: Колонюк Ю.В.

під час розгляду в відкритому судовому засіданні цивільної справи за позовом ОСОБА_1 до Товариства з обмеженою відповідальністю Правнича компанія Справа, треті особи без самостійних вимог Управління Держземагенства у Вінницькому районі Вінницької області, Реєстраційна служба Вінницького районного управління юстиції, про визнання договору оренди землі недійсним, -

Встановив:

В провадженні Вінницького районного суду Вінницької області перебуває вищевказана цивільна справа.

На адресу суду від представника відповідача ТОВ ПК Справа надійшла письмова заява про зупинення провадження у справі на підставі п. 2 ч. 1 ст. 201 ЦПК України. В заяві представник відповідача посиляється на те, що 04.12.2013 року державний реєстратор на підставі рішення засновників ТОВ Правнича компанія Справа вчинив запис про припинення юридичної особи в

результаті реорганізації, що підтверджується витягом з ЄДРПОУ. Заяву просить слухати у його відсутність.

Про судові засідання відповідач повідомлений належним чином, в судові засідання представник відповідача не з'явився, про причини неявки в судові засідання суд не повідомлено. За текстом заяви представник відповідача просить слухання клопотання проводити у його відсутність. Представник позивача за заявою проти клопотання заперечив, просить його розгляд проводити у його відсутність.

Решта учасників процесу до суду не з'явилися, були повідомлені належним чином.

За таких обставин суд вважає можливим розглянути дану заяву за відсутності учасників судового розгляду.

Оглянувши матеріали справи, суд приходить до наступного висновку.

Відповідно до вимог п. 2 ч.1 ст. 201 ЦПК України суд зупиняє провадження в справі в разі злиття, приєднання, поділу, перетворення юридичної особи, яка була стороною у справі.

Відповідно до ч. 1 та 2 ст. 104 ЦК України юридична особа припиняється в результаті передання всього свого майна, прав та обов'язків іншим юридичним особам - правонаступникам (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або в результаті ліквідації. Юридична особа є такою, що припинилася, з дня внесення до єдиного державного реєстру запису про її припинення.

Як вбачається з копії наданого суду витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, ТОВ Правнича компанія Справа не припинена як юридична особа. Дата та номер запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи, підстава для його внесення, в реєстрі відсутні. В реєстрі містяться лише відомості про те, що дана юридична особа перебуває у процесі припинення за рішенням засновників, дане рішення надане представником відповідача для доручення до справи та підтверджує, що юридична особа не припинена.

Відповідачем не доведено, що ТОВ Правнича компанія Справа виключено з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, а тому цивільна правоздатність товариства не втрачена, а отже ТОВ Правнича компанія Справа на даний час має право здійснювати свої права та обов'язки у даній справі.

Згідно з ч. 4 ст. 91 ЦК України цивільна правоздатність юридичної особи, тобто здатність мати права та обов'язки, виникає з моменту її створення і

припиняється з дня внесення до єдиного державного реєстру запису про її припинення.

Таким чином, заміна однієї з сторін у справі - юридичної особи, її правонаступником, можлива лише у разі, якщо ця юридична особа втратила цивільну правоздатність і до єдиного державного реєстру внесено запис про її припинення.

З огляду на викладене, суд не вбачає підстав для зупинення провадження в даній справі.

Керуючись ст. ст. 91, 104 ЦК України, ст. 201 ЦПК України, -

Ухвалив:

Відмовити в задоволенні клопотання ТОВ ПК «Справа» про зупинення провадження по справі за позовом ОСОБА_1 до Товариства з обмеженою відповідальністю Правнича компанія Справа, треті особи без самостійних вимог Управління Держземагенства у Вінницькому районі Вінницької області, Реєстраційна служба Вінницького районного управління юстиції, про визнання договору оренди землі недійсним.

Ухвала оскарженню окремо від рішення суду не підлягає.

Суддя:

ТЕМА 4. ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ

ГЛОСАРІЙ

Акція – це цінний папір без встановленого строку, який свідчить про внесення певної пайки в капітал акціонерного товариства, дає право її власнику на придбання частини прибутку у формі дивіденду, на участь в розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства.

Валютні цінності – це цінності, по відношенню до яких валютним законодавством країни встановлено особливий режим обігу на території країни та при перетині її кордонів.

Вексель – цінний папір, який засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити визначену суму грошей власнику векселя після настання строку.

Гроші – особливий товар, що є загальною еквівалентною формою вартості інших товарів та послуг.

Коносамент – товаророзпорядчий документ, цінний папір, що видається морським перевізником вантажу його відправнику, що засвідчує прийняття вантажу до перевезення і містить зобов'язання доставити вантаж до пункту призначення і передати його одержувачу.

Майно – це предмети матеріального світу, які перебувають у власності суб'єкта права (фізична особа, юридична особа, держава, територіальна громада, Український народ), у тому числі: окрема річ, сукупність речей, майнові права та обов'язки, гроші і цінні папери, а також майнові права на них.

Неподільна річ – це річ, яку не можна поділити без втрати її цільового призначення.

Нерухомі речі – це речі, які не можуть бути вільно переміщені в просторі, є індивідуально визначеними.

Нespoживна річ – це річ, призначена для неодноразового використання, яка зберігає при цьому свій первісний вигляд протягом тривалого часу.

Об'єкт цивільних правовідносин – це конкретні блага, з приводу яких суб'єкти вступають між собою у зазначені правові відносини.

Облігація – емісійний цінний папір, що засвідчує внесення його власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного паперу з виплатою певного доходу або передати йому майно, надати послуги.

Особисті немайнові блага – це блага, що позбавлені майнового змісту, нерозривно пов'язані із суб'єктом цивільного права, визнані суспільством, а тому охороняються цивільним законодавством.

Подільна річ – це річ, яку можна поділити без втрати її цільового призначення.

Послуга – це різновидом правомірних дій і тлумачиться як діяльність, що здійснюється з метою виконання цивільного обов'язку і не пов'язана зі створенням матеріального блага.

Результати інтелектуальної, творчої діяльності – це комплексний за своїм характером об'єкт, котрий включає як немайнові, так і майнові прана (право на авторство, право на опублікування твору, право на авторський гонорар тощо).

Рухомі речі – це речі, які можна вільно переміщувати у просторі.

Складова частина речі – це все те, що не може бути відокремлене від речі без її пошкодження або істотного знецінення.

Споживна річ – це річ, яка внаслідок одноразового її використання знищується або припиняє існувати у первісному вигляді.

Цінні папери – грошові документи, що засвідчують право володіння або відносини позики, визначають взаємовідносини між особою, яка їх випустила, та їх власником і передбачають, як правило, виплату доходу у вигляді дивідендів або процентів, а також можливість передачі грошових та інших прав, що випливають з цих документів, іншим особам.

Чек – встановленої форми грошовий (фінансовий) документ, який містить безумовне письмове розпорядження чекодавця (власника рахунку у фінансовій установі) про сплату чекотримачеві зазначеної в чеку суми.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКони:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV
4. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV
5. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII
6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII
7. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2374-III
8. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III
9. Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій: Закон України від 24.05.2012 № 4865-VI
10. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Не є об'єктом цивільних прав:

- а) гроші;
- б) цінні папери;
- в) правочин;
- г) інформація.

2. Об'єктами, ідо не можуть бут и предметом цивільно-правових угод або іншим чином переходити від однієї особи до іншої, є:

- а) об'єкти, що перебувають у вільному обігу;
- б) об'єкти, що обмежені в цивільному обігу;
- в) цінні папери;
- г) об'єкти, що вилучені з цивільного обігу.

3. Чи можуть бути предметом цивільного обігу тварини, занесені до Червоної книги України?

- а) ні;
- б) лише у випадках та порядку, встановлених законом;
- в) гак;
- г) так, якщо не будуть при цьому порушуватись правила поведження з тваринами.

4. На які речі поширюється правовий режим нерухомих речей?

- а) на тварин;
- б) на цінні папери;
- в) на неподільні речі;
- г) на повітряні та морські судна.

5. Майно - це:

- а) окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки;
- б) сукупність речей;
- в) сукупність речей, що утворюють єдине ціле;
- г) сукупність нерухомих речей.

6. Складові частини речі - це:

- а) сукупність речей, які утворюють єдине ціле, що дає змогу використовувати його за призначенням;
- б) все те, що не може бути відокремлене від речі без її пошкодження або істотного знецінення;
- в) все те, що виробляється, добувається, одержується з речі або приноситься річчю;
- г) все те, що може бути виділене з речі без втрати її цільового призначення.

7. Кому належать продукція, плоди та доходи від речі?

- а) власникові речі;
- б) власникові речі, якщо інше не встановлено договором або законом;
- в) володільцеві речі;
- г) користувачеві речі.

8. Цінні папери, що посвідчують однакові права їх власників у межах одного випуску стосовно особи, яка бере на себе відповідні зобов'язання, називаються:

- а) коносамент;
- б) індосамент;
- в) неемісійні цінні папери;
- г) емісійні цінні папери.

9. Цінні папери за формою існування можна поділити на:

- а) емісійні та неемісійні;
- б) документарні та бездокументарні;
- в) іменні та ордерні;
- г) боргові та товаророзпорядчі.

10. Цінні папери за формою випуску можуть бути:

- а) документарні та бездокументарні;
- б) пайові та похідні;
- в) на пред'явника, іменні та ордерні;
- г) емісійні та неемісійні.

11. Який цінний папір посвідчує безумовне грошове зобов'язання або наказ третій особі сплатити після настання строку платежу визначену суму?

- а) індосамент;
- б) коносамент;
- в) вексель;
- г) облігація.

12. Інформація - це:

- а) публічно оголошені відомості;
- б) відомості, що можуть поширюватися на визначених суб'єктом умовах;
- в) документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що мали або мають місце у суспільстві, державі та навколишньому середовищі;
- г) відомості, розголошення яких може завдати шкоди суспільству або окремим особам.

13. Масова інформація - це:

- а) публічно поширювана друкована та аудіовізуальна інформація;
- б) сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про особу, державу, суспільство;
- в) офіційна документована інформація, яка створюється в процесі діяльності органів влади;
- г) відомості про ставлення окремих громадян і соціальних груп до суспільних подій.

14. Адміністративна інформація - це:

- а) офіційна документована інформація, яка створюється у процесі поточної діяльності законодавчої, виконавчої та судової влади, органів місцевого самоврядування;
- б) офіційні документовані дані, що дають кількісну характеристику явищ та процесів, які відбуваються в економічній, соціальній, культурній, інших сферах життя і збираються, використовуються, поширюються та зберігаються органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними особами відповідно до законодавства;
- в) публічно оголошені відомості про суспільне, державне життя та навколишнє природне середовище;
- г) публічно оголошені відомості про досягнення науки, техніки та виробництва.

15. Офіційна документована інформація, яка створюється у процесі поточної діяльності законодавчої, виконавчої та судової влади, органів місцевого самоврядування, називається:

- а) масовою;
- б) адміністративною;
- в) інформацією державних органів та органів місцевого самоврядування;
- г) правовою інформацією.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Колесніченко, придбавши в музичному магазині гітару, висловив бажання отримати разом з гітарою чохол до неї. Продавець вказав, що гітара продається без чохла і Колесніченко може придбати його окремо. Колесніченко не погодився з цим і почав вимагати чохол як обов'язковий атрибут до гітари.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Як вирішити ситуацію?
2. Чим є чохол для гітари?

4. Дайте характеристику гітари як речі?

Завдання 2.

Сахошко, наполягаючи на розірванні шлюбу та розподілі загального майна, що було нажите в період шлюбу, просив закріпити за ним меблевий гарнітур вартістю 60000 грн., не заперечуючи половину вартості сплатити колишній дружині. Остання вимагала розподілу майна в натурі: стільці, шафу, стіл для обіду, стіл письмовий (30000 грн.) закріпити за Сахошко, а інші складові частини гарнітуру на ту ж вартість залишити за нею.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Надайте юридичну оцінку ситуації.
2. Охарактеризуйте гарнітур як об'єкт цивільних правовідносин.

Завдання 3.

Решетняков отримав у спадщину мисливську рушницю, золоті ювелірні прикраси з золота та срібла, а також злиток платини. Рушницю він продав Левченко, який користувався нею без реєстрації. Прикраси та злиток платини він продав підприємцю Агаяну, який використовував їх для виробництва своєї продукції.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який правовий режим вказаного майна?
2. Чи правомірні дії Решетнякова?

Завдання 4.

Сімаков, йдучи вулицею, побачив у вітрині фотоательє, де він колись фотографувався, свою фотографію. Остання йому не сподобалась і він почав вимагати зняти її з вітрини. Директор ательє заявив, що у вітрині виставлені кращі роботи майстрів ательє. Фотографія гарної якості та не порочить гідність Сімакова, тому директор не бачить підстав для задоволення вимоги.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи обґрунтована у даному випадку вимога Сімакова?
2. Чи мав право директор ательє використовувати фотографію Сімакова без його відома?

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

2-2755/11

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори про право власності та інші речові права; Спори про право власності та інші речові права про приватну власність.

Справа № 2-2755 /11

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

1 17.01.2012 року м. Харків

Червонозаводський районний суд міста Харкова у складі:

головуючого - судді Шуліки Ю.В.

за участю секретаря Євсюкової Ю.Б.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні суду в м. Харкові цивільну справу за позовом Харківської обласної спілки споживчих товариств до приватного нотаріуса Харківського нотаріального округу ОСОБА_1, треті особи: ТОВ "КЕМЕМАЙЛ", Богодухівська міська рада Богодухівського району Харківської області про визнання недійсним свідоцтва про право власності,

в с т а н о в и в :

Позивач, Харківська обласна спілка споживчих товариств, звернулась до суду з даним позовом, в якому просить визнати незаконними дії приватного нотаріуса Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 щодо видачі свідоцтва на право власності від 26 липня 2011 року, зареєстрованого в реєстрі за №654, на металевий навіс площею 960,00 кв.м., розташований за адресою: Харківська область, Харківський район, м. Богодухів, вул. Кооперативна, 6 та визнати недійсним свідоцтво на право власності видане приватним нотаріусом Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 від 26 липня 2011 року, зареєстроване в реєстрі за №654 на металевий навіс площею 960,00 кв.м., розташований за адресою: Харківська область, Харківський район, м. Богодухів, вул. Кооперативна, 6

В обґрунтування своїх вимог позивач вказав, що Харківська обласна спілка споживчих товариств є власником нерухомого майна, що розташоване за адресою: Харківська область, м. Богодухів, вул. Кооперативна, 6.

Комплекс будівель та господарських споруд, належних на праві приватної власності Харківській обласній спілці споживчих товариств за вищезазначеною адресою, у цілому утворюють ринок, що підтверджується свідоцтвом про право власності на нерухоме майно від 18.11.2003 року та витягом про реєстрацію права власності на нерухоме майно від 12.12.2003 року за реєстраційним номером 773014, де в графі тип об'єкта зазначено - комплекс, ринок.

На момент утворення вищезазначеного ринку, до його складу входив майновий комплекс (об'єкти нерухомого майна) та рухоме майно (критий металевий навіс).

Земельна ділянка, на якій розташовані об'єкти нерухомого майна (ринок) належить Харківській обласній спілці споживчих товариств та використовується ним на праві постійного користування, що підтверджується Державним актом на право постійного користування землею серії ХР-04-13-002721. Землю надано у постійне користування для торгівельно-закупочної діяльності відповідно до рішення виконкому Богодухівської міської ради народних депутатів від 26 вересня 1995 року.

06.09.2011 року на адресу Харківської облспоживспілки надійшло звернення директора підприємства облспоживспілки "Богодухівський ринок" Бабенко Т.М. (яка призначена була на посаду директора 31 серпня 2011 року) про те, що 21 серпня 2011 року КП "Богодухівське бюро технічної інвентаризації" провело державну реєстрацію права власності шляхом внесення відповідного запису в Реєстр прав власності на нерухоме майно, а саме на критий металевий навіс, загальною площею 960 кв. м., який знаходиться за адресою: Харківська область, м. Богодухів, вул. Кооперативна, 6, за ТОВ "КЕМЕМАЙЛ".

Державна реєстрація права власності на критий металевий навіс була проведена на підставі свідоцтва про право власності на майно, а саме на металевий навіс, загальною площею 960 кв.м., яке було видане ТОВ «КЕМЕМАЙЛ» після проведення прилюдних торгів приватним нотаріусом ОСОБА_1 від 26 липня 2011 року.

Таким чином, позивач вважає, що право власності на майно, а саме: на критий металевий навіс було набуто ТОВ "КЕМЕМАЙЛ" за результатами проведення прилюдних торгів.

Відповідно до п. 2.2. Тимчасового положення про порядок проведення торгів з реалізації арештованого нерухомого майна, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 27 жовтня 1999 року №68/5, прилюдні торги - продаж майна, за яким його власником стає покупець, який під час торгів

запропонував за нього найвищу ціну. Таким чином, прилюдні торги в даному випадку є процедурою відчуження майна.

У ч. 6 ст. 3 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" зазначено, що будь-які правочини щодо нерухомого майна (відчуження, управління, іпотека тощо) укладаються, якщо право власності на таке майно зареєстровано, згідно з вимогами цього Закону.

Як вбачається з матеріалів інвентаризаційної справи, право власності на металевий навіс, як на об'єкт нерухомого майна, ані за Харківською Облспоживспількою ані за ПХО «Богодухівський ринок» чи за будь якою іншою особою ніколи зареєстровано не було, і не могло бути оскільки відповідно до діючого законодавства металевий навіс вважався та вважається рухомих майном, на яке державна реєстрація не передбачена.

Отримання ТОВ «КЕМЕМАЙЛ» свідоцтва про право власності на майно, а саме на критий металевий навіс, як на об'єкт нерухомого майна та подальша державна реєстрація вказаного свідоцтва в органах КП «Богодухівське БТІ» є грубим порушенням ч.6 ст.3 ЗУ «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» реєстратора КП «Богодухівське БТІ».

Також Харківська обласна спілка споживчих товариств вважає що з боку приватного нотаріуса Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 при видачі свідоцтва на право власності були допущені грубі порушення ст. 66 ЗУ «Про виконавче провадження», розділу 25 інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 03 березня 2004 року N 20/5, Наказу Міністерства юстиції України № 3253 від 22.12.2010 «Про затвердження Правил ведення нотаріального діловодства».

Харківська обласна спілка споживчих товариств вважає дії приватного нотаріуса Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 з приводу видачі ТОВ «КЕМЕМАЙЛ» свідоцтва на право власності на металевий навіс такими, що були вчинені з порушенням норм діючого законодавства та таким, що підлягає скасуванню.

В судовому засіданні представник позивача за довіреністю ОСОБА_2 позовні вимоги підтримав в повному обсязі та просив їх задовольнити.

Відповідач приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1, яка належним чином була повідомлена про дату, час та місце розгляду справи, до судового засідання не з'явилась. Представником ОСОБА_1 надано заяву про розгляд справи за її відсутності, зазначивши, що проти задоволення позовних вимог не заперечує.

Представник третьої особи - ТОВ "КЕМЕМАЙЛ" в судовому засіданні проти позову не заперечував, просив суд розглядати справу за наявними матеріалами.

Представник Богодухівської міської ради Богодухівського району Харківської області надав заяву в якій зазначив, що проти позову не заперечує та просить проводити розгляд справи за його відсутності.

Суд вважає можливим розгляд справи за відсутності зазначених осіб на підставі наявних у ній доказів.

Заслухавши представника позивача та третьої особи, дослідивши наявні в матеріалах справи докази, суд вважає, що позов підлягає задоволенню з наступних підстав.

Судом встановлено, що 21 серпня 2011 року КП "Богодухівське бюро технічної інвентаризації" провело державну реєстрацію права власності шляхом внесення відповідного запису в Реєстр прав власності на нерухоме майно, а саме: на критий металевий навіс, загальною площею 960 кв. м., який знаходиться за адресою: Харківська область, м. Богодухів, вул. Кооперативна, б за ТОВ "КЕМЕМАЙЛ" на підставі свідоцтва про право власності на вказане майно, яке було видане ТОВ "КЕМЕМАЙЛ" приватним нотаріусом Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 від 26 липня 2011 року за наслідками проведених прилюдних торгів.

Із зазначеними діями відповідача суд не погоджується з огляду на наступне.

Як вбачається з матеріалів справи, Харківська обласна спілка споживчих товариств є власником нерухомого майна, що розташоване за адресою: Харківська область, м. Богодухів, вул. Кооперативна, б.

Комплекс будівель та господарських споруд, належних на праві приватної власності Харківській обласній спілці споживчих товариств за вищезазначеною адресою, у цілому утворюють ринок, що підтверджується свідоцтвом про право власності на нерухоме майно від 18.11.2003 року та витягом про реєстрацію права власності на нерухоме майно від 12.12.2003 року за реєстраційним номером 773014, де в графі тип об'єкта зазначено - комплекс, ринок.

На момент утворення вищезазначеного ринку, до його складу входив майновий комплекс (об'єкти нерухомого майна) та рухоме майно (критий металевий навіс).

Земельна ділянка, на якій розташовані об'єкти нерухомого майна (ринок) належить Харківській обласній спілці споживчих товариств та використовується нею на праві постійного користування, що підтверджується Державним актом на право постійного користування землею серії ХР-04-13-002721. Землю надано у постійне користування для

торгівельно-закупочної діяльності відповідно до рішення виконкому Богодухівської міської ради народних депутатів від 26 вересня 1995 року.

Так, посилання приватного нотаріуса Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 на наказ Міністерства юстиції України від 27 жовтня 1999 року №68/5 «Про затвердження Тимчасового положення про порядок проведення прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна» при видачі свідоцтва ТОВ «КЕМЕМАЙЛ» про право власності на металевий навіс, як на об'єкт нерухомого майна з вимогою державної реєстрації зазначеного свідоцтва у відповідному органі технічної інвентаризації - є незаконним, з наступних підстав.

Відповідно до п. 244 Розділу 25 інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 03 березня 2004 року N 20/5 (надалі за текстом інструкція), зазначено, що придбання арештованого або заставленого майна з публічних торгів (аукціонів) оформляється нотаріусом за місцем знаходження такого майна шляхом видачі набувачу відповідного свідоцтва. Видача свідоцтва про придбання заставленого майна, яке складається лише з рухомого майна, здійснюється за місцем проведення аукціону.

Свідоцтво видане приватним нотаріусом Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 зареєстроване в реєстрі за №654 порушує вимоги п. 244 Розділу 25 інструкції, оскільки приватний нотаріус ОСОБА_1 зробила висновок про те, що металевий навіс є об'єктом нерухомого майна, але свідоцтво про право власності на нерухоме майно повинен видавати нотаріус, який знаходиться за місцем знаходження нерухомого майна, тобто нотаріус, який має право вчиняти дії у місті Богодухів, Богодухівського району.

Приватний нотаріус Харківського нотаріального округу ОСОБА_1 мала право видати ТОВ «КЕМЕМАЙЛ» свідоцтво про право власності на металевий навіс, як на рухоме майно, але навіть в такому випадку свідоцтво видане приватним нотаріусом ОСОБА_1 суперечить п. 244 інструкції, оскільки дане свідоцтво містить в собі вимогу обов'язкової державній реєстрації в органі технічної інвентаризації, що має під собою, що свідоцтво видане на нерухоме майно, а не на рухоме.

Відповідно до п. 245 Розділу 25 інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 03 березня 2004 року N 20/5, зазначено, що Свідоцтво про придбання арештованого нерухомого майна з публічних торгів видається нотаріусом на підставі складеного державним виконавцем акта про проведені публічні торги, затвердженого начальником відповідного відділу державної виконавчої служби.

В акті про проведені прилюдні торги має бути зазначено:

- 1) ким, коли і де проводилися публічні торги;
- 2) коротка характеристика реалізованого майна;
- 3) прізвище, ім'я, по батькові (назва юридичної особи), адреса кожного покупця;
- 4) сума, внесена переможцем торгів за придбане майно;
- 5) прізвище, ім'я, по батькові (назва юридичної особи) боржника, його адреса;
- б) дані про правовстановлювальні документи, що підтверджували право власності боржника на майно: назва правовстановлювального документа, ким виданий, посвідчений (для нотаріусів указувати прізвище, ім'я, по батькові, назву нотаріальної контори, нотаріального округу), дата видачі, посвідчення, номер за реєстром, орган реєстрації, дата та номер реєстрації.

Як вбачається з свідоцтва зареєстрованого в реєстрі №654 від 26 липня 2011 року, виданого приватним нотаріусом Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1, то воно взагалі не містить жодних даних та будь-якої інформації про правовстановлювальні документи, що підтверджували право власності боржника, чим порушує вимоги п. 245 інструкції.

Згідно до наказу Міністерства юстиції України № 3253 від 22.12.2010 «Про затвердження Правил ведення нотаріального діловодства» (надалі за текстом Правила).

Згідно п. 1.1. Правил, ці Правила встановлюють порядок документування нотаріальної діяльності та зберігання архіву і визначають порядок організації роботи з документами в державних нотаріальних конторах (далі - контора), державних нотаріальних архівах (далі - архів), приватними нотаріусами.

Тобто, при вчиненні нотаріальних дій нотаріус повинен користуватися та додержуватися вимог цих Правил.

Вищезазначені правила встановлюють форму свідоцтва про придбання майна з прилюдних торгів (аукціону), яка повинна додержуватися відповідно до вимог законодавства.

Свідоцтво про придбання майна з прилюдних торгів (аукціону) повинно відповідати формі №27 Правил.

Свідоцтво зареєстроване в реєстрі №654 від 26 липня 2011 року видане приватним нотаріусом Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 взагалі відрізняється та не відповідає встановленій Правилами форми №27, що також вказує на незаконність та необґрунтованість видачі свідоцтва на право власності на металевий навіс зареєстроване в реєстрі №654 від 26 липня 2011

року ТОВ «КЕМЕМАЙЛ» приватним нотаріусом Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1

Суд звертає увагу на загальне законодавство України, яке встановлює поняття рухомі та нерухомі речі (майно).

У відповідності до ч.1, ч.2 статті 181 Цивільного кодексу України, законодавець визначив поняття нерухомі та рухомі речі, а саме:

1. До нерухомих речей (нерухоме майно, нерухомість) належать земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Режим нерухомої речі може бути поширений законом на повітряні та морські судна, судна внутрішнього плавання, космічні об'єкти, а також інші речі, права на які підлягають державній реєстрації.

2. Рухомими речами є речі, які можна вільно переміщувати у просторі.

Вищезазначений критий металевий навіс складається з розбірних металевих конструкцій, відсутній фундамент, тобто при необхідності він може переміщуватися у просторі на будь яке вільне місце.

Вищезазначений критий металевий навіс не має жодних ознак об'єкту нерухомого майна, право власності на металевий навіс ніколи не було зареєстроване в БТІ, згідно матеріалів бухгалтерського обліку вказане майно не відносилось до категорії нерухомого майна.

Даний факт вказує на порушення з боку приватного нотаріуса ОСОБА_1, норм Цивільного кодексу України, що призвело до незаконного виникнення права власності на металевий навіс, як на об'єкт нерухомого майна у ТОВ «КЕМЕМАЙЛ», чим порушив права Харківської обласної спілки споживчих товариств, як власника комплексу нерухомого майна (ринку), розташованого на земельній, яка використовується позивачем на підставі державного акта на право постійного користування землею серія ХР-04-13-002721.

Суд звертає особливу увагу на наказ Міністерства юстиції України від 14 квітня 2009 року №660/5 про затвердження Методичних рекомендацій стосовно визначення нерухомого майна, що знаходиться на земельних ділянках, право власності на які підлягає державній реєстрації (надалі за текстом наказ).

Відповідно до ч. 1.2. наказу про деякі акценти державної реєстрації права власності на нерухоме майно.

При здійсненні державної реєстрації прав власності на нерухоме майно слід ураховувати частину першу статті 186 Цивільного кодексу України, згідно з

якою річ, призначена для обслуговування іншої (головної) речі і пов'язана з нею спільним призначенням, є її приналежністю.

Так, приналежність не має самостійного значення та за призначенням без головної речі використовуватись не може, а тому є залежною від головної речі і має допоміжний статус. За загальним правилом приналежність наслідують долю головної речі. Визначення речі приналежністю визначається її природними властивостями, а також характером відносин, що виникають з приводу господарського призначення речі.

І приналежність, і головна річ є фізично самостійними речами, але головна річ має самостійне значення, а приналежність - допоміжне і служить найбільш повному і найкращому використанню головної речі. Головна та приналежна речі утворюють одне ціле, яке передбачає їх використання за єдиним призначенням, а тому вони розглядаються як одна річ.

Водночас державній реєстрації підлягає право власності на головну річ, а витяг про реєстрацію права власності на нерухоме майно має містити інформацію про приналежну річ у розділі "опис нерухомого майна".

Вищевказані методичні рекомендації знаходять своє підтвердження у технічному паспорті виданому Харківській Облспоживспілці станом від 06 квітня 2009 року за реєстровим №3-284. В технічному паспорті відображений ринок, який утворюється з комплексу будівель та споруд, а саме відображена інвентаризація основних будівель (головна річ) та критий металевий навіс (приналежна річ) тим самим утворюючи одне ціле - ринок (комплекс, що належить позивачу).

Нежитлові будівлі та критий металевий навіс, як головна та приналежна річ використовувались за єдиним призначенням, це отримання грошових коштів з оренди торговельних місць, що є одним з видів господарської діяльності.

Також, суд звертає увагу на безпідставність твердження щодо статусу критого металевих навісу як нерухомого майна, що спростовується, окрім викладеного вище, витягом про реєстрацію в Державному реєстрі обтяжень рухомого майна від 15.06.2011 року, де вищезазначений критий металевий навіс зазначався, як рухоме майно, тобто критий металевий навіс був об'єктом арешту виконавчим органом у виконавчому провадженні у вигляді рухомого майна.

Отже, як вбачається з вищевикладеного, приватним нотаріусом ОСОБА_1 не були дотримані норми чинного законодавства, а саме: ст. 3 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», ст. 66 Закону України «Про виконавче провадження», розділу 25 Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 03 березня 2004 року N 20/5, Наказу Міністерства юстиції України № 3253 від 22.12.2010 «Про

затвердження Правил ведення нотаріального діловодства», ст. 181 Цивільного кодексу України, наказу Міністерства юстиції України від 14 квітня 2009 року №660/5 Про затвердження Методичних рекомендацій стосовно визначення нерухомого майна, що знаходиться на земельних ділянках, право власності на які підлягає державній реєстрації та інше.

Приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 безпідставно та необґрунтовано видала ТОВ «КЕМЕМАЙЛ» правовстановлюючий документ на нерухоме майно, яке ніколи таким не вважалось та не вважається по сьогоднішній день.

З боку приватного нотаріуса були допущені не допустимі помилки, які вплинули на законні права та інтереси Харківської Облспоживспілки. Видача свідоцтва була проведена з порушенням норм діючого законодавства.

Незаконні дії, вчинені приватним нотаріусом Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 щодо необґрунтованого видання ТОВ «КЕМЕМАЙЛ» правовстановлюючого документу на начебто нерухоме майно, а саме металевий навіс площею 960, 00 кв.м., розташований за адресою: м. Богодухів, Харківська область, вул. Кооперативна, 6, призвели до того, що Харківська Облспоживспілка на даний час обмежена у своєму законному праві користування земельною ділянкою, що використовується позивачем на праві постійного користування на підставі державного акту (серія ХР-04-13-002721).

Отже, відповідач в даному випадку діяв не на підставі, не в межах повноважень та не у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України, а тому його дії є протиправними та мають підстави для судового захисту прав та інтересів позивача від порушень у сфері цивільно-правових відносин, у зв'язку з чим позов підлягає задоволенню.

На підставі викладеного та керуючись ч.6 ст.3, ст. 5 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», Тимчасовим положенням про порядок державної реєстрації права власності та інших речових прав на нерухоме майно, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 07.02.2002 року № 7/5, Порядком ведення Реєстру прав власності на нерухоме майно, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 28.01.2003 року №7/5), Порядком ведення Реєстру прав власності на нерухоме майно, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 28.01.2003 року № 7/5, ч.1 ст. 181 Цивільного кодексу України, ч. 1.2. наказу Міністерства юстиції України від 14 квітня 2009 року №660/5 про затвердження Методичних рекомендацій стосовно визначення нерухомого майна, ст. 66 ЗУ «Про виконавче провадження», розділом 25 Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 03 березня 2004 року N 20/5, наказом Міністерства юстиції України № 3253 від 22.12.2010 «Про

затвердження Правил ведення нотаріального діловодства», ст.ст. 1-15, 38, 60, 61, 212-215, 223 ЦПК України. Ст.. 15-16 ЦК України, районний суд -

В И Р І Ш И В:

Позовні вимоги задовольнити.

Визнати недійсним свідоцтво на право власності від 26 липня 2011 року зареєстроване в реєстрі за № 654 видане приватним нотаріусом Харківського міського нотаріального округу ОСОБА_1 на металевий навіс площею 960, 00 кв.м., розташований за адресою: м. Богодухів, Харківська область, вул. Кооперативна,б.

Рішення може бути оскаржено до апеляційного суду Харківської області через районний суд протягом 10 днів після проголошення.

Суддя

Ю.В.Шуліка

ТЕМА 5. СТРОКИ ТА ТЕРМІНИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ. ПОЗОВНА ДАВНІСТЬ

ГЛОСАРІЙ

Збиток, збитки – суми втрачених активів, наприклад, через шкоду втрати, крадіжки або зобов'язання, які виникли, наприклад, у результаті правопорушення.

Конкуренція позовів – це можливість пред'явлення кількох різних вимог з метою захисту одного і того самого інтересу, до того ж задоволення хоча б одного з таких позовів позбавляє можливості пред'явлення інших.

Майнова шкода – зменшення майнової сфери особи (учасника правовідносин, потерпілого) внаслідок пошкодження чи знищення її майна або внаслідок порушень її особистих немайнових прав.

Моральна шкода – втрати немайнового характеру внаслідок моральних чи фізичних страждань, або інших негативних явищ, заподіяних фізичній чи юридичній особі незаконними діями або бездіяльністю інших осіб.

Набувальна давність – набуття права власності на чуже майно особою, яка добросовісно заволоділа цим майном і продовжує відкрито, безперервно володіти нерухомим майном протягом десяти років або рухомим майном – протягом п'яти років.

Позовна давність – це строк, у межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу.

Реальні збитки – втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права.

Строк – це певний період у часі, зі спливом якого пов'язана дія чи подія, яка має юридичне значення.

Термін – це певний момент у часі, з настанням якого пов'язана дія чи подія, що має юридичне значення.

Упущена вигода – доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене.

Шкода – це будь-яке знецінення блага, що охороняється правом, її поділяють на майнову і немайнову.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Сімейний кодекс України: Кодекс від 10.01.2002 № 2947-III

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Строками в цивільному праві є:

- а) строки позовної давності;
- б) строки, визначені договором або судом;
- в) строки, визначені законом;
- г) усі відповіді вірні.

2. Строки обчислюються:

- а) роками, місяцями, тижнями, днями або годинами;
- б) роками та місяцями;
- в) вказівкою на календарну дату;
- г) вказівкою на подію, що має неминуче настати.

3. Строком є:

- а) певний період у часі, зі спливом якого пов'язана дія, що має юридичне значення;
- б) певний момент у часі;
- в) певний період у часі, зі спливом якого пов'язана дія чи подія, що має юридичне значення;
- г) момент у часі, визначений законом.

3. Терміном є:

- а) певний період у часі, зі спливом якого пов'язана дія чи подія, що має юридичне значення;
- б) певний період у часі, зі спливом якого пов'язана дія чи подія;
- в) момент у часі, визначений за домовленістю сторін;
- г) певний момент у часі, з настанням якого пов'язана дія чи подія, яка має юридичне значення.

4. Перебіг строку починається:

- а) з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок;
- б) у день настання події, з якою пов'язано його початок;
- в) у відповідний день календарної дати;
- г) від дня, коли особа довідалася про порушення свого права.

5. Строк, що визначений роками, спливає:

- а) в останній день останнього року строку;
- б) у відповідні місяць та число останнього року строку;
- в) в останній день відповідного місяця останнього року строку;
- г) в останній робочий день останнього року строку.

6. Строк, що визначений у півмісяця, дорівнює:

- а) чотирнадцяти дням;
- б) п'ятнадцяти з половиною дням;
- в) п'ятнадцяти дням;
- г) шістнадцяти дням.

7. Строки набувальної давності відносяться до:

- а) законних строків;
- б) судових строків;
- в) строків, закріплених правочином;
- г) невизначених строків.

8. Час, протягом якого виготовлювач (виконавець) зобов'язаний забезпечити можливість використання товару (результатів виконаної роботи) за призначенням, називається:

- а) строком придатності;
- б) строком служби товару;
- в) гарантійним строком;
- г) строком захисту цивільних прав.

9. Загальна позовна давність встановлюється тривалістю:

- а) у три роки;
- б) у один рік;
- в) у п'ять років;
- г) у десять років.

10. До вимог про спростування недостовірної інформації, розміщеної у засобах масової інформації, застосовується позовна давність строком в:

- а) один рік;
- б) шість місяців;
- в) два роки;
- г) три роки.

11. До вимог про переведення на співвласника прав та обов'язків покупця у разі порушення переважного права купівлі частки у праві спільної часткової власності, застосовується позовна давність строком у:

- а) п'ять років;
- б) десять років;
- в) три роки;
- г) один рік.

12. До вимог у зв'язку з недоліками проданого товару застосовується позовна давність строком у:

- а) три роки;

- б) один рік;
- в) два роки;
- г) чотири роки.

13. Чи можуть сторони за домовленістю змінити строк позовної давності?

- а) ні;
- б) можуть лише зменшити строк позовної давності;
- в) так;
- г) можуть лише збільшити строк позовної давності.

14. Перебіг позовної давності переривається:

- а) вчиненням особою дії, що свідчить про визнання нею свого боргу або іншого обов'язку;
- б) дією непереборної сили;
- в) встановленням мораторію;
- г) у разі зупинення дії закону або іншого нормативно-правового акта, що регулює відповідні відносини.

15. На які вимоги позовна давність не поширюється?

- а) про витребування майна з чужого незаконного володіння;
- б) про розірвання договору;
- в) про стягнення неустойки;
- г) про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Сухоруков передав Шилову 8 березня 2014 року на деякий час телевізор, попередивши останнього в розписці про повернення речі за першою вимогою. 9 липня 2017 р. Сухоруков, повернувшись із відрядження, звернувся з проханням повернути річ, та Шилов відмовився це зробити, посилаючись на пропущення терміну позовної давності. Сухоруков звернувся до суду з позовом до Шилова про повернення телевізора.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи обґрунтована у даному випадку відмова Шилова?
2. Як повинна бути вирішена справа?

Завдання 2.

ПрАТ «Сузір'я» уклало договір з ТОВ «Скеля» на поставку запчастин для автомобілів. В договорі на вимогу представника ТОВ було передбачено, що вимоги про стягнення штрафу приймаються до розгляду протягом 5 місяців з моменту укладення договору. У подальшому ТОВ буде відхиляти позови з мотивів пропуску строків позовної давності.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Охарактеризуйте строки, про які йдеться мова в задачі?
2. Чи правомірні вказані умови договору?

Завдання 3.

Задунайський в присутності своїх приятелів Федоренко та Сушка 1 червня 2014 р. позичив у Федорчука 10 тис. грн. на один місяць, проте борг вчасно не повернув. 4 лютого 2016 р. він переказав поштою 5 тис. грн., повідомивши, що решту поверне пізніше. Федорчук декілька разів нагадував йому про борг, а в січні 2017 р. звернувся з позовом до суду.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи може Федорчук оспорювати факт передачі коштів і чи може Задунайський посилатись на підтвердження факту передачі коштів свідками?
2. Які строки застосовані учасниками цивільно-правових відносин?
3. Яке рішення повинен винести суд?

Завдання 4.

Куліков у 2012 р. позичив у Бойка для проведення фотозйомки фотоапарат. Через декілька місяців Бойко поїхав у довготривале відрядження, з якого повернувся лише у 2016 році. Він звернувся до Кулікова з вимогою про повернення фотоапарату, однак Куліков відмовився це зробити, мотивуючи це тим, що Бойко був пропущений строк позовної давності і тому він втратив право власності на фотоапарат. Бойко був змушений звернутись до суду з позовом про повернення своєї речі.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи обґрунтована відмова Кулікова?
2. Яке рішення повинен винести суд?

Завдання 5.

Надайте відповідь на Питання: на які з перелічених вимог позовна давність не поширюється?

- а) на вимоги про компенсацію моральної шкоди, заподіяної громадянам;
- б) на вимоги, що витікають з порушення особистих немайнових прав, крім випадків, що передбачені законом;

- в) на вимоги про спростування відомостей, що порочать ділову репутацію організацій;
г) на вимоги вкладників до банку.

ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

До _____ районного суду
м. _____
адреса _____
Заявник: Особа 1 _____
Адреса _____

Заява

про відстрочення та розстрочення сплати судових витрат, зменшення розміру судових витрат або звільнення від них

У зв'язку з виникненням спору мною оформлена для подачі до суду позовна заява про _____ (вказати відповідача і предмет позову).

Ціна позову становить _____ (вказати суму прописом).

Мені належить сплатити державне мито в розмірі _____ грн.

Мій майновий стан не дозволяє сплатити повністю (навіть частково) державне мито _____ (навести докази, що підтверджують тяжке майнове _____ становище, зокрема, знаходження на утриманні інших осіб, _____ невеликий розмір пенсії чи заробітної плати, велика сім'я та ін.).

Згідно зі ст. 82 Цивільного процесуального кодексу України,

ПРОШУ:

Відстрочити (розстрочити, зменшити, (звільнити від сплати) сплату судових витрат _____ (вказати, на який час, якщо зменшити, та на яку суму).

Додаток:

1. Довідка про заробітну плату (пенсію).
2. Довідка житлових органів про сімейний стан.
3. Інші докази щодо тяжкого матеріального стану.

Дата

Підпис

Особа 1

До _____ районного суду
м. _____
суддя _____
провадження № _____
адреса _____
Заявник: Особа 1 _____
Адреса _____

ЗАЯВА

про перегляд заочного рішення

У провадженні _____ районного суду м. _____ знаходиться цивільна справа № _____ за позовом Особи 2 до Особи 1 про стягнення аліментів на утримання неповнолітньої дитини та на утримання дружини.

21 червня 2017 року по цивільній справі № _____ було прийнято заочне рішення про яке я дізнався 10.07.2017 р. відповідно до якого було вирішено стягнути з мене аліменти у твердій грошовій сумі.

Приймаючи заочне рішення, суд виходив з того, що я, як відповідач був належним чином повідомлений про день та час судового розгляду справи, однак до судового засідання не з'явився, причину неявки суду не повідомив.

Разом з тим, відповідно до ст. 74 ЦПК України основним видом судового виклику є повістка. Оскільки судова повістка за місцем постійного проживання не надходила (не вручалась), то я не прибув на судові засідання та не повідомив суду поважність причин неявки.

Неповідомлення мене у встановленому порядку про розгляд справи позбавило мене передбаченого цивільним законодавством права надати суду докази, якими я заперечую проти позову.

Так відповідно до ст. 182 СК України

1. При визначенні розміру аліментів суд враховує:

- 1) стан здоров'я та матеріальне становище дитини;
- 2) стан здоров'я та матеріальне становище платника аліментів;
- 3) наявність у платника аліментів інших дітей, непрацездатних чоловіка, дружини, батьків, дочки, сина;
- 4) інші обставини, що мають істотне значення.

2. Мінімальний розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим, ніж 30 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, за винятком випадків, передбачених статтею 184 цього Кодексу.

Вважаю що суд не розглянув всебічно та об'єктивно цивільну справу № _____, так як сама позивачка написала заяву про розгляд справи за її відсутності.

Також при винесенні рішення судом про стягнення аліментів не було враховано стан мого здоров'я та матеріального становища.

Так на теперішній час моя заробітна платня складає 1500 (одна тисяча п'ятсот) грн., а відповідно до рішення з мене стягнуто аліментів в твердій грошовій сумі у загальному розмірі 5000 (п'ять тисяч) грн.

Відповідно до Постанови Пленуму Верховного суду України про застосування кодексу про шлюб та смію аліменти не можуть перевищувати більш ніж $\frac{1}{2}$ частини доходів платника аліментів.

Вважаю більш доречним та законним рішенням, якщо з мене було стягнуто аліменти у вигляді $\frac{1}{4}$ частини від мого доходу на утримання доньки та $\frac{1}{4}$ частини від мого доходу на утримання дружини до досягнення донькою трьох років.

Також про судовий процес про стягнення аліментів мені нічого не було відомо також у зв'язку з тим, що з позивачем я не спілкуюсь та не підтримую стосунки вже більше шести місяців.

Я планую подавати позов про оспорювання факту мого батьківства відносно ПБ дитини 23.06.2016 р.н.

Копія заочного рішення була направлена на мою адресу отримана моєю матір'ю (дата, коли було отримано), про що повинно бути зазначено у повідомленні яке повинно було повернутись з пошти до суду. У зв'язку з тим, що я знаходився в іншому місті моя мати передала мені рішення тільки 10.07.2017 року.

Статтею 228 ЦПК України встановлено десятиденний строк подачі заяви про перегляд заочного рішення з дня отримання його копії.

Відповідно до ст. 70 ЦПК України строк не вважається пропущеним, якщо до мого закінчення заява, скарга, інші документи чи матеріали або грошові кошти здано на пошту чи передані іншими відповідними засобами зв'язку.

Враховуючи поважність причин неявки до суду та істотне значення наведених доказів для правильного вирішення справи,

ПРОШУ

1. Переглянути заочне рішення _____ районного суду м. _____ від 21 червня 2017 року по цивільній справі _____ за позовом Особи 2 до Особи 1 про стягнення аліментів на утримання неповнолітньої дитини та на утримання дружини, скасувати його та призначити справу до розгляду в загальному порядку.

Додаток:

1. Заяву про перегляд заочного рішення (для позивача)

2. Квитанція про сплату судового збору

Дата

підпис

Особа 1

Апеляційний суд _____ області

Адреса: _____

Апелянт: _____

Адреса: _____

Клопотання

про поновлення строку на апеляційне оскарження рішення _____ районного суду _____ області від 12 жовтня 2016 року

12 жовтня 2016 року _____ районним судом _____ області першої інстанції було винесено рішення у справі №_____ за позовною заявою _____ до Публічного акціонерного товариства «Банк «_____» про визнання недійсним договорів.

В задоволенні позову відмовлено.

В день судового засідання я був присутнім на судовому засіданні, **про те в день оголошення рішення не отримав ні короткий ні повний текст рішення.** Поштовим відправленням рішення я також не отримував, а про зміст повного тексту дізнався лише після того, як ознайомився з матеріалами справи в канцелярії суду. Тому саме з цієї дати потрібно відраховувати 10-денний строк на подачу апеляційного оскарження.

Відповідно до частини 1 статті 294 ЦПК України апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення. Особи, які брали участь у справі, можуть подати апеляційне оскарження протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення.

Вважаю, що пропустив строк для подання апеляційної скарги на рішення _____ районного суду _____ області від 12 жовтня 2016 року з поважних причин, обумовлених тим, що копію повного тексту рішення я отримав значно пізніше, коли ознайомлювався з матеріалами справи. Виявилось, що в матеріалах справи є рекомендоване повідомленням, згідно якого я мав би отримати копію повного тексту судового рішення 25 жовтня 2016 року під розписку.

Але слід зазначити, що це не відповідає дійсності. Я особисто знайомився з матеріалами справи, та підпису на розписці про отримання мною копії повного тексту рішення немає. З дружиною ми разом не проживаємо та зареєстровані за різними адресами місця проживання. Зазвичай я отримував судову кореспонденцію, за зазначеною адресою, в даному випадку я нічого не отримав.

Відповідно до положень частини 1 статті 73, частини 3 статті 297 ЦПК України апеляційний суд за заявою особи може поновити пропущений процесуальний строк на апеляційне оскарження у разі наявності поважних причин пропуску цього строку.

Статтею 295 ЦПК України передбачені вимоги щодо форми і змісту апеляційної скарги, зокрема, в апеляційній скарзі має бути зазначено, в чому полягає незаконність і (або) необґрунтованість рішення або ухвали.

Подача апеляційної скарги, яка відповідає зазначеним вимогам, неможлива без своєчасного одержання повного тексту рішення, тому, вважаю, що несвоєчасне одержання копії повного тексту рішення є поважною причиною пропущення строку апеляційного оскарження.

Такої ж позиції притримується Верховний суд України з розгляду цивільних та кримінальних справ, а саме: відповідно до Постанови Верховного суду України від 07 вересня 2016 року у справі №_____, суд притримується такої позиції, що суд не взяв до уваги те, що сама по собі присутність сторони під час проголошення вступної та резолютивної частини рішення суду без своєчасного отримання повного його тексту унеможливило визначення необхідності подання апеляційної скарги та її мотивування, що є вимогою до статті 295 ЦПК України.

Згідно із частиною першою статті 294 України ЦПК України апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення.

Відповідно до положень частини першої статті 73, частини третьої статті 294 ЦПК України апеляційний суд за заявою особи може поновити пропущений процесуальний строк на апеляційне оскарження у разі наявності поважних причин цього строку.

Відповідно до статті 129 Конституції України однією з основних засад судочинства є забезпечення апеляційного оскарження рішення суду, а відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод таке конституційне право повинно бути забезпечено судовими процедурами, які повинні бути справедливими.

Виходячи з вищевикладеного і враховуючи об'єктивність пропуску строків на апеляційне оскарження, вважаю за необхідне порушити клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження на рішення _____ районного суду _____ області по справі № _____

Тому прошу, віднести з розумінням та прийняти до розгляду апеляційну скаргу та клопотання про поновлення строків.

На підставі викладеного та керуючись ч.1 ст.73, ч.1 ст. 294, ст.. 295, ч.3 ст. 297 ЦПК України,-

ПРОШУ:

1. Визнати поважною причиною пропуску строку для подання апеляційної скарги мною, _____, на рішення _____ районного суду _____ області від 12 жовтня 2016 року та поновити строк для подання мною апеляційної скарги на рішення _____ районного суду _____ області від 12 жовтня 2016 року у справі № _____.

Дата

підпис

ПІБ

До _____ районного суду м. _____
По справі _____
Судді _____
Позивач: Товариство _____ з
обмеженою відповідальністю _____,
Адреса _____
Код ЄДРПОУ _____
Відповідач: Особа 1, _____
Адреса _____

ЗАЯВА

про застосування строків позовної давності

В провадженні _____ районного суду м. _____ знаходиться справа за позовом _____ до ТОВ «_____» про стягнення компенсації при звільненні.

Згідно ст. 267 ЦК України «2. Заява про захист цивільного права або інтересу має бути прийнята судом до розгляду незалежно від спливу позовної давності. 3. Позовна давність застосовується судом лише за заявою сторони у спорі, зробленою до винесення ним рішення. 4. Сплив позовної давності, про застосування якої заявлено стороною у спорі, є підставою для відмови у позові».

Згідно ст. 233 КЗпП України «Строки звернення до районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду за вирішенням трудових спорів» «Працівник може звернутися з заявою про вирішення трудового спору безпосередньо до районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду в тримісячний строк з дня, коли він дізнався або повинен був дізнатися про порушення свого права, а у справах про звільнення - в місячний строк з дня вручення копії наказу про звільнення або з дня видачі трудової книжки. У разі порушення законодавства про оплату праці працівник має право звернутися до суду з позовом про стягнення належної йому заробітної плати без обмеження будь-яким строком».

Звідси постає питання чи відноситься компенсація при звільненні до заробітної плати.

Порядок та способи оплати праці врегульовані спеціальним законом «Про оплату праці» з наступними змінами.

Відповідно до ст. 1 Закону України Про оплату праці «Заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу. Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства.

Згідно ст.2 цього ж Закону структуру заробітної плати становить: - основна заробітна плата, якою є винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці (норми часу, виробітку, обслуговування,

посадові обов'язки). Вона встановлюється у вигляді тарифних ставок (окладів) і відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для службовців; - додаткова заробітна плата, що розуміє собою винагороду за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці. Вона включає доплати, надбавки, гарантійні і компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством; премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій; - інші заохочувальні та компенсаційні виплати, до яких належать виплати у формі винагород за підсумками роботи за рік, премії за спеціальними системами і положеннями, компенсаційні та інші грошові і матеріальні виплати, які не передбачені актами чинного законодавства або які провадяться понад встановлені зазначеними актами норми.

Грошова компенсація при звільненні не відноситься до заробітної плати, а є додатковою гарантією, встановленою за домовленістю сторін. Вимога про стягнення такої компенсації обмежена строком в три місяці. Позивачем цей строк порушено, позов поданий на 15-й місяць після розрахунку.

Узагальнюючи практику застосування судами законодавства про оплату праці «Суди мають враховувати, що у справах про оплату праці діє тримісячний строк звернення із заявою до КТС або безпосередньо до суду, який обчислюється з дня, коли працівник дізнався або повинен був дізнатися про порушення свого права (статті 225, 233 КЗпП), і відповідно до цього з'ясувати зазначену дату. Пропуск без поважних причин тримісячного строку звернення до суду є самостійною підставою для відмови в позові, однак якщо суд установить, що останній є необґрунтованим, він відмовляє в його задоволенні саме з цих підстав».

Враховуючи вищевикладене, відповідач за первісним позовом ТОВ «_____» вважає за необхідне звернутись до суду з заявою про застосування позовної давності до позову _____ в зв'язку з пропущенням нею строку подачі позову, а тому керуючись ст. 27 ЦПК України, ст. 233 КЗпП України, ст. 267 ЦК України,

ПРОШУ:

Застосувати до позову _____ позовну давність та у зв'язку з цим у задоволенні позову відмовити повністю.

Дата

підпис

Представник ТОВ «_____» за довіреністю _____

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

199/3985/13-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу.

Надіслано судом: не визначено. Зареєстровано: 28.11.2013. Оприлюднено: 21.01.2014.

Справа № 199/3985/13-ц

(2/199/1958/13)

РІШЕННЯ

іменем України

„28 жовтня 2013 року

Амур-Нижньодніпровський районний суд м. Дніпропетровська у складі:
головуючого судді Снаї В.В.,

секретар - Голубніченко В.О.,

за участі позивача ОСОБА_1,

за участі відповідача ОСОБА_2,

розглянувши у відкритому судовому засіданні у м.
Дніпропетровську цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2
про розірвання договорів позики, про стягнення боргу, відсотків та
відшкодування шкоди,

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернувся до суду із даним позовом, в його
обґрунтування посилаючись на те, що з 18.01.2007 р. по 11.05.2007
р. неодноразово давав позики відповідачу у національній валюті України та в

доларах США; відповідач надавала письмові розписки про зобов'язання повернути зайняті протягом певних періодів грошові кошти, написані власноруч. Утім, відповідач не виконала грошові зобов'язання та не повернула грошові кошти.

Так, за договором від 23.01.2007 р. відповідача отримала від позивача 250,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 28.02.2007 р., від 30.01.2007 р. 50,00 грн. з терміном повернення протягом тижня - до 10.02.2007 р., 21.03.2007 р. 300,00 грн. з терміном повернення до 30.04.2007 р., 18.04.2007 р. 250,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 30.04.2007 р., 20.04.2007 р. 300,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 30.04.2007 р., 11.05.2007 р. -250,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 31.05.2007 р., 25.01.2007 р. 3 000,00 грн. з терміном повернення до 30.04.2007 р., 01.02.2007 р. 2 800,00 грн. з терміном повернення до 30.07.2007 р., 18.01.2007 р. - 500 дол. США з терміном повернення у квітні до 30.04.2007 р., 23.01.2007 р. 550,00 дол. США з терміном повернення у липні до 30.07.2007 р., 18.04.2007 р. 1 000,00 дол. США з терміном повернення у листопаді до 30.11.2007 р.

Предмет позову становить вимога про стягнення з відповідача на користь позивача суми богу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми.

У судовому засіданні позивач вимоги позову підтримав повністю, надав пояснення, аналогічні викладеним в позовній заяві, просив суд повністю задовольнити поданий позов.

Відповідач позов не визнала, просила суд відмовити в задоволенні позову повністю, наголошувала на тому, що позивач пропустив строк позовної давності для звернення до суду із даним позовом, а також просила суд врахувати те, що вона виконала грошові зобов'язання перед позивачем, надавши суду відповідну розписку від 27.09.2010 р., відповідно до якої позивач власноруч зазначив про те, що не має матеріальних претензій до відповідача (борг повернутий в загальній сумі 3 500,00 дол. США).

У судові засідання, в якому ухвалено рішення, позивач не з'явилася.

Заслухав пояснення осіб, які беруть участь у справі, та дослідив докази в межах заявлених вимог згідно ст. 11 ЦПК України, суд дійшов до висновку про відсутність підстав для задоволення позову повністю, виходячи з наступного.

Згідно зі змістом ст. 509 ЦК України зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони

(кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку; зобов'язання виникають з підстав, встановлених статтею 11 цього Кодексу.

Відповідно до ст. 1046 ЦК України за договором позики одна сторона (позикодавець) передає у власність другій стороні (позичальникові) грошові кошти або інші речі, визначені родовими ознаками, а позичальник зобов'язується повернути позикодавцеві таку ж суму грошових коштів (суму позики) або таку ж кількість речей того ж роду та такої ж якості; згідно з ч. 1 ст. 1047 цього Кодексу договір позики укладається у письмовій формі, якщо його сума не менш як у десять разів перевищує встановлений законом розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян, а у випадках, коли позикодавцем є юридична особа, - незалежно від суми.

Як було встановлено судом у цій справі, з 18.01.2007 р. по 11.05.2007 р. неодноразово надавав у позики відповідачу грошові кошти в національній валюті України та в доларах США, про що відповідач складала розписки.

Так, за договором від 23.01.2007 р. відповідача отримала від позивача 250,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 28.02.2007 р., від 30.01.2007 р. 50,00 грн. з терміном повернення протягом тижня - до 10.02.2007 р., 21.03.2007 р. 300,00 грн. з терміном повернення до 30.04.2007 р., 18.04.2007 р. 250,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 30.04.2007 р., 20.04.2007 р. 300,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 30.04.2007 р., 11.05.2007 р. -250,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 31.05.2007 р., 25.01.2007 р. 3 000,00 грн. з терміном повернення до 30.04.2007 р., 01.02.2007 р. 2 800,00 грн. з терміном повернення до 30.07.2007 р., 18.01.2007 р. - 500 дол. США з терміном повернення у квітні до 30.04.2007 р., 23.01.2007 р. 550,00 дол. США з терміном повернення у липні до 30.07.2007 р., 18.04.2007 р. 1 000,00 дол. США з терміном повернення у листопаді до 30.11.2007 р.

Згідно з ч. 1 ст. 1049 зазначеного вище кодексу позичальник зобов'язаний повернути позикодавцеві позику (грошові кошти у такій самій сумі або речі, визначені родовими ознаками, у такій самій кількості, такого самого роду та такої самої якості, що були передані йому позикодавцем) у строк та в порядку, що встановлені договором.

Судом встановлено на підставі даних, викладених у позовній заяві, що 27.09.2010 р. позичальник повністю виконав грошові зобов'язання, про що кредитор у порядку ст. 545 ЦК України (ч. 1) надав розписку про відсутність, у тому числі матеріальних претензій, до позичальника. Таким чином, для суду відсутні підстави для визнання прострочення позичальника. Разом з тим, сам позивач не заперечував щодо складення ним розписки 27.09.2010 р. та надання її відповідачу.

Згідно частини першої статті 598 ЦК України зобов'язання припиняється частково або у повному обсязі на підставах, встановлених договором або законом; підстави припинення зобов'язання передбачені статтями 599 - 601, 604 - 609 ЦК України, зокрема за статтею 559 ЦК України зобов'язання припиняється виконанням, проведеним належним чином.

За розгляду справи позивач, на переконання суду, не довів ті обставини, на які посилався як на підставу своїх вимог, не надав докази відповідно до вимог ст.ст. 57-19 ЦПК України, тому позов задоволенню не підлягає.

Разом з тим, суд погоджується із доводам відповідача щодо пропуску з боку в позивача строку позовної давності звернення до суду із даним позовом.

Виходячи зі змісту ст.ст. 256 257 ЦК України позовна давність - це строк, у межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу. Загальна позовна давність встановлюється тривалістю у три роки.

Відповідно до ст. 252 ЦК України строк визначається роками, місяцями, тижнями, днями або годинами. Термін визначається календарною датою або вказівкою на подію, яка має неминуче настати.

За ст. 253 ЦК України перебіг строку починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок.

Відповідно до ч. 3, 4 ст. 267 ЦК України, позовна давність застосовується судом лише за заявою сторони у спорі, зробленою до винесення ним рішення.

Сплив позовної давності, про застосування якої заявлено стороною у спорі, є підставою для відмови у позові.

Судом встановлено, що за договором позики від 23.01.2007 р. (відповідача отримала від позивача 250,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 28.02.2007 р.) строк сплив 28.02.2007 р., за договором позики від 30.01.2007 р. (50,00 грн. з терміном повернення протягом тижня - до 10.02.2007 р.) строк сплив 10.02.2010 р., за договором позики від 21.03.2007 р. (300,00 грн. з терміном повернення до 30.04.2007 р.) строк сплив 30.04.2010 р., за договором позики від 18.04.2007 р. (250,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 30.04.2007 р.) строк сплив 30.04.ж2010 р., за договором позики від

20.04.2007 р. (300,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 30.04.2007 р.) строк сплив 30.04.2010 р., за договором позики від 11.05.2007 р. (250,00 грн. з терміном повернення протягом місяця до 31.05.2007 р.) строк

сплив 31.05.2010 р., за договором позики від 25.01.2007 р. (3 000,00 грн. з терміном повернення до 30.04.2007 р.) строк сплив до 30.04.2007 р., за договором позики від 01.02.2007 р. (2 800,00 грн. з терміном повернення до 30.07.2007 р.) строк сплив 30.07.2010 р., за договором позики від , 18.01.2007 р. (500 дол. США з терміном повернення у квітні до 30.04.2007 р.) строк сплив 30.04.2010 р., за договором позики від 23.01.2007 р. (550,00 дол. США з терміном повернення у липні до 30.07.2007 р.) строк сплив 30.07.2010 р., за договором позики від 18.04. 2007 р. (1 000,00 дол. США з терміном повернення у листопаді до 30.11.2007 р.) строк сплив 30.11.2010 р.

Таким чином, сторони за договорами позики погодили строк повернення грошових коштів, обумовив його настання певною датою, та відповідач заявив про застосування строку позовної давності, суд застосовує цей строк.

Керуючись ст. ст. 10, 11, 15, 212, 214-215 ЦПК України, суд

ВИРІШИВ:

В задоволенні позову ОСОБА_1 до ОСОБА_2 про розірвання договорів позики, про стягнення боргу, відсотків та відшкодування шкоди відмовити повністю.

Судові витрати віднести на рахунок позивача.

Рішення може бути оскаржено в апеляційному порядку до апеляційного суду Дніпропетровської області через Амур-Нижньодніпровський районний суд м. Дніпропетровська. Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення. Особи, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні під час проголошення судового рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку для подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним судом.

Суддя

ТЕМА 6. ПРАВОЧИНИ

ГЛОСАРІЙ

Правочин – це дія фізичних та юридичних осіб, спрямована на виникнення, зміну чи припинення цивільних прав та обов'язків.

Цивільні правовідносини – це врегульовані нормами цивільного права суспільні відносини між суб'єктами, забезпечені можливістю застосування засобів державного примусу.

Консенсуальні договори – це договори, які вважаються укладеними з моменту досягнення угоди зі всіх істотних умов у формі, необхідній за законом.

Реальні договори – це договори, в яких для виникнення прав і обов'язків недостатньо угоди, а необхідна ще й передача речі (речей).

Односторонній правочин – це дія однієї сторони, яка може бути представлена однією або кількома особами.

Двосторонній правочин – це погоджена дія двох сторін.

Форма правочину – це спосіб вираження волі осіб, які беруть у ньому участь.

Недійсний правочин – це правочин, що не відповідає вимогам закону. Він породжує не ті права і обов'язки, яких бажали його учасники, а правові наслідки, котрі прямо передбачені у законі.

Нікчемний правочин – це правочин, вчинення якого не породжує передбачених законом правових наслідків у зв'язку із протиправністю або іншими недоліками юридичного характеру, незалежно від пред'явлення позову про визнання його недійсним.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV
4. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Правочин - це:

- а) діяльність, що тягне за собою юридичні наслідки;
- б) дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків;
- в) цивільно-правовий договір;

г) контракт.

2. Намір осіб, які вчиняють правочин, досягти правого результату називається:

- а) мотив правочину;
- б) правовий результат;
- в) ціль правочину;
- г) підстава правочину.

3. Наслідками недійсності правочину є:

- а) одностороння реституція та відшкодування збитків і моральної шкоди;
- б) двостороння реституція та відшкодування збитків і моральної шкоди;
- в) заборона реституції;
- г) відшкодування збитків і моральної шкоди.

4. До умов дійсності правочинів не належить:

- а) вільне волевиявлення учасників;
- б) законність;
- в) обов'язкова письмова форма;
- г) здатність суб'єкта на його вчинення.

5. Односторонній правочин - це:

- а) погоджена дія двох або більше осіб;
- б) погоджена дія двох осіб;
- в) правочин, в якому одна сторона має права, а інша - обов'язки;
- г) дія однієї сторони, яка може бути представлена однією або кількома особами.

6. У письмовій формі належить вчиняти правочин:

- а) який повністю виконується сторонами в момент його здійснення;
- б) між юридичними особами на суму, що перевищує у двадцять і більше разів розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян;
- в) між юридичними особами незалежно від суми;
- г) між фізичними особами на суму, що не перевищує у двадцять разів розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

7. У якій формі належить укладати правочин між фізичною та юридичною особою?

- а) письмовій, крім тих правочинів, які повністю виконуються сторонами в момент їх вчинення;
- б) письмовій нотаріально посвідченій;
- в) усній;
- г) конклюдентній.

8. Правочин, що базується на особливо довірчих відносинах між суб'єктами, які його вчиняють, називається:

- а) умовний;
- б) алеаторний;
- в) фидуціарний;
- г) абстрактний.

9. Правочин, що пов'язаний з особливим ризиком для сторін, називається:

- а) алеаторний;
- б) фидуціарний;
- в) біржовий;
- г) каузальний.

10. Правочин, який є укладеним з моменту досягнення сторонами згоди щодо всіх істотних умов, називається:

- а) реальним;
- б) двостороннім;
- в) консенсуальним;
- г) каузальним.

11. Правочин, який є укладеним з моменту передання речі, називається:

- а) реальним;
- б) умовним;
- в) строковим;
- г) консенсуальним.

12. Відплатний правочин - це правочин:

- а) в якому одна сторона зобов'язана вчинити певні дії, а інша їх оплатити;
- б) в якому кожна із сторін має права і обов'язки;
- в) умови укладення якого стосуються невизначеного кола осіб;
- г) в якому обов'язку однієї сторони вчинити певні дії відповідає зустрічний обов'язок іншої сторони з надання певного блага.

13. Складання заповіту - це:

- а) односторонній договір;
- б) односторонній правочин;
- в) попередній договір;
- г) двосторонній правочин.

14. У якій формі вчиняється відмова від правочину?

- а) у письмовій;

- б) в усній, якщо сума правочину не перевищує 170 гривень;
- в) у такій самій формі, в якій було вчинено правочин;
- г) законом непередбачено.

15. Правочин між фізичними особами має бути укладений у письмовій формі, якщо його сума перевищує:

- а) 20 неоподаткованих мінімумів доходів громадян;
- б) 10 неоподаткованих мінімумів доходів громадян;
- в) 15 неоподаткованих мінімумів доходів громадян;
- г) 5 неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАТЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Ряхов на прохання своєї сусідки Арбузової обміняв їй 100 доларів США на 1000 грн. Дізнавшись про справжній курс обміну в Національному банку, Арбузова звернулася до Ряхова з вимогою про повернення 100 доларів або доплату їй 1600 грн. Ряхов відмовився це робити, оскільки вважав, є що вона сама погодилась на такий обмін і він її не обманював. Арбузова звернулася до суду з вимогою про визнання правочину недійсним.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Яка умова чинності правочину порушена у задачі?
2. Який це вид недійсного правочину?
3. Якщо б цей правочин був здійснений відповідно до обмінного курсу Національного банку чи змінилася б ситуація щодо його чинності?

Завдання 2.

Сухоруков продав картину невідомого художника Сергієнка. Картина була оцінена у 3000 грн. Через рік з'ясувалося, що ця картина належала пензлю Шишкіна і її ціна значно вища. Дізнавшись про це Сухоруков зажадав визнати правочин недійсним і повернути йому картину або сплатити її дійсну вартість.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який правочин розглядається у даній задачі?
2. Яку форму передбачено для даного правочину?
3. Чи порушено якусь умову чинності правочинів у даній ситуації?

Завдання 3.

Сиропов під час стаціонарного лікування в обласній лікарні м. Дніпра, будучи у вкрай тяжкому стані, склав заповіт у присутності хворих Серьогіна й Коваленка та медичної сестри Кулакової, в якому він заповів все своє

майно пасинку Коробову. Вказаний заповіт підписали зазначені медична сестра та хворі. Наступного дня Сиропов помер. Його дружина звернулася до суду про визнання заповіту недійсним.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який правочин розглядається у даній задачі?
2. Охарактеризуйте його за числом сторін, за наявністю зустрічного матеріального відшкодування, тощо?
3. Чи порушено якусь умову чинності правочинів у даній ситуації?

Завдання 4.

Анохін, збираючись їхати в службове відрядження до ЮАР, продав свої зимові речі Григорьеву (шапку із хутра норки, дублянку, куртку «Аляску» тощо). Через місяць з'ясувалося, що Анохін нікуди не їде і тому звернувся з позовом у суд про визнання угоди недійсною, як укладеної внаслідок помилки.

Питання: Відповіді потрібно давати з посилання на відповідні частини та статті ЦК України.

1. Чи задовольнить його позов суд і чому?

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

369/4928/15-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори про спадкове право.

Надіслано судом: 04.06.2015. Зареєстровано: 11.06.2015. Оприлюднено: 15.06.2015.

Києво-Святошинський районний суд Київської області

Справа № 369/4928/15-ц

провадження 2/369/2369/15

РІШЕННЯ

Іменем України

27.05.2015 року Києво - Святошинський районний суд Київської області в складі:

головуючої судді Пінкевич Н.С.,

при секретарі Сохань Ю.М.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Києві цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2, ОСОБА_3 про визнання правочину недійсним, фіктивним, зобов'язання вчинити дію, -

в с т а н о в и в :

У травні 2015 року позивач звернувся до суду з даним позовом. Свої вимоги мотивував тим, що ІНФОРМАЦІЯ_1 року відкрилась спадщина до майна померлої ОСОБА_4, до складу якої увійшов житловий будинок та земельна ділянка по АДРЕСА_1 в м. Боярка. Відповідно до вимог ЦК України нотаріус ОСОБА_2 мала вжити заходів збереження спадкового майна. У подальшому спадкоємиця ОСОБА_3 подала до нотаріальної контори заяву про прийняття спадщини та задоволення вимог кредиторів, але до цього часу заборгованість ОСОБА_4 не погашена. З дня відкриття спадщини ОСОБА_3 здає будинок та земельну ділянку в оренду та отримує кошти, тобто має місце імітація правочину для отримання коштів та приховування від нього майна. Вказав, що заява про прийняття спадщини є фіктивним правочином, без наміру створити правових наслідків, та має бути визнана судом недійсною.

Просив суд заяву ОСОБА_3 про прийняття спадщини та задоволення вимог кредиторів №300 від 16 квітня 2007 року визнати недійсною, а правочин фіктивним; зобов'язати відповідача ОСОБА_2 вжити заходів щодо охорони спадкового майна.

У судовому засіданні позивач позов підтримав, з підстав, наведених у позовній заяві та просив задовольнити. Суду пояснив, що відповідачка як нотаріус мала вжити заходів охорони спадкового майна, призначити його охоронцем даного майна. В даний час майно розкрадається та знищується, тому його вимоги як кредитора залишаться без задоволення. Заява про прийняття спадщини є фіктивним, удаваним правочином, такий, що приховує договір купівлі-продажу. Відповідачка ОСОБА_2 має вжити заходів щодо охорони спадкового майна.

У судовому засіданні відповідачка ОСОБА_2 проти позову заперечувала. Суду пояснила, що в даний час вона не працює в державній нотаріальній конторі, де відкрита спадкова справа до майна померлої ОСОБА_4, тому є неналежним відповідачем. Вказала, що є певний порядок охорони спадкового майна, який застосовується до прийняття спадщини спадкоємцями. Просила відмовити в задоволенні позову.

У судовому засіданні відповідачка ОСОБА_3 не з'явилась. Про час та місце розгляду справи повідомлена належним чином. Причини неявки суду не повідомила. Клопотань про відкладення розгляду справи до суду не надходило.

Суд, вислухавши пояснення осіб, які беруть участь в розгляді справи, дослідивши матеріали справи, приходять до висновку, що позовні вимоги задоволенню не підлягають, виходячи з наступного.

За ст. 10 ЦПК України цивільне судочинство здійснюється на засадах змагальності сторін. Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, мають рівні права щодо подання доказів, їх дослідження та доведення перед судом їх переконливості. Кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог та заперечень.

Відповідно до ст. 60 ЦПК України кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог та заперечень.

При розгляді справи судом встановлено, що рішенням Києво-Святошинського районного суду Київської області від 02 листопада 2006 року стягнуто на користь ОСОБА_1 з ОСОБА_4 заборгованість в розмірі 257 000 грн..

17 листопада 2006 року Києво-Святошинським районним судом Київської області видано виконавчий лист за рішенням суду.

Ухвалою Києво-Святошинського районного суду Київської області від 05 серпня 2009 року замінено боржника ОСОБА_4 її правонаступником ОСОБА_3 у виконавчому провадженні.

З матеріалів справи встановлено, що 16 квітня 2007 року до Києво-Святошинської районної державної нотаріальної контори Київської області звернулась ОСОБА_3 із заявою про прийняття спадщини за заповітом.

19 квітня 2007 року до Києво-Святошинської районної державної нотаріальної контори Київської області надійшов лист ОСОБА_1 про наявність заборгованості ОСОБА_4 перед ним та вимогою не вчиненням нотаріальних дій до сплати спадкоємцями, які прийняли спадщину, заборгованості.

23 квітня 2007 року ОСОБА_1 звернувся до Києво-Святошинської районної державної нотаріальної контори Київської області із заявою про те, що він є кредитором померлої та пред'являє свої вимоги до її спадкоємців.

Будь-яких доказів видачі ОСОБА_5 свідоцтва про право на спадщину за заповітом або за законом суду не надано.

За ст. 1283 ЦК України охорона спадкового майна здійснюється в інтересах спадкоємців, відказоодержувачів та кредиторів спадкодавця з метою збереження його до прийняття спадщини спадкоємцями. Нотаріус за місцем відкриття спадщини, а в населених пунктах, де немає нотаріуса, - відповідні органи місцевого самоврядування з власної ініціативи або за заявою спадкоємців вживають заходів щодо охорони спадкового майна. Охорона спадкового майна триває до закінчення строку, встановленого для прийняття спадщини.

Витрати на охорону спадкового майна відшкодовуються спадкоємцями відповідно до їхньої частки у спадщині.

Відповідно до ст. 1284 ЦК України якщо спадкування здійснюється не лише за заповітом, а й за законом, виконавець заповіту, якого призначив спадкодавець, вживає заходів щодо охорони всієї спадщини. Спадкоємці за законом мають право призначити іншу особу, яка вживатиме заходів щодо охорони частини спадщини, що спадкується за законом.

Ст. 1285 ЦК України встановлено, що якщо у складі спадщини є майно, яке потребує утримання, догляду, вчинення інших фактичних чи юридичних дій для підтримання його в належному стані, нотаріус, а в населених пунктах, де немає нотаріуса, - відповідний орган місцевого самоврядування, у разі відсутності спадкоємців або виконавця заповіту укладають договір на управління спадщиною з іншою особою. Особа, яка управляє спадщиною, має право на вчинення будь-яких необхідних дій, спрямованих на збереження спадщини до з'явлення спадкоємців або до прийняття спадщини. Особа, яка управляє спадщиною, має право на плату за виконання своїх повноважень.

Оскільки строки прийняття спадщини закінчились, відповідно до заяви про прийняття спадщини спадщину прийняла ОСОБА_5, тому підстав для вжиття заходів збереження майна відсутні. Крім того, звертаючись до суду з позовом про зобов'язання вчинити дію позивач не надав суду доказів відмови нотаріуса у вчиненні такої дії, тобто не довів порушення свого права. Посилання ОСОБА_1 на розкрадання та знищення майна, суд до уваги не бере, оскільки останнім не подано суду належних та допустимих доказів цим обставинам, не повідомлено суду хто саме і в який спосіб вчиняє такі дії.

При розгляді справи встановлено, що відповідачка ОСОБА_2 на даний час працює приватним нотаріусом.

У судовому засіданні відповідно до ст. 10 ЦПК України роз'яснено право позивача на заміну відповідача, залучення співвідповідача, що передбачено ст. 33 ЦПК України. Клопотань про заміну відповідача та залучення інших співвідповідачів позивач не заявив та пояснив, що ОСОБА_2 мала вжити заходів щодо охорони спадкового майна, тому вона є відповідачем по справі.

Оскільки суд не має права відмовити у відкритті провадження, повернути позовну заяву, іншим чином порушити право особи на звернення до суду через неналежність відповідача, позивач не заявив відповідного клопотання, неналежність відповідача є підставою також для відмови в задоволенні позовних вимог.

Частиною 1 статті 215 ЦК України передбачені підстави недійсності правочину, а саме: недодержання в момент вчинення правочину стороною вимог, які встановлені частиною першою-третьою (зміст правочину не може суперечити цьому кодексу, іншим актам цивільного законодавства, а також

інтересам держави і суспільства, його моральним засадам; особа, яка вчиняє правочин, повинна мати необхідний обсяг цивільної дієздатності; волевиявлення учасника правочину має бути вільним і відповідати його внутрішній волі, п'ятою (правочин має бути спрямований на реальне настання правових наслідків, що обумовлені ним) та шостою (правочин, що вчиняється батьками (усиновлювачами), не може суперечити правам та інтересам їхніх малолітніх, неповнолітніх чи непрацездатних дітей) статті 203 ЦК України.

Згідно ч. 4 ст. 203 ЦК України, правочин має вчинятися у формі, встановленій законом.

Згідно ч. 1 ст. 209 ЦК України, правочин, який вчинений у письмовій формі, підлягає нотаріальному посвідченню лише у випадках, встановлених законом або домовленістю сторін.

Згідно ч. 2 ст. 215 ЦК України недійсним є правочин, якщо його недійсність встановлена законом (нікчемний правочин). У цьому разі визнання такого правочину недійсним судом не вимагається. За змістом ст. 216 ЦК України недійсний правочин не створює юридичних наслідків, крім тих, що пов'язані з його недійсністю. У разі недійсності правочину кожна із сторін зобов'язана повернути другій стороні у натурі все, що вона одержала на виконання цього правочину, а в разі неможливості такого повернення, зокрема тоді, коли одержане полягає у користуванні майном, виконаній роботі, наданій послугі, - відшкодувати вартість того, що одержано, за цінами, які існують на момент відшкодування.

Згідно ч. 1 ст. 220 ЦК України у разі недодержання сторонами вимоги закону про нотаріальне посвідчення договору такий договір є нікчемним. Згідно ч. 1 ст. 236 ЦК України нікчемний правочин або правочин, визнаний судом недійсним, є недійсним з моменту його вчинення.

Відповідно до роз'яснень п. п. 2, 4-7 постанови Пленуму Верховного Суду України від 06.11.2009 року № 9 "Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними" судам необхідно враховувати, що згідно із статтями 4, 10 та 203 ЦК зміст правочину не може суперечити ЦК, іншим законам України, які приймаються відповідно до Конституції України та ЦК, міжнародним договорам, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, актам Президента України, постановам Кабінету Міністрів України, актам інших органів державної влади України, органів влади Автономної Республіки Крим у випадках і в межах, встановлених Конституцією України та законом, а також моральним засадам суспільства. Зміст правочину не повинен суперечити положенням також інших, крім актів цивільного законодавства, нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до Конституції України (статті 1, 8 Конституції України). Відповідність чи невідповідність правочину вимогам законодавства має оцінюватися судом відповідно до законодавства, яке діяло на момент вчинення правочину. Судам відповідно до статті 215 ЦК необхідно розмежовувати види недійсності правочинів:

нікчемні правочини - якщо їх недійсність встановлена законом (частина перша статті 219, частина перша статті 220, частина перша статті 224 тощо), та оспорювані - якщо їх недійсність прямо не встановлена законом, але одна із сторін або інша заінтересована особа заперечує їх дійсність на підставах, встановлених законом (частина друга статті 222, частина друга статті 223, частина перша статті 225 ЦК тощо). Нікчемний правочин є недійсним через невідповідність його вимогам закону та не потребує визнання його таким судом. Оспорюваний правочин може бути визнаний недійсним лише за рішенням суду. Відповідно до статей 215 та 216 ЦК суди розглядають справи за позовами: про визнання оспорюваного правочину недійсним і застосування наслідків його недійсності, про застосування наслідків недійсності нікчемного правочину. Вимога про встановлення нікчемності правочину підлягає розгляду в разі наявності відповідного спору. Такий позов може пред'являтися окремо, без застосування наслідків недійсності нікчемного правочину. У цьому разі в резолютивній частині судового рішення суд вказує про нікчемність правочину або відмову в цьому. Вимога про застосування наслідків недійсності правочину може бути заявлена як одночасно з вимогою про визнання оспорюваного правочину недійсним, так і у вигляді самостійної вимоги в разі нікчемності правочину та наявності рішення суду про визнання правочину недійсним. Наслідком визнання правочину (договору) недійсним не може бути його розірвання, оскільки це взаємовиключні вимоги.

Якщо позивач посилається на нікчемність правочину для обґрунтування іншої заявленої вимоги, суд не вправі посилатися на відсутність судового рішення про встановлення нікчемності правочину, а повинен дати оцінку таким доводам позивача. Відповідно до статей 215 та 216 ЦК вимога про визнання оспорюваного правочину недійсним та про застосування наслідків його недійсності, а також вимога про застосування наслідків недійсності нікчемного правочину може бути заявлена як однією зі сторін правочину, так і іншою заінтересованою особою, права та законні інтереси якої порушено вчиненням правочину. Вимоги про визнання оспорюваного правочину недійсним і застосування наслідків його недійсності, про застосування наслідків недійсності нікчемного правочину розглядаються у позовному провадженні в порядку цивільного судочинства відповідно до вимог статті 15 ЦПК. За цими ж правилами розглядаються зазначені вимоги і в разі, якщо стороною правочину є суб'єкт владних повноважень, крім вимог про визнання недійсним адміністративного договору.

Правочин може бути визнаний недійсним лише з підстав, визначених законом, та із застосуванням наслідків недійсності, передбачених законом. У разі якщо під час розгляду спору про визнання правочину недійсним як оспорюваного та застосування наслідків його недійсності буде встановлено наявність підстав, передбачених законодавством, вважати такий правочин нікчемним, суд, вказуючи про нікчемність такого правочину, одночасно застосовує наслідки недійсності нікчемного правочину. За змістом статті 216 ЦК та виходячи із загальних засад цивільного законодавства суд може застосувати з власної

ініціативи реституцію як наслідок недійсності оспорюваного правочину. Інші наслідки недійсності оспорюваного правочину (відшкодування збитків, моральної шкоди тощо) суд застосовує відповідно до статті 11 ЦПК. Судам необхідно враховувати, що виконання чи невиконання сторонами зобов'язань, які виникли з правочину, має значення лише для визначення наслідків його недійсності, а не для визнання правочину недійсним. У разі якщо правочин ще не виконаний, він є таким, що не створює жодних юридичних наслідків (частина перша статті 216 ЦК).

Відповідно до п. 24, 25 вищевказаної постанови для визнання правочину фіктивним необхідно встановити наявність умислу всіх сторін правочину. Судам необхідно враховувати, що саме по собі невиконання правочину сторонами не означає, що укладено фіктивний правочин. Якщо сторонами не вчинено будь-яких дій на виконання такого правочину, суд ухвалює рішення про визнання правочину недійсним без застосування будь-яких наслідків. У разі якщо на виконання правочину було передано майно, такий правочин не може бути кваліфікований як фіктивний. За удаваним правочином (стаття 235 ЦК) сторони умисно оформляють один правочин, але між ними насправді встановлюються інші правовідносини. На відміну від фіктивного правочину, за удаваним правочином права та обов'язки сторін виникають, але не ті, що випливають зі змісту правочину. Встановивши під час розгляду справи, що правочин вчинено з метою приховати інший правочин, суд на підставі статті 235 ЦК має визнати, що сторонами вчинено саме цей правочин, та вирішити спір із застосуванням норм, що регулюють цей правочин. Якщо правочин, який насправді вчинено, суперечить закону, суд ухвалює рішення про встановлення його нікчемності або про визнання його недійсним. До удаваних правочинів наслідки недійсності, передбачені статтею 216 ЦК, можуть застосовуватися тільки у випадку, коли правочин, який сторони насправді вчинили, є нікчемним або суд визнає його недійсним як оспорюваний.

При розгляді справи позивачем не подано доказів удаваності, фіктивності заяви про прийняття спадщини, що є підставою для відмови в задоволенні даних позовних вимог.

Відповідно до ст.4 ЦПК України здійснюючи правосуддя, суд захищає права, свободи та інтереси фізичних і юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законами України.

За ст. 16 ЦК України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

Способами захисту цивільних прав та інтересів можуть бути: визнання права; визнання правочину недійсним; припинення дії, яка порушує право; відновлення становища, яке існувало до порушення; примусове виконання обов'язку в натурі; зміна правовідношення; припинення правовідношення; відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди; відшкодування моральної (немайнової) шкоди; визнання незаконними рішення, дій чи бездіяльності органу

державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб.

Суд може захистити цивільне право або інтерес іншим способом, що встановлений договором або законом.

Крім того, оспорювана заява є процесуальною заявою при прийнятті спадщини, тому визнання її недійсною за правилами визнання правочинів недійсними, не відповідає способам захисту, встановленим чинним законодавством.

Таким чином, розглянувши справу в межах заявлених позовних вимог, дослідивши всебічно, повно, безпосередньо та об'єктивно наявні у справі докази, оцінив їх належність, допустимість, достовірність, достатність і взаємний зв'язок у сукупності, з'ясувавши усі обставини справи, на які сторони посилалися як на підставу своїх вимог і заперечень, з урахуванням того, що відповідно до ст.1 ЦПК України завданням цивільного судочинства є справедливий, неупереджений та своєчасний розгляд і вирішення цивільних справ з метою захисту порушених або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичної особи, суд дійшов висновку про необхідність відмови в задоволенні позову.

Керуючись ст.ст. 57-64, 208-223 ЦПК України, -

в и р і ш и в :

У задоволенні позову ОСОБА_1 до ОСОБА_2, ОСОБА_3 про визнання правочину недійсним, фіктивним, зобов'язання вчинити дію - відмовити.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення. Особи, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні під час проголошення судового рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення

.Суддя

Н.С. Пінкевич

ТЕМА 7. ПРАВО ВЛАСНОСТІ. РЕЧОВІ ПРАВА НА ЧУЖЕ МАЙНО

ГЛОСАРІЙ

Власність – це ставлення особи до приналежної їй речі як до своєї, яке виражається у володінні, користуванні і розпорядженні нею, а також в усуненні втручання всіх третіх осіб у ту сферу господарського панування, на яку простирається влада власника.

Державна власність – привласнення державою (як суб'єктом власності) засобів виробництва, робочої сили, частки національного доходу та інших об'єктів власності у різних сферах суспільного відтворення.

Довірча власність – це система відносин, при якій майно, спочатку належить засновнику, передається в розпорядження довірчого власника (керуючого або попечителя), але прибуток з нього отримують вигодонабувачі (бенефіціари).

Емфітевзис – це право використання чужої земельної ділянки для сільськогосподарських потреб у випадку наявності у особи потреби і можливості такого використання.

Іпотека – вид забезпечення виконання зобов'язання позичальника перед кредитором заставою нерухомого майна, що полягає у праві кредитора (в разі невиконання боржником своїх зобов'язань) задовольнити свої грошові вимоги за рахунок вартості заставленого нерухомого майна

Комунальна власність – самостійна форма власності, яка, за Конституцією України, є власністю територіальної громади.

Право власності як правової інститут – це сукупність правових норм, що регулюють відносини щодо володіння, користування і розпорядження власником належної йому річчю за розсудом власника в його інтересах, а також по усуненню втручання всіх третіх осіб у сферу його господарського панування.

Право власності – це закріплена за власником юридично забезпечена можливість володіти, користуватися і розпоряджатися належним йому майном на свій розсуд і в своєму інтересі шляхом вчинення відносно цього майна будь-яких дій, які суперечать закону й іншим правовим актам і не порушують права та законні інтереси інших осіб, а також можливість усувати втручання всіх третіх осіб у сферу його господарського панування.

Правомочність володіння – це юридично забезпечена можливість господарського панування над річчю.

Правомочності користування – це юридично забезпечена можливість витягати з речі користь, вигоду, для яких майно призначене. За загальним правилом, саме власник отримує від наявного у нього майна плоди, продукцію та доходи.

Правомочності розпорядження – це юридично забезпечена можливість визначати долю речі шляхом вчинення юридичних актів по відношенню до цієї речі.

Приватна власність – це майнові та немайнові особисті блага конкретної фізичної особи, якими вона володіє, користується та розпоряджається на свій розсуд, використовуючи їх для будь-яких цілей.

Речові права на чуже майно – це самостійні (але похідні від права власності) речові права, які надають особі, котра їх має, можливість безпосереднього впливу на річ або майно для певної мети та у встановлених межах.

Речові права – це права, що встановлюють панування особи над речами і усувають всіх інших осіб від можливості впливу на ці речі.

Сервітут – це право обмеженого користування чужими речами (майном) з певною метою і у встановлених межах.

Суперфіцій – це довгострокове, відчужуване та успадковуване право користування земельною ділянкою, переданою відплатно чи безоплатно особі для будівництва та експлуатації на ній будівель та споруд, на які в останньої виникає право власності.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV
4. Про утилізацію транспортних засобів: Закон України від 04.07.2013 № 421-VII
5. Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку: Закон України від 14.05.2015 № 417-VIII
6. Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності: Закон України від 03.03.1998 № 147/98-ВР
7. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III
8. Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку: Закон України від 29.11.2001 № 2866-III
9. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI
10. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю: Закон України від 19.06.2003 № 978-IV
11. Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності: Закон України від 17.11.2009 №

1559-VI

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Що складає зміст права власності?

- а) право оперативного управління;
- б) право володіння;
- в) право розпорядження;
- г) право володіння, користування і розпорядження майном.

2. Об'єктами права власності українського народу є:

- а) будь-яке майно, за винятком окремих його видів, які відповідно до закону не можуть йому належати;
- б) земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси;
- в) державні та комунальні підприємства й установи;
- г) золотий запас, алмазний та валютний фонди.

3. Від імені українського народу право власності здійснюють:

- а) окремі громадяни;
- б) комунальні підприємства;
- в) органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, встановлених Конституцією України;
- г) органи державної влади.

4. Ризик випадкового знищення або пошкодження майна несе:

- а) власник, якщо інше не встановлено договором або законом;
- б) виключно власник;
- в) користувач;
- г) особа, яка знищила або пошкодила майно.

5. Хто набуває право власності на виготовлену (створену) річ?

- а) особа, яка замовила виготовлення (створення) речі, якщо інше не встановлено договором або законом;
- б) особа, яка її виготовила (створила);
- в) особа, яка замовила виготовлення (створення) речі;
- г) особа, яка її виготовила (створила), якщо інше не встановлено договором або законом.

6. Чи набуває на нову річ право власності особа, яка самостійно переробила чужу річ?

- а) так, набуває;
- б) набуває лише у тому випадку, якщо відшкодує власникові матеріалу моральну шкоду;

- в) ні, не набуває, і зобов'язана відшкодувати власникові матеріалу його вартість;
- г) ні, не набуває, і зобов'язана відшкодувати власникові матеріалу моральну шкоду.

7. З якого моменту виникає право власності у набувача за договором?

- а) з моменту передання майна, якщо інше не встановлено договором або законом;
- б) з моменту підписання договору;
- в) з моменту здійснення користування майном;
- г) всі відповіді вірні.

8. З якого моменту набувається право власності на рухому річ, від якої власник відмовився?

- а) з моменту заволодіння нею;
- б) зі спливом одного року з дня взяття на облік такої речі;
- в) зі спливом двох років з дня взяття на облік такої речі;
- г) з моменту набуття рішенням суду законної сили.

9. Особа, яка знайшла загублену річ, набуває право власності на неї після спливу:

- а) шести місяців з моменту заявлення про знахідку міліції або органу місцевого самоврядування;
- б) року з моменту заявлення про знахідку міліції або органу місцевого самоврядування;
- в) трьох місяців з моменту знайдення такої речі;
- г) шести місяців з моменту знайдення такої речі.

10. Сума за продаж знайденого транспортного засобу в разі відмови від неї колишнього власника переходить у власність:

- а) органів міліції;
- б) територіальної громади, на території якої було знайдено транспортний засіб;
- в) держави;
- г) особи, яка знайшла загублений транспортний засіб.

11. Якщо не буде виявлено власника знайденої бездоглядної домашньої тварини або він не заявить про своє право на неї, то право власності на цю тварину переходить:

- а) до особи, у якої вона була на утриманні та в користуванні;
- б) до територіальної громади;
- в) до держави;
- г) до особи, яка її знайшла.

12. Хто набуває право власності на скарб?

- а) виключно держава;
- б) особа, яка його виявила, окрім випадків передбачених законом;
- в) територіальна громада;
- г) особи, які виявили його під час розкопок відповідно до їхніх трудових або договірних обов'язків.

13. У якій формі укладається договір про виділ у натурі частки з нерухомого спільного майна?

- а) у простій письмовій формі;
- б) в усній;
- в) у письмовій формі та підлягає нотаріальному посвідченню;
- г) законом не встановлено.

14. Продавець частки у праві спільної часткової власності зобов'язаний:

- а) усно повідомити інших співвласників про намір продати свою частку, вказавши ціну та інші умови, на яких він її продає;
- б) продати свою частку іншим співвласникам;
- в) письмово або усно повідомити інших співвласників про намір продати свою частку, вказавши ціну, за якою він її продає;
- г) письмово повідомити інших співвласників про намір продати свою частку, вказавши ціну та інші умови, на яких він її продає.

15. Чи допускається передача співвласником свого переважного права купівлі частки у праві спільної часткової власності іншій особі?

- а) так;
- б) ні, окрім випадків, передбачених законом;
- в) ні;
- г) так, якщо сторони уклали такий договір у письмовій нотаріально посвідченій формі.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Горлов під час перебування у лісі на вихідні виявив автомобіль Ланос без державних номерів. Даний автомобіль він загнав до свого гаражу. Через півроку він звернувся до суду з вимогою про визнання права власності на знайдений автомобіль, яка не була задоволена.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Що є приводом для виникнення правовідносин власності на думку Горлова?

2. Який порядок набуття права власності на знахідку?
3. Що стало підставою для відмови у задоволенні заяви Горлова?

Завдання 2.

До стада фермерського господарства Стецька пристала бездоглядна корова. Через місяць вона привела теля, а через 6 місяців фермер Стецько вирішив її продати. При продажі виявився власник корови Петренко, який наполягав на поверненні корови і теляти. Фермер Стецько проти цього заперечував, вважаючи що через 6 місяців він став власником і корови, і теляти. Сторони звернулись до суду.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який спосіб набуття права власності на майно застосований на думку Стецька?
2. Якщо Стецько правомірно набув право власності на корову, то кому належить теля?
3. Яке рішення повинен винести суд?

Завдання 3.

Іванов О. вирішив продати свою частину будинку, яку отримав у спадок від свого батька разом зі своїм братом Івановим П. На час продажу Іванов П. знаходився у довготривалому відрядженні з якого повернувся через півроку після продажу частини будинку належної його брату. Бажаючи зберегти батьківський дім у своїй власності він висловив претензію брату, проти якої той не заперечував, але сказав, що дім проданий і що він вже нічого не може зробити.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який вид права власності виник між братами?
2. Чи порушено право власності Іванова П.?
3. Чи може бути поновлено право вказаного брата і яким чином?
4. Яким чином вплине на рішення суду вплив півроку з моменту продажу?

Завдання 4.

Жовтін надав у користування Нутову земельну ділянку для будівництва кемпінгу строком на 40 років. Через рік кемпінг було збудовано, а ще через рік було знищено пожежею. Жовтін вважав, що це означає припинення суперфіцію. Однак Нутов не погоджувався з цим і стверджував, що у цьому випадку суперфіцій може бути припинено тільки у разі невиконання суперфіціарієм обов'язку.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Дайте юридичний аналіз ситуації.

2. хто правий у даному спорі?

Завдання 5.

Козлов та Гажієнко отримали по сусідству земельні ділянки для ведення особистого господарства. При цьому під'їзд до земельної ділянки Козлова можливий лише через земельну ділянку Гажієнко. Коли ж Козлов звернувся до Гажієнка з проханням пропуску через його ділянку техніки для обробки своєї земельної ділянки, останній висунув заперечення.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Яке право у даному випадку може виникнути у Козлова?
2. Охарактеризуйте його.
3. Яким чином повинен бути вирішений спір?

Завдання 6.

Василенко уклав з Радченко договір про право користування земельною ділянкою, яка належить Василенку, для сільськогосподарських потреб. Після укладення договору, Радченко вирішив побудувати на вказаній ділянці будівлю для створення ресторану. Заперечуючи проти такого напрямку використання його землі Василенко заборонив Радченко вчиняти вказані дії, проте останній заявив, що власник землі за договором емфітевзису не має право втручатися в господарську діяльність користувача.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Які права має власник земельної ділянки щодо якої укладено договір емфітевзису?
2. Яким чином повинен бути вирішений спір?

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

1512/4374/2012

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із житлових правовідносин.

Надіслано судом: 08.09.2017. Зареєстровано: 09.09.2017. Оприлюднено: 12.09.2017.

Київський районний суд м. Одеси

65080, м. Одеса, вул. Варненська, 3б тел. (факс): (048) 718-99-17

Справа № 1512/4374/2012

Провадження № 2/1512/4470/2012

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

06.12.2012 року

Київський районний суд м. Одеси в складі:

судді Пучкової І.М.

за участю секретаря Бродецької Т.В.

розглянувши у відкритому судовому засіданні у м. Одесі цивільну справу за позовною заявою ОСОБА_1, ОСОБА_2 до ОСОБА_3 про встановлення права користування чужим майном (сервітут), -

В С Т А Н О В И В:

Позивачі звернувся до суду з позовом про встановлення права користування чужим майном, посилаючись на те, що вони подарували квартиру дочці-відповідачці, яка виїхала на постійне місце проживання до іншої країни, на цей час сторони не підтримують стосунки, оскільки дочка не бажає спілкуватися з батьками, тому вони, побоюючись виселення з квартири, просять встановити сервітут.

Відповідач, повідомлена належним чином, до суду не з'явилася, заперечень проти позову не надала.

Заслухавши пояснення позивачів, дослідивши надані докази, суд вважає, що позов є обґрунтованим та підлягає задоволенню.

Судовим розглядом встановлено, що позивачі є батьками відповідача ОСОБА_3, ІНФОРМАЦІЯ_1.

22.8.2009 р. між ОСОБА_1 та ОСОБА_3 був укладений договір дарування, посвідчений приватним нотаріусом Одеського міського нотаріального округу, зареєстрований у реєстрі за № 1583, згідно з яким позивач ОСОБА_1 передав безоплатно у власність квартиру під № 35, в будинку № 22, по вул. Тополиній, в м. Одесі, що в цілому складається з двох кімнат, загальною площею 69,9 кв.м., в тому числі житловою 35, 4 кв.м.

Відповідно до ч. 1 ст. 401 ЦК України, право користування чужим майном (сервітут) може бути встановлене щодо земельної ділянки, інших природних ресурсів (земельний сервітут) або іншого нерухомого майна для задоволення потреб інших осіб, які не можуть бути задоволені іншим способом. Частиною другою зазначеної статті передбачено, що сервітут може належати власникові, а також іншій, конкретно визначеній особі (особистий сервітут).

Дія особистого сервітуту припиняється смертю сервітуарія.

Згідно зі ст. 403 ЦК України, сервітут визначає обсяг прав щодо користування особою чужим майном. Сервітут може бути встановлений на певний строк або без визначення строку. Особа, яка користується сервітутом, зобов'язана вносити плату за користування майном, якщо інше не встановлено договором, законом, заповітом або рішенням суду. Сервітут не підлягає відчуженню. Сервітут не позбавляє власника майна, щодо якого він встановлений, права володіння, користування та розпорядження цим майном.

Суд не вбачає правових підстав для відмови в заявленому позові.

Керуючись ст.10-11, 60, 88, 212-215 ЦПК України, ст. 401-404 ЦК України,-

В И Р І Ш И В:

Позовну заяву ОСОБА_1, ОСОБА_2 до ОСОБА_3 про встановлення права користування чужим майном (сервітут) задовольнити.

Встановити право ОСОБА_1, ОСОБА_2 на користування чужим майном належною ОСОБА_3 на праві приватної власності, згідно з договором дарування від 22.8.2009 р., квартирою № 35, в будинку № 22, по вул. Тополиній, в м. Одесі.

Рішення може бути оскаржено до апеляційного суду Одеської області шляхом подання апеляційної скарги до Київського районного суду м. Одеси протягом десяти днів з дня проголошення рішення.

Суддя

Пучкова І. М.

Категорія справи №

500/3040/15-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори про право власності та інші речові права; Спори про право власності та інші речові права на чуже майно; Спори про право власності та інші речові права володіння чужим майном.

Надіслано судом: **02.11.2015**. Зареєстровано: **02.11.2015**. Оприлюднено: **04.11.2015**.

Дата набрання законної сили: **15.03.2016**

Справа № 500/3040/15-ц

Провадження № 2/500/1913/15

Р І Ш Е Н Н Я

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

07 жовтня 2015 року Ізмаїльський міськрайонний суд Одеської області в складі:

головуючого судді Грубіян Л.І.

при секретарі Матвійчук Н.Ф.,

за участю представника позивача ОСОБА_1,

представника відповідача ОСОБА_2,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду в м. Ізмаїлі справу за позовом ОСОБА_3 до Ларжанської сільської ради про визнання права власності на нерухоме майно, -

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернулася до суду з позовом до Ларжанської сільської ради про визнання права власності на будівлю водонасосної станції, розташованої в с.Ларжанка по вул.Перемоги, 1 а, посилаючись на те, що з 1997 року вона разом із чоловіком ОСОБА_4 користуються водонасосною станцією, розташованою за вказаною адресою. Станція представляє собою нежитлову будівлю, площею

5,1 кв.м, побудовану із залізобетонних плит. Зазначає, що власник станції невідомий, в 1997 році виготовлено робочий проект на підключення енергоприймачів до трьохфазної мережі по вул.Перемоги, 100 «а», а також відкрито особовий рахунок, за яким вона регулярно сплачує кошти за витрачену електроенергію. Вказує на те, що в 2006 році між ВАТ «Одесаобленерго» та позивачем укладено договір про користування електричною енергією. Стверджує, що на протязі 18 років володіє водонасосною станцією, здійснює її періодичний ремонт, підтримує її у придатному до використання стані. Таким чином, просить визнати право власності на нерухоме майно за набувальною давністю.

Позивач, будучи своєчасно та належним чином сповіщеною про дату, час та місце розгляду справи, у судовому засіданні не з'явилася, направила представника з належним чином посвідченими повноваженнями.

В судовому засіданні представник позивача підтримав позовні вимоги.

Представник відповідача позовні вимоги визнав у повному обсязі, не заперечував проти задоволення позову.

Вислухавши пояснення представників сторін, дослідивши матеріали справи, суд приходить до висновку, що у задоволенні позову необхідно відмовити, виходячи з наступного.

Як встановлено в судовому засіданні, ОСОБА_3 в 1997 році виготовлено робочий проект на підключення енергоприймачів до трьохфазної мережі по вул.Перемоги, 100 а, а також відкрито особовий рахунок, за яким вона сплачує кошти за витрачену електроенергію

26.05.2006 року між ВАТ «Одесаобленерго» та позивачем ОСОБА_3 укладено договір про користування електричною енергією.

З матеріалів справи вбачається, та не оспорується представниками сторін, що на вказану будівлю «водонасосну станцію», розташовану в с.Ларжанка по вул.Перемоги, 1 а, а також на земельну ділянку на якій вона розташована відсутні правовстановлюючі документи.

Як вбачається з технічного паспорту на водонасосну станцію, розташовану в с.Ларжанка по вул. Перемоги, 100 а, являється самочинним будівництвом, збудованим в 1994 році, без дозвільних документів та в експлуатацію не було здано.

Відповідно до ч.1 ст. 182 ЦК України, право власності та інші речові права на нерухомі речі, обмеження цих прав, їх виникнення, перехід і припинення підлягають державній реєстрації.

Згідно з положенням ст. 4 ЦПК України, здійснюючи правосуддя, суд захищає права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законами України.

Також за правилом ст. ст. 10, 60 ЦПК України, кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

Частина 1 ст. 344 Цивільного кодексу України (далі - ЦК) передбачає, що особа, яка добросовісно заволоділа чужим майном і продовжує відкрито й безперервно володіти нерухомим майном протягом 10 років або рухомим майном протягом 5 років, набуває права власності на нього. Суб'єктом набувальної давності може бути як фізична, так і юридична особа.

Набувальна давність поширюється на випадки фактичного володіння чужим майном. Наявність у володільця, наприклад, договору оренди, наймання, зберігання тощо виключає застосування інституту набувальної давності.

Об'єктом правової охорони за ст. 344 ЦК є нерухоме або рухоме майно. До нерухомого належать земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці (житлові будинки, майнові комплекси, насадження).

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 344 ЦК право власності на нерухоме майно, що підлягає державній реєстрації, виникає за набувальною давністю після державної реєстрації.

До набуття права власності на майно особа, яка володіє ним як своїм власним, має право на захист свого володіння проти третіх осіб, які не є власниками майна, а також які не мають права на володіння ним на інших передбачених законом чи іншими нормативно-правовими актами або договором підставах.

Скористатися правом власності на чуже майно на підставі набувальної давності може особа:

1. Якщо вона заволоділа майном добросовісно, тобто на законних підставах.

Тобто якщо володільць не знав і не міг знати про те, що він володіє чужою річчю, інакше кажучи, не знав про обставини, у зв'язку з якими виникло володіння чужою річчю і які не давали найменшого сумніву щодо правомірності набуття майна (наприклад, покупець, купуючи річ у продавця, не знав, що той не мав права її продавати, а обставини купівлі-продажу не давали підстав для сумніву у правомірності такого правочину).

2. Продовжує володіти ним відкрито та безперервно.

Тобто володіння має бути відкритим, очевидним для всіх третіх осіб, які мають можливість спостерігати за ним.

3. Продовжує володіти ним протягом встановленого строку.

Володіння має бути безперервним протягом визначених законом строків (для нерухомого майна - 10 років, а для рухомого - 5 років).

Викладене узгоджується з пунктами 9-11 Постанови Пленуму Вищого Спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07.02.2014 року за №5 «Про судову практику в справах про захист права власності та інших речових прав», згідно з якими передбачено, що відповідно до ч. 1 ст. 344 ЦК особа, яка добросовісно заволоділа чужим майном і продовжує відкрито, безперервно володіти нерухомим майном протягом десяти років або рухомим майном - протягом п'яти років, набуває право власності на це майно (набувальна давність), якщо інше не встановлено ЦК.

При вирішенні спорів, пов'язаних із набуттям права власності за набувальною давністю, суди повинні враховувати, зокрема, таке: володіння є добросовісним, якщо особа при заволодінні чужим майном не знала і не могла знати про відсутність у неї підстав для набуття права власності; володіння визнається відкритим, якщо особа не приховувала факт знаходження майна в її володінні. Вжиття звичайних заходів щодо забезпечення охорони майна не свідчить про приховування цього майна; володіння визнається безперервним, якщо воно не переривалось протягом всього строку набувальної давності.

З огляду на положення статті 376 ЦК право власності за набувальною давністю на об'єкт самочинного будівництва не може бути визнано судом, оскільки цією нормою передбачено особливий порядок набуття права власності на нерухоме майно, що збудоване або будується на земельній ділянці, не відведеній для даної мети, або без належного дозволу чи належно затвердженого проекту, або з істотним порушенням будівельних норм і правил. Враховуючи положення статей 335 і 344 ЦК, право власності за набувальною давністю може бути набуто на майно, яке належить на праві власності іншій особі (а не особі, яка заявляє про давність володіння), а також на безхазяйну річ. Отже, встановлення власника майна або безхазяйності речі є однією з обставин, що має юридичне значення, і підлягає доведенню під час ухвалення рішення суду (стаття 214 ЦПК).

Таким чином, встановлено, що правовстановлюючі документи на водонасосну станцію, розташовану в с.Ларжанка по вул.Перемоги, 1 а, а також на земельну ділянку на якій вона розташована відсутні, тому суд вважає, що спірна споруда являється самочинним будівництвом, це підтверджується також тим, що водонасосну станцію не було здано в експлуатацію.

Позивачем не доведено, що він фактично володіє чужим майном, оскільки в нього відсутні договори оренди, наймання, зберігання тощо.

Крім цього, беручи до уваги, що позивач не надав доказів, що він не знав і не міг знати про те, що він володіє чужою річчю, інакше кажучи, не знав про обставини, у зв'язку з якими виникло володіння чужою річчю і які не давали найменшого сумніву щодо правомірності набуття майна, а також зважаючи на те, що право власності за набувальною давністю може бути набуто на майно, яке належить на праві власності іншій особі (а не особі, яка заявляє про давність володіння), а також на безхазяйну річ, що також не було доведено позивачем, позовні вимоги не є обґрунтованими та такими, що не підлягають задоволенню.

Керуючись ст.ст.10, 60, 212 215 ЦПК України, ст. 344 ЦК України, суд,-

ВИРІШИВ:

В задоволенні ОСОБА_3 до Ларжанської сільської ради про визнання права власності на нерухоме майно відмовити.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення. Особи, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні під час проголошення судового рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення.

Суддя

ТЕМА 8. ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ТА ІНШИХ РЕЧОВИХ ПРАВ

ГЛОСАРІЙ

Віндикаційний позов – це вимога не володіючого власника до незаконного володільця про витребування свого майна в натурі.

Захист права власності та інших речових прав – це сукупність передбачених цивільним законодавством засобів, що застосовують у зв'язку із вчиненням щодо права власності та інших речових прав правопорушенням та спрямованих на відновлення чи захист майнових інтересів володільця цих прав.

Зобов'язально-правові засоби – це засоби забезпечують захист права власності та інших цивільних прав осіб, між якими виникає цивільно-правове зобов'язання, тобто між особами, пов'язаними між собою певними правами та обов'язками.

Негаторний позов – це позов власника про усунення будь-яких перешкод у здійсненні ним права користування та розпорядження майном, навіть якщо ці порушення не пов'язані з позбавленням права володіння.

Речово-правові засоби захисту – спрямовані на захист суб'єктивного права власності як абсолютного цивільного права громадян чи організацій, які на момент порушення права не перебувають у договірних чи інших зобов'язальних відносинах з порушником.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV
4. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII
5. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. До зобов'язально-правових засобів захисту права власності відноситься:

- а) позов про витребування майна з чужого незаконного володіння;
- б) позов про усунення перешкод, що заважають здійсненню права власності;

- в) позов про визнання права власності;
- г) вимога про повернення безпідставно одержаного за рахунок власника майна.

2. Індивідуально-правові засоби захисту права власності, що здійснюються на підставі припису закону за допомогою суду та інших державних органів, називаються:

- а) приватні;
- б) самоврядні;
- в) легітимовані;
- г) персональні.

3. Негаторний позов відноситься до:

- а) зобов'язально-правових засобів захисту права власності;
- б) речово-правових засобів захисту права власності;
- в) спеціальних засобів захисту права власності;
- г) самоврядних засобів захисту права власності.

4. Віндикаційний позов - це:

- а) позов власника про усунення перешкод у здійсненні ним права користування та розпоряджання своїм майном;
- б) позов неволодіючого власника до фактичного набувача про витребування майна, визначеного індивідуальними ознаками, з чужого незаконного володіння;
- в) позов неволодіючого власника до фактичного набувача про витребування майна, визначеного родовими ознаками, з чужого незаконного володіння;
- г) позов про визначення порядку володіння, користування і розпоряджання майном, що є спільною власністю кількох осіб.

5. Негаторний позов - це:

- а) позов про переведення прав і обов'язків покупця за договором купівлі-продажу;
- б) позов про порядок утримання майна;
- в) позов неволодіючого власника до фактичного набувача про витребування майна, визначеного індивідуальними ознаками, з чужого незаконного володіння;
- г) позов власника про усунення перешкод у здійсненні ним права користування та розпорядження своїм майном.

6. Однією з умов пред'явлення позову про визнання права власності є:

- а) існування перешкод у здійсненні власником права користування та розпорядження своїм майном;

- б) викрадення майна у власника або особи, якій він передав майно у володіння;
- в) оспорювання права власності власника майна або невизнання його іншою особою;
- г) наявність обставин, що можуть порушити права власника у майбутньому.

7. Об'єктом віндикаційного позову є:

- а) речі, визначені родовими ознаками;
- б) речі, визначені індивідуальними ознаками, які існують в натурі на момент подання позову;
- в) речі, визначені індивідуальними ознаками, які не збереглися в натурі на момент подання позову;
- г) матеріально-правова вимога позивача до відповідача.

8. Не може бути позивачем у віндикаційному позові:

- а) власник майна, який на момент подання позову не володіє цим майном;
- б) особа, яка володіє майном на праві повного господарського відання або оперативного управління;
- в) особа, яка володіє майном на підставі, передбаченій договором;
- г) власник майна, який на момент подання позову володіє цим майном.

9. За якої умови власник має право витребувати майно від добросовісного набувача за віндикаційним позовом?

- а) якщо майно було подароване власником;
- б) якщо майно було загублене власником або особою, якій він передав майно у володіння;
- в) якщо майно було продане власником за заниженою ціною;
- г) якщо майно було продане у порядку, встановленому для виконання судових рішень.

10. Повернення яких доходів має право вимагати власник від добросовісного набувача за віндикаційним позовом?

- а) які добросовісний набувач одержав чи міг одержати з моменту, коли дізнався чи міг дізнатися про незаконність свого володіння майном;
- б) одержаних за весь, час незаконного володіння майном;
- в) одержаних за останній місяці, незаконного володіння майном;
- г) одержаних за три останні місяці незаконного володіння майном.

11. Витрати, що необхідні для забезпечення нормального стану та збереження майна з урахуванням його зношеності, називаються:

- а) достатніми витратами;
- б) обов'язковими витратами;
- в) необхідними витратами;

г) дрібними витратами.

12. Чи має право набувач залишити собі здійснені ним поліпшення майна, якщо вони можуть бути відокремлені від майна без завдання йому шкоди?

- а) лише недобросовісний набувач;
- б) так;
- в) ні;
- г) лише добросовісний набувач.

13. Об'єктом негаторного позову є:

- а) вимога позивача про усунення з боку відповідача будь-яких перешкод у здійсненні ним права користування та розпоряджання своїм майном;
- б) вимога позивача до відповідача про повернення майна з чужого незаконного володіння;
- в) усунення триваючого правопорушення, що збереглося до моменту подання позову до суду;
- г) речі, визначені родовими ознаками.

14. Предметом негаторного позову є:

- а) речі, визначені індивідуальними ознаками;
- б) усунення триваючого правопорушення, що збереглося до моменту подання позову до суду;
- в) вимога позивача про усунення з боку відповідача будь-яких перешкод у здійсненні ним права користування та розпоряджання своїм майном;
- г) вимога позивача до відповідача про повернення майна з чужого незаконного володіння.

15. Позовна давність до вимог про визнання права власності:

- а) складає шість місяців;
- б) не застосовується;
- в) складає два роки;
- г) складає три роки.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАТЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Влітку Попов, знаходячись на пляжі побачив у Сидорова, що рядом відпочивав, магнітофон «Соні», схожий за прикметами на такий же магнітофон, викрадений у Попова у минулому році у роздягальні на пляжі. При затриманні Сидоров пояснив, що купив цей магнітофон біля комісійного

магазину у невідомої особи за малою ціною. До того ж у магнітофоні після короткого часу використання було замінено електродвигун за кошти Сидорова. Попов впізнав магнітофон за прикметами. Тоді працівники міліції для вирішення справи про повернення речі запропонували Попову звернутися у суд, що він і зробив.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Охарактеризуйте позов, який може подати Попов.
2. З'ясуйте правовий статус Сидорова по відношенню до магнітофона?
3. Чи буде задоволено позов Попова?
4. Чи має право Сидоров на відшкодування витрат на ремонт у разі витребування магнітофона?

Завдання 2.

Татаров, який мав у власності квартиру на першому поверсі 5-типоверхового будинку, самочинно збудував пристройку до квартири в розмірі 25 кв. м. Начальник житлово-комунального господарства № 5 попередив власника квартири про порушення законодавства України про забудову території міста та рекомендував йому привести дії по узаконенню самочинного будівництва. Татаров проігнорував це попередження і через місяць, коли його не було вдома, працівники поліції, запросивши представників громадськості як понятих, знесли бульдозером вказану пристройку. Татаров звернувся до суду з позовом щодо районного відділу поліції про стягнення 100 тис. грн., 60 тис. з яких становила вартість будівельного матеріалу, а 40 тис. – вартість майна, що знаходилась у пристройці.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи можливе узаконення самочинного будівництва?
2. Яке рішення повинен винести суд?

Завдання 3.

У Єгорова під час випасу із стада пропала корова. Пошуки результатів не дали, а через півроку він знайшов корову у стаді фермера у сусідньому селі, де йому пояснили, що корову взяли на ферму як пригульну, знайшовши її у посівах. Фермер відмовився повернути корову, так як витратився на її утримання та годівлю, до того ж хазяїн пропустив 6-місячний строк для її витребування. Єгоров вважав, що корову йому повинні повернути, а в пропущенні строку виний фермер: про виявлення тварини не було повідомлено ані в поліцію, ані в сільську раду. Крім того, Єгоров зажадав повернення теля, яке народилося від його корови. Фермер у поверненні теля також відмовив, мотивуючи це тим, що отриманий у них приплід їм і належить. На погляд Єгорова фермер порушив його право власності.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи наявне порушення і який вид позову може подати Єгоров?
2. Яким володільцем є фермер?
3. Кому належить право власності на теля?
4. Який порядок набуття права власності на бездоглядну худобу?

Завдання 4.

Моїсеєнко, від'їжджаючи у довготривале відрядження, попросила свою знайому Іванову продати телефон «Самсунг» вартістю 8000 грн. Іванова продала телефон своєму знайомому Громову, а гроші присвоїла. Моїсеєнко пред'явила позов до Іванової про стягнення з неї 8000 грн. Суд зобов'язав Іванову повернути Моїсеєнко або сам телефон, або його вартість.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Які відносини виникли між Моїсеєнко та Івановою?
2. Який вид позову пред'явила Горина?
3. Чи правомірне рішення виніс суд?

ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

До _____ районного суду
м. _____ адреса: _____
Позивач: Особа 1 _____
Адреса: _____,
Відповідач: Особа 2, _____
Адреса: _____,
Заінтересована особа:
Орган опіки та піклування: виконком
_____ районної у м. _____ ради,
адреса _____
Справа № _____

Мирова угода

м. _____ "___" _____ 2017р.
Особа 1, надалі "Позивач", з одного боку, і Особа 2, надалі "Відповідач", з іншого боку, що є сторонами в цивільній справі № _____, яка розглядається _____ районним судом м. _____, уклали дану Мирову угоду про нижченаведене:

1. Позивачем пред'явлений позов до Відповідача про розірвання шлюбу й розподіл спільно нажитого майна - квартири, розташованої за адресою: _____.

Відповідачем пред'явлений зустрічний позов до Позивача про визначення місця проживання неповнолітнього Особи 3 (прізвище, ім'я, по батькові дитини), що народився «__» _____ р., за місцем проживання Відповідача та про зобов'язання Позивача виплачувати аліменти на неповнолітнього Особу 3 у розмірі 1/4 від будь-якого виду доходів, але не менше 30% від прожиткового мінімуму визначеного для дитини відповідного віку.

2. Дана Мирова угода укладена сторонами у відповідності зі ст.175 ЦПК України для вирішення по обопільній згоді виниклого спору, який став підставою пред'явлення зазначених вище позовів.

3. Даною Мировою угодою сторони визначили, що з моменту набуття законної сили ухвали _____ районного суду м. _____ про визнання даної Мирової угоди:

- у Особи 1 (прізвище, ім'я, по батькові Позивача), «__» _____ року народження, паспорт: серія _____ N. _____, виданий _____, проживаючого(ї) за адресою: _____, виникає право власності на 1/2 частину в спірній квартирі, розташованій за адресою: _____;

- у Особи 2 (прізвище, ім'я, по батькові Відповідача), " __ " _____ року народження, паспорт: серія _____ N. _____, виданий _____, проживаючого(ї) за адресою: _____, виникає право власності на 1/2 частину в спірній квартирі, розташованій за адресою: _____.

Протягом ___ днів після реєстрації в установі по реєстрації прав власності на нерухоме майно і угод з ним даної Мирової угоди в частині реєстрації права власності Позивача і Відповідача на частки у квартирі, розташованій за адресою: _____, Позивач і Відповідач зобов'язуються укласти договір дарування приналежних їм часток у спірній квартирі, розташованій за адресою: _____, на користь неповнолітнього Особу 3 (прізвище, ім'я, по батькові дитини).

У випадку, якщо до моменту фактичного використання зазначеної квартири для проживання неповнолітнього Особи 3 вона буде здаватися в оренду (найм), всі отримані кошти повинні використатися на потреби неповнолітнього Особи 3.

4. Даною Мировою угодою сторони встановлюють, що місцем проживання неповнолітнього Особи 3 є місце проживання Відповідача.

5. По даній Мировій угоді Позивач зобов'язується щомісяця виплачувати Відповідачеві аліменти на утримання неповнолітнього Особи 3 у розмірі 1/4 від будь-якого виду доходів але не менше 30% від прожиткового мінімуму визначеного для дитини відповідного віку.

6. Сторони визначили наступний порядок спілкування Позивача з неповнолітнім Особою 3:

- щотижня - не менш ___ годин. Конкретний час спілкування визначається Позивачем. При цьому Позивач повинен попередити

Відповідача про те, що він хоче взяти до себе неповнолітнього Особу 3, не менш чим за ___ дні.

Позивач повинен забирати неповнолітнього Особу 3 для спілкування з ним увечері не пізніше ___ години, привозити в дитячий садок (школу) в час, який погоджений сторонами із адміністрацією дитячого садка (школи), для того щоб не порушувати режим. Якщо неповнолітній Особа 3 хворий і по стану здоров'я не рекомендується перевозити його до Позивача, то час спілкування переноситься на час після видужання неповнолітнього Особи 3. При цьому Позивач вправі використати увесь час спілкування з неповнолітнім Особою 3, яким Позивач не міг скористатися у зв'язку із хворобою неповнолітнього Особи 3, після його видужання;

- влітку - _____. При цьому Відповідач вправі в цей період відвідувати неповнолітнього в час, погоджений із Позивачем. У літню пору, коли неповнолітній Особа 3 буде перебувати разом з Відповідачем, Позивач вправі в цей період відвідувати неповнолітнього Особу 3 в час, погоджений з Відповідачем.

Відповідач зобов'язаний(а) не створювати перешкод для спілкування Позивача з неповнолітнім Особою 3 у зазначеному вище порядку.

Питання утримання, виховання, оздоровлення і лікування дитини вирішуються Відповідачем і Позивачем спільно.

У випадку, якщо Відповідач не здійснює необхідне, на думку Позивача, лікування неповнолітнього Особи 3, Позивач вправі самостійно звертатися до відповідних лікарів і проводити необхідне лікування.

Позивач вправі організовувати відвідування Особою 3 спортивних секцій і інших позашкільних освітніх установ.

Просимо дану Мирову угоду визнати, а провадження в справі закрити.

Наслідки припинення провадження в справі у зв'язку з укладенням Мирової угоди, передбачені ст. 175, 205, 206 ЦПК України, нам роз'яснені і зрозумілі.

ПІДПИСИ СТОРІН:

Позивач

_____ / _____

Відповідач

_____ / _____

До _____ районного суду

Адреса _____

Позивач: Особа 1 _____

Адреса _____

Відповідач: Особа 2 _____

Адреса _____

Третя особа: ЖЕК № _____

Адреса: _____

ПОЗОВНА ЗАЯВА

про зміну договору найму житлового приміщення

Я, Особа 1, та мій колишній чоловік – Особа 2, проживаємо в квартирі за адресою: _____.

Квартира складається з трьох кімнат. Загальна площа – 71 м² жила площа – 47,88 м². Фактично я та наші двоє неповнолітніх дітей проживаємо у кімнаті площею 10,4 м², відповідач у кімнаті площею 23,6 м², третя кімната площею 13,88 м² є загального користування.

Квартира обладнана окремим санвузлом, газифікована, має центральне опалення, один балкон.

Особовий рахунок на квартиру оформлено на Особу 2

Після розлучення я та відповідач ведемо окреме господарство, місцем проживання наших неповнолітніх дітей визнано спірну квартиру, відповідач своє піклування про дітей обмежує сплатою аліментів, я маю постійне джерело доходу, який становить ___ грн. на місяць і мешкаю разом з дітьми в кімнаті площею 10,4 м², а також користуємося кімнатою 13,88 м².

Вважаю, що зміна договору найму житлового і відкриття на моє ім'я окремого особового рахунку на кімнати площею 10,4 м² та 23,6 м² є дійсно обачливим та необхідним аби сформувані процес проживання неповнолітніх дітей найкращим чином.

Враховуючи те, що відповідач не погодився на добровільну зміну договору найму житлового приміщення, керуючись ст.ст. 64, 103, 104 Житлового кодексу України,-

ПРОШУ:

1. Змінити договір найму житлового приміщення – квартири за адресою: _____.

2. Надати мені у користування кімнати площею 10,4 м² та 23,6 м², а відповідачу 13,88 м². Ванну та інші господарські приміщення залишити у спільному користуванні.

3. Зобов'язати ЖЕК № __ укласти зі мною окремий договір найму житлового приміщення і відкрити на моє ім'я окремий особовий рахунок на кімнати площею 10,4 м² та 23,6 м².

Додатки:

1. копія ордеру,
2. довідка ФЗ,
3. копія особового рахунку.
4. довідка про доходи Особи 1
5. копія позовної заяви.
6. квитанція про сплату державного мита.

Дата

підпис

Особа

До _____ районного суду

Адреса _____

Позивач: Товариства з обмеженою відповідальністю “ _____ ”

Адреса _____

Відповідач: Особа 1

Адреса _____

Третя особа: Житлово - будівельний кооператив «ЖБК»

Адреса: _____

Без ціни позову

ПОЗОВНА ЗАЯВА

про визнання права користування жилим приміщенням.

Особа 3, є моєю, Особи 1, матір'ю, що підтверджується свідоцтвом про моє народження, копія якого додається.

З _____ р. я разом зі своїми батьками вселився в трьокімнатну квартиру № __ будинку №__ по вул. _____ в м. _____, загальною площею __ кв.м., яка знаходиться в будинку Житлово -будівельного кооперативу «ЖБК», і був там зареєстрований.

Спочатку власником цієї квартири був мій батько, Особа 4, який «__» _____ р. за договором дарування, посвідченим державним нотаріусом 4-ї _____ державної нотаріальної контори подарував цю квартиру моїй матері – Особі 3.

З цього часу остання є власником вищезазначеної квартири. Документи, що підтверджують це знаходяться в цивільній справі № _____.

В зазначеній квартирі я проживаю з моменту вселення моїх батьків і мене, де мешкаю по теперешній час, і зазначена квартира є моїм єдиним постійним місцем проживання.

«__» _____ р. я зареєстрував шлюб з Особою 2, що підтверджується свідоцтвом про шлюб, копію якого додається.

Після реєстрації шлюбу, за пропозицією та з дозволу своєї матері, Особи 3, в квартиру № __, будинку №__ по вулиці _____ в м. _____, була вселена моя дружина Особа 2.

З цього часу вищезазначена квартира є єдиним постійним місцем проживання моєї дружини Особи 2.

В зазначеній квартирі моя дружина Особа 2 з моменту свого вселення стала постійно проживати однією сім'єю зі мною, своїм чоловіком Особою 1 та моєю матір'ю Особою 3 та користуватися квартирою нарівні з нами. Сюди вона перевезла свої особисті речі. Речі, які ми придбавали під час шлюбу також знаходяться в вищезазначеній квартирі.

У відповідності до ч. 1 ст. 145 ЖК України члени сім'ї, які проживають разом з членом житлово-будівельного кооперативу, мають рівне з ним право користування жилим приміщенням. Такого ж право набувають особи, які

вселилися в жиле приміщення в будинку житлово-будівельного кооперативу як члени сім'ї, якщо при їх вселенні не було іншої угоди про порядок користування жилим приміщенням.

Згідно ст. 156 ЖК України члени сім'ї власника жилого будинку (квартири), які проживають разом з ним у будинку (квартирі), що йому належить, користуються жилим приміщенням нарівні з власником будинку (квартири), якщо при їх вселенні не було іншої угоди про порядок користування цим приміщенням.

Мою дружину, Особу 2, відповідачка не зареєструвала в своїй квартирі, хоча неодноразово обіцяла це зробити.

В квартирі № ____, будинку __ по вулиці _____ в м. _____ до 2017 року я зі своєю дружиною та своєю матір'ю проживали однією сім'єю, вели спільне господарство, разом готували та споживали їжу, спільно утримували, прибирали та дбали про квартиру до лютого 2017 р.

З лютого 2017 р. відповідачка стала проживати в фактичному шлюбі з Особою 5. З цього часу вона переважно проживає в квартирі свого фактичного чоловіка, яка розташована за адресою м. _____, вул. _____, буд. _____, кв. __, а в своїй власній квартирі з'являється періодично. Всі свої речі вона забрала з квартири.

Після того як відповідачка переселилася до свого фактичного чоловіка, я зі своєю дружиною, Особою 2, залишилися постійно проживати в квартирі, що належить відповідачці. З лютого 2017р. і до серпня 2017р. відповідачка не вимагала виселення зі своєї квартири мого та моєї дружини.

В серпні 2017 р. моя мати обманом зняла мене з реєстраційного обліку за місцем проживання з квартири № __, будинку № __ по вул. _____ в м. _____.

Ми дбайливо ставимося до квартири, беремо участь у витратах по утриманню квартири. За власні кошти та власними силами ми з дружиною, Особою 2, здійснили ремонт цієї квартири, що буде підтверджено в судовому засіданні показами свідків та підтверджується довідкою «ЖБК».

Під час проживання в зазначеній квартирі, ми постійно приймали участь в утриманні будинку та прибудинкової території, її озелененні.

Я, Особа 1, моя дружина Особа 2 не маємо іншого житла і нам нікуди виселятися.

У відповідності до ст. 405 ЦК України члени сім'ї власника житла, які проживають разом з ним, мають право на користування цим житлом відповідно до закону. Житлове приміщення, яке вони мають право займати, визначається його власником.

На підставі вищевикладеного та керуючись ст. 55 Конституції України, ст.ст. 27, 32, 34, 39, 45, 46, 64, 145, 156 ЖК України, ст. 405 ЦК України ст. 3-4, 10-11, 36, 73, 79 - 80, 109, 118-120, 217, 367 ЦПК України, -

ПРОШУ:

1. Ухвалити рішення, яким визнати за Особою 1 та Особою 2 право на користування квартирою №__ по вул. _____, __ в м. _____.

2. Відшкодувати за рахунок відповідача судові витрати.

Додаток:

Дата

підпис

ПБ

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

639/10611/15-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу.

Надіслано судом: **20.07.2016**. Зареєстровано: **20.07.2016**. Оприлюднено: **22.07.2016**.

Дата набрання законної сили: **20.07.2016**

Справа №639/10611/15-ц

Провадження №2/639/649/16

УХВАЛА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

20 липня 2016 року Жовтневий районний суд м. Харкова в складі:

головуючого судді Труханович В.В.,

за участю секретаря Антохіної О.С.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Харкові цивільну справу за позовом Публічного акціонерного товариства Комерційний банк «Приватбанк» до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості,

ВСТАНОВИВ:

23 грудня 2015 року представник позивача звернувся до суду з позовом до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості.

Представник позивача, ОСОБА_2, який діє на підставі довіреності від 04.09.2015 року, в судове засідання не з'явився, надав заяву про розгляд справи за його відсутності.

Суд дослідивши матеріали справи, встановив наступні обставини.

Судом встановлено, що на підставі Заяви ОСОБА_1 від 17.12.2010 року про оформлення кредитної картки в Приватбанку, відповідачу було відкрито рахунок, та надано кредит у вигляді встановленого кредитного ліміту на платіжну картку, зі сплатою відсотків за користування кредитом. (а.с. 7-9)

У зв'язку з порушенням зобов'язань за кредитним договором представник банку був змушений звернутися до суду з позовом.

Але, як було з'ясовано під час судового засідання, ОСОБА_1 помер 26.05.2014 року у віці 26 років у м. Донецьк.

Відповідно до ст. 24 ЦК України людина як учасник цивільних відносин вважається фізичною особою.

Положеннями ст. 25 ЦК України передбачено, що здатність мати цивільні права та обов'язки (цивільну правоздатність) мають усі фізичні особи. Цивільна правоздатність фізичної особи виникає у момент її народження. Цивільна правоздатність фізичної особи припиняється у момент її смерті.

Таким чином, з моменту смерті цивільна правоздатність ОСОБА_1 припинена.

Відповідно до ч. 1 ст. 37 ЦПК України у разі смерті фізичної особи, припинення юридичної особи, заміни кредитора чи боржника у зобов'язанні, а також в інших випадках заміни особи у відносинах, щодо яких виник спір, суд залучає до участі у справі правонаступника відповідної сторони або третьої особи на будь-якій стадії цивільного процесу.

Так, задля з'ясування правонаступників ОСОБА_1 судом було направлено запит до П'ятої Харківської державної нотаріальної контори.

Згідно відповіді П'ятої ХДНК від 23.05.2016 року, після померлого 26.05.2014 року ОСОБА_1 заяви про прийняття спадщини та про відмову від прийняття спадщини не подавалися, спадкова справа не заводилась. (а.с. 75-77)

Згідно інформації надано КП «Жилкомсервіс» станом на 26.05.2014 року ОСОБА_1 був зареєстрований за адресою: ІНФОРМАЦІЯ_1, б. 24, кв. 2 разом з його батьком ОСОБА_3. (а.с. 99)

Спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців). Спадкування здійснюється за заповітом або за законом. (ст. 1216, 1217 ЦК України)

Так, у відповідності до ст. 1261 ЦК України ОСОБА_3 (батько померлого) має право на спадкування за законом після свого сина ОСОБА_1 у першу чергу.

Частиною 1 ст. 1268 ЦК України передбачено, що спадкоємець, який постійно проживав разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини, вважається таким, що прийняв спадщину, якщо протягом строку, встановленого статтею 1270 цього Кодексу, він не заявив про відмову від неї.

Таким чином, ОСОБА_3 вважається таким, що прийняв спадщину після свого сина ОСОБА_1

За таких обставин суд вважає необхідним залучити до участі у справі правонаступника ОСОБА_1 ОСОБА_3

На підставі викладеного та керуючись ст. 24, 25, 1216, 1217, 1261, 1268 ЦК України, ст. 37 ЦПК України, суд

УХВАЛИВ:

Залучити до участі у справі правонаступника ОСОБА_1 ОСОБА_3, ІНФОРМАЦІЯ_2, який зареєстрований за адресою: ІНФОРМАЦІЯ_1, б. 24, кв. 2.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Суддя

В.В. Труханович

ТЕМА 9. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ГЛОСАРІЙ

Авторські права – це набір суб'єктивних виключних прав, які дозволяють авторам літературних, мистецьких та наукових творів отримати соціальні блага від результатів своєї творчої діяльності.

Право інтелектуальної власності – це право особи на результати інтелектуальної, творчої діяльності та інші об'єкти, визначені чинним законодавством України.

Результат інтелектуальної діяльності – нематеріальний комерційний продукт, що підлягає використанню.

Результати творчої діяльності – це велика група цивільних правовідносин виникає у зв'язку із створенням і використанням результатів творчої діяльності - творів науки, літератури і мистецтва, винаходів, програм для ЕОМ, промислових зразків і т. п.

Суб'єкти права інтелектуальної власності – це творець об'єкта права інтелектуальної власності (автор, винахідник тощо), тобто фізична особа, та інші особи, яким належать особисті немайнові та (або) майнові права на об'єкти права інтелектуальної власності відповідно до чинного законодавства або договору.

Суміжні права – це тип прав на інтелектуальну власність, спрямованих забезпечити охорону інтересів фізичних та юридичних осіб, що сприяють створенню творів, які після створення стають доступними для широкого загалу.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКони:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII
4. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII
5. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII
6. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII
7. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних: Закон України від 23.03.2000 № 1587-III
8. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII

9. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від 05.11.1997 № 621/97-ВР
10. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР
Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV
11. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-XII
12. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 № 270/96-ВР

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Строк чинності особистих немайнових прав автора:

- а) не обмежено в часі;
- б) 70 років;
- в) 76 років;
- г) 80 років.

2. До об'єктів, права інтелектуальної власності не належать:

- а) літературні та художні твори;
- б) наукові відкриття;
- в) сорти рослин, породи тварин;
- г) ідеї.

3. Хто є суб'єктом авторського права?

- а) автори творів;
- б) автори творів, їх спадкоємці та особи, яким автори чи їх спадкоємці передали свої авторські майнові права;
- в) автори творів та їх спадкоємці;
- г) автори творів та особи, яким автори передали свої авторські майнові права.

4. Не є об'єктом авторського права:

- а) твори народної творчості (фольклор);
- б) похідні твори;
- в) комп'ютерні програми;
- г) виступи, лекції.

5. Що з перерахованого є особистим немайновим правом автора?

- а) право на використання твору;
- б) право на заборону публічної демонстрації твору;
- в) право на дозвіл імпорту примірників твору;
- г) право вимагати збереження цілісності твору та протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору або будь-якому

іншому посяганню на твір, що може зашкодити честі та репутації автора.

6. Що є майновим правом автора?

- а) право вимагати визнання свого авторства шляхом зазначення належним чином імені автора на творі;
- б) право на недоторканість твору;
- в) виключне право на дозвіл або заборону використання твору;
- г) право обирати псевдонім у зв'язку з використанням твору.

7. Чи мають право в разі смерті автора його правонаступники на опублікування твору?

- а) так;
- б) ні;
- в) ні, крім випадків прямо встановлених законом;
- г) так, якщо це не суперечить волі автора.

8. У якому випадку твір може бути використаний будь-якою особою вільно, безоплатно та без згоди автора та інших осіб?

- а) для відтворення у судовому провадженні;
- б) у разі смерті автора;
- в) у будь-якому, якщо він не завдає шкоди здоров'ю та моральності населення та не порушує права людини;
- г) для відтворення у судовому та адміністративному провадженні в обсязі, виправданому цієї метою.

9. Скільки складає строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір?

- а) 50 років;
- б) 75 років з моменту створення твору;
- в) протягом життя автора твору;
- г) протягом життя автора і 70 років після його смерті, крім випадків, передбачених законом.

10. З якого моменту виникає авторське право?

- а) з моменту опублікування твору;
- б) з моменту публічного виконання твору;
- в) з моменту створення твору;
- г) з моменту повідомлення невизначеному колу осіб.

11. Авторське право на твір, вперше опублікований протягом 30 років після смерті автора, діє:

- а) протягом 25 років від дати його правомірного опублікування;
- б) протягом 70 років від дати його правомірного опублікування;

- в) протягом 30 років від дати його правомірного опублікування;
- г) протягом 50 років від дати його правомірного опублікування.

12. З якого моменту твір стає суспільним надбанням?

- а) з моменту смерті автора;
- б) з моменту створення твору;
- в) з моменту закінчення строку дії авторського права;
- г) з моменту смерті правонаступників автора твору.

13. Первинними суб'єктами суміжних прав є:

- а) виконавець, виробник фонограми, організація мовлення та їх правонаступники;
- б) виконавці творів та їх спадкоємці;
- в) особи, спільною творчою працею яких створено твір;
- г) виконавець, виробник фонограми, виробник відеограми, організація мовлення.

14. Закінчення строків захисту суміжних прав настає:

- а) 1 лютого року, наступного за роком, у якому закінчилися передбачені законом строки захисту;
- б) з наступного дня після закінчення передбачених законом строків захисту;
- в) 1 січня року, наступного за роком, у якому закінчилися передбачені законом строки захисту;
- г) через десять днів після закінчення передбачених законом строків захисту.

15. Строк дії патенту на промисловий зразок становить:

- а) 15 років від дати видачі патенту;
- б) 5 років від дня подання заявки;
- в) 10 років від дати видачі патенту і може бути подовжений, але не більше, ніж на 5 років;
- г) 10 років від дати подання заявки і може бути подовжений, але не більше, ніж на 5 років.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Ковбаса під час відвідування концерту гурту «Время и стекло» у м. Київ записав виступ співаків на відеокамеру. Після повернення додому він скомпонував і обробив запис, в студії звукозапису виготовив відеOVERсію концерту на дисках, які почав продавати в м. Дніпро.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи порушив Ковбаса норми, що регулюють суспільні відносини, якщо так то які саме ?
2. Хто є потерпілим в даній ситуації ?
3. Які заходи захисту прав співаків можуть бути застосовані судом?

Завдання 2.

Композитор разом з поетом створили декілька весільних пісень, які були виконані в концертному залі. Керівництво студії звукозапису звернулось до авторів з пропозицією про запис цих пісень, а також видавництво запропонувало видати збірку з текстами пісень.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК та положення Закону «Про авторське право та суміжні права».

1. Які відносини виникнуть після звернення студії звукозапису до композитора і поета?
2. Який об'єкт авторського права створили композитор і поет?
3. Яке співавторство виникло при виконанні творів на концерті?
4. З ким повинен бути укладений договір, якщо видавництво має намір водночас видати ноти з текстом, а також ноти і текст окремо?

Завдання 3.

Викладач ДНУ Юсупов створив комп'ютерну програму, яка розробляла розклади занять. Керівництво університету схвалило його роботу і видало премію 2000 грн. і в порядку обміну передовим досвідом зробило копії програми, на яких виробником був указаний ДНУ, і розіслало їх по інших закладах освіти, де її також прийняли до використання. Юсупов вважаючи, що його права порушені, подав позов до суду про поновлення своїх прав та відшкодування збитків.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який об'єкт авторського права створив Юсупов?
2. Які права Юсупова порушені ?
3. Які заходи для поновлення порушених права може прийняти суд?
4. Чи вплине на ситуацію умова про те, що Юсупов створював цю програму за трудовим договором з університетом?

Завдання 4.

Батьки 10-річної Марії звернулись за консультацією до юриста з проханням роз'яснити які права матиме їх донька, яка написала книгу віршів, що повинна вийти друком у видавництві «Кальварія».

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Чи обмежуються права автора залежно від віку?

2. Чи потрібен опікун Марії для здійснення її авторських прав?
3. Які права набула Марія після видання збірки її віршів?

ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

До _____ районного суду

Адреса _____

Позивач: Товариства з обмеженою відповідальністю “_____”

Адреса _____

Відповідач: Особа 1

Адреса _____

Позовна заява

про захист авторського права на знак для товарів і послуг

Товариства з обмеженою відповідальністю “_____” (далі – позивач) є ліцензіатом знаку для товарів та послуг “ЦІКАВИНКА” на підставі ліцензійного договору від 26.05.2016 № _____, укладеного між фізичною особою Іваненко Іваном Івановичем та ТОВ «ГРУША». ТОВ «ГРУША» згідно з умовами договору наділений правом забороняти використання об’єкта інтелектуальної власності «ЦІКАВИНКА».

Право власності фізичної особи позивача (особи 2) на знак для товарів та послуг «ЦІКАВИНКА» підтверджується свідоцтвом № _____, виданим Державним департаментом інтелектуальної власності, яке зареєстровано в державному реєстрі свідоцтв України на знак для товарів і послуг (дата) року.

В січні 2017 року позивач дізнався, що Особа 1 (далі – відповідач) в своїй господарській діяльності незаконно використовує знак для товарів та послуг «ЦІКАВИНКА», а саме на магазині за адресою вул. _____, м. _____, _____ область, розміщено вивіску з зображенням знака для товарів та послуг «ЦІКАВИНКА» без отримання відповідної згоди власника об’єкта інтелектуальної власності на його використання. Факт використання підтверджується фотознімками.

Дані дії відповідача є незаконними, суперечать чинному законодавству про авторське право та суміжні права, порушують виключні авторські права.

Згідно п. «а» ч. 1 ст. 52 ЗУ «Про авторське право і суміжні права», за захистом свого авторського права Позивач, в свою чергу, має право вимагати визнання та поновлення своїх прав, у тому числі забороняти дії, що порушують авторське право і (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення.

Приписами ст. 424 Цивільного кодексу України встановлено – до майнових прав інтелектуальної власності належить право власника дозволяти чи відповідно заборонити іншим особам використовувати такі права.

Відповідно до ст.495 Цивільного кодексу України одним із майнових прав інтелектуальної власності є «виключне право перешкоджати неправомірному використанню знака для товарів та послуг в тому числі забороняти таке використання».

Вимогами ч.5 ст.16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» встановлено – свідоцтво надає його власнику виключне право забороняти іншим особам використовувати без його згоди знак для товарів і послуг.

Статтею 431 Цивільного кодексу України встановлено, що «порушення права інтелектуальної власності, в тому числі невизнання цього права чи посягання на нього тягне за собою відповідальність, встановлену Цивільним кодексом, іншим законом чи договором» ч. 1 ст.432 Цивільного кодексу України передбачено, що кожна особа має право звернутись до суду за захистом свого права інтелектуальної власності.

Вимогами ч. 5 ст. 16 «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» встановлено, що свідоцтва на знак для товарів і послуг має право заборонити іншій особі без його згоди використовувати позначення, схоже із зареєстрованим знаком, стосовно: наведених у свідоцтві товарів і послуг, якщо внаслідок такого використання ці позначення і знак можна сплутати; товарів і послуг, споріднених із наведеними у свідоцтві, якщо внаслідок такого використання можна ввести в оману щодо особи, яка виробляє товари чи надає послуги, або ці позначення і знак можна сплутати.

З урахуванням викладеного та на підставі статей 424, 431, 495 Цивільного кодексу України, Закону України «Про охорону прав на знаки товарів і послуг», статей 10,60, 119-120 Цивільного процесуального кодексу України,

ПРОШУ:

1. Встановити факт незаконного використання знака для товарів і послуг «ЦІКАВИНКА» за адресою: _____, м. _____, _____ область.
2. Заборони Особі 1 використовувати знак для товарів і послуг «ЦІКАВИНКА» в будь-якій формі.
3. Заборонити будь-якій особі за адресою: _____ м. _____, _____ область, використовувати знак для товарів і послуг «ЦІКАВИНКА» в будь-якій формі.

Додатки:

Дата

підпис

ПІБ

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

760/4000/14-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори про право інтелектуальної власності.

Надіслано судом: 24.06.2015. Зареєстровано: 29.06.2015. Оприлюднено: 02.07.2015.

Провадження № 2- 775/15

В справі № 760/4000/15-ц

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

16 червня 2015 року Солом'янський районний суд м. Києва в складі:

головуючого- судді- Шереметьєвої Л.А.

при секретарі- Носачову А.К.

розглянувши в відкритому судового засіданні в м. Києві цивільну справу за позовом ОСОБА_2 до Товариства з обмеженою відповідальністю» ХАДО-ХОЛДІНГ», Державної служби інтелектуальної власності про дострокове припинення дії Свідоцтва на знак для товарів і послуг;

та за зустрічним позовом Товариства з обмеженою відповідальністю» ХАДО-ХОЛДІНГ» до ОСОБА_2, Державної служби інтелектуальної власності про визнання майнових прав інтелектуальної власності та відшкодування моральної шкоди, суд,-

ВСТАНОВИВ:

Позивач у лютому 2014 року звернувся до суду з позовом і просить достроково припинити дію Свідоцтва України НОМЕР_1 на знак для товарів і послуг «ІНФОРМАЦІЯ_1».

Посилається в позові на те, що 28 листопада 2012 року ним подано до Державної служби інтелектуальної власності заявку за №т 2013 24465 на реєстрацію в якості знака для товарів і послуг словесне позначення

«ІНФОРМАЦІЯ_1» щодо товарів 31 класу за Міжнародною класифікацією товарів і послуг.

31 грудня 2013 року заявка була отримана Державною службою інтелектуальної власності, що підтверджується розпискою.

16 січня 2014 року ним була отримана вимога Державного підприємства «Український інститут промислової власності» про оплату суми збору за подання заявки №т 2013 24465.

Вважає, що знак для товарів і послуг «ІНФОРМАЦІЯ_1» за Свідоцтвом України НОМЕР_1 і позначення «ІНФОРМАЦІЯ_1» за його заявкою №т 2013 24465 частині словесного елемента є схожим до назви відповідача, що може стати підставою для відмови в наданні його позначенню правової охорони.

Ця обставина, на його думку, унеможливорює подальше здійснення всіх необхідних процедур, спрямованих на отримання правової охорони на території України на зображувальне площинне позначення, зазначене вище щодо товарів 31 класу, в державній службі інтелектуальної власності України.

Відповідно до витягу з бібліографічних даних щодо Свідоцтва на знак для товарів і послуг «ІНФОРМАЦІЯ_1» за свідоцтвом України НОМЕР_1, власником якого є Товариство з обмеженою відповідальністю «ХАДО-ХОЛДІНГ», який згідно МКТП зареєстровано щодо товарів і послуг № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42.

Заявка №2000041463 на знак для товарів і послуг «ІНФОРМАЦІЯ_1» була подана ТОВ «ХАДО-ХОЛДІНГ» до Державного підприємства «Укрпатент» 11 квітня 2000 року, а відомості про видачу свідоцтва опубліковано 15 серпня 2002 року в Офіційному бюлетені «Промислова власність» за №8.

Вважає, що знак визнається використаним, якщо його застосовано у формі зареєстрованого знака, а також у формі, що відрізняється від зареєстрованого знака лише окремими елементами, якщо це не змінює в цілому відмітності знака.

Аналіз наведених законодавчих приписів дає підстави для висновку про те, що, виходячи з правової сутності знака для товарів і послуг, обов'язковою умовою використання знака є його використання саме стосовно товарів і послуг, щодо яких цей знак зареєстровано (щодо товарів 5 класу за МКТП), які мають бути в наявності.

Знак для товарів і послуг «ІНФОРМАЦІЯ_1» в Україні Товариством з обмеженою відповідальністю «ХАДО-ХОЛДІНГ» щодо товарів 41 класу за МКТП не використовується від дати публікації в Офіційному бюлетені

«Промислова власність» відомостей про видачу свідоцтва, тобто з 15 серпня 2002 року.

Крім того, на ім'я відповідача не було зареєстровано доменного імені, яке б містило слово «ІНФОРМАЦІЯ_1», продукція віднесена до 41 класу за МКТП на території України ним не випускається, до продажу не пропонується.

Виходячи з цього, просить задовольнити позов.

Позивач у судовому засіданні неодноразово не з'являвся, подав до суду заяву, якою просить розглядати справу в його відсутності.

Представник відповідача - Державної служби інтелектуальної власності в судовому засіданні проти позову заперечував.

Посилається на те, зі сторони служби порушень прав позивача в сфері інтелектуальної власності допущено не було, а тому просить у позові відмовити.

Представник відповідача - Товариства з обмеженою відповідальністю «ХАДО-ХОЛДІНГ» проти позову також заперечував.

Подав зустрічний позов про визнання майнових прав інтелектуальної власності товариства на оспорюваний позивачем знак для товарів та послуг «ІНФОРМАЦІЯ_1» та відшкодування моральної шкоди.

Зазначив, що належність Свідоцтва України на знак для товарів і послуг «ІНФОРМАЦІЯ_1» певній особі, а саме Товариству з обмеженою відповідальністю «ХАДО-ХОЛДІНГ», тотожне наявності у цієї ж особи відповідних майнових прав інтелектуальної власності на цей же об'єкт права інтелектуальної власності.

На підставі Свідоцтва України НОМЕР_1 на знак для товарів і послуг «ІНФОРМАЦІЯ_1», яке є чинним, та відсутність підстав для припинення чинності цього Свідоцтва України, товариство є правоволодільцем цих прав, однак у зв'язку з їх невизнанням та оспорюванням позивачем, вважає, що для захисту цих прав є застосування такого способу захисту як визнання права.

Зазначає також, що позивач пред'являє різного роду позови з метою позбавлення товариства прав на ряд об'єктів права інтелектуальної власності.

Вважає, що дії позивача є недоброчесними та полягають в посяганні на недоторканність ділової репутації Товариства з обмеженою відповідальністю «ХАДО-ХОЛДІНГ», оскільки безпідставне твердження позивача про неналежне використання відповідачем своїх прав є поширенням недостовірної інформації (відомостей).

Вважає, що внаслідок протиправних дій позивача у членів трудового колективу, ділових партнерів, фахівців у сфері інтелектуальної власності, патентних повірених та інших спеціалістів формується спотворена оцінка щодо рівня фаховості товариства, як правоволодільця прав на велику кількість об'єктів прав інтелектуальної власності, в тому числі на знак для товарів та послуг «ІНФОРМАЦІЯ_1».

Виходячи з цього вважає, що сукупність цих явищ є тими негативними майновими наслідками протиправних дій позивача, які дають підстави для відшкодування моральної шкоди, які оцінює в 50 000, 00 гр.

Виходячи з цього, просить відмовити в задоволенні первісного позову та задовольнити зустрічний позов.

Заслухавши пояснення сторін, дослідивши матеріали справи, суд приходять до висновку про відсутність підстав для задоволення вимог сторін, виходячи з наступного.

Відповідно до ч.2 ст.497 ЦК України чинність майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку може бути припинено достроково за ініціативою особи, якій вони належать, якщо це не суперечить умовам договору, а також в інших випадках, передбачених законом.

Відповідно до ч.4 ст. 18 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» якщо знак не використовується в Україні повністю або щодо частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг протягом трьох років від дати публікації відомостей про видачу свідоцтва або від іншої дати після цієї публікації, будь-яка особа має право звернутися до суду із заявою про дострокове припинення дії свідоцтва повністю або частково.

У цьому разі дія Свідоцтва може бути припинена повністю або частково за умови, що власник свідоцтва не зазначить поважні причини такого невикористання.

Судом встановлено, що Товариство з обмеженою відповідальністю «ХАДО-ХОЛДІНГ» є власником Свідоцтва України НОМЕР_1 від 15 серпня 2002 року, який згідно МКТП зареєстровано щодо товарів і послуг № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 класів.

28 листопада 2012 року позивачем подано до Державної служби інтелектуальної власності заявку за №т 2013 24465 на реєстрацію в якості знака для товарів і послуг словесного позначення «ІНФОРМАЦІЯ_1» щодо товарів 31 класу за Міжнародною класифікацією товарів і послуг, яка була отримана Державною службою інтелектуальної власності 31 грудня 2013 року.

16 січня 2014 року позивачем була отримана вимога Державного підприємства «Український інститут промислової власності» про оплату суми збору за подання заявки №т 2013 24465.

11 березня 2014 року позивачу було направлено повідомлення, що подана ним заявка вважається відкликаною в зв'язку з порушенням вимог п.8 ст.7 Закону України « Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», а саме: в зв'язку з несплатою збору.

Відповідно до ст. 3 ЦПК України кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів.

Захист цивільних прав - це передбачені законом способи охорони цивільних прав у разі їх порушення чи реальної небезпеки такого порушення.

Згідно з ч.1 ст.15 ЦК України кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання.

В ч.1 ст.16 ЦК України зазначено, що кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

Відповідно до ст. 19 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» Свідоцтво може бути визнано у судовому порядку недійсним повністю або частково у разі:

- а) невідповідності зареєстрованого знака умовам надання правової охорони;
- б) наявності у Свідоцтві елементів зображення знака та переліку товарів і послуг, яких не було у поданій заявці;
- в) видачі Свідоцтва внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб.

Як встановлено вище, 11 березня 2014 року заявка позивача в зв'язку з несплатою ним збору визнана відкликаною в зв'язку з порушенням вимог п.8 ст.7 Закону України « Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».

Виходячи з викладеного вище, рішення Державної служби інтелектуальної власності про відкликання заявки позивача, суд вважає, що права позивача відповідачем - ТОВ «ХАДО-Холдінг», як володільцем Свідоцтва, порушені не були, а тому підстави для задоволення вимог позивача відсутні.

Суд також не знаходить підстав для задоволення зустрічного позову, виходячи з наступного.

Відповідно до ст.423 ЦК України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого права інтелектуальної власності відповідно до статті 16 цього Кодексу.

Способи захисту встановлені частиною 2 даної статті.

В ст.424 ЦК України зазначено, що майновими правами інтелектуальної власності є: 1) право на використання об'єкта права інтелектуальної власності; 2) виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності; 3) виключне право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта права інтелектуальної власності, в тому числі забороняти таке використання; 4) інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.

Так, позивач відповідно до Свідоцтва України НОМЕР_1 є власником знака для товарів та послуг»ІНФОРМАЦІЯ_1».

З точки зору ст.424 ЦК України як власник має право як на його використання, так і виключне право дозволяти використовувати та забороняти таке використання.

За даною нормою закону позивачу, як власнику Свідоцтва, належать майнові права інтелектуальної власності.

Відповідно до ст.418 ЦК України право інтелектуальної власності - це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений цим Кодексом та іншим законом.

Право інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності, зміст яких щодо певних об'єктів права інтелектуальної власності визначається цим Кодексом та іншим законом.

Право інтелектуальної власності є непорушним. Ніхто не може бути позбавлений права інтелектуальної власності чи обмежений у його здійсненні, крім випадків, передбачених законом.

Виходячи з викладеного вище, чинність дії Свідоцтва України НОМЕР_1 від 15 серпня 2002 року, власником якого є відповідач, а також майнових прав інтелектуальної власності на даний знак, висновків суду щодо відсутності порушення прав позивача та відмови в задоволенні первісного позову, суд вважає безпідставними і вимоги зустрічного позову в цій частині.

Відповідно до ст.ст.23, 1167 ЦК України моральна шкода, завдана фізичній або юридичній особі неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю, відшкодовується особою, яка її завдала, за наявності її вини, крім випадків, встановлених частиною другою цієї статті.

В пунктах 3 та 9 Постанови Пленуму Верховного Суду України №4 від 31 березня 1995 року «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» роз'яснено, що під мід моральною шкодою слід розуміти втрати немайнового характеру внаслідок моральних чи фізичних страждань, або інших негативних явищ, заподіяних фізичній чи юридичній особі незаконними діями або бездіяльністю інших осіб.

Моральна шкода може полягати, зокрема: у приниженні честі, гідності, престижу або ділової репутації, моральних переживаннях у зв'язку з ушкодженням здоров'я, у порушенні права власності (в тому числі інтелектуальної), прав, наданих споживачам, інших цивільних прав, у зв'язку з незаконним перебуванням під слідством і судом, у порушенні нормальних життєвих зв'язків через неможливість продовження активного громадського життя, порушенні стосунків з оточуючими людьми, при настанні інших негативних наслідків.

Під немайною шкодою, заподіяною юридичній особі, слід розуміти втрати немайнового характеру, що настали у зв'язку з приниженням її ділової репутації, посяганням на фірмове найменування, товарний знак, виробничу марку, розголошенням комерційної таємниці, а також вчиненням дій, спрямованих на зниження престижу чи підрив довіри до її діяльності.

Відповідно до вимог ч. 3 ст. 11 ЦПК України, кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень. Доказуванню підлягають обставини, які мають значення для ухвалення рішення у справі і щодо яких у сторін та інших осіб, які беруть участь у справі, виникає спір.

Доказування не може ґрунтуватися на припущеннях.

Будь-яких доказів завдання ТОВ «ХАДО-Холдінг» моральної шкоди внаслідок дій позивача, які б відповідали вимогам, викладеним у ст.ст.57-58 ЦПК України, представник позивача за зустрічним позовом нюе надав.

З врахуванням викладеного вище, суд не знаходить підстав для задоволенні зустрічного позову і в частині відшкодування моральної шкди.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 15,16, 23,418, 423, 424, ч. 2 ст.497, 1167 ЦК України, ст..ст. 18, 19 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», ст. ст. 3, 4, 10, 11, 57-60, 88, 209, 212-215, 218 ЦПК України, суд,-

В И Р І Ш И В :

В позові ОСОБА_2 до Товариства з обмеженою відповідальністю «ХАДО-ХОЛДІНГ», Державної служби інтелектуальної власності про дострокове припинення дії Свідоцтва на знак для товарів і послуг відмовити.

В позові Товариства з обмеженою відповідальністю «ХАДО-ХОЛДІНГ» до ОСОБА_2, Державної служби інтелектуальної власності про визнання майнових прав інтелектуальної власності та відшкодування моральної шкоди відмовити.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку

для подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним судом.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення до Апеляційного суду м. Києва через суд першої інстанції.

Суддя

ТЕМА 10. ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНЕ ПРАВО. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

ГЛОСАРІЙ

Боржник – юридична особа чи громадянин, який згідно взятих зобов'язань має вчинити на користь іншої сторони – кредитора – передбачені попередньою угодою дії (передачу майна, виплату грошей, виконання робіт за домовленістю тощо).

Гарантія – порука в чомусь, забезпечення чого-небудь; умови, що забезпечують успіх чого-небудь.

Дольові зобов'язання – це такі, в яких кожен із кредиторів має право вимагати виконання зобов'язання, а кожен із боржників зобов'язаний виконати зобов'язання в рівній частці з іншими особами, якщо інше не встановлено договором чи актами цивільного законодавства.

Завдаток – це грошова сума або рухоме майно, що видає кредиторові боржник у рахунок належних з нього за договором платежів, на підтвердження зобов'язання і на забезпечення його виконання.

Заклад – це застава рухомого майна, що передається у володіння заставодержателя або за його наказом — у володіння третій особі.

Застава – це спосіб забезпечення виконання зобов'язань, в силу якого кредитор (заставодержатель) має право в разі невиконання боржником (заставадавцем) зобов'язання, забезпеченого заставою, одержати задоволення за рахунок заставленого майна переважно перед іншими кредиторами цього боржника, якщо інше не встановлено законом (право застави).

Зміст зобов'язання – включає суб'єктивне право і відповідний йому обов'язок. Суб'єктивне право, що належить управомоченій стороні у зобов'язанні (кредитору), називають правом вимоги, а відповідний йому обов'язок зобов'язаної сторони (боржника) – боргом.

Зобов'язальне право – інститут цивільного права, що регулює відносини, які виникають при реалізації зобов'язального правовідношення.

Зобов'язання – правовідносини, відповідно до яких одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь ін. сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання зобов'язання.

Кредитор – громадянин або юридична особа, яка має підтверджені належними документами майнові вимоги до боржника.

Неустойка – це грошова сума або інше майно, які боржник повинен передати кредиторові у разі порушення боржником зобов'язання.

Об'єктом зобов'язання – це дія, здійснення якої (або утримання від якої) кредитор має право вимагати від боржника.

Пеня – неустойка, що обчислюється у відсотках від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожен день прострочення виконання.

Порука – це спосіб забезпечення виконання зобов'язання, в силу якого поручитель поручається перед кредитором боржника за виконання ним свого обов'язку.

Притримання – це специфічний спосіб забезпечення виконання зобов'язань, що виражається в односторонньому правочині, згідно з яким особа, яка володіє чужою річчю (ретентор), вправі не видавати її іншій особі, якщо вона понесла у зв'язку з цією річчю витрати, збитки, не одержала оплати, і може задовольняти свої вимоги із вартості речі за правилами, встановленими для застави, якщо її вимоги не будуть погашені

Прощення боргу – звільнення боржника від виконання зобов'язання, яке здійснюється кредитором на безоплатній основі.

Регресне зобов'язання – це зобов'язання, що виникає, коли боржник за основним зобов'язанням виконує його замість третьої особи або з вини третьої особи на користь ін. особи.

Солідарні зобов'язання – це такі зобов'язання, в яких право вимоги чи право виконання неподільні.

Суб'єкти зобов'язання – є його сторони: управомочена сторона – кредитор і зобов'язана сторона – боржник.

Субсидіарні (додаткові) зобов'язання – тобто такі, які характеризуються наявністю основного та субсидіарного (додаткового) боржника.

Треті особи – це суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин, які вступають у розпочату провадженням справу для захисту особистих суб'єктивних прав і охоронюваних законом інтересів.

Штраф – це неустойка, що обчислюється у відсотках від суми невиконаного або неналежно виконаного зобов'язання.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Міжнародна конвенція про морські застави та іпотеки 1993 р.: Міжнародний документ від 06.05.1993 р.
3. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII
5. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 року № 2654-XII
6. Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 № 898-IV
7. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 № 265/95-ВР
8. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Зміст зобов'язання складають:

- а) права та обов'язки його суб'єктів;
- б) право вимоги;
- в) борг;
- г) істотні умови договору.

2. Активна множинність у зобов'язанні передбачає:

- а) участь декількох осіб на стороні боржника;
- б) участь декількох осіб на стороні кредитора;
- в) участь декількох осіб на стороні кредитора та декілька осіб на стороні боржника;
- г) виконання обов'язку боржника поручителем або заставодавцем.

3. Участь декількох осіб на стороні боржника називається:

- а) активною множинністю;
- б) новацією;
- в) пасивною множинністю;
- г) змішаною множинністю.

4. У якій формі вчиняється правочин щодо заміни кредитора у зобов'язанні?

- а) в усній формі;
- б) у письмовій формі;
- в) в конклюдентній формі;
- г) у такій самій формі, що і правочин, на підставі якого виникають зобов'язання, право вимоги за яким передається новому кредиторіві.

5. Зобов'язання, метою яких є забезпечення виконання головного зобов'язання, називаються:

- а) регулятивними;
- б) охоронними;
- в) факультативними;
- г) акцесорними.

6. Зобов'язання, в яких боржник має здійснити для кредитора одну з кількох дій, передбачених законом або договором, називаються:

- а) факультативними;
- б) альтернативними;
- в) особистими;
- г) додатковими.

7. Зобов'язання, в яких боржник зобов'язаний здійснити на користь кредитора конкретну дію, а якщо це неможливо - має право замінити її виконання іншою дією, що заздалегідь визначено угодою сторін, називаються:

- а) факультативними;
- б) альтернативними;
- в) акцесорними;
- г) зобов'язаннями з конкретним змістом.

8. Заміна кредитора у зобов'язанні здійснюється:

- а) лише за згодою боржника;
- б) без згоди боржника;
- в) за згодою боржника, якщо інше не передбачено договором;
- г) без згоди боржника, якщо інше не встановлено договором або законом.

9. Що є місцем виконання зобов'язання про передання нерухомого майна?

- а) місцезнаходження цього майна;
- б) місце проживання (місцезнаходження) боржника;
- в) місце проживання (місцезнаходження) кредитора;
- г) місце проживання (місцезнаходження) боржника або кредитора.

10. У який строк (термін) боржник повинен виконати свій обов'язок, визначений моментом пред'явлення вимоги?

- а) у десятиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає із договору або актів цивільного законодавства;
- б) у семиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає із договору або актів цивільного законодавства;
- в) у триденний строк від дня пред'явлення вимоги;
- г) негайно.

11. У якому випадку боржник має право виконати свій обов'язок шляхом внесення належних з нього кредиторів грошей або цінних паперів у депозит нотаріуса?

- а) у будь-якому випадку;
- б) у разі відсутності представника у кредитора;
- в) якщо боржник виконує свій обов'язок частково;
- г) у разі відсутності кредитора або уповноваженої ним особи у місці виконання зобов'язання.

12. Не допускається зарахування зустрічних вимог:

- а) у разі спливу позовної давності;
- б) у разі зарахування однорідних (за змістом) вимог;
- в) у разі зарахування безспірних вимог;
- г) про стягнення неустойки.

13. Домовленість сторін щодо заміни первинного зобов'язання, яке існувало між кредитором і боржником, іншим називається:

- а) цесією;
- б) суброгацією;
- в) новацією;
- г) регресом.

14. Що з перерахованого не є способом забезпечення виконання зобов'язання?

- а) притримання;
- б) аванс;
- в) гарантія;
- г) неустойка.

15. У якій формі вчиняється правочин щодо забезпечення виконання зобов'язання?

- а) в усній;
- б) у письмовій;
- в) у конклюдентній;
- г) у такій самій формі, що і правочин, виконання якого забезпечується.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Пенсіонер Горов уклав договір довічного утримання з Володіним, за яким перший передавав у власність останнього будинок, а Володін, у свою чергу, зобов'язувався здійснювати догляд особисто або ж оплачувати такі послуги третій особі. Після спливу 1,5 року Горов подав позов до суду з вимогою про розірвання договору внаслідок неналежного виконання своїх обов'язків Володіним, мотивувавши це тим, що останній неналежним чином виконував свої обов'язки за договором.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Охарактеризуйте даний вид правовідносин.
2. Хто є суб'єктами даних правовідносин?
3. Що стало підставою виникнення даного зобов'язання?
4. Надайте характеристику даного зобов'язання?
5. Яке рішення винесе суд?

Завдання 2.

Граючи у дворі дому у футбол, 12-річні Іванов, Громов, Шульга та Сорокін розбили вікно у магазині вартістю 3000 грн. Власник магазину пред'явив у суд позов до батьків неповнолітніх осіб про відшкодування шкоди у розмірі вартості вікна.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Скільки осіб виступають на боці кредитора та скільки – на боці боржника ?
2. Що є підставою виникнення зобов'язання?
3. Яке у даному випадку зобов'язання: дольове або солідарне ?
4. Чи будуть відповідати за завдані збитки неповнолітні?

Завдання 3.

Ващенко 5 листопада 2016 р. звернулася в суд з позовом до Зайченка про стягнення 13000 грн. Позивачка зазначала, що 2 листопада 2013 р. відповідач позичив в неї вказану суму, не визначивши у договорі строк повернення боргу. Посилаючись на те, що відповідач відмовився повернути борг, позивачка просила суд задовольнити її вимоги. Суд відмовив у позові, виходячи з того, що позивачка без поважних причин пропустила трирічний строк позовної давності.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Назвіть суб'єкта виконання зобов'язання.
2. Охарактеризуйте місце виконання даного зобов'язання.
3. Визначте предмет зобов'язання.
4. Чи правомірне рішення суду?

Завдання 4.

Сухомлин звернулася до суду з позовом до Чеканіної про стягнення з неї 10000 грн. В позовній заяві Сухомлин посилалася на те, що вона хотіла купити квартиру Чеканіної, тому віддала їй завдаток у сумі 10000 грн. Про отримання зазначеної суми Чеканіна видала розписку, де вказала, що дана сума отримана нею як завдаток за договором купівлі-продажу квартири. Через кілька днів Сухомлин зателефонувала Чеканіній і сказала, що відмовляється від договору та вимагала повернення зазначеної суми. Чеканіна повернути гроші відмовилась. Суд відмовив в задоволенні позовних вимог Сухомлин.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який спосіб забезпечення виконання зобов'язання використано?
2. Чи правомірне рішення суду?
3. Якщо ні, то як вирішити ситуацію?

Завдання 5.

Сап'янова уклала договір кредиту з банком «ВТБ» під заставу власного будинку, за яким отримала 200 000 грн. По закінченні строку Сап'янова не змогла повернути гроші у зв'язку з тяжкими обставинами в сім'ї (припинення її трудових відносин і відсутність будь-якого доходу, хвороба дітей, смерть чоловіка). Банк звернувся до суду про звернення стягнення на предмет застави. Сап'янова прохала задовольнити вимогу кредитора за рахунок іншого майна (домашній кінотеатр, пральна машина, автомобіль – загальна вартість 200000 грн.), на що отримала згоду банку.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який спосіб забезпечення виконання зобов'язання застосували сторони? Охарактеризуйте його.
2. З якого моменту виникає право застави у даному випадку у банку?
3. Чи правомірна вимога банку?
4. Яке рішення повинен винести суд?

ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

До _____ районного суду
Адреса _____
Особа 1, _____
Адреса: _____
в інтересах неповнолітньої **Особи 2**,
«__» _____ року народження

ЗАЯВА

(про забезпечення позову)

У провадженні _____ районного суду м. _____ знаходиться цивільна справа за моїм, Особи 1, позовом, в інтересах неповнолітньої Особи 2, до виконавчого комітету _____ міської ради, Особи 3 - Управління житлово - комунального господарства м. _____, ВГІРФО _____ РВ ПМУ ГУ МВС України у _____ області, ПП _____ бюро технічної інвентаризації, про визнання ордеру на житлове приміщення, квартири № __ у будинку № __ по вул. _____ у м. _____ недійсним, а також скасування рішення виконавчого комітету _____ міської ради, про виділення вказаної квартири Особі 3, визнання ордеру на житло недійсним, зняття з реєстрації, виселенні без надання іншого жилого приміщення, вселенні.

Рішенням Апеляційного суду _____ області від «__» _____ року за неповнолітньою Особою 2 визнано право на

користування вищевказаним жилим приміщенням з зобов'язанням ГЖЕД-1 м. _____ укласти з нею договір найму на жиле приміщення, а також, ВГІРФО _____ РВ ПМУ ГУ МВС України у _____ області зареєструвати Особу 2 за вказаною адресою.

Під час розгляду цивільної справи за моїм позовом про визнання за неповнолітньою Особою 2 права на користування вказаним житлом, інших питань, виконавчим комітетом було прийняте рішення про виділення квартири Особі 3, яка потім приватизувала її.

Вказані дії виконавчого комітету _____ міської ради, УЖКХ м. _____ порушили житлові права неповнолітньої Особи 2.

На даний час, я, Особа 1, в інтересах неповнолітньої Особи 2, звернулася до суду з позовом про відновлення її прав на житло.

Події, які відбулись під час розгляду попередньої цивільної справи в інтересах неповнолітньої особи дають підстави ставити під сумнів збереження спірного житлового приміщення під час розгляду справи у суді, що в разі вирішення спору на користь Особи 2, може суттєво утруднити виконання рішення суду, або ж зробить його виконання взагалі неможливим.

На підставі викладеного та керуючись ст. ст. 151, 152 ЦПК України, -
ПРОШУ:

Накласти арешт на квартиру № __ у будинку № __ по вул. _____ у м. _____.

Додаток:

Копія заяви.

Дата

Підпис

Особа 1

До _____ міськрайонного суду
_____ області

Особа1 _____

адреса: _____

Заява
про зміну способу і порядку виконання рішення суду
про стягнення аліментів

27.08.2008 р. я, Особа 1, уклав шлюб з Особою 2, який ми зареєстрували у відділі реєстрації актів цивільного стану _____ у міськвиконкому, і прожили в шлюбі до 30.07.2016 р., після чого ми розлучилися.

Від шлюбу ми маємо дочку Особа 3, 20.01.2010 року народження, яка після розлучення залишилася проживати разом з матір'ю.

На підставі рішення _____ міського суду від 30.07.2016 р. я зобов'язаний виплачувати на користь Особа 2 аліменти на утримання дочки у розмірі 1/3 частки з усіх видів свого заробітку (доходу) щомісяця до її повноліття.

З 30.08.2017 р. я знаходжуся на пенсії і ніде не працюю. Щомісяця на користь своєї колишньої дружини я сплачую аліменти в сумі по 500 грн., що підтверджується доданою до заяви довідкою. Виходячи з зазначеного розміру відрахувань, до повноліття дочки я повинен сплатити їй 72000 грн.

В Казахстані, у м. _____ області, проживає моя мати Особа4, якій нещодавно виповнилося 80 років.

Вона страждає захворюванням серцево-судинної системи і потребує моєї допомоги. У зв'язку з цим я вимушений залишити Україну і переїхати до неї на постійне проживання.

Однак для цього мені потрібно отримати паспорт громадянина України для виїзду за кордон.

Для його оформлення я нещодавно звернувся до відділу громадянства, еміграції та реєстрації фізичних осіб _____ МРВ УМВС України у _____ області, де мені запропонували надати нотаріально засвідчену заяву колишньої дружини про відсутність у неї вимог щодо стягнення з мене аліментних платежів або копію рішення суду про стягнення аліментів.

Надати мені заяву про відсутність вимог щодо стягнення аліментів Особа 2 відмовилася, у зв'язку з чим я вимушений просити суд змінити спосіб і порядок виконання рішення суду про стягнення з мене аліментів шляхом одноразової сплати їй всієї суми належних з мене аліментів в сумі 72000 грн.

Враховуючи зазначені мною обставини і вимоги ст. 373 Цивільного процесуального кодексу України, суд може це зробити.

На підставі викладеного й у відповідності з ч. 1 ст. 373 ЦПК України

ПРОШУ:

Змінити спосіб і порядок виконання рішення _____ міського суду від 30.07.2016 р.у справі №_____, постановивши ухвалу про стягнення з мене одноразово на користь Особа 2 залишку по сплаті аліментів на утримання нашої дочки Особа 3, 20.01.2010 р. народження, в сумі 72000 грн.

Додатки:

1. Копія свідоцтва про розірвання шлюбу.
2. Копія свідоцтва про народження дочки.
3. Копія рішення суду про стягнення аліментів.
4. Довідка з місця проживання Особа 3
5. Копія заяви анкети на отримання паспорту.
6. Довідка про розмір пенсії.
7. Копія заяви.

Дата

підпис

Особа 1

До _____ міськрайонного суду
_____ області

Особа 1 _____

адреса: _____

Заява

про ухвалення додаткового рішення

18.07.2017р. _____ міськрайонний суд _____ області задовольнив мій позов до Особа 2 про стягнення боргу в сумі 55000 грн.

Однак під час цього він не вирішив питання про судові витрати, які я поніс при розгляді справи і які складаються із сплачених мною судового збору і витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи, в сумі 5000 грн.

У відповідності з п. 4 ч. 1 ст. 220 ЦПК України це є підставою для ухвалення додаткового рішення.

На підставі викладеного й у відповідності з п. 4 ч. 1 ст. 220 ЦПК України;-

ПРОШУ:

Ухвалити додаткове рішення у справі № _____ про стягнення з Особи 2 на мою користь судового збору і витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи, в сумі 5000 грн.

ДОДАТОК:

1. Копія заяви.

Дата

підпис

Особа 1

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

202/38056/13-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу.

Надіслано судом: 29.08.2015. Зареєстровано: 30.08.2015. Оприлюднено: 03.09.2015.

Дата набрання законної сили: 25.08.2015

Справа № 202/38056/13-ц

Р І Ш Е Н Н Я

Іменем України

12 серпня 2015 року Індустріальний районний суд м. Дніпропетровська в складі:

головуючого судді - Шклярука Д.С.

при секретарі - Бельченко Б.Ф.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Дніпропетровську цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до Публічного акціонерного товариства Комерційний банк ПриватБанк, Публічного акціонерного товариства «Акцент-Банк», про визнання договору поруки недійсним, -

В С Т А Н О В И В :

ОСОБА_1 звернувся до Індустріального районного суду м. Дніпропетровська із вищевказаним позовом та просить визнати недійсним договір поруки № 167 від 20 жовтня 2010 року, а також стягнути з відповідача судові витрати по справі.

В обґрунтування позовних вимог ОСОБА_1 зазначає, що оспорюваний договір поруки було укладено без його повідомлення, що суттєво збільшило обсяг його відповідальності за кредитним договором укладеним із ПАТ «КБ «ПриватБанк», оскільки збільшився термін звернення до суду порівняно зі строком, що встановлено чинним законодавством, а саме до 5 років.

Укладений договір поруки № 167 від 20.10.2010 року був необхідним відповідачам для звернення до суду із вимогами про стягнення заборгованості за кредитним договором, оскільки строк передбачений ст. 257 ЦК України сплив, і правових підстав для стягнення із нього заборгованості за договором немає. Все це вказує на домовленість між відповідачами щодо стягнення з нього неправомірної вигоди.

За змістом ч. 1 ст. 554 ЦК України у разі порушення боржником зобов'язання забезпеченого порукою, боржник і поручитель відповідають перед кредитором як солідарні боржники, якщо договором поруки не встановлено додаткову (субсидіарну) відповідальність поручителя.

Оспорюваний договір поруки безпосередньо впливає на його права та обов'язки як позичальника, а відповідно до ст. 511 ЦК України зобов'язання не створює обов'язку для третьої особи у випадках встановлених договором; зобов'язання може породжувати для третьої особи права щодо боржника та/або кредитора.

Оскільки зазначеною нормою передбачене загальне правило участі третьої особи у зобов'язанні, а саме зобов'язання не повинно створювати обов'язків для третьої особи, тобто не можна без згоди особи покласти на неї обов'язок вчинити якусь дію або утриматися від вчинення такої дії, з урахуванням цього оспорюваний договір поруки не відповідає вимогам чинного законодавства, а тому є недійсним.

Статтею 553 ЦК України визначено, що за договором поруки поручитель поручається перед кредитором боржника за виконання ним свого обов'язку.

З правового аналізу наведеної норми випливає, що природа поруки полягає у поєднанні волі боржника і поручителя відповідати спільно, а тому порука за договором передбачає волевиявлення як боржника, так і поручителя.

Оспорюваний договір поруки не відповідає зазначеним нормам Закону, а також суперечить поняттю договору відповідно до ст. 626 ЦК України, як домовленості двох або більше сторін, спрямованої на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків, що встановлює права і обов'язки в т.ч. і для боржника (солідарна відповідальність), який не є стороною договору.

Він не надавав ПАТ «Акцент-Банк» будь-якої інформації про кредитний договір, а отже це свідчить про наявність домовленості між відповідачами про укладення договору поруки з метою отримання він нього неправомірної вигоди.

Згідно п. 9 договору відповідачі навмисно встановили збільшену позовну давність для звернення до суду з приводу договору поруки, оскільки строк позовної давності за кредитним договором сплив, а інших підстав для звернення до суду кредитор не має.

Окрім того викликають сумніви у повноваженнях гр. ОСОБА_2 директора юридичного департаменту ПАТ «КБ «ПриватБанк», який підписав оспорюваний договір, щодо можливості укладення договорів поруки та може свідчити про підписання договору не уповноваженою особою банку.

Представник позивача предявлений позов просив задовольнити у повному обсязі, а також просив стягнути судові витрати по справі.

Представник відповідача ПАТ «Комерційний банк «ПриватБанк» заперечувала проти позову та просила у його задоволенні відмовити в повному обсязі посиляючись на обставини викладені у письмових запереченнях.

ПАТ «Акцент-банк» повідомлявся належним чином про місце та час судового розгляду, однак представник в судове засідання не з'явився, про причини неявки суд не сповістив.

Суд, вислухавши пояснення представника позивача, а також представника ПАТ «КБ «ПриватБанк», вивчивши матеріали справи та дослідивши письмові докази, встановив наступні обставини та відповідні їм правовідносини.

01 березня 2004 року між позивачем та ПАТ «КБ «ПриватБанк» було укладено кредитний договір № ZOH0SK00000020 згідно з умовами банк надав позивачу кредит в розмірі 10000,00 грн. на термін 12 місяців, тобто по 28.02.2005 року включно.

20 жовтня 2010 року між ПАТ «КБ «ПриватБанк» та ПАТ «Акцент Банк» було укладено договір поруки № 167, за умовами якого ПАТ «Акцент Банк», як поручитель, зобов'язався перед ПАТ КБ «ПриватБанк» відповідати солідарно в межах суми в 10000,00 гривень за невиконання позивачем обов'язків за вищевказаним кредитним договором.

Відповідно до норм ст.ст. 3, 6, 11, 627 ЦК України, підставами для виникнення цивільних прав та обов'язків, зокрема, є договір. При цьому сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог ЦК України, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості. Різновидом договору є кредитний договір, договір поруки, які обов'язково укладаються в письмовій формі (ст.ст. 553, 1054, 1055 ЦК України).

Статтею 1054 ЦК України визначено, що за кредитним договором банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові в розмірі та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти.

Згідно з ст.ст. 546, 547 ЦК України, виконання зобов'язання може забезпечуватись порукою. Правочин щодо забезпечення виконання зобов'язання вчиняється у письмовій формі.

Відповідно до ст. 553 ЦК України, за договором поруки поручитель поручається перед кредитором боржника за виконання ним свого обов'язку. Поручитель відповідає перед кредитором за порушення зобов'язання боржником. Порукою може забезпечуватись виконання зобов'язання частково або в повному обсязі. Поручителем може бути одна або кілька осіб.

Статтею 554 ЦК України зазначено, що у разі порушення боржником зобов'язання, забезпеченого порукою, боржник і поручитель відповідають перед кредитором як солідарні боржники, якщо договором поруки не встановлено додаткову (субсидіарну) відповідальність поручителя. Поручитель відповідає перед кредитором у тому ж обсязі, що і боржник, включаючи сплату основного боргу, процентів, неустойки, відшкодування збитків, якщо інше не встановлено договором поруки.

Відповідно до ст. 215 ЦК України, підставою визнання недійсності правочину є недодержання в момент вчинення правочину стороною (сторонами) вимог, які встановлені частиною 1-3, 5 ст. 203 ЦК України, а саме: зміст правочину не може суперечити вимогам ЦК України, іншим актам цивільного законодавства, моральним засадам суспільства; особа, яка вчиняє правочин, повинна мати необхідний обсяг цивільної дієздатності; волевиявлення учасника правочину має бути вільним і відповідати внутрішній волі, а також правочин має бути спрямований на реальне настання правових наслідків, що ним обумовлені.

Статтею 234 ЦК України встановлено, що фіктивним є правочин, який вчинено без наміру створення правових наслідків, обумовлених цим правочином. Фіктивний правочин визнається судом недійсним.

Відповідно до ст. 204 ЦК України, правочин є правомірним, якщо його недійсність прямо не встановлена законом або якщо він не визнаний судом недійсним.

Наведені позивачем та його представником обставини не можуть бути враховані судом як такі, що свідчать про недійсність оспорюваного договору поруки.

Відсутність згоди позивача та проінформованості позивача, як боржника за кредитним договором, без його повідомлення не може слугувати підставою для задоволення позову, оскільки згідно положень Параграфу 3 Глави 49 ЦК України, договір поруки укладається між кредитором і поручителем. При цьому законом не передбачено обов'язковості погодження поруки із боржником, також як і його сповіщення, про укладення відповідного договору поруки.

Доводи позивача щодо відсутності у сторін спірного договору поруки наміру створити юридичні наслідки не можуть бути прийняті до уваги, оскільки носять характер особистих припущень.

Згідно ст.ст. 3, 6, 12, 627, 553, 554 ЦК України, розмір зобов'язання поручителя може визначатися сторонами договору поруки на власний розсуд, і сторони такого договору, якими є кредитор та поручитель, не обмежені обов'язком повідомити кредитора про це також як і не зобов'язані приймати до уваги думку інших учасників цивільно-правових відносин.

Судом встановлено, що спірний договір поруки містить посилання на додаток №1 до нього, в якому і викладені дані, достатні для індивідуалізації забезпечуваного порукою зобов'язання та виконання ПАТ «Акцент Банк» свого обов'язку як поручителя в межах 10000,00 гривень.

Окрім того, за змістом норми ст. 548 ч.1 ЦК України, зобов'язання є забезпеченим у випадку, якщо таке забезпечення передбачене законом або договором, яким встановлено вид забезпечення позову, порядок та умови забезпечення тощо.

Таким договором, на який посилається норма ст. 548 ч.1 ЦК України, може бути договір поруки.

В той же час, чинне цивільне законодавство, зокрема ст. 548 ЦК України, не містить обов'язку із зазначення в кредитному договорі посилань на необхідність укладення договорів із забезпечення зобов'язань за цим договором, в тому числі із певними суб'єктами цивільно-правових відносин.

Також при прийнятті рішення, слід звернути увагу на те, що боржник за основними кредитними угодами не є стороною договору поруки, не набуває в його рамках будь-яких прав і обов'язків.

Можливість виникнення будь-яких правовідносин між поручителем та боржником обумовлена виключно діями останнього в частині добросовісного та належного виконання забезпеченого порукою зобов'язання.

При цьому боржник, навіть при виникненні правовідносин із поручителем в порядку ст. 556 ЦК України, фактично не набуває нового для себе обов'язку, не збільшує його обсяг, оскільки фактично змінюється лише кредитор (ст. 512 ЦК України), а обов'язок щодо виконання боржником взятого на себе зобов'язання в цілому не збільшується.

Окрім того, суд вважає за необхідне зазначити, що за змістом ст. 215 ч.3 ЦК України вимога про визнання оспорюваного правочину недійсним може бути пред'явлена однією із сторін або іншою заінтересованою особою, тобто особами, права яких вже порушені на момент звернення до суду і на права та обов'язки яких безпосередньо впливає оспорюваний правочин.

В той же час, оспорюваний договір не порушує цивільні права або інтереси позивача, який також не є стороною даного договору поруки.

При цьому, доказів порушення майнових прав позивача суду не надано.

Враховуючи встановлені обставини, суд приходять до висновку, що підстави для застосування положень ст.ст. 215, 234 ЦК України відсутні, а отже в задоволенні позову необхідно відмовити.

В частині позову про стягнення витрат на правову допомогу слід відмовити, оскільки гр. ОСОБА_3 приймав участь у даній справі від імені позивача ОСОБА_1 як представник на підставі нотаріально посвідченої довіреності, яка є безоплатним правочином, а також з підстав відмови у задоволенні пред'явленого позову.

Керуючись п. 3 ч. 1 ст. 3, ст. ст. 3, 6, 12, 202, ч.ч. 1, 3, 5 ст. 203, ч. 3 ст. 215, ч. 1 ст. 216, ст. ст. 234, 553 - 559, 627, ч. 1 ст. 632 ЦК України, ст. ст. 10, 11, 60 - 61, 88, 212 -215 ЦПК України, суд -

В И Р І Ш И В :

В задоволенні позову ОСОБА_1 до Публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «ПриватБанк», Публічного акціонерного товариства «Акцент Банк» про визнання договору поруки № 167 від 20 жовтня 2010 року недійсним відмовити у повному обсязі.

Рішення може бути оскаржене до Апеляційного суду Дніпропетровської області шляхом подачі апеляційної скарги через суд першої інстанції протягом десяти днів з дня його проголошення. Особи, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні під час проголошення судового рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення.

Суддя:

Д.С. Шклярук

ТЕМА 11. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ГЛОСАРІЙ

Вина як умова цивільно-правової відповідальності – це психічне ставлення особи-правопорушника до своєї протиправної поведінки та її наслідків.

Договірна відповідальність – настає у разі порушення договору однією із сторін.

Збитки – це грошова оцінка шкоди, яка має місце у разі неможливості відшкодування шкоди в натурі.

Зловживання правом – особливий вид юридично значущої поведінки, яка полягає у соціально шкідливих учинках суб'єкта права, у використанні недозволених конкретних форм у межах дозволеного законом загального типу поведінки, що суперечить цільовому призначенню права.

Непереборна сила – розуміється надзвичайна подія, шкідливим наслідком якої не могла запобігти особа, зобов'язана це зробити.

Позадовірна відповідальність – має місце у разі заподіяння шкоду чужому майну чи здоров'ю, а також в інших випадках заподіяння шкоди, якщо між заподіювачем шкоди і потерпілою стороною не існувало договірних правовідносин.

Протиправною поведінкою – визнається така поведінка, яка порушує приписи правової норми, незалежно від того, знав чи не знав правопорушник про неправомірність своєї поведінки.

Цивільно-правова відповідальність – це встановлені законом юридичні наслідки за невиконання або неналежне виконання особою обов'язків, зобов'язань, що пов'язані з порушенням суб'єктивних цивільних прав другої сторони. Захист цивільних прав здійснюється в установленому порядку загальним судом, арбітражним або третейським судом.

Цивільно-правових проступок – правопорушення, вчинене у сфері майнових і певних немайнових відносин, що регулюються цивільним, трудовим, сімейним, фінансовим, екологічним та іншими галузями права.

Шкода – це будь-яке знецінення блага, що охороняється правом, тому її поділяють на майнову і немайнову.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Міжнародна Конвенція про цивільну відповідальність за шкоду від забруднення нафтою: Міжнародний документ, Свідоцтво від 29.11.1969
3. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV

4. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-ХІІ
5. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. № 266/94-ВР
6. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 01.07.2004 № 1961-ІV
7. Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення: Закон України від 13.12.2001 № 2893-ІІІ
8. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22.11.1996 № 543/96-ВР

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

- 1. Загальною ознакою цивільно-правової відповідальності є:**
 - а) державний примус;
 - б) майновий характер;
 - в) немайновий характер;
 - г) компенсаційний характер.

- 2. Чи є відповідальність юридично рівних суб'єктів один перед одним специфічною ознакою цивільно-правової відповідальності?**
 - а) ні;
 - б) так;
 - в) лише в межах договірної відповідальності;
 - г) лише в межах недоговірної відповідальності.

- 3. Яка функція є основною для цивільно-правової відповідальності?**
 - а) компенсаторно-відновлювальна;
 - б) штрафна;
 - в) стимулююча;
 - г) попереджувальна.

- 4. Залежно від підстав виникнення відповідальність поділяється на:**
 - а) повну та обмежену;
 - б) договірну та недоговірну;
 - в) субсидіарну та солідарну;
 - г) відшкодування збитків та сплату неустойки.

5. Відповідальність за порушення цивільних прав та обов'язків, що виникають не з договору, а з інших підстав (юридичних фактів), називається:

- а) солідарною;
- б) збільшеною;
- в) недоговірною;
- г) договірною.

6. Форма та розмір недоговірної відповідальності встановлюються:

- а) договором;
- б) договором або законом;
- в) виключно законом;
- г) всі відповіді невірні.

7. Обмежена відповідальність може встановлюватись:

- а) договором;
- б) законом;
- в) рішенням суду;
- г) усі відповіді вірні.

8. У якому випадку не може обмежуватися (або скасовуватися) цивільно-правова відповідальність?

- а) за винне порушення зобов'язань;
- б) за умисне порушення зобов'язань;
- в) в разі втрати майна;
- г) в разі сплати неустойки.

9. Солідарна відповідальність виникає:

- а) лише у випадках, встановлених договором або законом;
- б) завжди, якщо у зобов'язанні беруть участь кілька боржників або кілька кредиторів;
- в) лише у випадках, встановлених договором;
- г) лише у випадках, встановлених законом.

10. У якому випадку настає субсидіарна відповідальність?

- а) у разі відповідальності учасників повного товариства між собою за зобов'язаннями цього товариства;
- б) у разі відповідальності батьків (усиновителів) або піклувальника за шкоду, завдану неповнолітнім;
- в) у разі відповідальності осіб, які спільними діями завдали шкоду;
- г) у разі неподільності предмета зобов'язання.

11. У якому випадку настає солідарна відповідальність?

- а) у разі відповідальності учасників товариства з додатковою відповідальністю за зобов'язаннями товариства;
- б) у разі відповідальності батьків (усиновителів) або опікуна за шкоду, завдану малолітнім;
- в) у разі відповідальності опікуна за шкоду, завдану недієздатною особою;
- г) у разі відповідальності осіб, які спільними діями завдали шкоду.

12. Втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які вона зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права:

- а) упущена вигода;
- б) моральна шкода;
- в) неодержані доходи.
- г) реальні збитки.

13. Збитки, завдані порушенням зобов'язання, визначаються:

- а) з урахуванням роздрібних цін, що існували на день добровільного задоволення боржником вимоги кредитора, а якщо вимога не була задоволена добровільно, - у день пред'явлення позову, якщо інше не встановлено договором або законом;
- б) з урахуванням цін, що існували на момент набрання законної сили рішенням суду;
- в) з урахуванням ринкових цін, що існували на день добровільного задоволення боржником вимоги кредитора, а якщо вимога не була задоволена добровільно, - у день пред'явлення позову, якщо інше не встановлено договором або законом;
- г) з урахуванням цін, що існували на момент порушення прав кредитора.

14. Яка обставина не звільняє від відповідальності за порушення зобов'язання?

- а) непереборна сила;
- б) груба необережність кредитора;
- в) казус;
- г) форс-мажор.

15. Які правові наслідки передбачено законом за порушення зобов'язання з вини кредитора?

- а) суд звільняє від відповідальності боржника;
- б) боржник за грошовим зобов'язанням не сплачує проценти;
- в) суд відповідно зменшує розмір збитків та неустойки, які стягуються з боржника;
- г) законом не передбачено.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Біланов порушив правила дорожнього руху, що призвело до зіткнення з автомашиною Зоріна. Оскільки аварія сталася з вини Біланова, то він погодився добровільно відремонтувати пошкоджений автомобіль Зоріна. Для цього він домовився з працівниками автобази, Павловим і Василенком, що вони відремонтують машину Зоріна. Однак, коли ремонт було закінчено, Біланов зменшив обумовлену договором суму у зв'язку з несвоечасністю виконаної роботи. Павлов і Василенко пред'явили в суд позов до Біланова про стягнення з нього повної вартості ремонтних робіт.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Скільки зобов'язань визначено в задачі, охарактеризуйте їх?
2. Які види відповідальності зазначені у даній ситуації?
3. Що є підставою виникнення цивільно-правової відповідальності?
4. Яке рішення винесе суд?
5. Чи правомірні дії Біланова?

Завдання 2.

Плотніков і Годун уклали договір оренди майна. З вини Плотнікова сталася пожежа (залишив включеним обігрівач, розраховуючи на те, що він автоматично вимкнеться), внаслідок якої було пошкоджено майно, що складало предмет оренди. У зв'язку з цим Годун пред'явив до Плотнікова позов про відшкодування збитків, під якими він розумів:

1. Суму, на яку зменшилась вартість предмету оренди;
2. Витрати орендодавця на ремонт предмету оренди;
3. Втрачений прибуток від подальшої оренди майна;
4. Суму страхового відшкодування, яку отримував би орендодавець, якби майно було застраховано орендарем на користь орендодавця.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який вид цивільно-правової відповідальності визначений у задачі?
2. Що є підставою виникнення даної відповідальності?
3. Яке рішення винесе суд?
4. Охарактеризуйте вину Плотнікова?

Завдання 3.

Сахаров опублікував в газеті «Дніпро сьогодні» компрометуючу інформацію стосовно приватного підприємця Картунова, вказуючи що останній займається виготовленням піратських копій відеопродукції. При зустрічі через тиждень Сахаров і Картунов домовились про спростування недостовірної інформації. Однак, тільки через два роки після цього Картунов

подав позов до суду про відшкодування моральної шкоди у розмірі 20000 грн. та опублікування спростування зазначеної інформації. В судовому порядку у зв'язку з тим, що Картунов був винен Сахарову 20000 грн. й повернув їх, розгляд справи було припинено мировою угодою.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Що є підставою виникнення відповідальності?
2. В якій частині позову Картунову може бути відмовлено при поданні відповідної заяви Сахаровим?
3. Що стало підставою припинення зобов'язання за рішенням суду?
4. Чи правомірне рішення суду?

Завдання 4.

ТОВ «Пламя» уклало договір охорони майна та будівель підприємства з охоронною фірмою «Безпека». 20 серпня 2016 р. прибиральниця ТОВ «Пламя» знайшла зв'язаного охоронця-працівника охоронної фірми, який пояснив, що вночі на нього було здійснено напад невідомими. При цьому невідомими, які проникли до приміщення підприємства, було викрадено сейф, де зберігалась готівка, з торговельного залу – відеотехніка, з вітрини – 2 гіроскутери, а з кабінету директора – його портфель, в якому, за словами директора, знаходилось 20000 грн. Магазин звернувся до суду з позовом до охоронної фірми «Безпека» щодо відшкодування збитків, посилаючись на наявність договору, яким передбачена охорона майна організації. До того ж вияснилось, що працівник охоронної фірми спав під час крадіжки.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Що є підставою виникнення відповідальності юридичної особи?
2. Ч повинна охоронна фірма відшкодувати збитки директору?
3. Яке рішення винесе суд?
4. Яка форма вини працівника?
5. Чи може охоронна фірма звернутися до свого працівника з регресною вимогою?

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

2-607/11

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори про недоговірні зобов'язання; Спори про відшкодування шкоди; Спори про відшкодування шкоди завданої майну фізичних або юридичних осіб.

Надіслано судом: не визначено. Зареєстровано: 12.10.2011. Оприлюднено: 12.10.2011.

Справа № 2-607/11

Р І Ш Е Н Н Я

іменем України

"13" вересня 2011 р. Дарницький районний суд м. Києва в складі судді Вовка Є.І., при секретарі Пінчук А.С., в приміщенні Дарницького районного суду м. Києва, розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом «Моторне (транспортне) страхове бюро України» до ОСОБА_1 про відшкодування витрат в порядку регресу,

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернувся до Дарницького районного суду м. Києва з позовом до відповідача, в якому просив: стягнути на користь «Моторне (транспортне) страхове бюро України» з ОСОБА_1 кошти в розмірі понесених витрат 9697 грн. 17 коп.; а також судові витрати, в тому числі витрати на правову допомогу в розмірі 2000 грн.

В обґрунтування заявлених вимог позивач зазначив, що 12 серпня 2006 року на 44 км автодороги Київ-Чернігів, з вини ОСОБА_1 сталася дорожньо-транспортна пригода (далі ДТП), під час якої відбулося зіткнення автомобіля з номерним знаком НОМЕР_1, під керуванням останнього, цивільно-правова відповідальність якого не була застрахована, з забезпеченим транспортним засобом - автомобілем з номерним знаком НОМЕР_2, який належить ОСОБА_2, цивільно-правова відповідальність якого була застрахована. Внаслідок вказаної ДТП автомобіль з номерним знаком НОМЕР_2 був пошкоджений, чим його власнику, було заподіяно матеріальну шкоду, яка в обсязі 9697 грн. 17 коп. була виплачена позивачем ОСОБА_2, на виконання вимог підпункту а) пункту 41.1 ст.41 Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів", оскільки відповідач вказану шкоду останньому не відшкодував.

Відповідно до положень ст.60 ЦПК України: кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, крім випадків, встановлених статтею 61 цього Кодексу; докази подаються сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі; доказуванню підлягають обставини, які мають значення для ухвалення рішення у справі і щодо яких у сторін та інших осіб, які беруть участь у справі, виникає спір; доказування не може ґрунтуватися на припущеннях.

Відповідно до положень ст.61 ЦПК України: обставини, встановлені судовим рішенням у цивільній, господарській або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини; постанова суду у справі про адміністративне правопорушення обов'язкові для розглядає справу про цивільно-правові наслідки дій особи, стосовно якої ухвалено постанову суду, з питань, чи мали місце ці дії та чи вчинені вони цією особою. Дослідивши та проаналізувавши наведені дані, а також всі матеріали справи, зокрема, копії: установчих документів «Моторне (транспортне) страхове бюро України»; страхового полісу та заяви про страховий випадок від **представника ОСОБА_2**; звіту щодо вартості матеріального збитку з додатками; наказу позивача про виплату відшкодування; платіжного доручення; довідки про ДТП; контракту та платіжного доручення щодо оплати правової допомоги, суд встановив наступні факти. 12 серпня 2006 року на 44 км автодороги Київ-Чернігів, з вини **ОСОБА_1** сталася дорожньо-транспортна пригода, під час якої відбулося зіткнення автомобіля з номерним знаком **НОМЕР_1**, під керуванням останнього, цивільно-правова відповідальність якого не була застрахована, з забезпеченим транспортним засобом - автомобілем з номерним знаком **НОМЕР_2**, який належить **ОСОБА_2**, цивільно-правова відповідальність якого була застрахована. Внаслідок вказаної ДТП автомобіль з номерним знаком **НОМЕР_2** був пошкоджений, чим його власнику, було заподіяно матеріальну шкоду, яка в обсязі 9697 грн. 17 коп. була виплачена позивачем **ОСОБА_2**, на виконання вимог підпункту а) пункту 41.1 ст.41 Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів", оскільки відповідач вказану шкоду останньому не відшкодував.

Згідно з положеннями п.1 ст.1166 ЦК України майнова шкода, завдана майну фізичної особи відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала.

Відповідно до положень ст.1187 ЦК України: джерелом підвищеної небезпеки є діяльність, зокрема, пов'язана з використанням, зберіганням або утриманням транспортних засобів, що створює підвищену небезпеку для особи, яка цю діяльність здійснює, та інших осіб; шкода, завдана джерелом підвищеної небезпеки, відшкодовується особою, яка на відповідній правовій підставі (право власності, інше речове право, договір підряду, оренди тощо) володіє транспортним засобом, механізмом, іншим об'єктом, використання, зберігання або утримання якого створює підвищену небезпеку.

Відповідно до положень ст.1188 ЦК України, шкода, завдана внаслідок взаємодії кількох джерел підвищеної небезпеки, відшкодовується на

загальних підставах, а саме: шкода, завдана одній особі з вини іншої особи, відшкодовується винною особою.

Відповідно до ст.993 ЦК України, до страховика, який виплатив страхове відшкодування за договором майнового відшкодування, у межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за завдані збитки.

Відповідно до ч.1 ст.1191 ЦК України, особа, яка відшкодувала шкоду, завдану іншою особою, має право зворотної вимоги (регресу) до винної особи у розмірі виплаченого відшкодування, якщо інший розмір не встановлений законом.

Відповідно до положень пунктів 1.3, 1.4, 1.7 ст.1 Закону України “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”: потерпілі - треті юридичні та фізичні особи, життю, здоров'ю та/або майну яких внаслідок дорожньо-транспортної пригоди транспортним засобом заподіяна шкода, цивільно-правову відповідальність за яку несе власник цього транспортного засобу; особи, відповідальність яких застрахована - визначені в договорі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності особи, цивільно-правова відповідальність яких застрахована згідно з цим договором, або, залежно від умов договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, будь-які особи, що експлуатують забезпечений транспортний засіб; забезпечений транспортний засіб - наземний транспортний засіб, зазначений у чинному договорі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, або, залежно від умов договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, будь-який наземний транспортний засіб, який експлуатується особою, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, на законних підставах.

Відповідно до положень підпункту а) пункту 41.1 ст.41 Закону України “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” - МТСБУ за рахунок коштів фонду захисту потерпілих відшкодовує шкоду на умовах, визначених цим Законом, у разі її заподіяння транспортним засобом, власник якого не застрахував свою цивільно-правову відповідальність, крім шкоди, заподіяної транспортному засобу, який не відповідає вимогам пункту 1.7 статті 1 цього Закону, та майну, яке знаходилося в такому транспортному засобі.

На підставі викладеного суд вважає, що позов підлягає частковому задоволенню, а саме належить: стягнути на користь «Моторне (транспортне) страхове бюро України»з ОСОБА_1 кошти в розмірі понесених витрат 9697 грн. 17 коп.

Суд вважає, що вимога щодо стягнення з відповідача на користь позивача витрат на правову допомогу не підлягає задоволенню, оскільки позивачем не

надано доказів щодо фактичної сплати ним будь-якої грошової суми за надання правової допомоги саме по цьому спору, при цьому, згідно з наданими копіями контракту на правову допомогу (з додатком) та квитанції, не можливо ідентифікувати конкретні випадки надання такої правової допомоги позивачу (а.с.23-26).

Тому, в задоволенні решти позовних вимог належить відмовити. Відповідно до вимог ст.88 ЦПК України, судові витрати по справі у вигляді судового збору в сумі 96 грн. 97 коп., витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи в сумі 120 грн. та витрат на оголошення про судовий розгляд цієї справи в засобах масової інформації в сумі 420 грн. належить стягнути на користь «Моторне (транспортне) страхове бюро України» ОСОБА_1.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 208, 209, 214, 215 ЦПК

України, суд

ВИРІШИВ:

Позов задовольнити частково.

Стягнути на користь «Моторне (транспортне) страхове бюро України» ОСОБА_1 кошти в розмірі понесених витрат 9697 грн. 17 коп.

Судові витрати по справі у вигляді судового збору в сумі 96 грн. 97 коп., витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи в сумі 120 грн. та витрат на оголошення про судовий розгляд цієї справи в засобах масової інформації в сумі 420 грн. стягнути на користь «Моторне (транспортне) страхове бюро України» ОСОБА_1.

В задоволенні решти позовних вимог відмовити.

Заяву про перегляд заочного рішення може бути подано протягом десяти днів з дня отримання його копії.

Апеляційна скарга на рішення може бути подана протягом 10 днів.

СУДДЯ:

ТЕМА 12. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ДОГОВІР

ГЛОСАРІЙ

Акцепт – згода на оплату або гарантування оплати грошових, товарних і розрахункових документів, а також юридична згода на укладення угоди відповідно до пропозиції (оферти) другої сторони.

Договір приєднання – це договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому.

Договір – це юридичний зв'язок, установлюваний між двома або більше суб'єктами, що породжує їхні суб'єктивні права й обов'язки відносно один до одного.

Зміст договору – це сукупність погоджених між сторонами умов.

Істотні умовами договору – це умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди.

Оферта – пропозиція певній стороні укласти угоду з урахуванням викладених умов.

Попередній договір – це договір, сторони якого зобов'язуються протягом певного строку (у певний термін) укласти договір в майбутньому (основний договір) на умовах, встановлених попереднім договором.

Публічний договір – це договір, в якому одна сторона-підприємець взяла на себе обов'язок здійснювати продаж товарів, виконання робіт або надання послуг кожному, хто до неї звернеться (роздрібна торгівля, перевезення транспортом загального користування, послуги зв'язку, медичне, готельне, банківське обслуговування тощо).

Цивільно-правовим договором – є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV
4. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII
5. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III
6. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм,

відеограм, комп'ютерних програм, баз даних: Закон України від 23.03.2000 № 1587-III

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Односторонній договір - це:

- а) договір, у якому одна сторона має лише суб'єктивні права, а інша - лише суб'єктивні обов'язки;
- б) договір, в якому обидві сторони мають права та обов'язки;
- в) дія однієї сторони, яка може бути представлена однією або кількома особами;
- г) дія однієї сторони, яка може бути представлена однією особою.

2. Що складає зміст договору?

- а) права та обов'язки сторін;
- б) умови, визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів законодавства;
- в) умови щодо відповідальності сторін;
- г) істотні умови.

3. Договори, при укладанні яких сторонам відоме співвідношення та обсяг прав і обов'язків сторін, називаються:

- а) алеаторними;
- б) акцесорними;
- в) змішаними;
- г) міновими.

4. Договір, у якому одна сторона - підприємець взяла на себе обов'язок здійснювати продаж товарів, виконання робіт чи надання послуг кожному, хто до неї звернеться, називається:

- а) публічним;
- б) договором приєднання;
- в) попереднім;
- г) договором на користь третьої особи.

5. Договір, умови якого встановлені однією зі сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом погодження другої сторони із запропонованим договором в цілому, називається:

- а) публічним;
- б) змішаним;
- в) договором приєднання;
- г) фідучіарним.

6. Договір приєднання може бути змінений або розірваний на вимогу сторони, яка приєдналася, якщо:

- а) вона позбавляється прав, які звичайно мала;
- б) договір виключає чи обмежує відповідальність другої сторони за порушення зобов'язання;
- в) договір містить умови, явно обтяжливі для сторони, яка приєдналася;
- г) усі відповіді вірні.

7. Договір, сторони якого зобов'язуються протягом певного строку (у певний термін) укласти договір в майбутньому на визначених умовах, називається:

- а) основним;
- б) попереднім;
- в) договором про наміри;
- г) договором на користь третьої особи.

8. У якій формі має бути укладений попередній договір?

- а) в усній формі;
- б) у нотаріально посвідченій формі;
- в) у формі, встановленій для основного договору, а якщо форма основного договору не встановлена, - у письмовій формі;
- г) у формі, встановленій для основного договору, а якщо форма основного договору не встановлена, - в усній формі.

9. Оферта - це:

- а) пропозиція укласти договір;
- б) прийняття пропозиції укласти договір;
- в) відмова від пропозиції укласти договір;
- г) строк для відповіді на пропозицію укласти договір.

10. Акцепт - це:

- а) пропозиція розірвати договір;
- б) прийняття пропозиції укласти договір;
- в) пропозиція змінити умови договору;
- г) пропозиція укласти договір.

11. Умови, без погодження яких договір не вважається укладеним, називаються:

- а) законними;
- б) звичайними;
- в) додатковими;
- г) істотними.

12. Умови договору, що передбачені нормативними актами, називаються:

- а) обов'язковими;
- б) випадковими;
- в) звичайними;
- г) додатковими.

13. Умови, які, як правило, не передбачаються даним видом договору, але можуть бути встановлені за погодженням сторін, або умов, які за погодженням сторін встановлюються у відступ від положень диспозитивної сторони, називаються:

- а) законними;
- б) випадковими;
- в) звичайними;
- г) істотними.

14. Місцем укладення договору є:

- а) місце проживання фізичної особи або місцезнаходження юридичної особи, яка зробила пропозицію укласти договір, якщо інше не встановлено договором;
- б) місце проживання фізичної особи або місцезнаходження юридичної особи, яка дала згоду укласти договір;
- в) місце підписання договору;
- г) місце проживання фізичної особи або місцезнаходження юридичної особи, яка зробила пропозицію укласти договір.

15. Які умови повинна містити оферта?

- а) істотні умови договору;
- б) має виражати намір особи укласти у майбутньому договір;
- в) істотні та звичайні умови;
- г) істотні умови договору та має бути адресована конкретній особі.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Приїхавши у відрядження до м. Одеса, Васичкін вирішив зняти номер у готелі «Парус». В готелі йому запропонували заповнити формуляр розробленого договору, але він відмовився і запропонував виключити з формуляру деякі умови, які він вважав зайвими. Адміністратор готелю пояснив, що вони не можуть змінювати умови договору для кожного гостя готелю, тому Васичкін може зняти номер лише на умовах, вказаних в формулярі договору. Васичкін не погодився, вказавши, що оскільки готель

публічно пропонує свої послуги, то і договір повинен бути публічним. Договір запропонований готелем будь-яким чином прав Васичкіна не порушував і містив умови, звичайні для договорів такого виду.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Який вид зобов'язання виник між Васичкіним і готелем?
2. Що є підставою виникнення даного зобов'язання?
3. Класифікуйте даний договір.
4. Чи правомірні заперечення Васичкіна?

Завдання 2.

Власник собаки породи лабрадор Дзюбенко домовився із своїм сусідом Нестеренком про те, що він продасть йому одного із цуценят, які народились у його собаки, як тільки цуценяті виповниться 2 місяці. Свою домовленість вони оформили письмово. Нестеренко в рахунок майбутньої оплати сплатив за щеплення цуценят. Протягом цих двох місяців Нестеренко придбав інвентар і корм для собаки. Через два місяці Дзюбенко відмовився продати щеня, мотивуючи це тим, що собака народила всього двох цуценят, з яких одного він бажає залишити собі, а другого пообіцяв подарувати тещі. Нестеренко звернувся до суду із позовом про відшкодування зроблених витрат.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Що є підставою виникнення цивільних правовідносин?
2. Охарактеризуйте договір між Дзюбенко та Нестеренко.
3. Який зміст даного правовідношення?
4. Чи правомірні вимоги Нестеренко?

Завдання 3.

Іванов запропонував Сизову придбати у нього дорогоцінну каблучку за 10000 грн. Сизов знав, що справжня ціна цієї каблучки 50000 грн, однак. у зв'язку з тим, що йому терміново були потрібні гроші, він погодився продати каблучку за запропонованою Івановим ціною. Іванов сплатив гроші одразу після отримання від Сизова каблучки. Через місяць після цього Сизов звернувся до Іванова з вимогою доплатити 30000 гр. або повернути в обмін на гроші каблучку, оскільки він знайшов особу, яка згодна купити каблучку за 50000 гр.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини, статті ЦК.

1. Чи уклали Сизов та Іванов договір?
2. Як встановлюється ціна в договорі?
3. Чи допускається зміна ціни в договорі після його виконання?
4. Чи змінилася б ситуація, якщо б зміна ціни була б запропонована до виконання договору, але після його укладення?

Завдання 4.

Подружжя Ібрагімових вирішили розірвати шлюб та склали письмову угоду про те, що Ібрагімов не буде претендувати на поділ квартири, виїде з м. Дніпра і буде постійно проживати зі своєю матір'ю в іншому місті. Ібрагімова, зі своєї сторони, зобов'язалась не вступати в новий шлюб до закінчення інституту їх донькою-студенткою першого курсу. За підтвердженням досягнутої угоди Ібрагімови звернулися до нотаріуса. Останній відмовився посвідчити згоду, яка на його думку, суперечить законодавству.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини, статті ЦК.

1. Вирішить ситуацію.
2. Чи правий нотаріус?

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

503/614/17

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із трудових правовідносин; Спори, що виникають із трудових правовідносин про виплату заробітної плати.

Надіслано судом: не визначено. Зареєстровано: не визначено. Оприлюднено: не визначено.

Кодимський районний суд Одеської області

Справа № 503/614/17

2/503/415/17

Р І Ш Е Н Н Я

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

(заочне)

06.06.2017 року
області

м. Кодима Одеської

Кодимський районний суд Одеської області в складі:

головуючого - судді Гури А.І.
при секретарі Поліковській О.І.

особи, які приймають участь у справі: позивач ОСОБА_1

відповідач ДП "Писарівський спиртзавод "

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м.Кодима Одеської області цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до державного підприємства «Писарівський спиртзавод» про стягнення винагороди за цивільно-правовою угодою,

ВСТАНОВИВ:

06 квітня 2017 року ОСОБА_1 звернулася до Кодимського районного суду Одеської області з позовом до державного підприємства «Писарівський спиртзавод» про стягнення винагороди за цивільно-правовою угодою.

В позовній заяві позивач вказала, що на підставі цивільно-правової угоди від 26 грудня 2013 року працювала в ДП «Писарівський спиртзавод» на посаді охоронника.

Відповідно до укладеного цивільно-правового договору відповідач зобов'язався сплачувати їй щомісяця за надані послуги охоронника винагороду в сумі 1218 грн.

Однак, всупереч вказаного договору відповідач не виплатив їй винагороду за період з липня по грудень 2016 року в сумі 7124 грн.25 коп.

У зв'язку з цим просила стягнути з відповідача винагороду по цивільно-правовому договору від 26 грудня 2013 року в сумі 7124 грн.25 коп.

В судове засідання позивач не з'явилась, але надала заяву про розгляд справи без неї. Свій позов підтримала та просила його задовольнити в повному обсязі.

Представник відповідача в судове засідання не з'явився, про причини неявки суд не повідомив. Відповідно до ч. 5 ст. 74 ЦПК України судове повідомлення вручене належним чином.

У зв'язку з цим, у відповідності з вимогами ч.2 ст.158, ч.2 ст.197 та ст.ст.224-226 ЦПК України суд вважає можливим розглянути вказану цивільну справу без участі сторін та без фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу, ухваливши у справі заочне рішення.

Дослідивши надані сторонами письмові докази, суд вважає можливим позов задовольнити з таких підстав.

Відповідно до ст.10 ЦПК України цивільне судочинство здійснюється на засадах змагальності сторін.

Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, мають рівні права щодо подання доказів, їх дослідження та доведення перед судом їх переконливості. Кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

Відповідно до ст.11 ЦПК України суд розглядає цивільні справи не інакше як за зверненням фізичних чи юридичних осіб, поданим відповідно до цього Кодексу, в межах заявлених ними вимог і на підставі доказів сторін та інших осіб, які беруть участь у справі.

Судом встановлено, що 26 грудня 2013 року між ДП «Писарівський спиртзавод» та позивачем ОСОБА_1 строком до 26 грудня 2015 року укладено цивільно-правовий договір, за умовами якого ОСОБА_1, як виконавець, виконує роботу на свій ризик, самостійно організовує виконання роботи, не підпадає під дію внутрішнього трудового розпорядку, не має права на одержання допомоги із соціального страхування, не сплачує страхові внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (п.1.1 договору).

Стаття 626 ЦК України визначає загальне поняття цивільно-правового договору, яким є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Поняття трудового договору міститься у ст.21 КЗпП України, відповідно до якої трудовим договором є угода між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, з дотриманням внутрішнього трудового розпорядку, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язуються виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін.

В пункті 2.1 укладеного сторонами договору зазначено, що за виконану роботу виконавець отримує винагороду, яка не є заробітною платою, в розумінні ст.1 Закону України «Про оплату праці» від 24.03.1995 року №108/95-ВР.

Отже, між сторонами виникли цивільно-правові відносини, відтак грошові кошти, що підлягають стягненню з відповідача є не заробітною платою, а є винагородою за цивільно-правовою угодою.

Відповідно до ст.526 ЦК України, зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору.

Відповідно до ст.626 ЦК України, договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Відповідно до ст.629 ЦК України, договір є обов'язковим для виконання сторонами.

Згідно ст.901 ЦК України за договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійсненні певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцю зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором.

З матеріалів справи вбачається, що згідно з цивільно-правовим договором від 26 грудня 2013 року, укладеним між ДП «Писарівський спиртзавод» (замовник) та ОСОБА_1 (виконавець), замовник доручив, а виконавець взяла на себе зобов'язання виконати певну роботу, зокрема надати послуги охоронника.

Згідно з п.п.1.2 договору від 26 грудня 2013 року замовник зобов'язався забезпечити виконавця усім необхідним для виконання роботи, передбаченої цим договором.

Згідно з п.п.2.1 та 2.2 договору за виконану роботу замовник сплачує виконавцеві винагороду за домовленістю у розмірі 1218 грн.

Згідно з п.1.1 договору термін дії договору - з 26 грудня 2013 року по 26 грудня 2015 року.

Відповідно до додаткової угоди №2 від 25 грудня 2015 року термін дії цивільно-правового договору від 26 грудня 2013 року продовжено до 31 грудня 2016 року.

Згідно з актами здавання - приймання виконаної роботи від 29 липня 2016 року, 31 серпня 2016 року, 30 вересня 2016 року, 31 жовтня 2016 року, 30 листопада 2016 року, 31 грудня 2016 року роботи згідно з цивільно-правовим договором від 26 грудня 2013 року виконано якісно і в повному обсязі.

Судом встановлено, що за умовами укладених між ДП «Писарівський спиртзавод» та ОСОБА_1 цивільно-правового договору від 26 грудня 2013 року та додаткової угоди №2 від 25 грудня 2015 року, позивач як виконавець взяла на себе виконання певної роботи, а саме: виконання роботи охоронця, а відповідач повинен забезпечити її усім необхідним для виконання вказаної роботи та виплатити винагороду у розмірі визначеному у акті-прийманні виконаних робіт та в строки встановлені договором.

Позивач виконала свої зобов'язання належним чином відповідно до умов цивільно-правового договору від 26 грудня 2013 року, а відповідач свої обов'язки належним чином не виконав, оскільки роботу прийняв, про що свідчать акти здавання - приймання виконаної роботи за цивільно-правовими договорами від 29 липня 2016 року, 31 серпня 2016 року, 30 вересня 2016 року, 31 жовтня 2016 року, 30 листопада 2016 року, 31 грудня 2016 року, але винагороду позивачу за виконану роботу не сплатив, про що свідчить довідка про заборгованість, надана відповідачем.

Виходячи з викладеного, суд вважає, що вимога позивача про стягнення з відповідача винагороди за цивільно-правовим договором від 26 грудня 2013 року підлягає задоволенню в повному обсязі.

Окрім цього, відповідно до ч.1 ст.88 ЦПК України стороні, на користь якої ухвалено рішення, суд присуджує з другої сторони понесені нею і документально підтверджені судові витрати. Якщо позов задоволено частково, судові витрати присуджуються позивачеві пропорційно до розміру задоволених позовних вимог, а відповідачеві - пропорційно до тієї частини позовних вимог, у задоволенні яких позивачеві відмовлено.

Понесення позивачем судових витрат підтверджується квитанцією №14 від 06 квітня 2017 року про сплату судового збору в сумі 640 грн., які підлягають стягненню з відповідача на користь позивача.

На підставі ст.ст. 526, 626, 629, 837 ЦК України, керуючись ст.ст. 10, 11, 60, 88, 174, 208, 209, 212-215, 224-226 ЦПК України, суд -

В И Р І Ш И В:

Позов ОСОБА_1 до державного підприємства «Писарівський спиртзавод» про стягнення винагороди за цивільно-правовою угодою задовольнити.

Стягнути з державного підприємства «Писарівський спиртзавод» на користь ОСОБА_1 винагороду за цивільно-правовим договором від 26 грудня 2013 року за період з липня 2016 року по грудень 2016 року в сумі 7124 (сім тисяч сто двадцять чотири) грн. 25 коп.

Стягнути з Державного підприємства «Писарівський спиртзавод» на користь ОСОБА_1 судовий збір у сумі 640 грн.

Заява про перегляд заочного рішення може бути подана відповідачем до Кодимського районного суду Одеської області протягом десяти днів з дня отримання його копії.

Позивач вправі оскаржити заочне рішення шляхом подачі до апеляційного суду Одеської області через Кодимський районний суд апеляційної скарги протягом десяти днів з дня отримання його копії.

Суддя

Гура А.І.

ТЕМА 13. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ

ГЛОСАРІЙ

Асортимент – набір різних груп, видів і сортів товарів, об'єднані за споживчою, торговою або виробничою ознакою, які реалізуються суб'єктом господарювання на об'єкти торгівлі; склад і співвідношення окремих видів продукції підприємства, галузі виробництва або групи товарів.

Гарантійний строк – це строк (встановлений законодавством, а у випадку його відсутності – договором), протягом якого виробник, виконавець чи продавець гарантує нормальну роботу товару, роботи чи послуги; а також бере на себе зобов'язання про здійснення безоплатного ремонту або заміни відповідної продукції у зв'язку з введенням її в обіг, в тому числі комплектуючих виробів.

Договір купівлі-продажу – договір, за яким продавець зобов'язується передати майно у власність покупцеві, а покупець зобов'язується прийняти майно і сплатити за нього певну грошову суму.

Кількість товару – встановлюється у договорі купівлі-продажу у відповідних одиницях виміру або грошовому вираженні, а умова щодо кількості товару може бути погоджена встановленням у договорі купівлі-продажу порядку визначення цієї кількості.

Комплект товару – це узгоджений сторонами набір окремих товарів, не обумовлений єдністю їх застосування.

Комплектність товару – це така єдність складових частин виробу, яка забезпечує можливість використання його за прямим призначенням, а в спеціально передбачених випадках - також і можливість належного догляду за ним, його зберігання та ремонту.

Предмет договору купівлі-продажу – товар, який є у продавця на момент укладення договору або буде створений (придбаний, набутий) продавцем у майбутньому.

Сторони договору купівлі-продажу – продавець і покупець.

Строк придатності – строк, зі спливом якого товар вважається непридатним для використання за призначенням (строк придатності).

Істотні умови договору купівлі-продажу є предмет і ціна.

Термін придатності – це термін, встановлений виробником товару, протягом якого органолептичні, фізико-хімічні, медико-біологічні та інші показники товару в разі дотримання відповідних умов зберігання повинні відповідати вимогам нормативних документів.

Товарний асортимент – це підбір або набір різноманітних товарів, об'єднаних певною споживчою, торговою або виробничою ознакою.

Ціна – фундаментальна економічна категорія, яка означає кількість грошей, за яку продавець згоден продати, а покупець готовий купити одиницю товару (певної цінності, в т.ч. нематеріальної, наприклад, знання).

Якість товару – це сукупність його властивостей і характеристик, які додають йому здатність задовольняти обумовлені або передбачувані потреби покупця.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКони:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Міжнародна конвенція про морські застави та іпотеки 1993 р.: Міжнародний документ від 06.05.1993 р.
3. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року: Міжнародний документ від 11.04.1980.
4. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
5. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV
6. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII
7. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.1998 року № XIV
8. Про житлово-комунальні послуги: Закон України від 24.06.2004 № 1875-IV
9. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 № 265/95-ВР
10. Про зерно та ринок зерна в Україні: Закон України від 04.07.2002 № 37-IV
11. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів: Закон України від 19.12.1995 № 481/95-ВР
12. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III
13. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних: Закон України від 23.03.2000 № 1587-III
14. Про оптові ринки сільськогосподарської продукції: Закон України від 25.06.2009 № 1561-VI

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. **Договір купівлі-продажу - це договір про:**
 - а) відплатну передачу майна у власність;
 - б) відплатну передачу майна у користування;
 - в) здійснення юридичних або фактичних дій;

г) безвідплатну передачу майна у власність.

2. Договір купівлі-продажу є договором:

- а) публічним;
- б) консенсуальним;
- в) організаційним;
- г) установчим.

3. Істотними умовами договору купівлі-продажу є умови про:

- а) предмет, ціну та строк;
- б) місце і спосіб виконання;
- в) предмет та ціну;
- г) предмет та строк.

4. Предметом договору купівлі-продажу не може бути:

- а) товар, який є у продавця на момент укладення договору або буде створений продавцем у майбутньому;
- б) право вимоги, якщо вимога має особистий характер;
- в) майнове право;
- г) цінний папір.

5. Право продажу товару, крім випадків примусового продажу та інших випадків встановлених законом, належить:

- а) продавцю товару;
- б) володільцеві товару;
- в) власникові товару;
- г) покупцю товару.

6. До вимог у зв'язку з недоліками проданого товару застосовується позовна давність:

- а) п'ять років;
- б) три роки;
- в) два роки;
- г) один рік.

7. Якщо договір купівлі-продажу не дає змоги визначити строк виконання продавцем обов'язку передати товар покупцю, то продавець зобов'язаний викопати це з дня пред'явлення покупцем вимоги про його виконання протягом:

- а) тридцяти днів;
- б) п'ятнадцяти днів;
- в) десяти днів;
- г) семи днів.

8. Покупець, якому переданий товар неналежної якості, має право вимагати від продавця за своїм вибором:

- а) пропорційного зменшення ціни;
- б) безоплатного усунення недоліків товару в розумний строк;
- в) відшкодування витрат на усунення недоліків товару;
- г) усі відповіді вірні.

9. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження товару переходить до покупця з моменту:

- а) укладення договору купівлі-продажу;
- б) коли продавець виконав свій обов'язок з передання товару покупцю;
- в) оплати вартості товару покупцем;
- г) коли оплачений товар залишений у продавця для маркування.

10. Уразі вилучення за рішенням суду товару у покупця на користь третьої особи на підставах, що виникли до продажу товару, продавець має відшкодувати покупцеві завдані йому збитки, якщо покупець:

- а) знав або повинен був знати про наявність цих підстав;
- б) знав про наявність цих підстав;
- в) не знав або не міг знати про наявність цих підстав;
- г) не міг знати про наявність цих підстав.

11. Істотними умовами договору про продаж товару в кредит з умовою про розстрочення платежу є:

- а) ціна товару, строки і розміри платежів;
- б) ціна товару, порядок, строки і розміри платежів;
- в) порядок, строки і розміри платежів;
- г) ціна товару, порядок і строки платежів.

12. Гарантійний строк починається з моменту:

- а) укладення договору купівлі-продажу покупця з продавцем;
- б) оплати вартості товару покупцем;
- в) передання товару покупцеві;
- г) початку використання покупцем придбаного товару.

13. Гарантування продавцем протягом певного часу відповідності товарів певним вимогам, зазначеним у договорі купівлі-продажу або нормативних документах є:

- а) строком служби;
- б) строком виявлення недоліків;
- в) гарантійним строком;
- г) строком придатності.

14. Сукупність властивостей і характеристик, які відображають рівень новизни, надійність, довговічність, економічність продукції (товарів) та зумовлюють її здатність задовольнити відповідно до свого призначення потреби споживачів - це:

- а) комплектність товару;
- б) якість товару;
- в) комплект товару;
- г) асортимент товару.

15. Якщо продавець передав покупцеві меншу кількість товару, ніж це встановлено договором купівлі-продажу, покупець має право:

- а) вимагати передання кількості товару, якої не вистачає;
- б) відмовитися від переданого товару;
- в) не оплачувати переданий товар;
- г) усі відповіді вірні.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Косточкін у кінологічному клубі купив у Козлова дві собаки породи мопс. При їх продажу Козлов запевнив, що вони абсолютно здорові, і на підтвердження цього пред'явив довідку ветеринарного лікаря. Через декілька днів Косточкін помітив, що одна собака погано їсть. Ветеринарним лікарем було встановлено, що вона хворіє на чумку.

Косточкін звернувся з позовом до суду з вимогою стягнути з відповідача вартість собаки, лікування, а також вартість корму. Суд позов Косточкіна задовольнив у повному обсязі. В апеляційній скарзі Козлов просив врахувати те, що коли собаки знаходилися у Косточкіна, то він звертався для лікування собак не до того лікаря, який був рекомендований кінологічним клубом, також, на його думку, спірним є правильність стягнення вартості корму.

Питання: Відповіді потрібно давати з посилання на відповідні частини та статті ЦК України.

1. Чи правильне рішення виніс суд?
2. Чи є докази Козлова обґрунтованими, і як повинна вирішити цю справу апеляційна інстанція?

Завдання 2.

У зв'язку з відрядженням за кордон Курбанов вирішив продати меблі (комп'ютерний стіл, 2 крісла, шафу), книги, три люстри та кухонний гарнітур. Волков домовився, що купить все, окрім кухонного гарнітуру, але

забрати речі він зможе лише через тиждень (після закінчення ремонту в його новій квартирі). Волков наполягав на оформленні договору в письмовій формі. У договорі сторони зазначили, що Волков стає власником придбаних речей з моменту укладання договору. Волков, крім укладання договору, передав Курбанову завдаток в сумі 3000 грн., а решту пообіцяв сплатити, коли забере всі речі, тобто через тиждень. В обумовлений строк Волков не з'явився через хворобу. Через 2 доби, внаслідок необережного використання праски дванадцятирічним сином Курбанова в кімнаті, де знаходилися речі, виникла пожежа. Всі речі, крім шафи стали непридатними для використання.

Довідавшись про те, що сталося, Волков звернувся до Курбанова з вимогою про повернення завдатку. Курбанов у свою чергу вважав, що Волков повинен заплатити йому всю суму, оскільки він став власником речей з моменту укладення договору.

Питання: Відповіді потрібно давати з посилання на відповідні частини та статті ЦК України.

1. Як вирішити спір?

3.

Завдання 3.

Лисова придбала продукти у продовольчому магазині 18 жовтня 2016 року. Роздивляючись придбане вона звернула увагу на те, що термін реалізації масла скінчився 15 жовтня 2016 року. Лисова звернулася до адміністрації магазину з вимогою повернути їй гроші за три пачки придбаного масла.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. Яку відповідальність несе магазин за продаж недоброякісної продовольчої продукції?

2. Яке рішення повинен прийняти суд?

3. При яких обставинах Лисовій може бути відмовлено в позові?

Завдання 4.

Натанова 20 грудня 2015 року придбала в магазині сукню та туфлі для новорічного корпоративу. Вдома, примірявши туфлі та сукню, вона з'ясувала, що вони не пасують один до одного, тому вона вирішила обміняти сукню на інший товар, і після цього більше її не одягала. 25 грудня, повертаючись з вечірки, вона спіткнулася на сходах, а вдома побачила, що у нових туфель зламався каблук. 27 грудня Натанова зайшла в магазин, де купувала речі та попросила обміняти їй сукню та повернути гроші за неякісні туфлі. Адміністратор магазину обміняти сукню не погодився, мотивуючи це тим, що Натанова сама її обирала, бачила і колір, і модель, тому підстав для обміну немає, тим більше що дефекти на сукні також відсутні. Щодо туфель, то адміністратор вказала, що політика керівництва магазину така, що за товар з недоліками гроші покупцям не повертаються, але їх можна обміняти на іншу пару.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. Чи може Натанова обміняти сукню через те, що їй не подобається фасон і сукня не підходить до туфель?
2. Яким нормативний акт регулює порядок обміну непродовольчих товарів?
3. Які права має покупець у випадку продажу товару з недоліками?
4. Наскільки обґрунтованими є заперечення адміністратора магазину?

ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

ДОГОВІР

купівлі-продажу

м. _____ "___" _____ 200__ р.
_____ (найменування підприємства, кооперативу, організації), іменоване надалі "Продавець" в особі _____ (посада, П.І.П.), що діє на підставі _____ з одного боку, і _____, іменоване надалі "Покупець" в особі _____ (посада, П.І.П.), що діє на підставі _____ з іншого боку, уклали даний Договір про наступне:

1. Предмет договору.

1.1. Продавець зобов'язується передати у власність (повне господарське відання), а Покупець належним чином прийняти і оплатити наступний товар:

1.1.1. Найменування (із вказівкою виготовлювача) _____.

1.1.2. Одиниця виміру _____.

1.1.3. Ціна за одиницю _____.

1.1.4. Кількість _____.

1.1.5. а) вартість всієї партії товару _____ (прописом),

б) податок на додану вартість _____

в) разом до сплати _____ (прописом) _____.

1.1.6. Якість і комплектність (дата виготовлення, стандарт, ТУ і т.п.) _____.

1.1.7. Гарантійний строк (із вказівкою виду: експлуатації, зберігання, придатності) _____

2. Умови поставки й розрахунків за товар

2.1. Строк поставки _____ днів з моменту _____ (укладання Договору, оплати й ін. умови)

Продавець _____ (має, не має) право на дострокову поставку.

2.2. Вид транспорту й базис поставки _____.

2.3. Упакування (тара) і маркування (опис або посилання на стандарт,

ТУ) _____.

- 2.4. Строк, порядок і форма розрахунків _____.
- 2.4.1. Строк оплати _____ днів від дня _____.
- 2.4.2. Порядок оплати (попередня оплата, наступна, у момент одержання товару, телеграфна або поштова) _____.
- 2.4.3. Форма оплати (платіжна вимога, платіжне доручення, акредитив, чек, платіжна вимога-доручення) _____.
- Податок на додану вартість повинен бути показаний окремим рядком у платіжних документах. У всьому іншому, що не передбачено даним пунктом, сторони керуються Інструкцією про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті.
- 2.5. При попередній оплаті Покупець зобов'язаний у триденний строк з моменту оплати вручити Продавцеві завірену банком копію платіжного документа або сповістити його телеграмою з повідомленням. При невиконанні Покупцем вимог даного пункту Договору, Продавець вправі після закінчення _____ днів з моменту підписання договору реалізувати товар і розірвати даний Договір.
- 2.6. _____ (додаткові умови).

3. Гарантії виконання зобов'язань і відповідальність сторін

- 3.1. Під час підписання Договору сторони обмінюються гарантіями поставки і оплати праці.
- 3.1.1. Гарантії покупця _____.
- 3.1.2. Гарантії продавця _____.
- 3.2. За прострочення поставки або недопоставку товару Продавець сплачує Покупцеві пеню в розмірі _____ відсотків вартості непоставленого в строк товару за кожний день прострочення.
- 3.3. За необґрунтовану відмову або ухилення від оплати товару (у тому числі при попередній оплаті) Покупець сплачує Продавцеві штраф у розмірі _____ відсотків суми, від оплати якої він відмовився або ухилився.
- 3.4. При несвоєчасній оплаті товару (у тому числі при попередній оплаті) Покупець сплачує Продавцеві пеню в розмірі _____ відсотків суми простроченого платежу за кожний день прострочення.
- 3.5. За невибрання товару у встановлений строк (при самовивозі зі складу Продавця) Покупець сплачує Продавцеві неустойку в розмірі _____ відсотків вартості невибраного в строк товару, а також відшкодовує Продавцеві збитки, пов'язані зі зберіганням товару, у розмірі _____ відсотків вартості товару за кожний день прострочення, але не більше _____ відсотків.
- 3.6. При відмові Покупця (повністю або частково) від прийняття й оплати передбачених Договором товарів (продукції) він відшкодовує Продавцю виниклі у зв'язку із цим збитки в розмірі _____ відсотків вартості товарів (продукції).
- 3.7. _____ (додаткові санкції).

3.8. Сторони прикладають максимальні зусилля, щоб усунути виникаючі розбіжності винятково шляхом переговорів. При неможливості усунення розбіжностей шляхом переговорів, сторони звертаються в суд.

4. Інші умови

4.1. Сторони не несуть відповідальності, передбаченої в п. 3.2-3.7 Договору, якщо неможливість виконання ними умов Договору наступила в силу форс-мажорних обставин, у т.ч. _____.

4.2. Інші умови на розсуду сторін: _____.

4.3. У всьому, що не передбачено Договором, сторони керуються діючим законодавством.

4.4. _____ (на розсуду сторін).

5. Заключні умови

5.1. Договір може бути змінений, розірваний, визнаний недійсним тільки на підставі чинного законодавства.

5.2. Всі зміни, доповнення до Договору дійсні лише в тому випадку, якщо вони оформлені в письмовій формі й підписані обома сторонами.

5.3. Заголовки статей призначені для зручності користування текстом, а тому вони не будуть прийматися в увагу при тлумаченні даного Договору.

5.4. Даний Договір встановлює і відображає всі договірні умови й порозуміння між сторонами, що беруть участь у даному Договорі, у відношенні всіх згаданих тут питань, при цьому всі попередні переговори між сторонами, якщо такі були, втрачають силу.

5.5. Підписаний Договір набирає чинності з " " _____ 200__р. і діє до " " _____ 200__р. або повного його виконання.

6. Юридичні адреси й підписи сторін

6.1. У випадку зміни юридичної адреси або обслуговуючого банку, сторони зобов'язані в _____-денний строк повідомити про це один одного.

6.2. Реквізити сторін.

6.2.1. Продавець _____.

6.2.2. Покупець _____.

6.2.3. Підписи сторін:

Продавець

Покупець

М. П.

М. П.

До _____ районного суду

Адреса _____

Позивач: Особа 1

Адреса _____

Відповідач: Особа 2

Адреса _____

Ціна позову: _____ грн.

ПОЗОВНА ЗАЯВА

про розірвання договору купівлі-продажу, стягнення сплаченої за товар грошової суми та відшкодування моральної шкоди

23.05.2017 року я купила в магазині «Світанок» по вул. _____ у м. _____, який належить приватному підприємцю _____, шкіряні жіночі туфлі чорного коліру, вартістю _____ гривень.

На підтвердження договору купівлі-продажу продавець видав мені товарний чек у якому зазначив гарантійний строк їх експлуатації тривалістю в один місяць.

04.06.2017 року, під час повернення з роботи до дому, підошва на одному із куплених мною туфель тріснула, і вони стали непридатними для використання.

У зв'язку з цим я звернулася до відповідача і попросила прийняти від мене неякісний товар, а мені повернути сплачені гроші. Однак він відмовився.

Вважаю його дії незаконними з наступних підстав.

У відповідності з п. 4 ч. 1 ст. 708 Цивільного кодексу України у разі виявлення покупцем протягом гарантійного строку недоліків, не застережених продавцем, покупець має право відмовитися від договору і вимагати повернення сплаченої за товар грошової суми, а продавець згідно з ч. 3 ст. 14 Закону України «Про захист прав споживачів» зобов'язаний прийняти товар неналежної якості у споживача і задовольнити його вимоги. Незаконними діями відповідача мені було завдано моральну шкоду, яку я оцінюю в _____ гр. Вона полягає у душевних стражданнях, яких я зазнала внаслідок порушення моїх прав.

У відповідності із ст. 24 Закону України «Про захист прав споживачів» споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їх прав.

На підставі викладеного й у відповідності із ст. ст. 16, 23, ч. 1, 2 ст. 698, п. 4 ч. 1 ст. 708, ч. 1 ст. 1167 ЦК України, ст. 3, п. „а” ч. 1, ч. 3 ст. 14, ст. 24 Закону України „Про захист прав споживачів”, керуючись ч. 1 ст. 88 ЦПК України,

ПРОШУ

1. Розірвати договір купівлі-продажу шкіряних туфель, укладений 23.05.2017 року між мною і приватним підприємцем Особою 2.
2. Стягнути з приватного підприємця Особи 2 на мою користь сплачені мною за туфлі гроші в сумі _____ гр.
3. Стягнути з відповідача на мою користь моральну шкоду в сумі _____ гр., завдану мені продажем товару неналежної якості.
4. Стягнути з відповідача на мою користь судові витрати.

Додатки:

1. Дві копії товарного чеку.
2. Квитанція про оплату витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи.
3. Копія квитанції про оплату витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи.
4. Копія позовної заяви.

Дата

підпис

Особа 1

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

2-562/11

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів купівлі-продажу.

Надіслано судом: **не визначено**. Зареєстровано: **02.02.2012**. Оприлюднено: **03.02.2012**.

Дата набрання законної сили: **30.10.2011**

Справа № 2-562/11

РІШЕННЯ

Іменем України

**"19" жовтня 2011 р. СОЛОНЯНСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ у складі:**

головуючого судді Слоквенка Г.П.,

при секретарі Короті Л.С.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду в смт. Солоне цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2, Солонянської селищної ради Солонянського району Дніпропетровської області про визнання договору купівлі-продажу дійсним та визнання права на домоволодіння,

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернувся до суду з позовом до відповідачів про визнання договору купівлі-продажу дійсним та визнання права на домоволодіння.

На обґрунтування своїх вимог посилається на те, що на підставі угоди купівлі-продажу від 16 липня 2005 року, з відповідачем, він купив будинок за 5 тисяч гривень в АДРЕСА_1. Даний будинок зареєстрований на батька відповідача, ОСОБА_3, який помер в 1997 році та смерть якого не було зареєстровано. При вселенні у позивача з відповідачем була домовленість, що після належного оформлення спадщини вони повинні укласти договір купівлі-продажу спадкового будинку, але до цього часу спадщина не оформлена.

Прохав визнати дійсним договір купівлі продажу домоволодіння, розташованого в АДРЕСА_1, укладеного 16 липня 2005 року між ним та ОСОБА_2 та визнати за ним право власності на вищевказане домоволодіння.

В судовому засіданні позивач позовні вимоги підтримав повністю. Пояснив, що за домовленістю з ОСОБА_2, він придбав у нього будинок, який розташований за адресою: АДРЕСА_1, про що було укладено договір купівлі-продажу від 16 липня 2005 року. Даний будинок зареєстрований на батька відповідача, ОСОБА_3. З відповідачем у позивача була домовленість, що після належного оформлення спадщини вони повинні були укласти договір купівлі-продажу спадкового будинку, але до цього часу спадщина не оформлена.

Відповідач ОСОБА_2 та представник відповідача позов визнали та не заперечували проти визнання договору купівлі-продажу дійсним та визнання за позивачем права на домоволодіння. Відповідач зазначив, що не має можливості відповідач не має можливості укласти договір купівлі-продажу, оскільки втратив паспорт. До нотаріальної контори з метою отримання спадкового майна після померлого не звертався.

Представник відповідача Солонянської селищної ради у судове засідання не з'явився, надав до суду заяву, в якій просить слухати справу у його відсутність та заперечує щодо задоволення позову.

Представник третьої особи в судове засідання не з'явився. Згідно листа справу прохали розглядати в його відсутність.

Свідок ОСОБА_4, у судовому засіданні пояснив, що влітку 2005 року позивач у його присутності придбав у відповідача за 5 тисяч гривень будинок в АДРЕСА_1, про що між ними був укладений договір купівлі-продажу, в якому він також поставив свій підпис.

Свідок ОСОБА_5, судовому засіданні пояснив, що влітку 2005 року він був присутній при передачі позивачем 5-ти тисяч гривень відповідачеві за будинок. Вони склали договір купівлі продажу, в якому підписалися самі та підписався свідок.

Свідок ОСОБА_6 у судовому засіданні пояснив, що з 2004 року позивач почав підшукувати для купівлі будинок. У 2005 році він придбав будинок у ОСОБА_2 за 5 тисяч гривень. Зі слів позивача йому відомо, що існують певні проблеми з документами на будинок, оскільки позивач до даного часу не може належним чином оформити документи на придбане ним житло.

Суд, заслухавши пояснення сторін, дослідивши матеріали справи, приходять до висновку, що позов не підлягає задоволенню з наступних підстав. В судовому засіданні встановлено, що право власності на будинок відповідачеві не належить, а належить його померлому батьку, ОСОБА_3 (а.с.8). Спадок після померлого відповідач не оформляв продав не належно йому майно, спадок

відносно якого він не прийняв, та не оформив належним чином, тобто не маючи на це належних правових підстав.

Відповідно до ч. 4 ст. 203 ЦК України правочин має вчинятися у формі, встановленій законом, а ч. 1 ст. 205 ЦК України передбачає, що правочин може вчинятися усно або в письмовій формі. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом. Згідно ч.1 ст.207 ЦК України, правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах, у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони. Але згідно ч.2 ст.657 ЦК України, договір купівлі-продажу житлового будинку(квартири) або іншого нерухомого майна укладається у письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню (а.с.14). Тобто, сторонами при укладені угоди купівлі - продажу не були виконані вимоги закону, без яких зазначена угода не підлягає визнанню, як відповідача діючому законодавству. Наслідком невиконання цієї вимоги є недійсність договору.

Позивач обґрунтовує своє право на будинок наступними доказами: письмовим договором купівлі-продажу від 16 липня 2005 року (а.с.14) та розпискою про отримання грошей(а.с.17) та показами свідків. Але зазначені докази не можливо прийняти в якості належних, оскільки вони не підтверджують наявність підстав для визнання дійсним угоди купівлі-продажу та права власності за позивачем на будинок у розумінні ст. 657 ЦК України.

Таким чином, враховуючи вищенаведене, суд вважає необхідним відмовити у визнанні дійсними угоди купівлі продажу і визнані за позивачем права власності.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.205,207,657 ЦК України, ст.ст. 10,11,57,60,88,212,213,215 ЦПК України, суд

В И Р І Ш И В:

У задоволенні позову ОСОБА_1 до ОСОБА_2, Солонянської селищної ради Солонянського району Дніпропетровської області про визнання договору купівлі-продажу дійсним та визнання права на домоволодіння, відмовити.

Рішення може бути оскаржене до апеляційного суду Дніпропетровської області через районний суд шляхом подання протягом десяти днів з дня його проголошення апеляційної скарги. Особи, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні під час проголошення судового рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ: суддя

ТЕМА 14. ДОГОВІР ДАРУВАННЯ

ГЛОСАРІЙ

Відкладальна обставина – це обставина, що не дає можливості виконати договір дарування і тому його виконання переноситься на майбутнє; при цьому ці обставини повинні бути не вигаданими, а дійсно такими, що перешкоджали виконати договір дарування.

Дарувальник – той, хто дарує.

Дарунок – це річ, яку дарувальник за власним бажанням безкоштовно віддає у володіння іншої особи з метою задовольнити її вподобання.

Договір дарування – це договір за яким одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати в майбутньому другій стороні (обдаровуваному) безоплатно майно (дарунок) у власність.

Обдарованийий – той, кому дарують.

Предмет договору дарування – будь-яке майно (як індивідуально визначені речі, так і речі, визначені родовими ознаками), не вилучене з товарообороту і яке може бути у власності особи, якій воно дарується.

Сторони у договорі дарування – виступають дарувальник та обдарованийий.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКони:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Договір дарування – це договір про:

- а) перехід права власності;
- б) перехід права користування;
- в) перехід права розпорядження;
- г) перехід права володіння.

2. Сторонами договору дарування є:

- а) обдарованийий та дарувальник;
- б) жертвувач і дарувальник;
- в) дарувальник і обдарованийий;
- г) власник і обдарованийий.

3. Право власності на дарунок у обдарованого виникає:

- а) після спливу строку набувальної давності;
- б) з моменту підписання договору;
- в) з моменту прийняття дарунка;
- г) з моменту оприлюднення тексту договору.

4. Договір дарування, в якому одна сторона зобов'язується в майбутньому передати безоплатно другій стороні річ або майнове право є договором:

- а) консенсуальним;
- б) алеаторним;
- в) реальним;
- г) публічним.

5. Предметом договору дарування є:

- а) рухоме та нерухоме майно;
- б) рухоме майно та майнові права;
- в) рухоме та нерухоме майно, майнові права;
- г) права та обов'язки.

6. У простій письмовій формі укладається договір дарування:

- а) валютних цінностей на суму, яка перевищує п'ятдесятикратний розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян;
- б) майнового права та договір дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому;
- в) нерухомої речі;
- г) предметів особистого користування та побутового призначення.

7. Договір дарування валютних цінностей на суму, яка перевищує п'ятдесятикратний розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян укладається в:

- а) усній формі;
- б) простій письмовій формі;
- в) письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню;
- г) конклюдентній формі.

8. Дарувальник має право відмовитися від передання дарунка у майбутньому, якщо після укладення договору:

- а) стан здоров'я обдарованого змінився настільки, що користування річчю для нього стало б ускладненим;
- б) до дарувальника звернулись родичі обдарованого з проханням не дарувати останньому річ;
- в) майновий стан дарувальника істотно погіршився;
- г) майновий стан обдарованого істотно покращився.

9. Дарувальник має право вимагати розірвання договору дарування нерухомих речей чи іншого особливо цінного майна, якщо обдарований:

- а) вчинив злочин та знаходиться під слідством;
- б) умисно вчинив злочин проти життя, здоров'я, власності дарувальника, його батьків, дружини (чоловіка) або дітей;
- в) зник з сім'ї, в якій він жив та не залишив адреси свого місцезнаходження;
- г) розповсюджує відомості, що принижують честь та гідність дарувальника.

10. Спадкоємці дарувальника мають право вимагати розірвання договору дарування якщо:

- а) обдарований вчинив адміністративне правопорушення;
- б) обдарований умисно вчинив злочин проти життя, здоров'я, власності дарувальника;
- в) обдарований вчинив умисне вбивство дарувальника;
- г) обдарований вчинив умисне вбивство батьків, дружини (чоловіка) або дітей дарувальника.

11. До вимог про розірвання договору дарування застосовується позовна давність:

- а) у шість місяців;
- б) в один рік;
- в) у три роки;
- г) у п'ять років.

12. Якщо використання пожертви за призначенням виявилось неможливим, використання її за іншим призначенням можливе лише:

- а) за згодою жертвувача;
- б) за рішенням суду в разі смерті фізичної особи - жертвувача;
- в) за рішенням суду при ліквідації юридичної особи - жертвувача;
- г) усі відповіді вірні.

13. Чи має право обдарований за договором дарування з обов'язком передати дарунок в майбутньому відмовитись від дарунка?

- а) ні;
- б) так, в будь-який час;
- в) так, однак лише до прийняття дарунка;
- г) ні, якщо інше не передбачено договором.

14. Якщо обдарований порушить свій обов'язок щодо третьої особи, дарувальник має право:

- а) вимагати матеріальної компенсації;
- б) вимагати перезаключення договору на нових умовах;
- в) розірвати договір та вимагати повернення дарунка;
- г) перевести право власності на третю особу.

15. В якому випадку пожертвувач має право розірвати договір?

- а) якщо обдарований не прийняв пожертву;
- б) якщо пожертва використовується не за призначенням;
- в) якщо відсутня звітність про використання пожертви;
- г) такого права у нього немає.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Власник кішки породи британець Голота домовився із своїм сусідом Собакіним про те, що він продасть йому одного із кошенят, які народились у його кішки, як тільки кошеняті виповниться 2 місяці. Свою домовленість вони оформили письмово. Собакін в рахунок майбутньої оплати сплатив за щеплення кошенят та купував їм спеціальний корм. Через два місяці Голота відмовився продати кошеня, мотивуючи це тим, що кішка народила всього двох кошенят, і він вже знайшов покупців, які пропонують йому по 1 тис грн. за кожного kota. Собакін звернувся до суду із позовом про відшкодування зроблених витрат.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК.

1. Як повинен бути вирішений спір?

Завдання 2.

Лозова, перебуваючи у лікарні, подарувала своїй сестрі Сизовій свої золоті прикраси. Через тиждень Лозова померла, а її чоловік почав вимагати від Сизової повернення прикрас. Свою вимогу він мотивував тим, що його дружина не розуміла значення своїх дій під впливом лікарських засобів, які вона застосовувала, тим більше що, на його думку, договір дарування коштовних речей повинен бути нотаріально посвідченим. Сизова відмовилась повертати дорогоцінності. Тоді чоловік Лозової подав позов до суду з вимогою про розірвання договору дарування та повернення йому речей дружини.

Питання: відповіді давати з посиланнями на відповідні частини і ст.ст. ЦК.

1. Яке рішення повинен винести суд?

Завдання 3.

Капелюшна, яка є власницею будинку у передмісті, звернулася до нотаріальної контори з проханням посвідчити договір дарування, на підставі якого вона дарує свою частину будинку Івановій, а обдарована поступається на користь Капелюшної правом користування житловою площею в будинку державного житлового фонду.

Питання: відповіді давати з посиланнями на відповідні частини і ст.ст. ЦК.

1. Чи має право нотаріус посвідчити таку угоду?
2. Чи можливе укладання договору, якби обдарована поступалася правом власності на свій будинок?

Завдання 4.

Батько неповнолітнього Сергія пообіцяв йому подарувати дорогий мобільний телефон, якщо той закінчить навчальний рік на відмінно. По результатам навчального року батько виповнив свою обіцянку і подарував Сергієві мобільний телефон вартістю 10000 грн. Сергій, не попередивши батька, вирішив обміняти телефон на фотоапарат, який йому запропонував його друг неповнолітній Суворов. Батько Сергія дізнавшись про обмін, звернувся до Суворова з вимогою повернути телефон і забрати фотоапарат, оскільки він своєї згоди на обмін не давав. Суворов відмовився і пояснив, що наскільки йому відомо, телефон це подарунок, тобто власність Сергія і він сам має право їй розпоряджатись. При таких обставинах, як вважав Суворов, неповнолітній Сергій не потребує згоди батька на укладання угоди.

Питання: відповіді давати з посиланнями на відповідні частини і ст.ст. ЦК.

1. Хто правий у цьому спорі?
2. Чи зміниться рішення, якщо мати Сергія дасть згоду на обмін?

ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

ДОГОВІР дарування квартири

Місто _____, двадцять третього червня дві тисячі сімнадцятого року.

Попередньо ознайомлені з правовими наслідками недодержання при вчиненні правочинів вимог закону, усвідомлюючи природу цього правочину та значення своїх дій, перебуваючи при здоровому розумі та ясній пам'яті, діючи добровільно, за відсутності будь-якого примусу як фізичного, так і психічного: з однієї сторони – ПІБ _____ (надалі — **ДАРУВАЛЬНИК**), народилася в м. _____, _____ року, проживає в місті _____ на проспекті _____, ідентифікаційний номер _____, та з другої сторони – ПІБ _____ (надалі — **ОБДАРОВУВАНА**), народилася в м. _____ року, ідентифікаційний номер _____, проживає в місті _____ по вулиці _____, уклали цей договір про таке:

1. ДАРУВАЛЬНИК безоплатно передає у власність ОБДАРОВУВАНОЇ належну їй на праві приватної власності квартиру за №____ (____) в будинку за №____ (____), що на проспекті _____ в місті _____.
2. Документом, що **підтверджує право власності ДАРУВАЛЬНИКА** на відчужувану квартиру, є **Договір купівлі-продажу** квартири, посвідчений державним нотаріусом Першої Дніпровської державної нотаріальної контори року по реєстру за №____. Право власності ДАРУВАЛЬНИКА на квартиру зареєстроване в Комунальному підприємстві Дніпровське міське бюро технічної інвентаризації та реєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна _____ року у реєстровій книзі № _____ за реєстровим № _____.
3. Відповідно до правовстановлюючого документа — Договору купівлі-продажу квартири — відчужувана квартира складається з однієї кімнати жилою площею _____ (____) кв.м, загальна площа квартири складає _____ (____) кв.м.
4. Дарунок цей сторони оцінюють у _____ (____) гривень 00копійок.
5. Відповідно до даних, викладених в довідці-характеристиці, виданій Комунальним підприємством Дніпровське міське бюро технічної інвентаризації та реєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна _____ року за № _____, вартість відчужуваної квартири складає _____ (____) гривень 00 копійок, загальна площа квартири з урахуванням 50% площі лоджії складає _____ (____) кв.м.
6. За свідченням ДАРУВАЛЬНИКА відчужувана квартира на момент укладання цього договору нікому іншому не продана, не подарована, іншим способом не відчужена, під заставою, в тому числі податковою, заборонаю (арештом) не перебуває, судового спору щодо неї, а також прав у третіх осіб як в межах, так і за межами України немає, як внесок до статутного капіталу юридичних осіб не внесена.
7. Відсутність заборони відчуження квартири підтверджується довідкою, виданою приватним нотаріусом Дніпровського міського нотаріального округу ПІБ _____ року за № _____ та витягом з Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна за № _____ року.
8. Інформація про перебування відчужуваного за цим договором майна під податковою заставою в Державному реєстрі обтяжень рухомого майна про податкові застави відсутня, що підтверджується Витягом із зазначеного реєстру за № 1690433 від 23 листопада 2004 року.
9. ДАРУВАЛЬНИК та ОБДАРОВУВАНА стверджують, що однаково розуміють значення і умови цього договору та його правові наслідки, підтверджують дійсність намірів при його укладанні, а також те, що він не носить характеру фіктивного та удаваного правочину.
10. Сторони також стверджують, що не обмежені в праві укладати правочини, не визнані у встановленому порядку недієздатними повністю

- або частково, не страждають на захворювання, що перешкоджають усвідомленню ними суті цього договору.
11. Сторони розуміють, що за своєю природою договір дарування є безоплатним, а тому ДАРУВАЛЬНИК не має права вимагати від ОБДАРОВУВАНОЇ вчинення на його користь будь-яких дій майнового або немайнового характеру.
 12. Дарувальник стверджує, що йому невідомо про будь-які недоліки або особливі властивості предмета дарування, які могли б бути небезпечними для життя, здоров'я та майна Обдаровуваної.
 13. Всі витрати, пов'язані зі складанням цього договору та його нотаріальним посвідченням, сплачуються Обдаровуваною.
 14. Згідно ст.722 Цивільного кодексу України право власності Обдаровуваної на дарунок виникає з моменту його прийняття. В присутності нотаріуса Дарувальник передав Обдаровуваній ключі від квартири. Сторони усвідомлюють, що цим актом підтверджено передачу квартири Обдаровуваній.
 15. До укладення цього договору нотаріусом доведено до відома Обдаровуваної зміст заяви Дарувальника про те, що в шлюбі Дарувальник не перебуває, а квартира не є спільною сумісною власністю.
 16. Зі змістом ст.ст.182, 215-220, 225, 228-236, 717-728 Цивільного кодексу України, ст.ст.57, 59, 65 Сімейного кодексу України, вимогами пункту 13 правил користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями, затверджених постановою Кабінету Міністрів України 08 жовтня 1992 року за №572, сторони ознайомлені.
 17. Сторони стверджують, що зміст цього договору, зміст цього договору, зміст зазначених в пункті 16 статей Цивільного кодексу України та Сімейного кодексу України їм зрозумілий, питань, які залишилися б нез'ясованими і незрозумілими для них не має.
 18. Договір цей складено в трьох примірниках, один з яких призначається для зберігання у справах приватного нотаріуса Дніпровського міського нотаріального округу ПШБ____, а інші, викладені на бланках нотаріальних документів, призначаються для Дарувальника та Обдаровуваної.

ПІДПИСИ

Дарувальник: _____

Обдаровувана: _____

(Посвідчувальний напис нотаріуса)

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

641/3985/13-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів дарування.

Надіслано судом: не визначено. Зареєстровано: 20.03.2014. Оприлюднено: 24.03.2014.

Дата набрання законної сили: 27.03.2014

Провадження № 2/641/84/2014
ц

Справа № 641/3985/13-

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

17 березня 2014 року

Комінтернівський районний суд м. Харкова в складі:

головуючого судді - Чайка І.В.,

за участю секретаря- Алієвої І.О.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Харкові цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_3, третя особа - приватний нотаріус ХМНО ОСОБА_4 про визнання договору дарування недійсним ,

В С Т А Н О В И В:

ОСОБА_1 звернувся до суду з позовом до ОСОБА_3 про визнання договору дарування квартири АДРЕСА_1, посвідченого 04.03.2013 року приватним нотаріусом ХМНО ОСОБА_4 недійсним.

У судовому засіданні позивач та його представник позов підтримали та пояснили, що відповідачка є донькою позивача, та вони домовилися, що між ними буде укладено договір дарування належної позивачу квартири АДРЕСА_1 за умовою, що позивач та його дружина залишаться мешкати в квартирі до смерті, а після смерті останнього з них - позивача або його дружини, право власності на квартиру перейде до відповідачки. Оформленням документів у

нотаріуса займалася відповідачка. 04.03.2013 року батько з донькою прийшли до нотаріуса, який надав їм для ознайомлення договір дарування, до якого не було включено пункту про постійне мешкання до смерті позивача та його дружини в квартирі. За проханням ОСОБА_1 нотаріус включив п. 10 до договору. Зміст договору нотаріус йому не роз*яснив, Але, коли наступного дня позивач дома прочитав договір, то зрозумів, що в договір не включені істотні його умови, які були поставлені ним перед відповідачкою для укладення договору дарування - що перехід права власності до відповідачки відбудеться тільки після смерті позивача та його дружини. Позивач звернувся до доньки з проханням розірвати договір дарування квартири, але вона звинуватила його в тому, що він бажає залишити квартиру дружині, а його дружину в тому, що вона та її діти бажають заволодіти спірною квартирою. Відповідачка запевнила батька та його дружину в тім, що вона в квартирі мешкати не буде, а позивач з дружиною будуть мешкати в квартирі постійно до смерті. Позивач вважає, що зміст укладеного ним правочину суперечить ст. 203 ЦПК України, так як він суперечить вимогам закону. Відповідачка мешкає в Туреччині, де у неї сім*я. Вона зазначила позивачу, що коли приїде в Україну, то вони вирішать питання по квартирі. Відповідачка звернулася до приватного нотаріуса ОСОБА_4, який посвідчив її заяву, що вона сповіщає жінку позивача ОСОБА_5 що до суду та правоохоронних органів з питань її виселення або зняття з реєстраційного обліку зі спірної квартири звертатися не буде, а також не буде сама реєструватися в квартирі протягом її життя та життя батька. Позивач вважає, що він помилявся щодо обставин, які мають істотне значення при вчиненні правочину, тому укладений між ним та відповідачкою договір дарування повинно бути визнано недійсним.

Представник відповідача у судовому засіданні позов не визнала, та пояснила, що позивач - батько відповідачки наполягав на укладенні між ними договору дарування квартири АДРЕСА_1. Вони разом звернулися до нотаріуса, який роз*яснив їм про перехід права власності на квартиру на відповідачку з моменту укладення договору. Також нотаріус роз*яснив, що, якщо позивач бажає, щоб право власності на квартиру перейшло донці після його смерті, то треба укласти інший правочин. Але позивач наполягав саме на укладенні договору дарування, пояснюючи, що він бажає бути впевненим, що власницею квартири є саме донька. Одним побажанням, яке висунув позивач, було те, що б він та його дружина залишилися мешкати в квартирі до смерті. Оскільки таке бажання позивача не суперечило ч. 1 ст. 725 ЦК України, тому і було укладено договір дарування з встановленням обов'язку, та до договору включено п. 10, відповідно до якого позивач та його дружина мають право постійного проживання та реєстрації в подарованій квартирі. Домовленості між позивачем та відповідачем про те, що квартира переходить до відповідачки лише після смерті позивача та його дружини, не було. Позивач бажав укласти саме договір дарування, вчиняв дії щодо його укладення - отримав витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності на квартиру, замовив проведення оцінки квартири. Представник не заперечувала проти того, що витрати на

отримання документів для укладення договору дарування здійснювала відповідачка, так як батько посилався на тяжке матеріальне становище. Крім того, квартира, яку позивач подарував доньці, належала йому також на підставі договору дарування, тому він знав про природу такого правочину, як дарування, та про його наслідки.

Третя особа - приватний нотаріус ОСОБА_4 у судовому засіданні пояснив, що пом'яте і позивача і відповідачку, він посвідчував договір дарування, згідно якого позивач подарував відповідачці квартиру. Вони прийшли до нього разом і позивач просив укласти саме договір дарування. До посвідчення договору він перевіряв дієздатність сторін, встановив намір ОСОБА_1, який бужав укласти з донькою ОСОБА_3 саме договір дарування квартири, а не будь-який інший договір, роз'яснив сторонам правові наслідки укладання даного договору, надав договір для ознайомлення дарувальнику та обдарованому, після чого ОСОБА_1 попросив внести до договору пункт, яким встановлювалось, що зареєстровані в квартирі особи мають право постійної реєстрації та проживання в квартирі. За згодою сторін такий пункт було внесено до договору дарування. Інших зауважень до договору дарування ОСОБА_1 не висловлював. ОСОБА_1 та ОСОБА_3 власноруч підписали договір дарування. 07 березня 2013 року позивач та відповідачка повернулися до нотаріуса, та попросили посвідчити заяву за змістом якої донька-ОСОБА_3 гарантувала виконання п. 10 договору дарування про надання постійного проживання та реєстрації зареєстрованим на день підписання договору дарування особам, та сповіщала жінку позивача, що до суду та правоохоронних органів з питань її виселення або зняття її з реєстраційного обліку з квартири звертатися не буде. Вимоги про розірвання договору дарування позивач не висловлював. Нотаріус посвідчив таку заяву. Нотаріус вважає, що не має підстав для визнання укладеного ним договору дарування між сторонами по справі недійсним.

Заслухавши пояснення позивача та його представника, представника відповідача, та третьої особи - приватного нотаріуса ХМНО ОСОБА_4, допитавши свідків, вивчивши матеріали справи, суд вважає, що позов не підлягає задоволенню виходячи з наступного.

Відповідно до ст. 717, ч. 2 ст. 719 ЦК України за договором дарування одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати в майбутньому другій стороні (обдаровуваному) безоплатно майно (дарунок) у власність. Договір дарування нерухомої речі укладається у письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню.

Статтею 725 ЦК України передбачено, що договором дарування може бути встановлений обов'язок обдарованого вчинити певну дію майнового характеру на користь третьої особи або утриматися від її вчинення (передати грошову суму чи інше майно у власність, виплачувати грошову ренту, надати право довічного користування дарунком чи його

частиною, не пред*являти вимог до третьої особи про виселення тощо). Дарувальник має право вимагати від обдарованого виконання покладеного на нього обов*язку на користь третьої особи. У разі смерті дарувальника, оголошення його померлим, визнання безвісно відсутнім чи недієздатним виконання обов*язку на користь третьої особи має право вимагати від обдарованого особа, на користь якої встановлений цей обов*язок.

Згідно ст. 229 ЦК України якщо особа, яка вчинила правочин, помилилася щодо обставин, які мають істотне значення, такий правочин може бути визнаний судом недійсним. Істотне значення має помилка щодо природи правочину, прав та обов'язків сторін, таких властивостей і якостей речі, які значно знижують її цінність або можливість використання за цільовим призначенням. Помилка щодо мотивів правочину не має істотного значення, крім випадків, встановлених законом. У разі визнання правочину недійсним особа, яка помилилася в результаті її власного недбальства, зобов'язана відшкодувати другій стороні завдані їй збитки.

Як зазначено в п. 8 Постанови № 9 Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсним», відповідно до ч. 1 статті 215 ЦК України, підставою недійсності правочину є недодержання стороною (сторонами) вимог, які встановлені ст. 203 ЦК України, саме на момент вчинення правочину. У зв'язку з цим судам необхідно правильно визначати момент вчинення правочину.

Відповідно до роз'яснень, викладених у п. 19 постанови Пленуму Верховного Суду України №9 від 6 листопада 2009 року «Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними», згідно ст.ст. 229 - 233 ЦК України правочин, вчинений під впливом помилки, обману, насильства, зловмисної домовленості представника однієї сторони з другою стороною або внаслідок впливу тяжкої обставини, є оспорюваним. Обставини, щодо яких помилилася сторона правочину (ст. 229 ЦК України) мають існувати саме на момент вчинення правочину. Особа на підтвердження своїх вимог про визнання правочину недійсним повинна довести, що така помилка дійсно мала місце, а також що вона має істотне значення. Не є помилкою щодо якості речі неможливість її використання або виникнення труднощів у її використанні, що сталося після виконання хоча б однією зі сторін зобов'язань, які виникли з правочину, і не пов'язане з поведінкою іншої сторони правочину. Не має правового значення помилка щодо розрахунку одержання користі від вчиненого правочину. Помилка внаслідок власного недбальства, незнання закону чи неправильного його тлумачення однією зі сторін не є підставою для визнання правочину недійсним.

Отже, доказуванню підлягає наявність помилки ОСОБА_1 у розумінні правочину, його наслідків, прав і обов'язків сторін.

Із договору дарування квартири від 04 березня 2013 року, укладеного між ОСОБА_1 та його донькою ОСОБА_3 вбачається, що він підписаний власноруч дарувальником та обдаровуваним, посвідчений приватним нотаріусом ХМНО ОСОБА_4 за р. №139. (а.с. 5-6)

Зі змісту пункту 11 зазначеного договору вбачається, що вимоги законодавства щодо змісту й правових наслідків правочину, що укладався між сторонами договору, норми ст. 726,727 ЦК України роз'яснені їм нотаріусом. При цьому сторони договору стверджували (п. 9 Договору), що цей договір не носить характеру уявного та удаваного правочину. Крім того, дарувальник стверджував (п. 13 Договору), що дарування здійснено ним за доброю волею, без будь-яких погроз, примусу чи насильства, як фізичного, так і морального.

Так, із пояснень приватного нотаріуса ОСОБА_4 вбачається, що перед посвідченням договору дарування ним роз'яснювалася ОСОБА_1 природа правочину та його наслідки, після чого він, усвідомлюючи безоплатний перехід до доньки права власності на квартиру, просив посвідчити договір дарування.

Відповідно до п. 10 договору дарування, укладеного між сторонами по справі, « сторони домовилися , що особи, зареєстровані на момент вчинення цього договору, мають право постійного проживання та реєстрації.» (а.с. 6)

Внесення до договору дарування п. 10 за пропозицією ОСОБА_1 , підтверджує ту обставину, що він уважно читав договір, та маючи мету внести доповнення до нього, скористався своїм правом, та тільки після внесення істотних для нього умов, підписав договір дарування квартири на користь відповідачки.

Внесення п. 10 до договору дарування повністю відповідає вимогам ст. 725 ЦК України.

07 березня 2013 року , то б то через 3 дні після укладення договору дарування , приватний нотаріус ОСОБА_4 посвідчив заяву ОСОБА_3 , яка прийшла разом з ОСОБА_1 , про те що вона гарантує виконання п. 10 договору дарування про надання постійного проживання та реєстрації зареєстрованим на день підписання договору особам, та при цьому сповіщає ОСОБА_5 - дружину ОСОБА_1, що до суду та правоохоронних органів з питань її виселення або зняття з реєстраційного обліку з квартири АДРЕСА_1 звертатися не буде, та не буде особисто реєструватися у вищезазначеній квартирі протягом проживання в ній ОСОБА_1 та ОСОБА_5 (а.с. 8)

Таким чином, при другому відвідуванні нотаріуса, через декілька днів після укладення договору дарування, ОСОБА_1 не висловлював бажання укласти інший договір, замість договору дарування, або розірвати вже укладений договір дарування , а мав на меті отримання додаткових гарантій виконання ОСОБА_3 п. 10 вже укладеного на її користь договору дарування.

Наведене свідчить, що позивач, звернувшись до нотаріуса з проханням посвідчити угоду, бажав укласти саме договір дарування квартири, а не спадковий договір чи договір довічного утримання, або заповіт, про що вказував позивач.

Згідно ст. 10, 60 ЦПК України цивільне судочинство здійснюється на засадах змагальності сторін. Кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог та заперечень, крім випадків, встановлених статтею 61 цього Кодексу. Доказування не може ґрунтуватися на припущеннях.

Посилання позивача, що він помилявся щодо характеру самої нотаріальної дії, вважаючи, що оформляє спадковий договір, не підтверджено будь-якими доказами, навпроти, спростовується наведеними вище поясненнями нотаріуса ОСОБА_4, внесеним на прохання позивача п. 10 до договору дарування, та присутність разом з донькою у нотаріуса при складенні та посвідченні заяви від 07.03.2013 року.

Крім того, як вбачається з матеріалів справи спірна квартира належала позивачу також на підставі договору дарування, посвідченому 23.03.2002 року приватним нотаріусом ХМНО ОСОБА_10, то б то позивач раніше приймав участь при укладенні саме договору дарування та знав наслідки його укладення.

Допитана у судовому засіданні жінка позивача - ОСОБА_5 пояснила, що зі слів чоловіка їй стало відомо, що в березні 2013 року він оформив договір дарування - подарував своїй донці - ОСОБА_3 квартиру, в якій вони мешкають. Але, коли він прийшов додому та уважно прочитав договір, то зрозумів, що укладено не той правочин, який він бажав. Він бажав, щоб квартира перейшла до доньки після їх смерті. Вона вважає, що він бажав скласти заповіт.

Свідок ОСОБА_11 пояснив у судовому засіданні, що позивач його товариш, та з його слів йому відомо, що він бажав, щоб після його смерті його квартира, в якій він мешкає, перейшла доньки - відповідачці по справі. 05.03.2013 року ОСОБА_1 подзвонив йому та сказав, що зробив помилку - подарував свою квартиру донці, що нотаріус йому не роз*яснив наслідків договору дарування. ОСОБА_1 хвилювався, що його та його жінку можуть висилити з квартири, та казав, що бажав, щоб квартира перейшла до доньки лише після його смерті та смерті його дружини.

Допитана у судовому засіданні свідок ОСОБА_2 - онука позивача та донька відповідачки дала пояснення, що дідусь запропонував їй матері подарувати належну йому квартиру, бажав щоб квартира належала їй ще за його життя. Грошей у нього не було, тому він попросив відповідачку нести витрати по оформленню угоди. Наступного дня після оформлення угоди у нотаріуса подзвонив дідусь, та сказав, що жінка дідуся ОСОБА_5

хвилюється, що її після смерті дідуся випишуть з цієї квартири. Дідусь приїхав до них додому та вони з мамою вирішили скласти документ, яким було передбачено, що жінка дідуся буде мешкати в квартирі постійно. 09.03.2013 року свідок з відповідачкою уїхали до Туреччини, та після цього дідусь став дзвонити та пропонувати розірвати договір дарування, але приїхати мати не може, так як працює у Туреччині, та зараз не має можливості нести витрати на поїздки в Україну.

Таким чином, матеріали справи не містять належних та допустимих доказів того, що договір дарування спірної квартири було укладено ОСОБА_1 внаслідок помилки, не підтвердили це і у судовому засіданні допитані свідки, так як вони не були присутнім під час укладення договору дарування, а відомості про намір позивача їм відомо лише з його слів.

За таких обставин суд дійшов висновку про те, що позивач не довів у суді, що договір дарування квартири вчинено ним під впливом помилки та у задоволенні позову про визнання договору дарування недійсним належить відмовити.

Керуючись ст.ст.10,11,209,212,214-215 ЦПК України, суд

В И Р І Ш И В:

У задоволенні вимог ОСОБА_1 до ОСОБА_3 третя особа - приватний нотаріус ХМНО ОСОБА_4 про визнання договору дарування недійсним - відмовити.

Рішення може бути оскаржено в апеляційному порядку в 10-денний строк з дня проголошення рішення.

Мотивоване рішення виготовлено 20.03.2014 року.

Суддя:

І. В. Чайка

ТЕМА 15. ДОГОВІР НАЙМУ (ОРЕНДИ). ДОГОВІР ПОЗИЧКИ

ГЛОСАРІЙ

Договір лізингу – це цивільно-правовий договір, відповідно до якого одна сторона (лізингодавець) передає або зобов'язується передати другій стороні (лізингоодержувачеві) у користування майно, що належить лізингодавцю на праві власності і було набуто ним без попередньої домовленості із лізингоодержувачем (прямий лізинг), або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов (непрямий лізинг) на певний строк і за встановлену плату (лізингові платежі)

Договір найму (оренди) – це договір, за яким наймодавець передає або зобов'язується передати наймачеві майно в користування за плату або на певний строк.

Договір позички – це договір за яким одна сторона (позичкодавець) безоплатно передає або зобов'язується передати другій стороні (користувачеві) річ для користування протягом встановленого строку.

Договір прокату – це договір за яким наймодавець, який здійснює підприємницьку діяльність з передання речей у найм, передає або зобов'язується передати рухому річ наймачеві у користування за плату на певний строк.

Наймодавець – учасник договору найму, який надав майно, товару тимчасове користування наймачеві за винагороду, обумовлену в договорі.

Орендар (наймач) – це сторона якій передано майно в оренду за окрему плату у тимчасове користування.

Піднайм – це передача в найм наймачем орендованої ним речі третій особі (піднаймачеві).

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 р № 723/97-ВР
4. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10.04.1992 р. № 2269-ХІІ

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Предметом договору найму (оренди) може бути річ:

- а) індивідуально-визначена і визначена родовими ознаками, споживна і неспоживна;
- б) індивідуально-визначена та неспоживна;
- в) визначена родовими ознаками та споживна;
- г) визначена родовими ознаками та неспоживна.

2. Наймодавцем за договором найму (оренди) можуть виступати:

- а) фізична чи юридична особа, що має титул власника;
- б) особа, якій належать майнові права, що передаються у найм;
- в) особа, яка уповноважена законом або договором на укладення договору найму певного майна;
- г) усі відповіді вірні.

3. Наймачами за договором найму (оренди) можуть бути:

- а) органи державної влади;
- б) фізичні та юридичні особи;
- в) органи місцевого самоврядування;
- г) повнолітні дієздатні фізичні особи.

4. Якщо строк найму не встановлений, договір вважається укладений на:

- а) невизначений строк;
- б) один рік;
- в) три роки;
- г) п'ять років.

5. Кожна зі сторін договору найму нерухомого майна, укладеного на невизначений строк, може відмовитися від договору в будь-який час, письмово попередивши про це другу сторону:

- а) за один місяць;
- б) за два місяці;
- в) за три місяці;
- г) за п'ять місяців.

6. Якщо при укладенні договору найму наймодавець не повідомив наймача про всі права третіх осіб на річ, що передається у найм, наймач має право:

- а) вимагати розірвання договору з третіми особами;
- б) вимагати зменшення розміру плати за користування річчя або розірвання договору та відшкодування збитків;

- в) вимагати від третіх осіб укладення з ним договору про право користування цією річчю;
- г) перешкоджати третім особам користуватися цією річчю.

7. Якщо наймодавець не провів капітального ремонту речі, що перешкоджає її використанню відповідно до призначення та умов договору, наймач має право:

- а) відремонтувати річ, зарахувавши вартість ремонту в рахунок плати за користування річчю;
- б) вимагати відшкодування вартості ремонту;
- в) вимагати розірвання договору та відшкодування збитків;
- г) усі відповіді вірні.

8. Наймодавець має право відмовитися від договору найму і вимагати повернення речі, якщо наймач не вносить плату за користування річчю протягом:

- а) шести місяців підряд;
- б) чотирьох місяців підряд;
- в) трьох місяців підряд;
- г) двох місяців підряд.

9. Якщо наймач не виконує обов'язку щодо повернення речі, наймодавець має право вимагати від наймача:

- а) сплати неустойки у розмірі подвійної плати за користування річчю за час прострочення;
- б) сплати штрафу у розмірі плати за користування річчю за час прострочення;
- в) сплати пені у розмірі 1% за кожен день прострочення;
- г) сплати неустойки у розмірі подвійної плати з користування річчю за час прострочення та вимагати відшкодування збитків.

10. Майно, що надається за договором прокату, використовується для:

- а) надання його у безвідплатне користування третій особі;
- б) внесення його в якості майнового вкладу в господарські товариства;
- в) споживчих цілей;
- г) передання його в піднайм третій особі.

11. За договором прокату майно передається у тимчасове:

- а) володіння і користування;
- б) володіння і розпорядження;
- в) користування і розпорядження;
- г) володіння, користування і розпорядження.

12. Договір прокату є договором:

- а) засновницьким;
- б) фідучіарним;
- в) організаційним;
- г) публічним.

13. Наймодавцями за договором прокату можуть виступати:

- а) будь-які фізичні та юридичні особи;
- б) юридичні особи;
- в) як фізичні особи-підприємці, так і юридичні особи;
- г) повнолітні дієздатні фізичні особи-підприємці.

14. Хто зобов'язаний проводити капітальний та поточний ремонт майна, зданого в оренду за договором прокату?

- а) наймач - тільки капітальний ремонт, в силу закону;
- б) наймодавець - тільки поточний ремонт, в силу закону;
- в) наймодавець за свій рахунок, якщо він не доведе, то пошкодження речі сталося з вини наймача;
- г) наймач, в силу закону, з оплатою вартості ремонт у наймодавцем.

15. Чи має право наймач відмовитися від користування предметом прокату і повернути його наймодавцю?

- а) має право у будь-який час;
- б) не має права;
- в) має право, але повинен у письмовій формі попередити наймодавця за 7 днів;
- г) має право, лише якщо пройшло 6 місяців користування річчю.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Кулик домовився із Шубіним про те, що останній надасть йому у тимчасове користування свій гараж. Договір між ними був укладений на три роки. За згодою Шубіна Кулик переобладнав гараж та утеплив його. Через рік Шубін продав гараж Боровику. Боровик, вважаючи, що договорі найму між Шубіним та Куликом припинив існування, вимагав від Кулик звільнення гаражу. Кулик відмовився виконати вимогу Боровика і зі свого боку почав вимагати, щоб Боровик повернув йому витрати, пов'язані з переробкою гаражу. Боровик відхилив вимоги Кулика, посилаючись на те, що він згоди на переобладнання сараю не давав і тому ніяких витрат нікому не повинен відшкодовувати.

Питання: відповіді давати з посиланнями на відповідні частини і ст.ст. ЦК.

1. Як вирішити справу?

Завдання 2.

Антипова уклала з Коваленком договір майнового найму садового будинку строком на два роки. За десять місяців плата була внесена повністю. Але за місяць після переселення Антипової в садовий будинок, він згорів від удару блискавки.

Коваленко, отримавши страхову суму, відбудував садовий будинок до наступного дачного сезону. Антипова, вважаючи, що строк договору між ними не скінчився, побажала не лише оселитися в будинку, а й запропонувала Коваленку зарахувати сплачену наперед орендну плату, за винятком плати за один місяць, у рахунок майбутніх платежів. Коваленко не вважав себе зобов'язаним повертати Антиповій плату і повідомив їй, що укладений раніше між ними договір найму втратив свою силу і запропонував укласти договір найму садового будинку на інших умовах.

Питання: відповіді давати з посиланнями на відповідні частини і ст.ст. ЦК.

1. Як вирішити спір? Обґрунтуйте свою відповідь.

Завдання 3.

Горяний взяв напрокат телевізор строком на один рік, уклавши відповідно угоду з прокатною фірмою. У зв'язку з виїздом у відрядження Горяний передав телевізор в тимчасове користування своєму сусідові Жодіну з умовою, що він платитиме вартість прокату за той час, поки він буде користуватись телевізором. Жодін включив телевізор в розетку, не перевіривши напругу, від чого телевізор згорів. Про псування телевізора Жодін Горяного не повідомив та після повернення останнього з відрядження віддав телевізор. Горяний повернув телевізор в прокатну фірму. Після огляду телевізора фірма прийняти його відмовилась і запропонувала Горяному відремонтувати його за свій рахунок. Горяний відмовився виконати цю вимогу, пославшись на те, що винуватцем псування телевізора є Жодін.

Питання: відповіді давати з посиланнями на відповідні частини і ст.ст. ЦК.

1. Чи мав Горяний передати піаніно Жодіну?

2. Чи можливо, щоб Жодін платив вартість прокату піаніно замість Горяного і яким чином?

3. За чий рахунок повинні відремонтувати телевізор?

4. Чи має право Горяний вимагати компенсації збитків від Жодіна?

Завдання 4.

Землянікін звернувся до свого знайомого Димова з проханням дати йому планшет на деякий час, за використання якого він погодився сплатити невелику суму. Димов погодився дати планшет безкоштовно, але з умовою, щоб Землянікін повернув його своєчасно до 1 жовтня і без пошкоджень. В жовтні, не дивлячись на неодноразові га надування Димова, Землянікін

планшет не повернув, що змусило Димова подати позов. Відповідач позову не визнав, а в суді зазначив, що планшет позивача було знищено пожежею, яка сталася місяць тому в його помешканні. Пожежа сталася з невідомої причини, тому він не може повернути планшет і не зобов'язаний відшкодувати його вартість.

Питання: відповіді давати з посиланнями на відповідні частини і ст.ст. ЦК.

1. Як вирішити спір?
2. Чи змінилося б рішення, якби між Землянікінім та Димовим був укладений договір користування планшетом за плату?

ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

ДОГОВІР

оренди обладнання з правом викупу

м. _____ " ____ " _____ 20__ р.
ОРЕНДОДАВЕЦЬ _____, в особі директора _____, що діє на підставі Статуту, з одного боку, і ОРЕНДАР _____, в особі _____, що діє на підставі довіреності № _____ від " ____ " _____ 20__ р., з іншого боку, уклали даний Договір про наступне:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

ОРЕНДОДАВЕЦЬ передає, а ОРЕНДАР бере в тимчасове володіння та користування наступне обладнання (далі за текстом – "майно, що орендується"):

- 1.1. Найменування: _____.
- 1.2. Вартість майна, що орендується: _____.

2. ПОРЯДОК ПЕРЕДАЧІ МАЙНА В ОРЕНДУ

2.1. Майно, що орендується, повинно бути передане ОРЕНДОДАВЦЕМ та прийняте ОРЕНДАРЕМ протягом _____ днів з моменту підписання Даного Договору.

2.2. Передача майна, що орендується, в оренду здійснюється за актом передачі.

3. ТЕРМІН ОРЕНДИ

3.1. Майно, що орендується, вважається переданим ОРЕНДАРЕВІ з моменту підписання акту приймання майна, що орендується.

3.2. Термін оренди складає _____ днів з моменту прийняття майна, що орендується, за актом приймання.

4. ОРЕНДНА ПЛАТА ТА ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ

4.1. Розмір орендних платежів складає _____ грн. у _____ (з ПДВ).
(термін)

4.2. Орендна плата сплачується в безготівковому порядку на розрахунковий

рахунок ОРЕНДОДАВЦЯ наперед не пізніше _____.

4.3. Розмір орендної плати може переглядатися за згодою сторін 1 раз протягом _____.

5. ПОРЯДОК ВИКУПУ МАЙНА, ЩО ОРЕНДУЄТЬСЯ

5.1. Майно, що орендується, переходить у власність ОРЕНДАРЯ, якщо він вніс ОРЕНДОДАВЦЮ всю належну йому орендну плату протягом терміну оренди, визначеного п. 3 Договору.

5.2. Порядок передачі та оформлення права власності на майно, що орендується, здійснюється сторонами за актом протягом _____ з моменту _____.

6. ОСОБЛИВІ УМОВИ ДАНОГО ДОГОВОРУ

7. ІНШІ УМОВИ

7.1. Даний Договір укладено у двох оригінальних примірниках, по одному для кожної із сторін.

7.2. У випадках, не передбачених Даним Договором, сторони керуються чинним законодавством.

Юридичні адреси, банківські реквізити і підписи сторін

Договір найму житлового приміщення

м. _____ "___" _____ 20__ р.
_____ (найменування (ПІБ) власника житлового приміщення або уповноваженої особи) іменованій надалі "Наймодавець", в особі з одного боку, і _____ (ПІБ громадянина-наймача) іменованій надалі "Наймач", з іншого боку, уклали даний договір про нижченаведене.

1. Предмет договору й інші загальні положення

1.1. За даним договором найму Наймодавець зобов'язується надати Наймачеві у володіння й користування вільне ізольоване житлове приміщення, придатне для постійного проживання в ньому за плату.

1.2. За даним договором надається наступне житлове приміщення: _____, (квартира, житловий будинок, частина квартири або житлового будинку) іменоване надалі "Приміщення".

1.3. Відповідно до дійсного договору крім Наймача в приміщенні будуть постійно проживати наступні громадяни: _____

1.4. Громадяни, що постійно проживають разом з Наймачем, мають рівні права по користуванню приміщенням. Відносини між Наймачем і такими громадянами визначаються законом. Відповідальність перед Наймодавцем за дії громадян, що постійно проживають із Наймачем, у випадку порушення ними умов даного договору найму, несе Наймач.

1.5. Плата за приміщення становить _____ (сума) і вноситься в наступний термін: _____.

1.6. Одностороння зміна розміру плати за житлове приміщення не допускається.

1.7. Даний договір укладений строком на _____ років (місяців).

2. Вселення громадян, що постійно проживають із Наймачем. Тимчасові мешканці

2.1. Інші громадяни можуть бути вселені в приміщення за згодою Наймодавця, Наймача і громадян, що постійно проживають із Наймачем, у якості постійно проживаючих з Наймачем. Неповнолітні діти Наймача вселяються без згоди Наймодавця.

2.2. Наймач і громадяни, постійно з ним проживаючі, за спільною згодою й з попереднім повідомленням Наймодавця, вправі дозволити безоплатне проживання в приміщенні тимчасовим мешканцям (користувачам). Строк проживання тимчасових мешканців - не більше 6 місяців. Тимчасові мешканці не мають самостійного права користування приміщенням. Відповідальність за дії тимчасових мешканців перед Наймодавцем несе Наймач.

3. Обов'язки сторін за даним договором

3.1. Наймодавець зобов'язується:

- передати Наймачеві вільне приміщення в стані, придатному для проживання;
- здійснювати належну експлуатацію житлового будинку, у якому перебуває здане в наймання приміщення, надавати або забезпечувати надання Наймачеві за плату необхідних комунальних послуг, забезпечувати проведення ремонту спільного майна багатоквартирного будинку і пристроїв для надання комунальних послуг, що перебувають у приміщенні;
 - робити капітальний ремонт приміщення;
 - запропонувати Наймачеві укласти договір на тих же або інших умовах або попередити Наймача про відмову від продовження даного договору у зв'язку з рішенням не здавати протягом не менш року приміщення в найм (якщо Наймодавець не виконав цього обов'язку, а Наймач не відмовився від продовження договору, договір вважається продовженим на тих же умовах і на той же строк).

3.2. Наймач зобов'язується:

- використати приміщення тільки для проживання, забезпечувати схоронність Приміщення й підтримувати його в належному стані;
- не вправі робити перебудову й реконструкцію приміщення без згоди Наймодавця;
- вчасно вносити плату за приміщення;
- самостійно вносити комунальні платежі;
- здійснювати поточний ремонт приміщення.

3.3. Наймодавець не вправі робити переустаткування зданого в найм приміщення без згоди Наймача, якщо таке переустаткування істотно змінює умови користування зданим приміщенням.

4. Піднайм житлового приміщення

4.1. Наймодавець вправі укласти договір піднайму. За договором піднайму приміщення Наймач за згодою Наймодавця передає на строк частину або все найняте ним приміщення в користування піднаймачеві. Піднаймач не здобуває самостійного права користування приміщенням. Відповідальним перед Наймодавцем за договором піднайму приміщення залишається Наймач.

4.2. Договір піднайму приміщення може бути укладений за умови дотримання вимог законодавства про норму житлової площі на одну людину.

4.3. Договір піднайму приміщення є відплатним.

4.4. Строк договору піднайму приміщення не може перевищувати строку даного договору.

4.5. При достроковому припиненні даного договору одночасно з ним припиняється договір піднайму приміщення.

4.6. На договір піднайму житлового приміщення не поширюються правила підпункту 5.3. даного договору про переважне право на укладання договору на новий строк.

5. Розірвання даного договору

5.1. Наймач вправі за згодою інших громадян, що постійно проживають із ним, у будь-який час розірвати даний договір з письмовим попередженням Наймодавця за три місяці.

5.2. Даний договір може бути розірваний у судовому порядку на вимогу Наймодавця у випадках:

- невнесення Наймачем плати більше двох разів після закінчення встановленого даним договором строку платежу;
- руйнування або псування приміщення Наймачем або іншими громадянами, за дії яких він відповідає.

5.3. Даний договір може бути розірваний у судовому порядку на вимогу кожної зі сторін у договорі:

- якщо приміщення перестає бути придатним для постійного проживання, а також у випадку його аварійного стану;
- в інших випадках, передбачених житловим законодавством.

5.4. Якщо після попередження Наймача про необхідність усунення порушення, Наймач або інші громадяни, за дії яких він відповідає, продовжують використовувати приміщення не по призначенню або порушувати права й інтереси своїх сусідів, Наймодавець вправі в судовому порядку розірвати договір найму.

5.5. У випадку розірвання договору найму в судовому порядку Наймач і інші громадяни, що проживають у приміщенні до моменту розірвання договору, підлягають виселенню із приміщення.

6. Заключні положення

6.1. На вимогу Наймача й інших громадян, постійно з ним проживаючих, і за згодою Наймодавця Наймач у даному договорі може бути замінений одним з повнолітніх громадян, що постійно проживають із Наймачем.

6.2. У випадку смерті Наймача або його вибуття із приміщення договір продовжує діяти на тих же умовах, а Наймачем стає один із громадян, що постійно проживають із колишнім Наймачем, за спільною згодою між ними. Якщо така згода не досягнута, всі громадяни, що постійно проживають у приміщенні, стають співнаймачами.

6.3. Після закінчення строку даного договору Наймач має переважне право на укладання договору найму приміщення на новий строк.

6.4. Даний договір набуває чинності з моменту його підписання, укладений в _____ екземплярах.

6.5. Адреси й реквізити сторін:

Наймодавець: _____

Наймач: _____

Підписи сторін:

Наймодавець _____ Наймач _____

ДОГОВІР ПОЗИЧКИ НЕЖИЛОГО ПРИМІЩЕННЯ

Місто _____ 2017 року
Ми, що нижче підписалися: ПІБ, _____ року народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків _____, що мешкає за адресою _____, який надалі іменується «**ПОЗИЧКОДАВЕЦЬ**» та Приватний підприємець ПІБ, _____ року народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків _____, що мешкає за адресою _____, діє на підставі _____, який надалі іменується «**КОРИСТУВАЧ**», попередньо ознайомлені з вимогами цивільного законодавства щодо недійсності правочинів, перебуваючи при здоровому розумі та ясній пам'яті, розуміючи значення своїх дій та діючи добровільно уклали цей договір про таке:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. **ПОЗИЧКОДАВЕЦЬ** передає у виключне строкове та безоплатне користування **КОРИСТУВАЧУ** нежиле приміщення за № _____, площею _____ кв.м., що розташовано за адресою: _____

1.2. Передача Об'єкта із зазначенням його стану шляхом опису оформлюється двостороннім Актом приймання-передачі об'єктів, який підписується уповноваженими представниками обох сторін, який є невід'ємною частиною даного Договору.

1.3. „**КОРИСТУВАЧ**” приймає у виключне строкове та безоплатне користування у „**ПОЗИЧКОДАВЦЯ**” вищевказане нежиле приміщення, далі «**НЕЖИЛЕ ПРИМІЩЕННЯ**».

2. ГАРАНТІЇ

2.1 Вказане нежиле приміщення належить **ПОЗИЧКОДАВЦЮ** на підставі свідоцтва про право власності, виданого _____.

2.2. Сторони гарантують, що наділені всіма повноваженнями для укладення цього договору і виконання зобов'язань за ним, не обмежені ніякими законодавчими або договірними зобов'язаннями.

2.3. За свідченням **ПОЗИЧКОДАВЦЯ**, нежиле приміщення, що надається в позичку, на момент укладання цього договору нікому іншому не продане, не подароване, не відчужене ніяким іншим способом, під заставою (в тому числі податковою), заборорою (арештом) не перебуває, судового спору щодо нього а також прав у третіх осіб як у межах, так і за межами України немає, як внесок до статутного капіталу інших юридичних осіб не внесене.

3. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ

3.1. Цей договір вступає в дію після його підписання сторонами.

3.2. Договір укладається строком на _____ (років, місяців) і діє до (дата).

3.3. Користувач повинен повернути нежиле приміщення, передане йому у виключне строкове та безоплатне користування після спливу строку договору, за актом приймання-передачі, підписаного Сторонами під час такої передачі протягом трьох днів з моменту закінчення дії договору.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

4.1. ПОЗИЧКОДАВЕЦЬ зобов'язаний:

4.1.1 передати нежиле приміщення користувачу для безперешкодного та безоплатного користування в технічно-виправленому стані, а також належні до них документи, за актом приймання-передачі, підписаного Сторонами під час такої передачі протягом трьох днів з моменту підписання даного договору.

4.1.2 прийняти нежиле приміщення від користувача як після закінчення строку договору, так і при відмові від користування користувачем.

4.2. ПОЗИЧКОДАВЕЦЬ має право:

4.2.1. здійснювати контроль за умовами експлуатації нежилого приміщення;

4.2.2. вимагати від користувача відшкодування збитків, завданих внаслідок його недбалого поводження з нежилим приміщенням або їх пошкодження.

4.3. КОРИСТУВАЧ зобов'язаний:

4.3.1. прийняти та належним чином користуватися нежилим приміщенням, що є об'єктом позички, за його призначенням (управляти, використовувати, експлуатувати);

4.3.2. користуватися нежилим приміщенням без права передачі третім особам;

4.3.3. повернути нежиле приміщення після закінчення строку договору в такому самому стані, в якому воно було на момент його передання.

4.4. КОРИСТУВАЧ має право:

4.4.1. відмовитись від прийняття об'єкта позички до закінчення строку дії договору, попередивши позичкодавця про відмову від договору позички не пізніше як за тридцять днів до повернення нежилого приміщення;

4.4.2. вимагати розірвання договору позички та відшкодування завданих збитків, якщо позичкодавець не виконує обов'язки.

5. РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ ПОЗИЧКИ.

5.1. ПОЗИЧКОДАВЕЦЬ має право вимагати розірвання договору і повернення нежилого приміщення у разі, якщо:

5.1.1. У зв'язку з непередбаченими обставинами нежиле приміщення стало потрібним йому самому;

5.1.2. користування нежилим приміщенням не відповідає його призначенню;

5.1.3. нежиле приміщення самочинно передане у користування іншій особі;

5.1.4. в результаті недбалого поводження з нежилим приміщенням воно може бути знищено, або пошкоджено.

5.2. Про розірвання договору користувач має бути повідомлений за тридцять днів.

6. ІНШІ УМОВИ ДОГОВОРУ

6.1. Якщо після припинення договору, користувач не повертає нежиле приміщення, позичкодавець має право вимагати його примусового повернення, а також відшкодування завданих збитків.

6.2. Зі змістом ст.ст. 827-836 Цивільного кодексу України сторони ознайомлені.

6.3. Цей договір складений, та після прочитання його тексту, підписаний у двох примірниках, один з яких залишається у позичкодавця інший у користувача.

ПОЗИЧКОДАВЕЦЬ:

Підпис

ПБ

КОРИСТУВАЧ:

Підпис

ПБ

Місто _____, _____ дві тисячі сімнадцятого року

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

493/506/14-ц

: *Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів найму (оренди).*

Надіслано судом: *не визначено.* Зареєстровано: **06.04.2014.** Оприлюднено: **07.04.2014.**

Дата набрання законної сили: **07.04.2014**

Справа №493/506/14-ц

Провадження № 2/493/181/14

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

26.03.2014 року

м. Балта

Балтський районний суд Одеської області у складі:

головиючого- судді - Мясківської І.М.

при секретарі - Пінул І.Б.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до ФГ «Гольма» про розірвання договору оренди землі,

ВСТАНОВИВ:

18.02.2014 року ОСОБА_1 звернувся до суду з позовом про розірвання договору оренди землі з відповідачем - ФГ "Гольма".

В судовому засіданні позивач позовні вимоги підтримав та просив задовольнити позов, посилаючись на те, що йому на праві власності належить земельна ділянка на підставі Державного акту на право власності на земельну ділянку серії ЯА № 850180. 05.05.2005 року між ним та відповідачем було укладено договір оренди земельної ділянки строком на 10 років. 14.11.2008 року цей договір відповідачем був зареєстрований у відділі Держкомзему у Балтському районі Одеської області за № 040851400067. Згідно договору господарство бере в оренду земельну ділянку розміром 4,18 га, та зобов'язується сплачувати орендну плату. Оскільки чинним земельним законодавством передбачено його право як орендодавця на дострокове розірвання договору оренди землі, він, маючи намір та можливість самостійно працювати на власній земельній ділянці, звернувся до орендаря - відповідача в справі ФГ «Гольма», з такою пропозицією, на що 25.10.2013 року отримав від останнього письмову згоду

(копія листа-згоди від 25.10.2013 року). Проте, надавши письмово добровільну згоду на дострокове розірвання договору оренди землі, відповідач, незважаючи на звернення позивача відмовився укласти письмовий договір про дострокове розірвання договору оренди землі, повернути позивачу земельну ділянку та здійснити реєстрацію розірвання договору оренди землі шляхом внесення відомостей до державного реєстру земель, як цього вимагає чинне законодавство. Позивач вважає, що в даному випадку своєю недобросовісною поведінкою, відповідач протягом тривалого часу затягує процедуру державної реєстрації добровільного розірвання укладеного між ними договору оренди землі, не повертає йому земельної ділянки, чим перешкоджає позивачу в подальшому використовувати свою земельну ділянку на власний розсуд, що є його конституційним правом та правом власника на власний розсуд володіти, користуватися та розпоряджатися своєю власністю, в зв'язку з чим він змушений звернутись з даною позовною заявою до суду.

Представник відповідача - ФГ "Гольма" позов не визнав і пояснив, що вимоги позивача є безпідставними, договірні зобов'язання, які вказані в договорі, ФГ "Гольма" виконує в повному обсязі, всі умови договору оренди виконуються і дія договору закінчується в 2018 році, позивач звертався з вимогою про розірвання договору оренди, але в даний час господарство належним чином обробило його земельну ділянку: зорало, внесло добрива, засоби захисту та понесло інші затрати, вартість яких складає 19033,46 грн., і якщо позивач хоче обробляти землю сам, то він повинен повернути господарству кошти та внести їх в касу. Надалі, після збирання урожаю зернових, він не заперечує проти розірвання договору оренди.

Суд, заслухавши пояснення позивача і представника відповідача, перевіrivши матеріали справи, вважає, що вимоги позивача не підлягають задоволенню з наступних підстав.

Згідно зі ст. 1 ЗУ «Про оренду землі» оренда землі це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для проведення підприємницької діяльності та інших видів діяльності.

Відповідно до ст. 3 цього Закону об'єктами оренди є земельні ділянки, що перебувають у власності громадян юридичних осіб, комунальної або державної власності.

Договір оренди землі, згідно зі ст. 13 ЗУ «Про оренду землі», - це договір, за яким орендодавець зобов'язаний за плату передати орендареві земельну ділянку у володіння і користування на певний строк, а орендар зобов'язаний використовувати земельну ділянку відповідно до умов договору та вимог земельного законодавства.

Договір оренди відповідає вимогам ст. ст. 14 - 15 ЗУ «Про оренду землі»: має письмову форму, зазначені всі істотні умови договору.

Згідно зі ст. 18 ЗУ «Про оренду землі» договір оренди землі набуває чинності після його державної реєстрації.

05.05.2005 році позивач за своїм волевиявленням уклав на 10 років договір оренди з відповідачем щодо земельної ділянки, розміром 4,18 гектари, яка знаходиться на території Гольмянської сільської ради Балтського району Одеської області.

Дана земельна ділянка належить позивачеві на праві власності згідно державного акту серії ЯА № 850180, виданого 14.12.2005 року, відповідно до розпорядження Балтської райдержадміністрації від 09.06.2005 року № 342/А-2005. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки позивача, як вказано в договорі оренди, становить 14986 грн.

Відповідно до вимог чинного земельного законодавства, зокрема ст. 125 ЗК України, якою передбачено, що право оренди земельної ділянки виникає з моменту державної реєстрації цих прав, 14.11.2008 року договір оренди був зареєстрований сторонами у відділі Держкомзему у Балтському районі Одеської області за № 040851400067, про що у Державному реєстрі земель було вчинено відповідний запис. Відповідно до ст. 31 ЗУ «Про оренду землі», який є спеціальним законом, що регулює земельні відносини в Україні, договір оренди землі може бути розірваний за згодою сторін. На вимогу однієї із сторін договір оренди може бути достроково розірваний за рішенням суду в порядку, встановленому законом. Розірвання договору оренди землі в односторонньому порядку не допускається, якщо інше не передбачено законом або цим договором. Відповідно до ст. ст. 2 - 4 ЗК України земельні відносини - це суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею. Суб'єктами земельних відносин є громадяни, юридичні особи, органи місцевого самоврядування та органи державної влади. Об'єктами земельних відносин є землі в межах території України, земельні ділянки та права на них, у тому числі на земельні частки (паї).

Відповідно до ст. 638 ЦК України договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. Істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї з сторін має бути досягнуто згоди. Правовідносини щодо оренди землі регулюються ст. 792 ЦК України загальним законом та спеціальними законами, а саме ст. ст. 124 - 126 ЗК України.

Частиною 2 ст. 124 ЗК України передбачено, що передача в оренду земельних ділянок, що перебувають у власності громадян і юридичних осіб, здійснюється за договором оренди між власником земельної ділянки і орендарем. Право на оренду земельної ділянки відповідно до ч. 2 ст. 125 ЗК України виникає після укладення договору оренди і його державної реєстрації. Право оренди землі згідно ч. 2 ст. 126 ЗК України оформляється договором, який реєструється відповідно до Закону.

В ст. 15 ЗУ "Про оренду землі" вказано, що істотними умовами договору оренди землі є: об'єкт оренди (місце розташування та розмір земельної ділянки), строк дії договору оренди, орендна плата із зазначенням її розміру, індексації, форм платежу, строків, порядку її внесення і перегляду та відповідальності за її несплату, умови використання та цільове призначення земельної ділянки, яка передається в оренду, відповідальність сторін.

Договір оренди землі від 05.05.2005 року укладений між ОСОБА_1 та ФГ "Гольма" відповідає зазначеним вимогам. Відповідно до ч. 1 ст. 25 ЗУ "Про оренду землі" орендар земельної ділянки має право самостійно господарювати на землі з дотриманням умов договору оренди землі, отримувати продукцію і доходи.

Ст. 19 ЗУ "Про плату за землю" визначено, що розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за угодою сторін у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності).

Згідно ч. 2 ст. 23 ЗУ "Про оренду землі" орендна плата за земельні ділянки, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, переглядається за згодою сторін.

Позивач отримував орендну плату, з вимогою про перегляд умов оренди землі, в тому числі, про збільшення розміру орендної плати чи зміни форми її оплати не звертався, на що сторони не заперечували в судовому засіданні.

Відповідно до вимог ст. ст. 651 - 652 ЦК України зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом. Договір може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення договору другою стороною та в інших випадках, встановлених договором або законом. Істотним є таке порушення стороною договору, коли внаслідок завданої шкоди друга сторона значною мірою позбавляється того, на що вона розраховувала при укладенні договору. У разі істотної зміни обставин, якими сторони керувалися при укладенні договору, договір може бути змінений або розірваний за згодою сторін, якщо інше не випливає із суті зобов'язання. Зміна обставин є істотною, якщо вони змінилися настільки, що якби сторони могли це передбачити, вони не уклали б договір або уклали б його на інших умовах.

Представником відповідача було надано суду заперечення з приводу розірвання договору оренди за погодженням між сторонами, де умовою розгляду питання про дострокове розірвання договору оренди було відшкодування відповідачу понесених ним витрат на підготовку земельної ділянки в розмірі 19033,46 грн. Наявність лише листа від 25.10.2013 року щодо відсутності заперечень на розірвання договору ще не є фактичним його розірванням.

Згідно п. 39 договору оренди земельної ділянки від 05.05.05 р. розірвання договору оренди в односторонньому порядку можливе за умови невиконання зазначених умов договору оренди, тобто п. 39 договору оренди між сторонами виконано належним чином. Згідно ст. 28 ЗУ «Про оренду землі» на вимогу однієї із сторін договір оренди земельної ділянки може бути розірваний за рішенням суду у разі невиконання сторонами їх обов'язків, передбачених ст. ст. 24, 25 цього Закону та договором, у разі випадкового знищення чи пошкодження об'єкта оренди, яке суттєво перешкоджає передбаченому договором використанню земельної ділянки, а також на підставах, визначених Земельним Кодексом України та іншими законами України.

Підстави розірвання договору оренди між сторонами перелічені у пунктах 37, 38 договору оренди земельної ділянки, позивачем суду жодних з цих підстав не наведено. Орендар на правових підставах згідно договору оренди від 05.05.2005 року використовує земельну ділянку позивача та без затримки сплачує орендну плату, що підтверджується представником відповідача.

Отже, в судові засідання не надано доказів щодо порушення відповідачем умов договору оренди, укладеного між позивачем та відповідачем 05.05.2005 року, чи невиконання своїх обов'язків, як орендаря.

За таких обставин позовні вимоги необхідно залишити без задоволення, відмовивши позивачу в його вимозі про розірвання договору оренди земельної ділянки.

Згідно ст. 88 ЦПК України вимоги позивача щодо відшкодування судових витрат задоволенню не підлягають, оскільки позивачу в позові відмовлено.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 124 - 126 ЗК України, ст. ст. 6, 14 - 15, 21, 23-25, 31-32 ЗУ "Про оренду землі", ст. ст. 638, 651, 652 ЦК України, ст. ст. 10, 11, 88, 213, 215 ЦПК України, суд

В И Р І Ш И В:

В задоволенні позову ОСОБА_1 до ФГ «Гольма» про розірвання договору оренди землі - **відмовити.**

Рішення може бути оскаржене до апеляційного суду Одеської області протягом десяти днів з моменту проголошення.

СУДДЯ

Категорія справи №

370/1656/16-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів; Спори, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу.

Надіслано судом: 13.01.2017. Зареєстровано: 16.01.2017. Оприлюднено: 18.01.2017.

Результат оскарження 11.04.2017 Апеляційний суд Київської області: скасовано рішення повністю та ухвалено нове рішення

МАКАРІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

08000, Київська область, смт. Макарів, вул. Дмитрія Ростовського, 35

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"10" січня 2017 р.

Справа №

370/1656/16-ц

Макарівський районний суд Київської області у складі судді Косенко А.В., при секретарі Гребінській Н.П., розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду в смт. Макарові Київської області цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2, про стягнення суми боргу за договором позики,-

В С Т А Н О В И В:

ОСОБА_1 (далі - позивач) звернувся до Макарівського районного суду з позовом до ОСОБА_2 (далі - відповідач), в якому просив Стягнути із ОСОБА_2 на користь ОСОБА_1 суму боргу за Договорами позики у розмірі **1 428 761 (один мільйон чотириста двадцять вісім тисяч сімсот шістдесят одна) гривня 00 копійок**. Стягнути із ОСОБА_2 на користь ОСОБА_1 3% річних від простроченої суми за договорами позики у розмірі **48 107 (сорок вісім тисяч сто сім) гривень 59 копійок** в порядку ч. 2 ст. 625 ЦК України. Стягнути із ОСОБА_2 на користь ОСОБА_1 за Договорами позики індекс інфляції у розмірі **395 328 (триста дев'яносто п'ять тисяч триста двадцять вісім) гривень 71 копійка** в порядку ч. 2 ст. 625 ЦК України. Стягнути із ОСОБА_2 на користь ОСОБА_1 пеню за Договорами позики у розмірі **691 658 (шістсот дев'яносто одна тисяча шістсот**

п'ятдесят вісім) гривень 56 копійок згідно пунктів 3 Договорів позики, ст. ст. 549-552 ЦК України та покласти на Відповідача витрати, пов'язані з сплатою судового збору.

В обґрунтування позовних вимог посилався на те, що 30 липня 2013 року між **ОСОБА_1** та **ОСОБА_2** було укладено нотаріально посвідчений договір позики №986 (далі - Договір позики-1) на суму позики 534 600,00 (п'ятсот тридцять чотири тисячі шістсот) гривень зі строком повернення позики до 31.08.2014р.

Пізніше, 10 жовтня 2014 року між **ОСОБА_1** та **ОСОБА_2** було укладено ще один нотаріально посвідчений договір позики №2004 (далі - Договір позики-2) на суму позики 927 768,00 (дев'ятсот двадцять сім тисяч сімсот шістдесят вісім) гривень зі строком повернення позики до 09.10.2015р.

Дані договори є аналогічними за своїми умовами, окрім сум позик та строків їх повернення. Обидва договори позики були посвідчені приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Легкобитом Станіславом Олександровичем.

Згідно п.2 Договору позики-1 та Договору позики-2 (разом надалі - Договори позики) Грошові кошти, які є предметом цих Договорів позики, передані Позикодавцем та одержані Позичальником в момент підписання цього договору.

10.10.2013 року, Відповідачем було частково повернуто Позивачу частину позики у сумі 33 607 грн. за Договором позики-1 від 30 липня 2013 року, про що Позивач написав розписку про отримання зазначених коштів.

Після зазначеного, Відповідач більше жодного разу не здійснював повернення грошових коштів за Договорами позики попри неодноразові звернення до нього Позивача з вимогою повернути надані ним позики.

Таким чином, Відповідач у визначений сторонами термін не приступив до виконання взятого на себе зобов'язання, чим порушив права та інтереси Позивача та норми чинного законодавства України.

Заборгованість Відповідача перед Позивачем на 03.07.2016 становить:

1.за Договором позики-1 складає суму 500 993 (п'ятсот тисяч дев'ятсот дев'яносто три) гривні 00 копійок.

2.за Договором позики-2 складає суму 927 768 (дев'ятсот двадцять сім тисяч сімсот шістдесят вісім) гривень 00 копійок.

Згідно Договорів позики Відповідач зобов'язаний був повернути грошові кошти в строк до 31.08.2014р. за Договором позики-1 та до 09.10.2015р. за Договором

позики-2. Проте, в зазначені строки і до сьогодні Відповідач грошові кошти не повернув, вимоги Позивача про повернення коштів ігнорував, тому позивач звертається до суду із даним позовом.

Станом на 01 липня 2016 р. сума позик за договорами Відповідачем не повернута.

Боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом.

Відповідно до ч.3 п.3 Договорів позики, сторони домовились, що у випадку невиконання Позичальником зобов'язання за цими Договорами позики, він має сплатити Позикодавцеві пеню у розмірі подвійної облікової ставки НБУ на кожний день прострочення платежу.

Згідно проведених розрахунків за період з 01.09.2014р. по 03.07.2016р. у Додатку №1 до позову, відповідно до Договору позики-1:

1. Сума 3% річних за користування чужими грошовими коштами згідно ч.2 ст. 625 ЦК України за даний період становить 27 671 (двадцять сім тисяч шістсот сімдесят одна) гривня 28 копійок, (додаток 1 додається).

2. Сума інфляційних витрат за користування чужими грошовими коштами згідно ст. 625 ЦК України за даний період становить 334 014 (триста тридцять чотири тисячі чотирнадцять) гривень 27 копійок.

3. Розмір неустойки (пені) згідно п.3 Договору позики-1 становить 403 059 (чотиреста три тисячі п'ятдесят дев'ять) гривень 16 копійок.

Згідно проведених розрахунків за період з 01.09.2014р. по 03.07.2016р. у Додатку №2 до позову, відповідно до Договору позики-2:

1) Сума 3% річних за користування чужими грошовими коштами згідно ч.2 ст. 625 ЦК України за даний період становить 20 436 (двадцять тисяч чотиреста тридцять шість) гривень 31 копійка.

2) Сума інфляційних витрат за користування чужими грошовими коштами згідно ч.2 ст. 625 ЦК України за даний період становить 61 314 (шістдесят одна тисяча триста чотирнадцять) гривень 44 копійки.

3) Розмір неустойки (пені) згідно п.3. Договору позики-2 становить 288 599 (двісті вісімдесят вісім тисяч п'ятсот дев'яносто дев'ять) гривень 40 копійок.

В судовому засіданні представник позивача **ОСОБА_4** позовні вимоги підтримав та просив суд задовольнити їх у повному обсязі із підстав викладених у позовній заяві.

Представник відповідача **ОСОБА_5** в судовому засіданні проти задоволення позовним вимог заперечувала, до суду надала письмові заперечення, та просила суд відмовити у їх задоволенні.

Заслухавши пояснення сторін та дослідивши наявні у матеріалах справи докази, суд встановив наступне.

30 липня 2013 року між **ОСОБА_1** та **ОСОБА_2** було укладено нотаріально посвідчений договір позики №986 (далі - Договір позики-1) на суму позики 534 600,00 (п'ятсот тридцять чотири тисячі шістсот) гривень зі строком повернення позики до 31.08.2014р.

10 жовтня 2014 року між **ОСОБА_1** та **ОСОБА_2** було укладено ще один нотаріально посвідчений договір позики №2004 (далі - Договір позики-2) на суму позики 927 768,00 (дев'ятсот двадцять сім тисяч сімсот шістдесят вісім) гривень зі строком повернення позики до 09.10.2015р.

Згідно п.2 Договору позики-1 та Договору позики-2 Грошові кошти, які є предметом цих Договорів позики, передані Позикодавцем та одержані Позичальником в момент підписання цього договору. Підпис сторін на цьому договорі позики грошей та розписки позичальника в їх отриманні свідчать про відсутність з цього боку будь яких претензій.

Вирішуючи спір, суд виходить також з наступного.

Відповідно до статті 1046 та Глави 71 Цивільного кодексу України, за договором позики одна сторона (позикодавець) передає у власність другій стороні (позичальнику) грошові кошти або інші речі, визначені родовими ознаками, а позичальник зобов'язується повернути позикодавцеві таку ж суму грошових коштів (суму позики) або таку ж кількість речей того ж роду та такої якості.

Договір позики є укладеним з моменту передання грошей або інших речей, визначених родовими ознаками.

Договір позики укладається у письмовій формі, якщо його сума не менш як у десять разів перевищує встановлений законом розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян, а у випадку, коли позикодавцем є юридична особа, - незалежно від суми.

Частина друга статті 1047 Цивільного кодексу України вказує на те, що на підтвердження укладення договору позики та його умов може бути представлена розписка позичальника або інший документ, який посвідчує

передання йому позикодавцем визначеної грошової суми або визначеної кількості речей.

У разі не виконання обов'язку позичальника повернути позику у строк та в порядку, що встановлені договором до Позичальника може бути застосовано положення статей 625, 1048- 1050 ЦК України.

Судом витребувано у приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Легкобита С.О. належним чином завірені копії документів до договору позики від 30.07.2013 р. та 10.10.2014 р., на , що нотаріус направив лише завірені копії даних договорів позики.

Відповідно до статті 640 Цивільного кодексу України договір є укладеним з моменту одержання особою, яка направила пропозицію укласти договір, відповіді про прийняття цієї пропозиції.

Якщо відповідно до акта цивільного законодавства для укладення договору необхідні також передання майна або вчинення іншої дії, договір є укладеним з моменту передання відповідного майна або вчинення певної дії.

Сам факт нотаріального посвідчення договору позики від 30.07.2013 р. та 10.10.2014 р., у розумінні положень статті 640 Цивільного кодексу України, не є достатньою підставою вважати, договір укладений, оскільки спеціальна норма передбачає передачу грошових коштів на підставі та умовах вказаного договору позики, у даному випадку наявність розписки Позичальника в їх отриманні або іншого підтверджуючого документу.

Варто зазначити, що ні Позивачем, ні його представником не надано до суду розписки про передачу та отримання грошових коштів, які є предметами договорів позики.

Відсутність розписки Позичальника в отриманні предмету договору позики від 30.07.2013 р. та договору позики 10.10.2014 р. свідчить про те, що грошові кошти не передавалися, а самі договори позики, є таким, що не укладені відповідно до вимог частини першої статті 1046 ЦК України.

Дослідивши вказані договори позики та оцінивши їх справжню правову природу укладання, суд приходить до висновку, що договір позики від 30.07.2013 р. та договір позики від 10.10.2014 р. є не укладеним, та не породжує для сторін цивільних прав і обов'язків, на досягнення яких він був спрямований.

Відповідно до вимог ч. 2, 3 статті 10 ЦПК України, сторони та інші особи, які беруть участь у справі, мають рівні права щодо подання доказів, їх дослідження та доведення перед судом їх переконливості. Кожна сторона повинна довести і обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень.

Суд вважає, що позивач не довів обставини щодо підтвердження укладення договорів позики та передання грошових коштів, що є предметом договорів позики, а тому в задоволенні позовних вимог слід відмовити.

На підставі викладеного та керуючись ст.ст. 525, 526, 610, 1046, 1048, 1049 ЦК України, ст.ст.15, 60, 79, 88, 212-215, 223 ЦПК України, суд -

В И Р І Ш И В :

В задоволенні позовних вимог ОСОБА_1 до ОСОБА_2, про стягнення суми боргу за договором позики - відмовити.

Рішення може бути оскаржене до апеляційного суду Київської області через Макарівський районний суд Київської області протягом 10 днів з дня його проголошення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку для подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним судом.

Суддя

А.В.Косенко

ТЕМА 16. ДОГОВІР ПІДРЯДУ

ГЛОСАРІЙ

Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт – це договір за яким підрядник (виконавець) зобов'язується провести за завданням замовника наукові дослідження, розробити зразок нового виробу та конструкторську документацію на нього, нову технологію тощо, а замовник зобов'язується прийняти виконану роботу та оплатити її.

Договір підряду – цивільно-правовий договір, за яким одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти та оплатити виконану роботу.

Замовник – сторона договору підряду, яка за власним рішенням або дорученням інвестора розміщує замовлення на виконання робіт (будівництво об'єкта), приймає закінчені роботи (об'єкт будівництва) та оплачує їх.

Кошторис – затверджений у встановленому порядку або прийнятий належним чином фінансово-плановий документ, який містить відповідні статті і суми витрат коштів на утримання органів державної влади, установ та організацій; на виробничу діяльність, капітальне будівництво тощо.

Нове будівництво (новобудова) – це будівництво підприємств, будівель і споруд, яке здійснюється на нових майданчиках на підставі знов затвердженої проектно-кошторисної документації.

Підрядник – особа, яка укладає договір підряду (контракт) на будівництво (проектування) об'єктів відповідно до визначених у ньому умов виконує передбачені договором підряду.

Пошукові роботи – самостійна стадія геологорозвідувальних робіт на тверді корисні копалини.

Предметом договору підряду є матеріалізовані результати створення, перетворення, поновлення і навіть ліквідації речей виробничого, споживчого та науково-культурного призначення.

Предметом договору будівельного підряду є проведення нового будівництва, капітального ремонту, реконструкції (технічного переоснащення) підприємств, будівель, споруд та інших робіт, нерозривно пов'язаних із місцем знаходження об'єкта.

Проектні роботи – це роботи, пов'язані зі створенням проектною документації для будівництва – текстових та графічних матеріалів, затверджених в установленому порядку, якими визначаються містобудівні, об'ємно-планувальні, архітектурні, конструктивні, технічні та технологічні рішення, а також кошториси об'єкта будівництва.

Реконструкція (технічне переоснащення) – проведення відповідно до плану технічного розвитку об'єднань (підприємств) комплексу заходів (без розширення виробничих площ) щодо підвищення технічного рівня окремих

дільниць виробництва, агрегатів, установок шляхом запровадження нової техніки, технології, заміни устаткування тощо.

Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження (псування) матеріалу до настання строку здачі підрядником визначеної договором підряду роботи несе сторона, яка надала матеріал, а після настання цього строку – сторона, яка пропустила строк, якщо інше не встановлено договором або законом.

Розширення – це здійснюване за новим проектом будівництво других і наступних черг діючих підприємств, додаткових виробничих комплексів і виробів, а також нових або розширення діючих цехів.

Сторонами у договорі підряду є підрядник і замовник.

Ціна договору підряду – це грошова сума, що належить підрядникові за виконане замовлення, і також є істотною умовою договору.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКони:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Сторонами договору підряду є:

- а) замовник і отримувач;
- б) виконавець і замовник;
- в) замовник і підрядник;
- г) підрядник і власник.

2. Яка сторона за договором підряду несе відповідальність за несхоронність майна, переданого замовником підряднику?

- а) підрядник, якщо його відповідальність передбачена договором;
- б) підрядник, в силу закону;
- в) замовник як власник матеріалу;
- г) замовник і підрядник солідарно.

3. Якщо в договорі підряду не встановлено ціну роботи або способи її визначення, виконання договору повинно бути оплачено по ціні:

- а) встановленій за домовленістю сторін;
- б) призначеній підрядником;
- в) призначеній замовником роботи;
- г) що звичайно застосовується за аналогічні роботи з урахуванням необхідних витрат, визначених сторонами.

4. Підрядник зобов'язаний попередити замовника про:

- а) недоброякісність або непридатність матеріалу, одержаного від замовника;
- б) те, що додержання вказівок замовника загрожує якості або придатності результату роботи;
- в) наявність інших обставин, що не залежать від підрядника, які загрожують якості або придатності результату роботи;
- г) усі відповіді вірні.

5. У разі невиконання замовником обов'язку сприяти підрядникові у виконанні роботи у випадках, в обсязі та в порядку, встановлених договором підяду, підрядник має право вимагати:

- а) відшкодування завданих збитків, включаючи додаткові витрати, викликані простоем;
- б) відшкодування завданих збитків, включаючи додаткові витрати, викликані перенесенням строків виконання роботи;
- в) підвищення ціни роботи;
- г) усі відповіді вірні.

6. Якщо підрядник виконує роботу за договором підяду настільки повільно, що закінчення її у строк стає явно неможливим, замовник має право вимагати від підрядника:

- а) прискорення виконання роботи;
- б) сплати неустойки;
- в) відшкодування збитків та відмовитися від договору підяду;
- г) повернення попередньої оплати та відшкодування збитків.

7. Якщо під час виконання роботи стає очевидним, що вона не буде виконана належним чином, замовник має право:

- а) призначити підрядникові строк для усунення недоліків;
- б) відмовитися від договору, якщо підрядник не усуне недоліків та вимагати відшкодування збитків;
- в) доручити виправлення робіт іншій особі за рахунок підрядника;
- г) усі відповіді вірні.

8. У разі виникнення між замовником і підрядником спору з приводу недоліків виконаної роботи або їх причин, на вимогу будь-кого з них призначається експертиза, витрати на проведення якої, як правило, несе:

- а) сторона, яка вимагала її призначення;
- б) замовник і підрядник солідарно;
- в) замовник;
- г) підрядник.

9. Підрядник має право після дворазового попередження продати результат роботи, а суму виторгу, з вирахуванням усіх належних підрядникові платежів, внести в депозит нотаріуса на ім'я замовника, якщо замовник ухиляється від прийняття викопаної роботи протягом:

- а) п'ятнадцяти днів;
- б) одного місяця;
- в) двох місяців;
- г) трьох місяців.

10. Якщо відступи у роботі від умов договору підряду або інші недоліки у роботі є істотними або такими, що не можуть бути усунені, або не були усунені у встановлений замовником розумний строк, замовник має право:

- а) відмовитися від договору та вимагати відшкодування збитків;
- б) вимагати відшкодування збитків;
- в) вимагати сплати неустойки;
- г) вимагати відшкодування моральної шкоди.

11. До вимог щодо неналежної якості роботи, виконаної за договором підряду, застосовується позовна давність:

- а) у десять років;
- б) у п'ять років;
- в) у три роки;
- г) у один рік.

12. Перебіг гарантійного строку починається з моменту:

- а) коли виконана робота була прийнята або мала бути прийнята замовником;
- б) виконання договору підрядником;
- в) повідомлення підрядником замовнику про закінчення роботи за договором;
- г) сплати підряднику суми, обумовленої за виконану роботу.

13. Договір побутового підряду є договором:

- а) реальним;
- б) фидуціарним;
- в) публічним;
- г) умовним.

14. Підрядником за договором побутового підряду можуть виступати:

- а) повнолітні дієздатні фізичні особи;

- б) будь-які фізичні та юридичні особи;
- в) фізичні та юридичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності;
- г) лише юридичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності.

15. Вартість робіт, виконаних за договором побутового підряду визначається:

- а) за погодженням сторін, якщо інше не передбачено у встановленому порядку преїскурантами (цінниками), тарифами тощо;
- б) підрядником;
- в) органами місцевого самоврядування;
- г) за тарифами, затвердженими відповідними державними органами.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Ляшенко уклав договір з ТОВ «Ремонт24» на ремонт свого будинку. Вартість роботи та матеріалів ТОВ була визначена загальною сумою 80000 гривень. Відповідно до умов договору ремонт повинен був початися 10 червня і закінчитися 10 серпня. При укладенні договору Ляшенко заплатив 20000 гривень, а 11 червня до нього зателефонували майстер ремонтної бригади ТОВ та попросив згоди на перенесення початку робіт на 25 червня, тому що бригада не має можливості виділити робітників, вони зайняті на інших об'єктах. Ляшенко відмовився від цієї пропозиції, оскільки він взяв на роботі відпустку за свій рахунок та чекає ремонтників. Однак роботи були розпочаті лише 20 червня та закінчені 25 серпня. По закінченні роботи Ляшенко сплатив ще 40000 гривень, а решту оплатити відмовився, вважаючи це понесеними збитками (неотримання зарплати) внаслідок порушення ТОВ умов договору. Окрім цього, частину робіт він виконав сам. ТОВ звернулось з позовом до суду про стягнення з Ляшенка неоплаченої ним суми.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. Чи підлягає позов ТОВ «Ремонт24» задоволенню?

Завдання 2.

Суров уклав з Івановим та Петровим договір на ремонт даху та фарбування будинку, за яким роботи повинні бути закінчені до 15 вересня 2016 року. Однак Іванов та Петров до роботи не приступили. Великі дощі, які пройшли 18 та 19 вересня, пошкодили стелю та стіни в середині будинку. Суров був змушений сплатити 6000 грн. іншим майстрам, які до того ще й відновили стіни та стелю. Від договору з Івановим та Петровим Суров відмовився і звернувся до суду з позовом про відшкодування завданих йому збитків на суму 10000 грн.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. Чи задовольнить суд вимоги Сурова?

Завдання 3.

Гулий замовив будівельній фірми будівництво 2-поверхового садового будинку. Матеріал для будівництва був наданий фірмою. Строк здачі був встановлений на 10 квітня. 8 квітня будинок був готовий, про що підрядник повідомив замовника. 9 квітня Гулий прийняв другий поверх, що було оформлено актом. Прийняти весь будиночок він не встиг із-зі браку часу, однак домовився з представником підрядника про те, що повністю прийме роботу 12 квітня. 11 квітня будинок через пожежу, яка сталася через необережне поводження з вогнем сусідів, повністю згорів.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. Хто в даній ситуації несе ризик випадкової загибелі речі?
2. Чи вплине на ситуацію те що замовник прийняв другий поверх?
3. Через скільки днів після закінчення робіт і повідомлення про це замовника він повинен прийняти об'єкт?
4. Які наслідки прострочення замовником строку прийняття роботи?

Завдання 4.

ТОВ «Скеля» уклало з будівельною фірмою «Ремонт під ключ» договір підряду на ремонтно-будівельні роботи, яким, зокрема, передбачалося відремонтувати приміщення, в якому буде знаходитись офіс замовника. В договорі передбачалася неустойка за прострочення виконання робіт підрядником. Роботи виконувалися з матеріалу підрядника.

У фірмі «Ремонт під ключ» не було спеціалістів-паркетників, тому нею було укладено договір субпідряду із приватним підприємцем Тороповим. Останній зірвав строки виконання робіт через хворобу, внаслідок чого будівельна фірма також не змогла вчасно здати об'єкт. Однак на вимогу представника ТОВ «Скеля» про відшкодування збитків, директор будівельної фірми відповів відмовою, вважаючи, що зрив строків виконання робіт стався не з їх вини.

ТОВ «Скеля» звернулося з позовом до суду про розірвання договору підряду та компенсацію збитків через те, що угода з Тороповим була укладена підрядником без узгодження із замовником.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. В якому випадку підрядник може залучати субпідрядника?
2. Хто у вказаних відносинах є генеральним підрядником, а хто – субпідрядником?
3. Чи є підстави для розірвання договору підряду та стягнення збитків й неустойки?

ВРАЗИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

Договір підряду

м. _____ “__” ____ 2017р.
Сторони: Замовник _____ (повна назва юридичної чи ПІБ фізичної особи) в особі _____ (посада та ПІБ) діючого на підставі _____ (статуту, довіреності, положення) з однієї сторони, та Підрядник _____ в особі _____, діючого на підставі _____ з другої сторони, уклали цей Договір про наступне:

1. Предмет договору

1.1. За дорученням Замовника, Підрядник зобов'язується на власний ризик виконати певну роботу за умов цього Договору, а Замовник зобов'язується прийняти та оплатити її.

2. Відомості про роботу, що виконується Підрядником

2.1. _____ (вказати точне найменування роботи)

3. Вимоги Замовника до предмету підряду

3.1. Предметом підряду (результатом виконаних робіт за Даним Договором) є _____.

3.2. Кількісні характеристики предмету підряду: _____.

3.3. Якість предмету підряду повинна відповідати наступним вимогам: _____.

4. Інструмент, матеріали та умови виконання робіт (при необхідності додати інше, як приклад, спецодяг, тощо)

4.1. Роботи виконуються із матеріалів Замовника за винятком тих матеріалів, які за умовами цього Договору надав Підрядник.

4.2. Робота виконується із наступних матеріалів Підрядника:

_____ в кількості _____ ціна _____.

_____ в кількості _____ ціна _____.

вартість яких (не) врахована у загальній сумі Договору.

4.3. Якість матеріалів Підрядника повинна відповідати _____.

4.4. Ризик випадкової втрати або псування матеріалів Підрядника з моменту передачі несе - *Замовник (Підрядник)*.

4.5. Замовник на термін дії договору надає Підряднику наступний інструмент та обладнання для виконання робіт:

4.5.1. _____ в кількості _____ ціна _____.

4.5.2. _____ в кількості _____ ціна _____.

4.5.3. _____ в кількості _____ ціна _____.

4.6. Замовник протягом _____ (днів, місяців) з моменту підписання цього Договору надає Підряднику необхідну проектну

документацію: _____ (креслення, зразки), а також інші необхідні документи для виконання робіт: _____.

4.7. Замовник зобов'язується забезпечити Підряднику необхідні умови для виконання робіт, а саме: _____.

4.8. Матеріал, інструмент, обладнання та необхідні умови за п.п. 4.5–4.7 повинні бути надані Підряднику для виконання робіт за актом протягом _____ з моменту підписання цього Договору.

5. Термін виконання робіт та гарантійні строки

5.1. Підрядник зобов'язується розпочати виконання робіт протягом _____ з моменту надання матеріалів, інструменту та необхідної документації.

5.2. Підрядник зобов'язується виконувати роботу протягом _____ з правом дострокового виконання.

5.3. Проміжні терміни: _____.

5.4. Після закінчення виконання робіт Підрядник зобов'язаний письмово повідомити Замовника про готовність предмету до здачі протягом _____.

5.5. Гарантійний термін за Даним Договором складає _____ з моменту передачі предмету підяду.

6. Ціна та умови оплати роботи

6.1. Вартість та витрати по виконанню робіт визначаються згідно з приблизним кошторисом (Додаток № 1 до Даного Договору).

6.2. У випадку необхідності перевищити приблизний кошторис Підрядник зобов'язаний письмово повідомити про це Замовника протягом _____ днів. До повідомлення повинні бути додані документи, що обґрунтовують підвищення кошторису.

6.3. Замовник зобов'язаний протягом _____ днів після повідомлення дати Підряднику певну відповідь про підтвердження замовлення або про відмову від договору.

6.4. Значним вважається перевищення приблизного кошторису більше ніж на _____ від загальної суми приблизного кошторису.

6.5. Витрати Підрядника відшкодовуються ним із винагороди, що виплачується Замовником.

6.6. Вартість робіт за Даним Договором вказана без урахування ПДВ (з урахуванням ПДВ).

6.7. За дострокове виконання робіт більше ніж на _____ днів Замовник здійснює Підряднику доплату в розмірі _____ від вартості робіт.

6.8. Терміни оплати:

6.8.1. Протягом _____ з моменту підписання цього Договору — аванс у розмірі _____ грн.

6.8.2. Протягом _____ з моменту підписання акту здачі-приймання робіт — остаточний розрахунок.

6.9. Вид розрахунків - готівковий (безготівковий, змішаний).

6.10. Доплата за п.6.7 цього Договору виплачується в тому самому порядку, що й основна сума платежу.

7. Контроль Замовника за перебігом виконання робіт

7.1. Підрядник зобов'язується в термін ____ інформувати про перебіг виконання робіт.

7.2. Замовник має право безперешкодного доступу до робіт Підрядника для перевірки перебігу та якості робіт, що виконуються.

8. Порядок здачі приймання робіт предмету підяду

8.1. Здача-приймання виконаних робіт здійснюється сторонами за актом протягом ____ з моменту повідомлення Замовника про готовність предмету підяду до приймання.

8.2. Пункт здачі-приймання _____.

8.3. Предмет підяду повинен бути наданий Замовнику у вигляді _____.

8.4. Доставка предмету підяду здійснюється _____ за рахунок _____ у наступному порядку _____.

8.5. У термін _____ після підписання акту здачі-приймання Підрядник зобов'язаний надати Замовнику залишки матеріалів, звіт про використання матеріалу, а також передати останньому всю документацію та креслення, надані за п.4.6 цього Договору.

9. Права та обов'язки сторін

9.1. Обов'язки Підрядника:

9.1.1. Виконати роботу зазначену в п. 2.1. цього Договору.

9.1.2. Підрядник зобов'язаний суворо виконувати всі вказівки Замовника щодо виконання роботи.

9.1.3. Підрядник зобов'язаний негайно інформувати Замовника в тому випадку, якщо дотримання ним вказівок Замовника загрожує придатності або міцності роботи, що виконується.

9.1.4. Вживати усіх заходів щодо збереження майна, переданого йому Замовником, та відповідати за втрату або пошкодження цього майна.

9.1.5. Виконати роботу в строк зазначений в п. 5 цього Договору.

9.1.6. Якщо виникла необхідність проведення додаткових робіт і у зв'язку з цим істотного перевищення визначеного приблизного кошторису, зобов'язаний своєчасно попередити про це Замовника.

9.1.7. Своєчасно попередити замовника:

9.1.7.1. Про недоброякісність або непридатність матеріалу, одержаного від замовника;

9.1.7.2. Про те, що додержання вказівок замовника загрожує якості або придатності результату роботи;

9.1.7.3. Про наявність інших обставин, що не залежать від підрядника, які загрожують якості або придатності результату роботи.

9.1.8. Якщо використання недоброякісного або непридатного матеріалу чи додержання вказівок Замовника загрожує життю та здоров'ю людей чи призводить до порушення екологічних, санітарних правил, правил безпеки людей та інших вимог, Підрядник зобов'язаний відмовитися від Договору, маючи право на відшкодування збитків.

9.1.9. Передати Замовникові разом з результатом роботи інформацію щодо експлуатації або іншого використання предмета договору підряду, якщо це передбачено договором або якщо без такої інформації використання результату роботи для цілей, визначених цим Договором, є неможливим.

9.2. Обов'язки Замовника:

9.2.1. Прийняти роботу, виконану підрядником відповідно до Договору, оглянути її і в разі виявлення допущених у роботі відступів від умов Договору або інших недоліків негайно заявити про них Підрядникові.

9.2.2. Сприяти Підрядникові у виконанні роботи у випадках, в обсязі та в порядку, встановлених цим Договором.

9.2.3. У випадку недоброякісності наданого матеріалу Замовник зобов'язаний зробити заміну матеріалу в термін ___ з моменту повідомлення його Підрядником.

9.3. Права Підрядника:

9.3.1. Підрядник має право на ощадливе ведення робіт за умови забезпечення належної їх якості.

9.3.2. Якщо Замовник, незважаючи на своєчасне попередження з боку Підрядника, у відповідний строк не замінить недоброякісний або непридатний матеріал, не змінить вказівок про спосіб виконання роботи або не усуне інших обставин, що загрожують якості або придатності результату роботи, Підрядник має право відмовитися від договору підряду та право на відшкодування збитків.

9.3.3. У разі невиконання Замовником обов'язку вказаного в п. 9.2.2 цього Договору, Підрядник має право вимагати відшкодування завданих збитків, включаючи додаткові витрати, викликані простоем, перенесенням строків виконання роботи, або підвищення ціни роботи.

9.3.4. Якщо виконання роботи за цим Договором стало неможливим внаслідок дій або недогляду Замовника, Підрядник має право на сплату йому встановленої ціни з урахуванням плати за виконану частину роботи, за вирахуванням сум, які Підрядник одержав або міг одержати у зв'язку з невиконанням Замовником цього Договору.

9.3.5. Підрядник має право не розпочинати роботу, а розпочату роботу зупинити, якщо Замовник не надав матеріалу, устаткування або річ, що підлягає переробці, і цим створив неможливість виконання цього Договору Підрядником.

9.3.6. Якщо Замовник не сплатив встановленої ціни роботи або іншої суми, належної Підрядникові у зв'язку з виконанням цього Договору, Підрядник

має право притримати результат роботи, а також устаткування, залишок невикористаного матеріалу та інше майно замовника, що є у Підрядника.

9.4. Права Замовника:

9.4.1. Якщо Підрядник своєчасно не розпочав роботу або виконує її настільки повільно, що закінчення її у строк стає явно неможливим, Замовник має право відмовитися від цього Договору та вимагати відшкодування збитків.

9.4.2. Якщо під час виконання роботи стане очевидним, що вона не буде виконана належним чином, Замовник має право призначити Підрядникові строк для усунення недоліків, а в разі невиконання Підрядником цієї вимоги — відмовитися від цього Договору та вимагати відшкодування збитків або доручити виправлення роботи іншій особі за рахунок Підрядника.

9.4.3. Замовник має право у будь-який час до закінчення роботи відмовитися від цього Договору, виплативши Підрядникові плату за виконану частину роботи та відшкодувавши йому збитки, завдані розірванням договору.

9.4.4. Якщо Підрядник відступив від умов цього Договору підряду, що погіршило роботу, або допустив інші недоліки в роботі, Замовник має право за своїм вибором вимагати безоплатного виправлення цих недоліків у розумний строк або виправити їх за свій рахунок з правом на відшкодування своїх витрат на виправлення недоліків чи відповідного зменшення плати за роботу, якщо інше не встановлено договором.

9.4.5. За наявності у роботі істотних відступів від умов договору підряду або інших істотних недоліків Замовник має право вимагати розірвання договору та відшкодування збитків.

10. Відповідальність сторін

10.1. У випадку порушення своїх зобов'язань за цим Договором Сторони несуть відповідальність визначену цим Договором та чинним законодавством. Порушенням зобов'язання є його невиконання або неналежне виконання, тобто виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання.

10.2. Сторони не несуть відповідальність за порушення своїх зобов'язань за цим Договором, якщо воно сталося не з їх вини. Сторона вважається не винуватою, якщо вона доведе, що вжила всіх залежних від неї заходів для належного виконання зобов'язання.

10.3. Жодна із Сторін не несе відповідальність за невиконання чи неналежне виконання своїх зобов'язань по цьому Договору, якщо це невиконання чи неналежне виконання зумовлені дією обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин). Сторона, для якої склались форс-мажорні обставини, зобов'язана не пізніше __ календарних днів з дати настання таких обставин повідомити у письмовій формі іншу Сторону.

10.4. За порушення умов цього Договору винна сторона відшкодовує спричинені цим збитки, у тому числі втрачену вигоду, у порядку, передбаченому чинним законодавством.

10.5. Підрядник за цим Договором несе наступну відповідальність: _____.

10.6. Замовник за цим Договором несе наступну відповідальність: _____.

10.7. За односторонню необґрунтовану відмову від виконання своїх обов'язків протягом дії Даного Договору винна сторона сплачує штраф у розмірі _____.

10.8. За порушення інших умов Даного Договору винна сторона несе наступну відповідальність: (сплата штрафу, пені, неустойки) .

11. Строк дії Договору та інші умови

11.1. Договір набуває чинності з моменту його підписання Сторонами і діє до моменту його остаточного виконання Сторонами, але в будь-якому випадку до “__” __ 20__ р.

11.2. Даний Договір може бути пролонговано за згодою Сторін.

11.3. Забезпеченням зобов'язанням за цим Договором є _____.

11.4. Умови даного Договору можуть бути змінені за взаємною згодою Сторін з обов'язковим складанням письмового документу.

11.5. Усі спори, що пов'язані з цим Договором вирішуються шляхом переговорів між Сторонами. Якщо спір не може бути вирішений шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку за встановленою підвідомчістю та підсудністю такого спору, визначеному відповідним чинним законодавством України.

11.6. Продавець має статус платника податку на прибуток підприємств на загальних засадах /платника єдиного податку за ставкою 6% (10%).

11.7. Покупець має статус платника податку на прибуток підприємств на загальних засадах /платника єдиного податку за ставкою 6% (10%).

11.8. Даний Договір укладено у двох оригінальних примірниках, по одному для кожної із сторін.

11.9. У випадках, не передбачених даним Договором, сторони керуються нормами чинного законодавства.

11.10. Після підписання цього Договору усі попередні переговори за ним, листування, попередні угоди та протоколи про наміри з питань, що так чи інакше стосуються цього Договору, втрачають юридичну силу.

12. Додатки до даного Договору

12.1. Додаток № 1 “Приблизний кошторис” на ____ сторінках.

12.2. Додаток до Даного Договору складає його невід'ємну частину.

Місцезнаходження та реквізити Сторін

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

0306/1340/11

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із договорів.

Надіслано судом: не визначено. Зареєстровано: 19.05.2012. Оприлюднено: 21.05.2012.

Дата набрання законної сили: 10.05.2012

Справа № 0306/1340/11 провадження № 22-ц/0390/765/2012 Головуючий у 1 інстанції: Логвинюк І.М. Категорія: 19 Доповідач: Веремчук Л. М.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

10.05.2012 року місто Луцьк

Колегія суддів судової палати з розгляду цивільних справ апеляційного суду Волинської області:

головуючого -судді Веремчук Л.М.

суддів -Подолока В.А., Данилюк В.А.,

при секретарі -Понедєльника О.А.

з участю: *позивачів ОСОБА_1, ОСОБА_2*

представника позивачів ОСОБА_3

представника відповідача Чорної Б.М.

розглянувши у відкритому судовому засіданні цивільну справу за позовом ОСОБА_1, ОСОБА_2 до Волинського обласного санаторію матері та дитини «Турія» про стягнення коштів за цивільно-правовими угодами, моральної шкоди, за апеляційною скаргою відповідача Волинського обласного санаторію матері і дитини «Турія» на рішення Ковельського міськрайонного суду від 17 лютого 2012 року,

ВСТАНОВИЛА:

Позивачі ОСОБА_1, ОСОБА_2 звернулись до суду з даним позовом до Волинського обласного санаторію матері і дитини «Турія» (далі санаторій, відповідач), мотивуючи його тим, що між ними та відповідачем 1 червня 2010 року та 1 липня 2010 року було укладено угоди, за умовами яких позивачі зобов'язались виконати певні будівельні роботи та ремонт приміщень

санаторію. Згідно з актами прийому-здачі виконаних робіт від 30 червня 2010 року, від 30 липня 2010 року вони виконали обумовлені договором будівельні роботи. Відповідач їх прийняв, зобов'язався за їх виконання провести оплату в розмірі 11250 грн. та 9634 грн. 48 коп. відповідно, а всього 20884 грн. 48 коп. Зазначають, що відповідач відмовляється провести оплату виконаних робіт з тих мотивів, що вона була нарахована невірно по комерційних розцінках, а не виходячи з державних будівельних розцінок.

У подальшому позивачі збільшили свої позовні вимоги, обґрунтовуючи тим, що експертним шляхом було визначено вартість виконаних ними за цивільно - правовими угодами робіт у більшому розмірі, а саме - 23796 грн., а тому просили стягнути з відповідача саме таку суму.

Крім цього, позивачі заявили позов про стягнення з відповідача моральної шкоди, яку оцінюють у 5000 грн. Вимоги обґрунтовують тим, що відповідач погодився щодо якості, об'ємів виконаних робіт, однак, не розрахувався за їх виконання, на їх неодноразові вимоги швидше сплатити кошти не реагував, чим поставив їх сім'ї у складне матеріальне становище, залишивши їх без засобів до існування.

Рішенням Ковельського міськрайонного суду від 17 лютого 2012 року позов задоволено частково.

Зобов'язано Волинський обласний санаторій матері і дитини «Турія» провести розрахунок оплати ОСОБА_1, ОСОБА_2 виконаних робіт за цивільно - правовими угодами від 1 червня 2010 року та 1 липня 2010 року, провести розрахунок за виконану роботу з ОСОБА_1, ОСОБА_2 як виконавцями за цивільно - правовими угодами від 1 червня 2010 року та 1 липня 2010 року у солідарному порядку, сплативши за угодою від 1 червня 2010 року - 11250 грн., за угодою від 1 липня 2010 року - 9634 грн. 48 коп., а всього за двома вказаними вище угодами - 20884 грн. 48 коп.

Стягнуто з Волинського обласного санаторію матері і дитини «Турія» на користь ОСОБА_1, ОСОБА_2 по 500 грн. моральної шкоди кожному.

Стягнуто з Волинського обласного санаторію матері і дитини «Турія» на користь ОСОБА_1, ОСОБА_2 в солідарному порядку 1659 грн. 75 коп. судових витрат.

В решті позову відмовлено.

Не погоджуючись з ухваленим рішенням, відповідач Волинський обласний санаторій матері і дитини «Турія» подав апеляційну скаргу, в якій покликаючись на незаконність рішення та неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи, просив його скасувати та ухвалити нове рішення про часткове задоволення позову з врахуванням безпідставно отриманих позивачами коштів протягом 2010 року.

Заслухавши пояснення осіб, які беруть участь у справі, дослідивши обставини справи, перевіrivши законність та обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів апеляційної скарги, колегія суддів приходить до висновку, що скарга підлягає до часткового задоволення, а рішення частковому скасуванню в частині стягнення моральної шкоди з таких підстав.

Судом першої інстанції встановлено, і це відповідає наявним в матеріалах справи доказам, яким суд дав правильну правову оцінку, що між позивачами та відповідачем в особі директора санаторію 1 червня 2010 року та 1 липня 2010 року було укладено дві цивільно правові угоди на виконання робіт (а.с. 4, 5).

Згідно умов вищевказаних угод сторони домовились, що виконання робіт оформлюється актом прийому-здачі виконаних робіт і замовник зобов'язується сплатити виконавцям кошти, суму яких сторони угоди не обумовили, після підписання акту прийому здачі робіт, без зазначення дати.

Як вбачається з актів прийому-здачі від 30 червня 2010 року та 30 липня 2010 року (а.с. 4, 5 (зворот)), замовник роботи прийняв без будь-яких зауважень. Даними актами було визначено суму до оплати за виконані роботи, відповідно, 11250 грн. та 9634 грн. 48 коп., а всього за двома угодами - 20884 грн. 48 коп.

Судом встановлено, що відповідач оплати виконаних позивачами робіт за угодами не провів. Дана обставина сторонами не заперечується.

Статтею 526 ЦК України передбачено, що зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Відповідно до статті 837 ЦК України за договором підряду одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти та оплатити виконану роботу.

Згідно зі статтею 843 ЦК України, у договорі підряду визначається ціна роботи або способи її визначення. Якщо у договорі підряду не встановлено ціну роботи або способи її визначення, ціна встановлюється за рішенням суду на основі цін, що звичайно застосовуються за аналогічні роботи з урахуванням необхідних витрат, визначених сторонами. Ціна роботи у договорі підряду включає відшкодування витрат підрядника та плату за виконану ним роботу.

За нормами статті 854 ЦК України, якщо договором підряду не передбачена попередня оплата виконаної роботи або окремих її етапів, замовник зобов'язаний сплатити підрядникові обумовлену ціну після остаточної здачі роботи за умови, що роботу виконано належним чином і в погоджений строк або, за згодою замовника, - достроково.

Стаття 632 ЦК України, визначає, що ціна в договорі встановлюється за домовленістю сторін. У випадках, встановлених законом, застосовуються ціни (тарифи, ставки тощо), які встановлюються або регулюються уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування. Зміна ціни після укладення договору допускається лише у випадках і на умовах, встановлених договором або законом. Зміна ціни в договорі після його виконання не допускається. Якщо ціна у договорі не встановлена і не може бути визначена виходячи з його умов, вона визначається виходячи із звичайних цін, що склалися на аналогічні товари, роботи або послуги на момент укладення договору.

Отже, як було встановлено судом першої інстанції та дані обставини знайшли підтвердження в даному судовому засіданні, позивачі виконали взяті на себе зобов'язання, згідно зазначених вище цивільно-правових угод по виконанню будівельних робіт, і замовником були прийняті ці роботи згідно актів прийому-здачі без будь-яких зауважень та визначено суму, яка підлягає оплаті позивачам, проте така оплата відповідачем здійснена не була. Тому, місцевий суд, в силу вищезазначених норм права, дійшов правильного висновку про часткове задоволення позовних вимог в частині стягнення коштів на користь позивачів в рахунок оплати за виконані роботи, в межах сум визначених договорами та актами прийому-здачі.

Посилання в апеляційній скарзі відповідача на те, що контрольно-ревізійним відділом під час перевірки встановлено завищення вартості виконаних ремонтних робіт не може бути, в даному випадку, підставою зменшення суми коштів в рахунок оплати за виконані роботи позивачам, оскільки сторони дійшли згоди при підписанні договорів та актів прийому-здачі об'єктів стосовно ціни за виконані роботи і ці домовленості не були, в передбаченому законом порядку, визнанні незаконними та скасовані. Тому дане посилання колегією суддів не приймається.

Інші доводи апеляційної скарги не спростовують правильність висновків суду, оскільки вони були предметом дослідження суду і суд їм дав правильну юридичну оцінку.

Разом з тим, стягуючи в користь ОСОБА_1, ОСОБА_2 моральну шкоду, судом першої інстанції допущено порушення норм матеріального права.

Так, в пункті 2 постанови Пленуму Верховного суду від 31 березня 1995 року N 4 «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» надано роз'яснення, що спори про відшкодування заподіяної фізичній чи юридичній особі моральної (немайнової) шкоди розглядаються, зокрема: коли право на її відшкодування безпосередньо передбачено нормами Конституції або впливає з її положень; у випадках, передбачених статтями ЦК України та іншим законодавством, яке встановлює відповідальність за заподіяння моральної шкоди (наприклад, ст. 49 Закону «Про інформацію», ст. 44 Закону «Про авторське право і суміжні права»); при порушенні зобов'язань, які

підпадають під дію Закону «Про захист прав споживачів» чи інших законів, що регулюють такі зобов'язання і передбачають відшкодування моральної (немайнової) шкоди.

В даному випадку, позовні вимоги про відшкодування моральної шкоди є безпідставними, оскільки таке відшкодування не передбачено нормами чинного законодавства та умовами цивільно-правових угод укладеними між сторонами, а тому висновок суду про часткове задоволення позову в цій частині є передчасним.

З огляду на вищевикладене, рішення суду в частині стягнення моральної шкоди підлягає скасуванню з ухваленням нового рішення про відмову в позові в цій частині.

Таким чином, колегія суддів приходить до переконання, що у зв'язку з порушенням судом першої інстанції норм матеріального права, згідно зі ст. 309 ЦПК України оскаржуване рішення підлягає частковому скасуванню з ухваленням нового рішення в даній справі в частині позовних вимог.

Керуючись ст. ст. 307, 309, 314, 316, 317, 319 ЦПК України, колегія суддів, -

В И Р І Ш И Л А:

Апеляційну скаргу відповідача Волинського обласного санаторію матері і дитини «Турія» задовольнити частково.

Рішення Ковельського міськрайонного суду від 17 лютого 2012 року в даній справі в частині стягнення моральної шкоди скасувати та ухвалити в цій частині нове рішення.

В позові ОСОБА_1, ОСОБА_2 до Волинського обласного санаторію матері та дитини «Турія» про стягнення моральної шкоди - відмовити.

В решті рішення залишити без змін.

Рішення набирає законної сили з моменту проголошення і може бути оскаржене в касаційному порядку протягом двадцяти днів з дня набрання ним законної сили.

Судді:

ТЕМА 17. НЕДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

ГЛОСАРІЙ

Боржник – це заподіювач шкоди, тобто особа, яка відповідає за заподіяну шкоду.

Джерелом підвищеної небезпеки є діяльність, пов'язана з використанням, зберіганням або утриманням транспортних засобів, механізмів та обладнання, використанням, зберіганням хімічних, радіоактивних, вибухо- і вогненебезпечних та інших речовин, утриманням диких звірів, службових собак та собак бійцівських порід тощо, що створює підвищену небезпеку для особи, яка цю діяльність здійснює, та інших осіб.

Договірна відповідальність – це відповідальність за порушення існуючого між сторонами відносного зобов'язання, і тому вона як юридичний обов'язок має характер додаткового, що приєднується до невиконаного.

Засновниками конкурсу (змагання) можуть бути як фізичні, так і юридичні особи (наприклад, спілка письменників, журналістів, кінематографістів; редакції газет, журналів; мер міста, директор заводу).

Змістом деліктного зобов'язання є право кредитора та обов'язок боржника.

Зобов'язання щодо відшкодування шкоди – це таке цивільно-правове зобов'язання, за яким потерпілий (кредитор) має право вимагати від заподіювача шкоди (боржника) відшкодування у повному обсязі протиправно завданої шкоди шляхом відшкодування її у натурі або відшкодування завданих збитків.

Конкурс – змагання, яке дає змогу виявити найгідніших із його учасників або найкраще з того, що надіслане на огляд.

Кредитор – це потерпілий, тобто особа, якій заподіяно шкоду (ним може бути будь-який громадянин України, а також організація незалежно від того, чи є вона юридичною особою, чи ні).

Недоговірна відповідальність настає за порушення юридичного обов'язку, що має абсолютний характер, входить в абсолютні правовідносини, змістом яких є необхідність утримуватися від порушення суб'єктивного права чи особистого блага.

Недоговірні зобов'язання – це зобов'язання, які виникають за відсутності укладеного між сторонами договору, відповідно до певних юридичних фактів.

Об'єктом деліктних зобов'язань є відшкодування, яке боржник зобов'язаний надати потерпілому.

Протиправна дія – це поведінка, що заборонена законом.

Протиправна поведінка – порушення особою вимог правової норми, що полягає в здійсненні заборонених дій, або в утриманні від здійснення наказів правової норми діяти певним чином (бездіяльність).

Публічною обіцянкою винагороди є звернене до невизначеного кола осіб обіцяння майнової винагороди за досягнення обумовленого результату.

Учасник конкурсу – претендент, якого допущено до участі в конкурсі.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Сімейний кодекс України: Кодекс від 10.01.2002 № 2947-Ш
4. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ
5. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. № 266/94-ВР
6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. **Публічна обіцянка винагороди є публічною, якщо:**
 - а) в ній визначені строк та місце виконання необхідних дій;
 - б) вона сповіщена у засобах масової інформації або іншим чином невизначеному колу осіб;
 - в) вона стосується державних інтересів;
 - г) усі відповіді вірні.
2. **Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу є:**
 - а) двостороннім правочином;
 - б) одностороннім договором;
 - в) одностороннім правочином;
 - г) багатостороннім договором.
3. **Якщо завдання у разі публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу було виконано декількома особами одночасно:**
 - а) винагорода виплачується кожній особі в повному обсязі;
 - б) винагорода не виплачується;
 - в) розмір винагороди для кожної з осіб встановлюється за рішенням суду;
 - г) винагорода розподіляється між ними порівну.
4. **Засновник конкурсу має право змінити його умови:**

- а) під час дії конкурсу;
- б) по закінченню конкурсу;
- в) до початку конкурсу;
- г) у будь-який момент.

5. Чи має особа право на винагороду за вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення?

- а) ні;
- б) так;
- в) так, якщо вона повідомила цю особу про свої дії при першій нагоді;
- г) ні, окрім випадків, коли така особа понесла певні витрати.

6. При рятуванні майна фізичної або юридичної особи розмір відшкодування не може перевищувати:

- а) суму у 10 неоподаткованих мінімумів доходів громадян;
- б) суму у 20 неоподаткованих мінімумів доходів громадян;
- в) суму у 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян;
- г) вартості майна, яке рятувалося.

7. У разі усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи заінтересована особа має право вимагати:

- а) вжиття невідкладних заходів щодо усунення загрози;
- б) відшкодування завданої шкоди;
- в) заборони діяльності, яка створює загрозу;
- г) усі відповіді вірні.

8. До яких вимог не застосовуються положення про зобов'язання у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави?

- а) про повернення виконаного за недійсним правочином;
- б) про повернення безпідставно набутих аліментів та інших грошових сум, наданих фізичній особі як засіб до існування, якщо їх виплата проведена фізичною або юридичною особою добровільно, за відсутності рахункової помилки з її боку і недобросовісності набувача;
- в) про витребування майна власником із чужого незаконного володіння;
- г) про відшкодування шкоди особою, яка незаконно набула майно або зберегла його у себе за рахунок іншої особи.

9. Моральна шкода відшкодовується незалежно від вини фізичної або юридичної особи, яка її завдала:

- а) якщо шкоду завдано у стані крайньої необхідності;

- б) якщо шкоду завдано працівником юридичної особи;
- в) якщо шкоду завдано каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи внаслідок дії джерела підвищеної небезпеки;
- г) якщо шкоду завдано особою в разі здійснення нею права на самозахист.

10. З якого віку особа стає деліктоздатною?

- а) 16 років;
- б) 14 років;
- в) 18 років;
- г) 17 років.

11. У яких зобов'язаннях шкода може бути відшкодована незалежно від вини особи, яка її завдала?

- а) з відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою;
- б) з відшкодування шкоди, завданої малолітньою особою;
- в) з відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки;
- г) з відшкодування шкоди, завданої недієздатною особою.

12. Хто є боржником у зобов'язаннях з відшкодування шкоди, завданої малолітньою особою?

- а) батьки (усиновлювачі), опікун чи інша особа, яка на правових підставах здійснювала виховання малолітньої особи;
- б) держава;
- в) малолітня особа;
- г) батьки чи піклувальники.

13. У якому випадку шкода, завдана майну фізичної особи, відшкодовується державою?

- а) якщо шкоду завдано неплатоспроможною особою;
- б) якщо шкоду завдано внаслідок умислу потерпілого;
- в) якщо шкоду завдано смертю фізичної особи;
- г) якщо шкоду завдано внаслідок злочину і не встановлено особу, яка його вчинила або вона є неплатоспроможною.

14. Чи мають батьки (усиновлювачі) право регресу до своїх дітей у разі відшкодування завданої ними шкоди по досягненню повноліття?

- а) ні;
- б) так;
- в) так, якщо у дітей є власний заробіток;
- г) ні, окрім випадків, коли батьки стали непрацездатними.

15. Чи зобов'язані відшкодувати шкоду, завдану дитиною, батьки, щодо якої вони були позбавлені батьківських прав?

- а) так, протягом двох років після позбавлення їх батьківських прав;
- б) так, протягом трьох років після позбавлення їх батьківських прав;
- в) ні;
- г) так.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Суворов звернувся до органу захисту прав споживачів за консультацією. Він вказав, що в супермаркеті зняв з полиці для огляду порцеляновий чайник. Коли він тримав чайник в руках та розглядав, Суворова штовхнув інший покупець, який проходив повз нього. Через це Суворов впустив чайник. Магазин запропонував йому відшкодувати вартість чайника за оптовою ціною, на що Суворов не погодився. Магазин подав позов про стягнення збитків з нього збитків у розмірі вартості чайника.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. Які правовідносини виникли між Суворовим та магазином?
2. Що є підставою їх виникнення?
3. Як вирішити справу?

Завдання 2.

Вночі 20 липня 2016 року Іванов Г.П. попав в ДТП, внаслідок якої зазнав каліцтва і був визнаний інвалідом II-ї групи. З'ясувалось, що винуватцем ДТП був працівник автобази Васильєв А.С., який скориставшись відсутністю охорони автобази, вночі самовільно взяв машину з гаража, ключі від якого у нього знаходились за домовленістю із адміністрацією, а о 4-й годині ранку вчинив наїзд на Іванова. Іванов звернувся з позовом до автобази-володільця джерела підвищеної небезпеки. Представник автобази позов не визнав, посилаючись на те, що автомобіль вибув із володіння автобази не з її волі. Суд притягнув Васильєва до участі в справі як співвідповідача та наклав відповідальність за цією вимогою на Васильєва та на автобазу солідарно.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. Чи правильне рішення прийняв суд?
2. Чи вплинув би на рішення суду той факт, що Іванов переходив вулицю у невстановленому для цього місці?

Завдання 3.

Неповнолітні Соколов, Гуля, Мамченко (по 15 років) грали у футбол у дворі житлового дому. Під час гри хлопці розбили м'ячем скло автомобіля Говорухіна. Останній звернувся в суд з вимогою про відшкодування вартості розбитого скла.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. Який вид зобов'язань виник між неповнолітніми та Говорухіним?
2. Хто несе відповідальність за вчинену шкоду?
3. У якому розмірі повинні відшкодувати вартість скла неповнолітні?

Завдання 4.

Муслімов побачив у місцевій газеті оголошення Бондаренко про виплату винагороди в розмірі 1000 гривень тому, хто знайде її зниклу собаку породи шарпей. Через три дні біля магазину він побачив собаку такої ж породи, схожу за описом на ту, про яку йшла мова в оголошенні. Підібравши собаку, Муслімов подзвонив за номером телефону, вказаним в оголошенні і домовився про зустріч з власницею собаки Бондаренко. Забравши собаку, Бондаренко відмовилась виплачувати винагороду Муслімову, оскільки, як вона сказала, він не шукав собаку спеціально, не витратив на це ані часу, ані грошей, тому винагороду вона виплачувати не зобов'язана. Вважаючи свої права порушеними, Муслімов звернувся до суду.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК)

1. Чи виникло зобов'язання між Бондаренко та Муслімовим?
2. Яке рішення повинен прийняти суд?

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

752/21651/13-ц

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори про право власності та інші речові права; Спори про право власності та інші речові права про приватну власність.

Надіслано судом: не визначено. Зареєстровано: 24.04.2014. Оприлюднено: 24.04.2014.

Справа № 752/21651/13-ц

Провадження № 2/752/1618/14

Р І Ш Е Н Н Я

Іменем України

14 березня 2014 року Голосіївський районний суд м. Києва у складі
головуючого судді *Мирошниченко О.В.*
при секретарях *Бурлака Т.М., Яловенко А.С.,*
розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Києві цивільну справу за
позовною заявою ОСОБА_1 до Публічного акціонерного товариства «Концерн
Галнафтогаз» про визнання права та зобов'язання вчинити дії, -

в с т а н о в и в:

У грудні 2013 року позивач ОСОБА_1 звернувся до Голосіївського районного суду м. Києва з позовом, в якому просив визнати його переможцем акції «Заправляй Pulls - вигравай Volvo XC 60», організатором якої є ПАТ «Концерн Галнафтогаз» з правом на отримання призового автомобіля за 1 гривню; визнати незаконною відмову ПАТ «Концерн Галнафтогаз» від передачі ОСОБА_1 акційну винагороду, а саме - автомобіль марки «Volvo XC 60»; зобов'язати Публічне акціонерне товариство «Концерн Галнафтогаз» передати ОСОБА_1 акційну винагороду - автомобіль марки «Volvo XC 60» з наступними характеристиками: кількість сидінь: 5; двигун: 1984 см 3, 5-циліндровий стурбований дизель; потужність: 136 к.с. при 3500 об/хв.; крутний момент: 350Нм при 1500-2250 об/хв.; трансмісія: 6-ти ступенева механічна КПП; тип приводу: передній привід; розгін: 0-100 км/год: 11,2 с; макс. швидкість: 210 км/год.

В обґрунтування позовних вимог зазначив про те, що відповідачем у період з 01 липня 2013 року по 01 вересня 2013 року організовано проведення акції «Заправляй Pulls - вигравай Volvo XC 60». Позивач взяв участь в акції 16 серпня 2013 року, придбавши на АЗС «ОККО» 75 літрів пального А-95 ТМ Pulls на загальну суму 929 гривень 25 копійок, в результаті чого отримав три акційні картки, стерши на одній із акційних карток (№ 02-004267-064) захисні поля, виявив зображені символи автомобіля. Після чого ОСОБА_1, здійснивши телефонний дзвінок на гарячу лінію «ФІШКА», повідомив оператору всю необхідну інформацію. 23 вересня 2013 року позивач передав акційну картку представнику компанії відповідача, про що складено акт приймання-передачі, під час підписання якого представником компанії відповідача перевірено картку на наявність пошкоджень. Пізніше зателефонувавши на гарячу лінії компанії, позивачу повідомлено про те, що акційну картку позивача направлено на експертизу, оскільки на ній виявлено механічні пошкодження, про результати якої останнього буде повідомлено 29 жовтня 2013 року. Однак, починаючи з 29 жовтня 2013 року жодної інформації щодо визнання ОСОБА_1 переможцем акції «Заправляй Pulls - вигравай Volvo XC 60» або офіційної відмови у визнанні переможцем акції останній не отримав, а відповідач свідомо ухиляється від передачі акційної винагороди позивачу.

У судовому засіданні представник позивача підтримала позовні вимоги у повному обсязі, просила їх задовольнити у повному обсязі з викладених у позові підстав.

У судовому засіданні представник відповідача заперечувала проти позовних вимог, просила суд відмовити у їх задоволенні у повному обсязі. В обґрунтування заперечень зазначила про те, що дійсно відповідачем у період з 01 липня 2013 року по 01 вересня 2013 року організовано проведення акції «Заправляй Pulls - вигравай Volvo XC 60». Позивач взяв участь в акції 16 серпня 2013 року, придбавши на АЗС «ОККО» 75 літрів пального А-95 ТМ Pulls та отримав три картки відповідно до умов вказаної вище акції. 20 вересня 2013 року позивач зателефонував відповідно до умов акції та повідомив про наявність картки із стертими семи полями із зображенням автомобіля. 23 вересня 2013 року акційна картка була передана представнику відповідача, про що складено акт приймання-передачі. Відповідно до офіційних правил акції «Заправляй Pulls - вигравай Volvo XC 60», вказаний акт є підставою для оцінки організатором акції відповідності призової картки Правилам акції і прийняття рішення щодо видачі клієнту винагороди згідно правил акції. Відповідно до умов договору № 1/1-2-13/121 від 15 квітня 2013 року, укладеного між ПАТ «Концерн Галнафтогаз» (виконавець за договором) та Компанією «MEDIAREX COMMUNICATIONS AND CONSULTING, s.r.o» (Чехія) (замовник за договором), замовник має право перевіряти надані виконавцем призові картки переможців акції на предмет відповідності правилам акції. У зв'язку із чим проведено відповідну експертизу акційної картки позивача, за результатами якої 14 листопада 2013 року складено висновок, яким підтверджено неправомірне втручання та механічні пошкодження наданої позивачем акційної картки. Саме цей факт і став підставою для відмови у визнанні позивача переможцем акції.

Вислухавши пояснення представників сторін та дослідивши матеріали справи, суд встановив наступне.

Відповідно до офіційних правил акції «Заправляй Pulls - вигравай Volvo XC 60» в мережі АЗС «ОККО» (далі - Правила акції), ПАТ «Концерн «Галнафтогаз» у період з 01 липня 2013 року по 30 вересня 2013 року включно на всій території України оголошено проведення акції «Заправляй Pulls - вигравай Volvo XC 60», відповідно до умов якої, придбавши на АЗС «ОККО» 25 і більше літрів пального марок Pulls 95 та Pulls Diesel, використовуючи картку «Фішка» при розрахунку за пальне, покупець отримує акційну призову картку, на якій розміщено 25 полів, закритих спеціальним захисним покриттям, акційна картка зі стертими 7 полями, на кожному з яких зображено символ автомобіля, дає право на отримання акційної винагороди за акційною ціною 1 гривня (а.с. 75-78).

Акційною винагородою за умовами акції є автомобіль марки «Volvo XC 60» з наступними характеристиками: кількість сидінь: 5; двигун: 1984 см³, 5-циліндровий стурбований дизель; потужність: 136 к.с. при 3500 об/хв.; крутний момент: 350Нм при 1500-2250 об/хв.; трансмісія: 6-ти ступенева механічна КПП; тип приводу: передній привід; розгін: 0-100 км/год: 11,2 с; макс. швидкість: 210 км/год.

Підстави для відмови організатором акції учасникові акції в отриманні акційної винагороди визначені п. 7.1.3 Правил акції, відповідно до змісту якого, такою підставою, зокрема, є випадок, якщо акційна картка представнику компанії була пошкоджена.

Позивач ОСОБА_1 прийняв участь у вказаній акції 16 серпня 2013 року, придбавши на АЗС «ОККО» 75 літрів пального А-95 ТМ Pulls на суму 929 гривень 25 копійок, при цьому використовуючи при розрахунку за пальне картку «Фішка», що підтверджується фіскальним чеком № 6692 від 16 серпня 2013 року, в якому зазначено форма оплата «Готівка Фішка» (а.с. 11), у зв'язку із чим отримав три акційні картки.

Виконуючи умови акції, зокрема, вимоги п. 4 Правил акції, позивач стер на одній із акційних карток № 02-004267-064 сім захисних полів, як того вимагають умови акції, на яких були зображені символи автомобіля.

Згідно умов п. 7.1.1 Правил акції учасники-переможці, які виконали умови акції, визначені у п. 4.1 Правил акції, протягом періоду проведення акції, але не пізніше 30 вересня 2013 року повинні особисто зателефонувати на гарячу лінію «Фішка» та повідомити оператору гарячої лінії: про наявність акційної призової картки із стертими 7-ми полями з символом автомобіля; номер своєї картки «Фішка»; область та місто свого проживання; свій контактний номер телефону.

Відповідно до положень частини першої статті 61 ЦПК України, обставини, визнані сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі, не підлягають доказуванню.

Так, у судовому засіданні представником позивача вказано на дотримання позивачем вимог, викладених у пунктах 4,5 та п.п. 7.1.1 Правил акції, щодо дотримання умов участі у акції, реєстрації учасника програми «Фішка», а також вчинення дій щодо повідомлення про наявність акційної призової картки. Вказані вище обставини визнані та не спростовані і представником відповідача у судовому засіданні.

Відповідно до ст. 509 ЦК України, зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматись від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку. Зобов'язання виникають з підстав, встановлених ст. 11 цього Кодексу.

Положеннями ст. 1144 ЦК України визначено, що особа має право публічно пообіцяти винагороду (нагороду) за передання їй відповідного результату (передання інформації, знайдення речі, знайдення фізичної особи тощо). Обіцянка винагороди є публічною, якщо вона сповіщена у засобах масової інформації або іншим чином невизначеному колу осіб. У сповіщенні

публічної обіцянки винагорода мають бути визначені завдання, строк та місце його виконання, форма та розмір винагорода.

Аналізуючи викладене, суд зазначає, що для появи обов'язку щодо сплати винагорода необхідно, щоб настали два юридичні факти: 1) публічне оголошення про сплату винагорода; 2) виконання результату, визначеного в оголошенні. При цьому, право на одержання обумовленої в оголошенні винагорода виникає у особи, яка досягла потрібного результату, в будь-якому випадку, якщо результат досягнутий і особа, яка публічно пообіцяла винагороду, буде поставлена про це до відома.

Оскільки умови акції «Заправляй Pulls - вигравай Volvo XC 60» були опубліковані в мережі Інтернет (а.с. 73-74), обіцяна винагорода носила вартісний еквівалент, та була адресована невизначеному колу осіб, то вказана акція за правовою природою є публічною обіцянкою, яка породжує певні правові наслідки.

Згідно положень ст. 1148 ЦК України у разі виконання завдання і передання його результату особа, яка публічно пообіцяла винагороду (нагороду), зобов'язана виплатити її.

23 вересня 2013 року ОСОБА_1 передав, а ПАТ «Концерн «Галнафтогаз» прийняв оригінальний примірник призової картки з наступними реквізитами: 02-004267-064, яка на момент передачі не містила видимих пошкоджень, що зафіксовано в акті приймання-передачі призових карт від 23 вересня 2013 року (а.с. 12). Вказаний акт є підставою для оцінки організатором акції відповідності призової картки правилам акції і прийняття рішення щодо видачі клієнту винагорода згідно Правил акції. Про результати оцінки переданої призової картки і прийняте рішення щодо видачі винагорода за призовою картою згідно правил акції, організатор акції зобов'язувався повідомити клієнта додатково.

Згідно вимог ст. 526 ЦК України зобов'язання має виконуватись належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Відповідно до ст. 610 ЦК України, порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання).

Відповідно до положень ч. 1 ст. 60 ЦПК України кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, крім випадків, встановлених ст. 61 цього Кодексу.

Відмову у виконанні зобов'язання щодо видачі винагорода за призовою картою згідно правил акції, відповідач обґрунтовує неправомірним втручанням та

наявністю механічних пошкоджень, що містились на наданій позивачем акційної картці та були встановлені експертним висновком, складеним 14 листопада 2013 року інж. ОСОБА_2 (а.с. 140-145), замовником якого виступила Компанія «MEDIAREX COMMUNICATIONS AND CONSULTING, s.r.o» (Чехія), згідно договору № 1/1-2-13/121 від 15 квітня 2013 року, укладеного між останньою та ПАТ «Концерн Галнафтогаз» (а.с. 146-155).

Згідно ст. 57 ЦПК України, доказами є будь-які фактичні дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інших обставин, які мають значення для справи. Ці дані встановлюються на підставі пояснень сторін, третіх осіб, їхніх представників, допитаних як свідків, показань свідків, письмових доказів, речових доказів, зокрема звуко- і відеозаписів, висновків експертів.

Висновок експерта - докладний опис проведених експертом досліджень, зроблені у результаті них висновків та обґрунтовані відповіді на запитання, поставлені судом (ст. 66 ЦПК України).

Відповідно до умов договору № 1/1-2-13/121, укладеного 15 квітня 2013 року між Компанією «MEDIAREX COMMUNICATIONS AND CONSULTING, s.r.o» (Чехія) (замовник за договором) та ПАТ «Концерн Галнафтогаз» (виконавець за договором), виконавець зобов'язується за завданням замовника надавати за плату (грошову винагороду) послуги, що проведення акції, які включають наступне: - послуги щодо розповсюдження серед споживачів на території України призових карток встановленого зразка і погодженого тиражу з дотриманням правил акції, викладених в додатку № 1 до договору; - послуги щодо видачі винагород споживачам, при умові, що такі споживачі визнані виконавцем та замовником переможцями акції; - послуги щодо документального оформлення видачі винагород переможцям акції; - послуги щодо рекламування проведення акції, організаційного супроводу проведення акції, інформування споживачів про умови проведення акції.

Підписанням 14 жовтня 2013 року акту приймання-передачі призових карт між Компанією «MEDIAREX COMMUNICATIONS AND CONSULTING, s.r.o» (Чехія) та ПАТ «Концерн Галнафтогаз», сторони підтвердили факт детального огляду і повної перевірки оригіналу призової картки № 02-004267-064, що передана ПАТ «Концерн «Галнафтогаз», яким підтверджено, що зазначена призова картка повністю відповідає встановленому зразку призових карт, містить розкриття всіх призових полів та при огляді за допомогою збільшеного скла виявлені наступні пошкодження: 2-й рядок 3-тя клітинка містить пошкодження у формі проколу захисного покриття; 3-й рядок 3-тя клітинка має аналогічні пошкодження, у зв'язку із чим сторони дійшли згоди провести експертизу (п. 2 акту а.с. 146).

Разом з тим, суд приймає до уваги те, що ОСОБА_1 вказана призова картка передана відповідачу 23 вересня 2013 року за актом приймання-передачі, на момент складення якого остання не містила видимих пошкоджень.

22 жовтня 2013 року відповідач повідомив позивача, шляхом направлення електронного листа на електронну пошту, про те що відповідність призової картки Правилам акції перевіряється експертами у Чехії, картку 14 жовтня передано на додаткову експертизу, оскільки на деяких клітинках є пошкодження, офіційна відповідь має бути 29 жовтня 2013 року (а.с. 19).

Разом з тим, як вбачається з експертного висновку, складеного 14 листопада 2013 року інж. ОСОБА_2, замовлення на проведення дослідження призової картки останнім отримано 04 листопада 2013 року.

У судовому засіданні представник відповідача пояснила, що з моменту передачі картки позивачем та до моменту направлення останньої на експертизу, тобто у період з 23 вересня 2013 року до 14 жовтня 2013 року, призова картка зберігалась у відповідача. З приводу обставин місцезнаходження та умов зберігання картки у період з 14 жовтня 2013 року по 04 листопада 2013 року представник відповідача пояснити не змогла.

Відповідно до висновків інж. ОСОБА_2 скетч-картка № 02-004267-064 йдеться про зумисні неправомірні втручання, які є певним способом, у рамках окремих полів упорядкованими та мають форму проколювань (а.с. 144).

Разом з тим, на погляд суду, вказаним висновком не підтверджуються обставини, на які посилається представник відповідача у своїх запереченнях та обґрунтовує відмову у видачі винагороди за призовою карткою, зокрема те, що факт пошкодження призової картки № 02-004267-064 мав місце на момент передачі вказаної картки позивачем відповідачу 23 вересня 2013 року, оскільки експертний висновок не визначає дату утворення таких пошкоджень. Крім того, суд вважає, що даний висновок експерта, не може бути прийнятий до уваги судом як допустимий доказ, у відповідності до положень ст.ст. 59, 66, 147 ЦПК України.

Інших належних та допустимих доказів, в розумінні ст. ст. 58, 59 ЦПК України, в обґрунтування обставин, викладених у запереченнях, зокрема, щодо передачі пошкодженої акційної картки позивачем представнику компанії відповідача, відповідачем суду не надано.

Як встановлено судом у судовому засіданні, докази, які б свідчили про перевірку цілісності акційних карток в момент їх передачі Компанією «MEDIAREX COMMUNICATIONS AND CONSULTING, s.r.o» (Чехія) ПАТ «Концерн Галнафтогаз» для їх розповсюдження на території України відповідно до Правил акції, а так само докази, які б свідчили про належність умов зберігання даних карток відповідачем до моменту їх передачі для проведення експертизи, у відповідача відсутні.

Крім того, суд приймає до уваги також те, що про результати експертного висновку, складеного 14 листопада 2013 року, позивач не повідомлявся відповідачем, що підтверджено представником відповідача у судовому

засіданні. Також не була доведена до відома позивача і відмова відповідача у визнанні його переможцем та передачі йому акційної винагороди.

Враховуючи викладене, суд надходить до висновку про те, що відповідачем незаконно відмовлено позивачу у визнанні останнього переможцем акції «Заправляй Pulls - вигравай Volvo XC 60» та передачі останньому акційної винагороди відповідно до Правил акції, у зв'язку із чим позовні вимоги підлягають задоволенню, як обґрунтовані.

Відповідно до вимог ст. 88 ЦПК України з ПАТ «Концерн Галнафтогаз» в дохід держави підлягає стягненню сума судового збору у розмірі 229 гривень 40 копійок.

Керуючись ст.ст. 11,16, 509, 525, 526, 610, 1144, 1148, 1156 Цивільного кодексу України, ст. ст. 3,4,10, 11, 57-60, 88, 169, 209, 212-215, 218 Цивільного процесуального кодексу України, суд -

в и р і ш и в:

Позов ОСОБА_1 до Публічного акціонерного товариства «Концерн Галнафтогаз» про визнання права та зобов'язання вчинити дії, - задовольнити.

Зобов'язати Публічне акціонерне товариство «Концерн Галнафтогаз» передати ОСОБА_1 акційну винагороду - автомобіль марки «Volvo XC 60» з наступними характеристиками: кількість сидінь:5; двигун: 1984 см 3, 5-циліндровий стурбований дизель; потужність: 136 к.с. при 3500 об/хв.; крутний момент: 350Нм при 1500-2250 об/хв.; трансмісія: 6-ти ступенева механічна КПП; тип приводу: передній привід; розгін: 0-100 км/год: 11,2 с; макс. швидкість: 210 км/год.

Стягнути з Публічного акціонерного товариства «Концерн Галнафтогаз» (ідентифікаційний код: 31729918, місцезнаходження: Львівська область, м. Львів, вул. Пластова, 1) в дохід держави сплачену суму судового збору у розмірі 229 гривень 40 копійок.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення. Особи, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні під час проголошення судового рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення.

Суддя

ТЕМА 18. СПАДКОВЕ ПРАВО

ГЛОСАРІЙ

Виконавцем заповіту може бути фізична особа з повною цивільною дієздатністю або юридична особа, яка зобов'язана вжити заходів щодо охорони спадкового майна; вжити заходів щодо повідомлення спадкоємців, відказоодержувачів, кредиторів про відкриття спадщини; вимагати від боржників спадкодавця виконання ними своїх зобов'язань; управляти спадщиною; забезпечити одержання кожним із спадкоємців частки спадщини, яка визначена у заповіті; забезпечити одержання частки у спадщині особами, які мають право на обов'язкову частку у спадщині.

Відказоодержувачами можуть бути особи, які входять, а також ті, які не входять до числа спадкоємців за законом.

Відкриття спадщини – це наявність певних юридичних фактів, з якими законодавець пов'язує виникнення права спадкування.

Відчужувачем у спадковому договорі може бути подружжя, один з подружжя або інша особа.

Заповідальний відказ – полягає в тому, що заповідач покладає на спадкоємця за заповітом виконання будь-якого зобов'язання на користь однієї або кількох осіб (відказоодержувачів), які набувають права вимагати його виконання.

Заповідач – той, хто заповідає що-небудь комусь у спадок.

Заповіт – це особисте розпорядження фізичної особи на випадок своєї смерті.

Заповіт подружжя – подружжя має право скласти спільний заповіт щодо майна, яке належить йому на праві спільної сумісної власності.

Зміст заповіту складають розпорядження заповідача відносно його майнових прав та обов'язків.

Методом спадкового права є система способів, засобів та прийомів, за допомогою яких регулюються спадкові правовідносини.

Місце відкриття спадщини – останнє постійне місце проживання спадкодавця, а якщо воно невідоме – то місцезнаходження нерухомого майна або його основної частини, а за відсутності такого – місцезнаходження рухомого майна.

Підпризначення спадкоємця – це призначення заповідачем замість спадкоємця, зазначеного у заповіті, іншого спадкоємця власного майна на випадок настання будь-якої з обставин, перелік яких передбачено у ч. 1 ст. 1244 ЦК.

Предметом заповідального відказу може бути передання відказоодержувачеві у власність або за іншим речовим правом майнового права або речі, що входить або не входить до складу спадщини.

Предметом спадкового права є суспільні відносини, що виникають винятково за наявності такої обов'язкової умови, як смерть фізичної особи і наявність у неї майнових прав та обов'язків.

Прийняття спадщини – це засвідчення згоди спадкоємця вступити у всі правовідносини спадкодавця, які в сукупності становлять спадщину.

Секретний заповіт – це заповіт, який посвідчується нотаріусом без ознайомлення з його змістом.

Склад спадщини – усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті.

Спадкова трансмісія – перехід права на прийняття спадщини до спадкоємців особи, яка мала право на спадщину і не прийняла її у зв'язку зі смертю.

Спадкове право – являє собою сукупність встановлених державою правових норм, які регламентують порядок та умови переходу майнових прав та обов'язків померлої особи до інших осіб.

Спадкове правовідношення – це цивільно-правове відношення, яке виникає на підставі норм підгалузі спадкового права, в силу смерті фізичної особи (спадкодавця) та, як правило, волевиявлення його учасників, яким між останніми встановлюється комплекс прав та обов'язків з приводу переходу до них тих прав та обов'язків, які не припиняються із смертю спадкодавця.

Спадковий договір – це договір за яким одна сторона (набувач) зобов'язується виконувати розпорядження другої сторони (відчужувача) і у разі його смерті набуває право власності на майно відчужувача.

Спадкоємці – це особи, які набувають право на спадщину, тобто фізичні особи, які є живими на час відкриття спадщини, а також особи, які були зачаті за життя спадкодавця і народилися після відкриття спадщини.

Спадкоємці другої черги - законодавець відносить братів, сестер, діда та бабу померлого.

Спадкоємці п'ятої черги – інші родичі спадкодавця до шостого ступеня споріднення включно, причому родичі ближчого ступеня споріднення усувають від права спадкування родичів подальшого ступеня споріднення.

Спадкоємці третьої черги – рідні дядько та тітка спадкодавця.

Спадкоємці четвертої черги – особи, які проживали зі спадкодавцем однією сім'єю не менш як п'ять років до відкриття спадщини.

Спадкоємці шостого ступеня споріднення належать діти двоюрідних правнуків і правнучок (двоюрідні праправнуки і праправнучки), діти його двоюрідних племінників і племінниць (троюрідні онуки і онучки) та діти двоюрідних дядька та тітки (троюрідні брати та сестри).

Спадкоємцями першої черги є діти (в тому числі й усиновлені), а також діти, що народилися після смерті спадкодавця.

Спадкування – перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців).

Суб'єктами відносин спадкування виступають спадкоємці, хоча спадкове право визначає правовий статус й інших суб'єктів: кредиторів та боржників спадщини, відказоодержувачів, виконавця заповіту тощо.

Тлумачення заповіту – це з'ясування змісту заповіту як дійсного одностороннього правочину, з тексту якого неможливо встановити справжню волю заповідача.

Часом відкриття спадщини є день смерті спадкодавця, або день, коли за рішенням суду він оголошується померлим.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

ЗАКОНИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV
3. Сімейний кодекс України: Кодекс від 10.01.2002 № 2947-III
4. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 р. № 2398-VI
5. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII
6. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III
7. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII
8. Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції: Закон України від 02.09.2014 № 1669-VII
9. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 № 1378-IV

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ТЕМИ

1. Види спадкування, згідно цивільного законодавства:

- а) законне та незаконне;
- б) просте та складне;
- в) за законом та за заповітом;
- г) за законом та за договором.

2. Що не входить до складу спадщини?

- а) борги спадкодавця;
- б) майнові права;
- в) права па аліменти, пенсію, допомогу або інші виплати, встановлені законом;
- г) обов'язок сплатити штраф, що був присуджений судом спадкодавцеві за його життя.

3. Заповідачем може бути:

- а) будь-яка фізична особа незалежно від віку та стану здоров'я;
- б) будь-яка юридична особа;
- в) фізична особа, яка досягла 16-річного віку;
- г) дієздатна фізична особа.

4. Спадкодавцем може бути:

- а) фізична особа, яка досягла 16-річного віку;
- б) фізична особа, яка досягла 18-річного віку;
- в) будь-яка фізична особа незалежно від віку та стану здоров'я;
- г) дієздатна фізична особа.

5. Спадкоємцями за законом не можуть бути:

- а) фізичні особи, які є живими на час відкриття спадщини;
- б) юридичні особи;
- в) особи, які були зачаті за життя спадкодавця і народжені живими після відкриття спадщини;
- г) усиновлені діти спадкодавця.

6. Усі майнові права, що входять до складу спадщини, складають:

- а) спадковий актив;
- б) спадковий пасив;
- в) спадкову масу;
- г) легат.

7. Які особи не мають права на спадкування за законом?

- а) батьки після дитини, щодо якої вони були позбавлені батьківських прав і їхні права не були поновлені на час відкриття спадщини;
- б) одна після одної особи, шлюб між якими є недійсним або визнаний таким за рішенням суду;
- в) особи, які ухилялися від надання допомоги спадкодавцеві, який через похилий вік, тяжку хворобу або каліцтво був у безпорадному стані;
- г) усі відповіді вірні.

8. У якій формі повинен бути складений заповіт?

- а) у письмовій формі та нотаріально посвідчений;
- б) у простій письмовій формі;
- в) в усній формі;
- г) у конклюдентній формі.

9. Які особи не мають права посвідчувати заповіт?

- а) приватні нотаріуси;

- б) заступники начальника пошукових, арктичних та інших подібних експедицій;
- в) капітани морських суден;
- г) начальники слідчих ізоляторів.

10. Чинність заповіту щодо складу спадщини встановлюється:

- а) на момент складання заповіту;
- б) на момент посвідчення заповіту;
- в) на момент відкриття спадщини;
- г) на момент прийняття спадщини.

11. Які особи не мають права на обов'язкову частку у спадщині?

- а) неповнолітні брати та сестри спадкодавця;
- б) неповнолітні діти спадкодавця;
- в) непрацездатні вдова (вдівець);
- г) непрацездатні батьки.

12. Який розмір обов'язкової частки у спадщині?

- а) $\frac{1}{4}$ частки, яка належала б кожному із обов'язкових спадкоємців у разі спадкування за законом;
- б) половина вартості всього спадкового майна;
- в) половина частки, яка належала б кожному із обов'язкових спадкоємців у разі спадкування за законом;
- г) $\frac{1}{3}$ вартості всього спадкового майна.

13. Що зараховується при визначенні розміру обов'язкової частки у спадщині?

- а) вартість речей звичайної домашньої обстановки та вжитку;
- б) вартість заповідального відказу, встановленого на користь особи, яка має право на обов'язкову частку;
- в) вартість речей та майнових прав, які перейшли до особи як до спадкоємця;
- г) усі відповіді вірні.

14. Строк для прийняття спадщини складає:

- а) 6 місяців;
- б) 1 рік;
- в) 3 місяці;
- г) 3 роки.

15. Який заповіт не може бути посвідчений уповноваженою на це посадовою, службовою особою відповідного органу місцевого самоврядування, якщо у населеному пункті немає нотаріуса?

- а) заповіт з умовою;

- б) секретний;
- в) заповіт подружжя;
- г) заповіт, у якому встановлено заповідальний відказ.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ З ТЕМИ

Завдання 1.

Довбиш склав заповіт на користь свого сина Олексія, за яким заповів йому 100000 грн, які зберігались у банку. Після відкриття спадщини Олексій дізнався, що батько заборгував банку 80000 грн, про які в заповіті нічого вказано не було. Олексій вимагав від банку видачі йому 100000 грн, при цьому відмовлявся від сплати боргу, мотивуючи це тим, що про це нічого не вказано в заповіті.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК та за необхідності постанови Пленуму Верховного суду України.

1. Як вирішити ситуацію?
2. Які права та обов'язки не переходять у спадщину?
3. Що входить в спадковий актив і пасив?

Завдання 2.

Суровцев склав заповіт щодо всього належного йому майна на користь свого товариша Морозова. Через два місяці після написання заповіту Суровцев попав до лікарні, де йому зробили термінову операцію. За весь час перебуванні у лікарні його товариш Морозов жодного разу його не провідав. Образившись на друга, Суровцев склав новий заповіт, у якому у якості спадкоємця вказав свого молодшого брата, який проживав з ним протягом трьох останніх років.

Після смерті Суровцева на його спадщину претендували його молодший брат, його товариш Морозов, який вважав новий заповіт недійсним, та колишня дружина Суровцева, на утриманні якої знаходиться їх спільна з Суровцевим неповнолітня дитина.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК).

1. Про який вид спадкування йдеться мова в задачі?
2. Яким чином повинен бути вирішений спір між спадкоємцями?

Завдання 3.

Після смерті Жукова залишилося належне йому майно: квартира, автомобіль, меблі, колекція картин, рушниця та борг у 10 тис. гривень. Як з'ясувалося, спадкодавець склав заповіт, за яким квартиру заповів онуку. На спадщину претендують: онук, непрацездатний брат, який проживав разом з покійним останні 4 роки і був на його утриманні, а також син, дочка та сестра померлого.

Питання: (відповіді необхідно давати з посиланням на відповідні ч. і ст. ЦК).

1. Визначте як буде розподілена спадщина.
2. Хто має право на обов'язкову частку в спадщині?

Завдання 4.

У померлої Зикиної залишилися повнолітні син Олексій та донька Марія. Через декілька днів після похорон матері Марія пояснила своєму брату, який страждав на алкогольну залежність, що мати все своє майно заповідала їй, але вона дозволить йому взяти собі все, що він захоче з меблів матері. При цьому заповіту Марія брату не надала. Олексій не заперечував і забрав собі шафу, диван, а також холодильник.

Через півроку, оскільки інших заяв не надходило, державний нотаріус видав Марії свідоцтво на спадщину за законом на все майно (будинок, автомобіль, предмети домашнього вжитку). Через два роки Олексій дізнався про відсутність заповіту, звернувся до Марії з вимогою про поділ спадкового майна, яке залишилось після матері. Марія відмовила йому, вказавши, що він вже забрав собі все, що йому було потрібно. Олексій з цього приводу звернувся за консультацією до юриста.

Питання: Відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК та за необхідності постанови Пленуму Верховного суду України.

1. Яку консультацію може дати юрист Олексію?
2. Як потрібно вирішити цю ситуацію?
3. Який строк позовної давності у спадкових справах і з якого моменту вона починається?

Завдання 5.

Знаходячись у нетверезому стані Дубовий вчинив аварію і помер на місці події о шостій ранку 12 грудня. Його дружина померла в реанімації через 10 годин, не приходячи до свідомості. Розпоряджень, щодо спадщини вони не залишили. Дубовий мав брата, а дружина – діда. Інших родичів у подружжя не було.

Питання: відповіді потрібно давати з посиланням на відповідні частини та статті ЦК та за необхідності постанови Пленуму Верховного суду України.

1. Який вид спадкування буде застосовано в даній ситуації?
2. Як повинен бути здійснений розподіл спадщини?
3. Чи вплинуло б на порядок розподілу спадщини якщо дружина Дубового померла наступного дня?

ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

ЗАПОВІТ

Місто _____,

десяте березня дві тисячі сімнадцятого року

Я, ПІБ _____, ідентифікаційний № _____, дата народження – _____ року, місце народження – _____, що проживаю: м. _____ вул. _____, на випадок моєї смерті роблю таке розпорядження: **все належне мені майно, з чого б воно не складалось, та де б воно не знаходилось і взагалі, все те, на що я за законом матиму право і що буде належати мені на момент смерті, я заповідаю: ПІБ, _____ року народження, (або найменування організації).**

Зміст ст.ст.1216-1267, 1307 Цивільного Кодексу України мені нотаріусом роз'яснено.

Заповіт складено і підписано в двох примірниках, один із яких зберігається у приватного нотаріуса ПІБ, _____ міського нотаріального округу, а другий видається заповідачу.

Цей заповіт на прохання заповідача записаний нотаріусом зі слів заповідача за допомогою загальноприйнятих технічних засобів.

(Місце для власноручного напису заповідача: Мною, ПІБ текст заповіту прочитано вголос і власноручно підписано.)

ПОСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС НОТАРІУСА

До _____ районного
(міського) суду _____

Заявник _____

Адреса _____

Зацікавлені особи _____

Адреса _____

**Заява
про встановлення факту прийняття спадщини**

"__" _____ 20__ р. помер (вказати ПІБ. спадкодавця та його родинні відносини з заявником).

Після його смерті відкрилася спадщина, яка складається з (перелік майна померлого). Це майно (якщо частина - вказати, яка саме) перейшло в моє володіння, і я фактично прийняв спадщину. Це підтверджується (або довідкою житлових органів, сільради щодо того, що спадкоємець проживає в тому ж населеному пункті, де проживав спадкодавець, довідки або квитанції про ремонт будови, оплата спадкоємцем податків та будь-які інші документи).

Однак у встановлений законом строк я не звернувся до нотаріального органу за отриманням свідоцтва про право на спадщину. Зараз мені необхідно отримати свідоцтво про право на спадщину. Нотаріальна контора видати мені свідоцтво відмовилася у зв'язку з тим, що для цього необхідно встановити юридичний факт прийняття спадщини.

Згідно зі ст. 273 Цивільного процесуального кодексу України.

ПРОШУ:

Встановити факт прийняття мною, спадщини, яка відкрилася після (ПІБ спадкодавця).

Додаток:

1. Докази, що підтверджують факт відкриття спадщини (копія свідоцтва про смерть) і наявність майна у спадкодавця.
2. Докази, що підтверджують факт прийняття спадщини, зокрема, довідки житлових органів, сільради проте, що спадкоємець проживає в тому ж населеному пункті, де проживав спадкодавець, довідки або квитанції про ремонт будови, оплата спадкоємцем податків та інші документи.
3. Довідка нотаріальних органів про відмову у виданні свідоцтва про право на спадщину.
4. Копії заяви.

Дата

підпись

ПІБ

До _____ районного суду

Адреса _____

Позивач: ПІБ _____

Адреса _____

Відповідач: ПІБ _____

Адреса _____

Ціна позову: _____ грн.

ПОЗОВНА ЗАЯВА

про усунення від права на спадкування

Разом із своїм покійним батьком ПІБ, я проживав у житловому будинку № _____ по вул. _____ в м. _____.

В 2010 році батько захворів та з того часу самостійно не пересувався і потребував постійного стороннього догляду.

За його життя я доглядав за ним: готував йому їжу, прибирав за ним, купував ліки, визивав лікарів (займався лікуванням), водив на прогулянку та інше.

Моя сестра, ПІБ, під час хвороби батька, ухилялася від надання йому допомоги і не давала грошей на придбання ліків, хоча я неодноразово просив її допомогти мені доглядати батька, який потребував цілодобового нагляду. Факт ухиляння моєю сестрою від свого обов'язку зможуть підтвердити свідки: _____ та _____.

23.12.2016 року мій батько ПІБ, помер.

Після його смерті відкрилася спадщина на належний йому житловий будинок № _____ по вул. _____ у м. _____.

Його спадкоємцями першої черги за законом є в рівних частках я і моя сестра ПІБ.

На початку лютого 2017 року (ПІБ сестри) звернулася до _____ міськоїдержавної нотаріальної контори із заявою про прийняття спадщини.

Я вважаю, що її на підставі ч. 5 ст. 1224 Цивільного кодексу України може бути усунено від права на спадкування, оскільки за життя батька, який через похилий вік і тяжку хворобу був у безпорадному стані, вона ухилялася від надання йому допомоги.

На підставі викладеного й у відповідності із ст. 16, ч. 5 ст. 1224 ЦК України, керуючись ч. 1 с. 88, п. 5 ч. 6 ст. 130 ЦПК України

ПРОШУ

1. Усунути (ПІБ сестри) від права на спадкування за законом після смерті свого батька (ПІБ), який помер 23.12.2016 року в м. _____.
2. Стягнути з відповідачки на мою користь судові витрати.
3. Під час попереднього судового засідання вирішити питання про виклик до суду свідків:

- ПІБ, який проживає за адресою: вул. _____, буд. _____, м. _____.

- ПІБ, який проживає за адресою: вул. _____, буд. _____, м. _____.

Додатки:

- 1) Дві копії свідоцтва про смерть.
- 2) Дві копії свідоцтва про моє, (ПБ), народження.
- 3) Копії свідоцтва про народження сестри надати не можу, оскільки цей документ знаходиться у неї.
- 4) Довідка і копія довідки з місця проживання.
- 5) Довідка і копія довідки лікаря.
- 6) Виписка з єдиного державного реєстру.
- 7) Квитанція і копія квитанції про сплату судового збору.
- 8) Квитанція і копія квитанції про оплату витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи.
- 9) Копія позовної заяви.

Дата

підпис

ПБ

ЗРАЗКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Категорія справи №

2-2120/2011

: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори про спадкове право.

Надіслано судом: **не визначено**. Зареєстровано: **21.10.2013**. Оприлюднено: **22.10.2013**.

Дата набрання законної сили: **17.10.2013**

Справа № 2-2120/2011 Головуючий у I інстанції Кабанячий Ю.В.Провадження
№ 22-ц/780/5513/13 Доповідач у 2 інстанції Данілов О.М. Категорія
36 21.10.2013

РІШЕННЯ

Іменем України

*17 жовтня 2013 року колегія суддів судової палати у цивільних справах
Апеляційного суду Київської області в складі:*

головуючого судді: Данілова О.М.,

суддів: Мережко М.В., Суханової Є.М.,

при секретарі: Бобку О.В.

*розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Києві цивільну справу за
апеляційною скаргою ОСОБА_2 на рішення Бориспільського міськрайонного
суду Київської області від 13 серпня 2013 року у справі за позовом ОСОБА_3 до
ОСОБА_2, треті особи: Управління Держкомзему у Бориспільському районі
Київської області, Комунальне підприємство Бориспільської районної ради
Бориспільське районне «Бюро технічної інвентаризації», Комунальне
підприємство «Київське міське бюро технічної інвентаризації та реєстрації
права власності на об'єкти нерухомого майна», ОСОБА_4 про визнання права
власності на спадкове майно, зустрічним позовом ОСОБА_2 до ОСОБА_5,
ОСОБА_6, ОСОБА_3 про визнання договору недійсним, визнання права
власності на квартиру, -*

ВСТАНОВИЛА:

*ОСОБА_3 звернулася до Бориспільського міськрайонного суду Київської області
із позовом до ОСОБА_2 про визнання права власності на спадкове майно,*

мотивуючи свої вимоги тим, що її батько - ОСОБА_7 ІНФОРМАЦІЯ_1 загинув у автомобільній катастрофі, останнім місцем проживання якого було: АДРЕСА_1. Відповідачка є другою дружиною спадкодавця.

22.10.2009 року ОСОБА_7 було складено заповіт, відповідно до якого належну йому на праві власності квартиру АДРЕСА_1 заповів позивачці; а належні йому на праві власності будинок та земельну ділянку для садівництва, що розташовані на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області заповів позивачці та відповідачці в рівних частках кожній.

Позивачка у 6-ти місячний термін після відкриття спадщини звернулася до Десятої Київської державної нотаріальної контори із заявою про прийняття спадщини, на підставі якої державним нотаріусом була відкрита спадкова справа №460/10.

З метою недопущення оформлення на позивачку спадкового майна, відповідачка не надала державному нотаріусу оригінали відповідних правовстановлюючих документів, які підтверджують право власності спадкодавця на об'єкти нерухомого майна, що зробило неможливим оформити свідоцтво про право на спадщину з причин відсутності документів на нерухоме майно.

Просила суд визнати за нею право власності за заповітом на нерухоме спадкове майно, яке належало на праві власності ОСОБА_7, а саме: жилу квартиру АДРЕСА_1; ? земельної ділянки НОМЕР_1 площею 0,060 га., яка розташована на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області; ? жилого будинку, який знаходиться на земельній ділянці НОМЕР_1 площею 0,06 га., що розташована на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області.

У ході розгляду справи у суді першої інстанції ОСОБА_3 уточнила свої позовні вимоги, посилаючись на те, що під час шлюбних відносин із відповідачкою за кошти її батька у м. Ялта була придбана житлова квартира АДРЕСА_3, оформлення права власності на яку було здійснено на ім'я відповідача.

Вважає, що у неї виникло право на спадкування за законом на ? частину житлової квартири у м. Ялта.

Просила суд окрім вищезазначених позовних вимог визнати за нею право власності на ? частину житлової квартири АДРЕСА_3.

Просила визнати за відповідачкою право власності на ? земельної ділянки НОМЕР_1 площею 0,060 га., яка розташована на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області; ? закінченого будівництвом та не введеного в експлуатацію житлового будинку, який знаходиться на земельній ділянці НОМЕР_1 площею

0,06 га., що розташована на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області; на ? житлової квартири АДРЕСА_5.

ОСОБА_2 звернулася до Бориспільського міськрайонного суду Київської області із зустрічним позовом до ОСОБА_3, ОСОБА_5, ОСОБА_6 про визнання договору недійсним, визнання права власності на квартиру, посилаючись на те, що 28.12.1995 року вона зареєструвала шлюб з ОСОБА_7

10 квітня 1995 року ОСОБА_7 придбав за договором купівлі-продажу квартиру №14 за адресою: АДРЕСА_1. Нотаріально договір посвідчено не було.

З 23 січня 1996 року і по теперішній час вона зареєстрована у квартирі за вищезазначеною адресою.

Вважає, що договір купівлі-продажу квартири №14, що розташована за адресою: АДРЕСА_1, укладений ОСОБА_7 10.04.1995 року на Київській універсальній Біржі, є недійсним в силу закону, оскільки не було дотримано вимоги про нотаріальне посвідчення, а отже не міг стати підставою для набуття права власності на зазначену квартиру.

Тобто ОСОБА_7 з 10.04.1995 року по день своєї смерті не був власником квартири №14, що розташована за адресою: АДРЕСА_1.

Просила суд встановити недійсність договору купівлі-продажу квартири №14, що розташована за адресою: АДРЕСА_1, укладеного 10.04.1995 року ОСОБА_7 і ОСОБА_5, ОСОБА_6; визнати за нею право власності на квартиру АДРЕСА_1.

У липні 2013 року ОСОБА_3 за результатами судової будівельно-технічної експертизи уточнила свої позовні вимоги та просила розподілити майно між спадкоємцями першої черги, яке увійшло до складу спадщини наступним чином:

Визнати за ОСОБА_3 право приватної власності в порядку спадкування за заповітом на квартиру АДРЕСА_1, загальною площею 47,1 кв.м.; визнати за ОСОБА_3 право приватної власності в порядку спадкування за заповітом на ? частину земельної ділянки НОМЕР_1 площею 0,060 га., яка розташована на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області; визнати за ОСОБА_2 право приватної власності в порядку спадкування за заповітом на ? земельної ділянки НОМЕР_1 площею 0,060 га., яка розташована на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області; визнати за ОСОБА_3 право приватної власності в порядку спадкування за заповітом на конструктивні елементи та будівельні матеріали залишковою вартістю 175814,50 грн., з яких побудована ? частина садового (дачного) будинку, що знаходиться на земельній ділянці НОМЕР_1 площею 0,060 га. на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської

ради Бориспільського району Київської області; визнати за ОСОБА_2 право приватної власності в порядку спадкування за заповітом на конструктивні елементи та будівельні матеріали залишковою вартістю 175814,50 грн., з яких побудована ? частина садового (дачного) будинку, що знаходиться на земельній ділянці НОМЕР_1 площею 0,060 га. на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області; визнати за ОСОБА_3 право приватної власності в порядку спадкування за законом на ? частину квартири АДРЕСА_5, загальною площею 55,3 кв.м., житловою площею 29,1 кв.м.; визнати за ОСОБА_2 право приватної власності в порядку спадкування за законом на ? частину квартири АДРЕСА_3, загальною площею 55,3 кв.м., житловою площею 29,1 кв.м.

У задоволенні зустрічного позову просила відмовити.

Рішенням Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 13 серпня 2013 року первісний позов задоволено повністю, у задоволенні зустрічного позову - відмовлено.

Не погоджуючись з рішенням суду першої інстанції, ОСОБА_2 подала апеляційну скаргу у якій посилаючись на його незаконність та необґрунтованість, ухваленого з порушенням норм матеріального та процесуального права, просила скасувати рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 13.08.2013 року та ухвалити нове, яким позовні вимоги ОСОБА_3 задовольнити частково та визнати за останньою право приватної власності в порядку спадкування за заповітом на ? частину земельної ділянки НОМЕР_1 площею 0,060 га., яка розташована на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області; визнати за ОСОБА_2 право приватної власності в порядку спадкування за заповітом на ? частину земельної ділянки НОМЕР_1 площею 0,060 га., яка розташована на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області; визнати за ОСОБА_3 право приватної власності в порядку спадкування за законом на ? частину квартири АДРЕСА_3, загальною площею 55,3 кв.м., житловою площею 29,1 кв.м.; визнати за ОСОБА_2 право приватної власності в порядку спадкування за законом на ? частину квартири АДРЕСА_3, загальною площею 55,3 кв.м., житловою площею 29,1 кв.м.; визнати недійсним договір купівлі-продажу квартири АДРЕСА_1; визнати за ОСОБА_2 право власності на квартиру АДРЕСА_1.

Заслухавши доповідь судді-доповідача, пояснення осіб, які приймали участь у розгляді справи, перевіривши матеріали справи, в порядку, передбаченому статтею 303 ЦПК України, колегія суддів дійшла висновку, що апеляційна скарга підлягає частковому задоволенню з наступних підстав.

Законним і обґрунтованим відповідно до ст. 213 ЦПК України є рішення, яким суд, виконавши всі вимоги цивільного судочинства, вирішив справу згідно із законом. Обґрунтованим є рішення, ухвалене на основі повного і всебічного

з'ясування обставин, на які сторони посилаються як на підставу своїх вимог і заперечень, підтверджених тими доказами, які були досліджені у судовому засіданні.

Відповідно до ст. 215 ЦПК України, в мотивувальній частині рішення суд має зазначити встановлені судом обставини і визначити відповідно до них правовідносини, мотиви, з яких суд вважає встановленою наявність чи відсутність фактів, якими обґрунтовувались вимоги чи заперечення, бере до уваги чи відхиляє докази, застосовує зазначені у рішенні нормативно-правові акти.

Згідно ст. 60 ЦПК України, кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень.

Судом першої інстанції встановлено, що ІНФОРМАЦІЯ_1 помер батько позивачки - ОСОБА_7 Відповідач на дату смерті спадкодавця була його дружиною.

22.10.2009 року ОСОБА_7 був складений заповіт, відповідно до якого спадкодавець належну йому квартиру АДРЕСА_1 повністю заповів ОСОБА_3, а належні йому на праві власності будинок та земельну ділянку для садівництва, що розташовані на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області заповів ОСОБА_3 та ОСОБА_2 в рівних частках кожній.

В ході розгляду справи встановлена наявність об'єктів, які повністю чи частково потрапили до спадкового майна, а саме: квартира АДРЕСА_1 загальною площею 47,1 кв.м., яка спадкується за заповітом; земельна ділянка НОМЕР_1 площею 0,060 га., яка розташована на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області, яка спадкується за заповітом; садовий будинок, що розташований на земельній ділянці НОМЕР_1 на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області, який спадкується за заповітом; квартира АДРЕСА_3, загальною площею 55,3 кв.м., яка спадкується за законом.

Квартира в м. Києві була придбана спадкодавцем на підставі договору купівлі-продажу нерухомості від 10.04.1995 року.

На час придбання спадкодавцем у власність квартири у м. Києві, відповідач не перебувала із спадкодавцем у шлюбних відносинах, зазначена квартира не потрапила до спільної сумісної власності подружжя, тому потрапила до спадкової маси повністю.

Крім цього судом встановлено, що земельна ділянка, садовий будинок та квартира у м. Ялта, що потрапили до спадкової маси, були придбані під час шлюбних відносин між спадкодавцем та ОСОБА_2, у зв'язку з чим зазначене

майно належало подружжю у рівних частках на праві спільної сумісної власності подружжя.

З урахуванням існування у ОСОБА_2 та спадкодавця прав спільної сумісної власності подружжя на земельну ділянку, садовий будинок та квартиру у м. Ялта, у ОСОБА_3 з урахуванням положень заповіту та наявності двох спадкоємців першої черги, виникло право на спадкування за заповітом на: квартиру у м. Києві - повністю; ? частину земельної ділянки; ? частину садового будинку; за законом на: ? частину квартири у м. Ялта.

ОСОБА_2 після смерті спадкодавця подарувала квартиру у м. Ялта, ? якої потрапила до спадкової маси як спільна сумісна власність подружжя, своєму синові ОСОБА_4

Рішенням Ялтинського міського суду Автономної республіки Крим від 23.05.2013 року вказаний договір дарування квартири визнано недійсним.

? частина вищезазначеної квартири у м. Ялта повернута до спадкової маси та підлягає розподілу між спадкоємцями першої черги в порядку спадкування за законом.

При визнанні права власності сторін на частину конструктивних елементів, що були використані в ході будівництва садового будинку, суд першої інстанції виходив із того, що відповідно до висновку експерта від 01.06.2013 року визначено, що залишкова вартість заміщення будинку, орієнтовна вартість будівельних матеріалів та робіт, витрачених на будівництво будинку з врахуванням фізичного зносу становить 703258 грн.

Оскільки сторонами успадковується по ? частині вказаного спадкового майна, за сторонами суд визнав право власності по ? частині вартості конструктивних елементів та будівельних матеріалів з яких побудований садовий будинок у розмірі 175814,50 грн.

При відмові у задоволенні позовних вимог за зустрічним позовом про визнання недійсним договору, суд першої інстанції виходив із того, що спірний договір був укладений спадкодавцем у відповідності до існуючого на той час законодавства України, та відсутні правові підстави для визнання його недійсним з підстав недотримання нотаріальної форми.

Крім цього відповідач ніяким чином не довів суду, які права та охоронювані законом інтереси відповідно до ст. 3 ЦПК України були порушені спадкодавцем під час укладання договору купівлі-продажу квартири у м. Києві.

Недоведення факту порушення спадкодавцем при укладанні договору купівлі-продажу квартири у м. Києві прав та охоронюваних законом інтересів відповідача виключило можливість задоволення позовних вимог щодо визнання

правочину недійсним, оскільки відповідач за зустрічним позовом є неналежним позивачем.

З рішенням суду в частині визнання за ОСОБА_3 права приватної власності у порядку спадкування за заповітом на квартиру АДРЕСА_1 та визнання права власності за ОСОБА_3, ОСОБА_2 в порядку спадкування за заповітом на конструктивні елементи та будівельні матеріали, з яких побудована ? частина садового (дачного) будинку, колегія суддів погодитися не може, з наступних підстав.

Відповідно до ст.ст. 1216, 1218 ЦК України, спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців). До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті.

Згідно з ч. 1 ст. 1241 ЦК України, малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти спадкодавця, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки спадкують, незалежно від змісту заповіту, половину частки, яка б належала кожному з них у разі спадкування за законом (обов'язкова частка).

Враховуючи зазначені норми та з урахуванням того, що померлому належала квартира АДРЕСА_1, колегія суддів вважає, що за ОСОБА_2 повинно бути визнано право власності в порядку спадкування на ? частину зазначеного майна, оскільки право на спадкування за законом згідно ст. 1261 ЦК України мають діти спадкодавця, у тому числі зачаті за життя спадкодавця та народжені після його смерті, той з подружжя, який його пережив та батьки, тому дочка померлого та його дружина мають право на спадкування за законом на ? частину майна спадкодавця, оскільки відповідачка 1951 року народження, пенсіонерка, тому її обов'язкова частка у спадщина становить ? x ? = ? частини спадкового майна спадкодавця.

Що стосується рішення в частині задоволення позовних вимог ОСОБА_3 про визнання права приватної власності в порядку спадкування за заповітом на конструктивні елементи та будівельні матеріали, з яких побудована ? частина садового (дачного) будинку, то воно підлягає скасуванню з ухваленням нового рішення про відмову у задоволенні позовних вимог у цій частині з наступних підстав.

Відповідно до п. 7 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 30 травня 2008 року №7 «Про судову практику у справах про спадкування», якщо спадкодавцем було здійснене самочинне будівництво, до спадкоємців переходить право власності на будівельні матеріали, обладнання тощо, які були використані в процесі цього будівництва.

Разом з цим, у п. 2 експертного висновку КНДІСЕ від 01.06.2013 року №11506/12-43 (а.с. 48-58, Т-2) зазначено, що визначити дійсну вартість матеріалів та обладнання, які були використані при будівництві садового (дачного) будинку, що розташований на земельній ділянці НОМЕР_1 на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області на час складання висновку не виявилось можливим у зв'язку з ненаданням на дослідження необхідних документів, а залишкова вартість заміщення (відтворення) зазначеного будинку, орієнтовна вартість будівельних матеріалів та робіт, витрачених на будівництво будинку з врахуванням їх фізичного зносу на час складання висновку становить 703258 грн.

Однією з обставин, яка підлягає доведенню у відповідності до вимог ст. 60 ЦПК України, є вартість витрачених матеріалів, обладнання та іншого майна, витраченого на будівництво, а також його найменування та кількість.

Окрім цього, відповідно до п. 2 Узагальнень Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ №24-150/0/4-13 від 28.01.2013 року «Про практику застосування судами законодавства під час розгляду цивільних справ про захист права власності та інших речових прав», визначаючи право власності на матеріали чи обладнання, суд у своєму рішенні має визначити ці матеріали чи обладнання.

На зазначені вимоги, суд першої інстанції уваги не звернув, а також всупереч п. 1 ч. 1 ст. 214 ЦПК України під час ухвалення рішення не з'ясував чи мали місце обставини, якими обґрунтовувались вимоги і заперечення, та якими доказами вони підтверджувалися.

Садовий (дачний) будинок, що розташований на земельній ділянці НОМЕР_1 на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області є самочинно збудованим, а у відповідності до п. 6 Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ №6 від 30.03.2012 року «Про практику застосування судами статті 376 ЦК України (про правовий режим самочинного будівництва)», право власності на самочинно збудовані житлові будинки, будівлі, споруди, інше нерухоме майно не набувають як особи, які здійснили це будівництво, так і їхні спадкоємці. Це майно не є об'єктом права власності, воно не може бути предметом поділу та встановлення порядку користування в судовому порядку; на нього не може бути звернено стягнення за виконавчими документами, у тому числі продаж його з прилюдних торгів.

За таких обставин, колегія суддів вважає, що рішення суду в частині визнання за ОСОБА_3 права приватної власності у порядку спадкування за заповітом на квартиру АДРЕСА_1 та визнання права власності за ОСОБА_3, ОСОБА_2 в порядку спадкування за заповітом на конструктивні елементи та будівельні матеріали, з яких побудована ? частина садового (дачного) будинку ухвалене без повного і всебічного з'ясування обставин справи, з порушенням норм

матеріального та процесуального права, підлягає скасуванню відповідно до ч. 1 ст. 309 ЦПК України.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 307 ЦПК України, за наслідками розгляду апеляційної скарги на рішення суду першої інстанції апеляційний суд має право скасувати рішення суду першої інстанції і ухвалити нове рішення по суті позовних вимог.

Згідно з ч. 1 ст. 309 ЦПК України, підставами для скасування рішення суду першої інстанції і ухвалення нового рішення або зміни рішення є неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи; недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд вважав встановленими; невідповідність висновків суду обставинам справи; порушення або неправильне застосування норм матеріального або процесуального права.

З урахуванням наведеного, рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 13 серпня 2013 року в частині визнання за ОСОБА_3 права приватної власності у порядку спадкування за заповітом на квартиру АДРЕСА_1 та визнання права власності за ОСОБА_3, ОСОБА_2 в порядку спадкування за заповітом на конструктивні елементи та будівельні матеріали, з яких побудована ? частина садового (дачного) будинку підлягає скасуванню з ухваленням в цій частині нового рішення про визнання за ОСОБА_3 право приватної власності в порядку спадкування за заповітом на ? частини квартири; визнання за ОСОБА_2 право приватної власності в порядку спадкування за законом на ? частини квартири АДРЕСА_1; відмовити у задоволенні позовних вимог ОСОБА_3 про визнання права приватної власності в порядку спадкування за заповітом на конструктивні елементи та будівельні матеріали.

В решті, рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 13 серпня 2013 року є законним та обґрунтованим, а тому його необхідно залишити без змін.

Керуючись ст.ст. 303, 307, 309, 313, 314, 316, 317, 319 ЦПК України, колегія суддів, -

ВИРІШИЛА:

Апеляційну скаргу ОСОБА_2 задовольнити частково.

Рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 13 серпня 2013 року в частині визнання за ОСОБА_3 права приватної власності у порядку спадкування за заповітом на квартиру АДРЕСА_1 та визнання права власності за ОСОБА_3, ОСОБА_2 в порядку спадкування за заповітом на конструктивні елементи та будівельні матеріали, з яких побудована ? частина садового (дачного) будинку скасувати та ухвалити в цій частині нове рішення.

Позов ОСОБА_3 про визнання права власності на спадкове майно задовольнити частково.

Визнати за ОСОБА_3 право приватної власності в порядку спадкування за заповітом на ? частини квартири АДРЕСА_1, загальною площею 47,1 кв.м.

Визнати за ОСОБА_2 право приватної власності в порядку спадкування за законом на ? частину квартири АДРЕСА_1.

У задоволенні позовних вимог ОСОБА_3 до ОСОБА_2 про визнання права приватної власності в порядку спадкування за заповітом на конструктивні елементи та будівельні матеріали, з яких побудована ? частина садового (дачного) будинку, що знаходиться на земельній ділянці НОМЕР_1 площею 0,060 га на території Садового товариства «Лебедин» Кіровської сільської ради Бориспільського району Київської області - відмовити.

В решті рішення залишити без змін.

Рішення набирає законної сили з моменту проголошення та може бути оскаржене в касаційному порядку до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ протягом двадцяти днів.

Головуючий:

Судді:

Авторський колектив

Ведмідський Олександр Володимирович. проректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Коваленко Андрій Васильович, завідувач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Кобзарь Тетяна Сергіївна, доцент кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Круглова Ольга Олександрівна, старший викладач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Миронюк Станіслава Анатоліївна, старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Савельєва Марина Олександрівна, доцент кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Юніна Марина Петрівна, доцент кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Юнін Олександр Сергійович, професор кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук.

Навчальне видання

Коваленко Андрій Васильович
Ведмідський Олександр Володимирович
Круглова Ольга Олександрівна
Кобзарь Тетяна Сергіївна
Миронюк Станіслава Анатоліївна
Савельєва Марина Олександрівна
Юніна Марина Петрівна
Юнін Олександр Сергійович

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

1 частина

Навчальний посібник

Видання друкується в авторській редакції

Відповідальний редактор *Біла К. О.*

Підп. до друку 03.01.18. Формат 60x84¹/₁₆.
Ум. друк. арк. 22,4. Тираж 50 пр. Зам. № 0118-03/1.

Видавець та виготовлювач СПД Біла К. О.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3618 від 06.11.09

Надруковано на поліграфічній базі видавця Білої К. О.
Україна, 49000, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 111, оф. 2
+38 (099) 7805049; +38 (067) 2100256
www.impact.dp.ua
e-mail: impact.dnepr@gmail.com

